

Broj
Sarajevo,

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

9 34

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BIH
PREDSTAVNIČKI DOM
n/r Nebojša Radmanović, predsjedavajući

PRIMLJENO: 11-04-2022			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01	+02-1	+563	/22

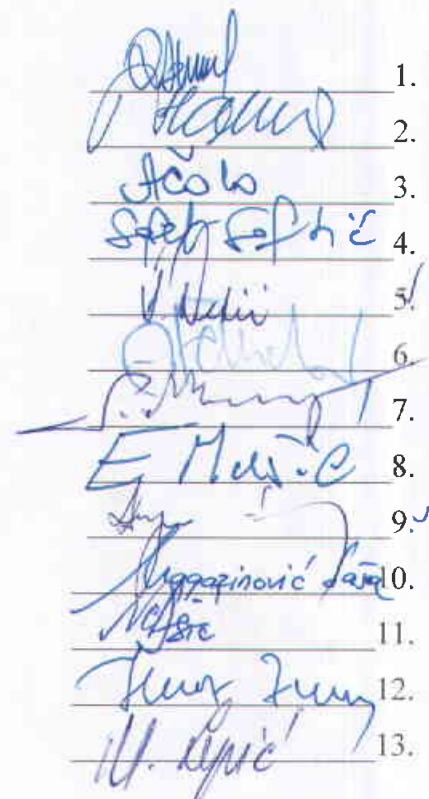
H

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, dostavlja se

Na osnovu čl. 104. i 105. Poslovnika Predstavničkog naroda Parlamentarne skupštine BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19 i 26/20), kao ovlašteni predlagači, podnosimo **Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.**

Predlažemo da se Prijedlog zakona razmatra po skraćenom zakonodavnom postupku.

U prilogu dostavljamo tekst Prijedloga zakona na jezicima u službenoj upotrebi u BiH sa obrazloženjem, odredbe zakona koje se mijenjaju odnosno dopunjavaju, kao i verziju neslužbenog prečišćenog teksta.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.

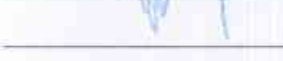
Baruqin Aida 14.

 15.

Predrag Kojorco 16.

 17.

 18.

 19.

_____ 20.

_____ 21.

_____ 22.

_____ 23.

_____ 24.

_____ 25.

_____ 26.

_____ 27.

_____ 28.

_____ 29.

_____ 30.

_____ 31.

_____ 32.

_____ 33.

_____ 34.

_____ 35.

_____ 36.

_____ 37.

_____ 38.

_____ 39.

_____ 40.

_____ 41.

_____ 42.

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na ____ sjednici Zastupničkog doma, održanoj _____ 2022. godine, i na ____ sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2022. godine, donijela je

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA IZBORNOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

U Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16 i 41/20), u Poglavlju 1 (Temeljne odredbe), članak 1.1a mijenja se i glasi:

„Članak 1.1a

U smislu ovoga Zakona:

- a) „politički subjekt“ je politička stranka, neovisni kandidat, koalicija ili lista neovisnih kandidata, ovjerena za sudjelovanje na izborima u skladu s ovim Zakonom;
- b) „izvršna funkcija“ je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, predsjednik i dopredsjednik Federacije Bosne i Hercegovine, predsjednik i dopredsjednik Republike Srpske, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, uključujući i premijera, Vlada Republike Srpske, uključujući i premijera, Vlada Brčko Distrikta BiH, vlada kantona, gradonačelnik, zamjenik gradonačelnika, gradska uprava, načelnik, zamjenik načelnika, ured načelnika i druge zakonom utvrđene izvršne funkcije;
- c) „izborna jedinica“ je:
  - 1) osnovna izborna koja podrazumijeva općinu, grad, Brčko Distrikt BiH, gradsku izbornu jedinicu Grada Mostara i izborne jedinice gradskog područja Grada Mostara, u kojoj se bira i konstituira ukupan broj predstavnika za određenu razinu vlasti i koje unutar sebe nemaju višečlane izborne jedinice,
  - 2) kantonalna izborna jedinica u kojoj se bira i konstituira ukupan broj predstavnika za određenu razinu vlasti i koje unutar sebe nemaju višečlane izborne jedinice,
  - 3) entitetska izborna jedinica u kojoj se bira i konstituira entitetska razina vlasti, koje unutar sebe imaju višečlane izborne jedinice i
  - 4) entitetska izborna jedinica u kojoj se bira državna razina vlasti;
- d) „višečlana izborna jedinica“ je izborna jedinica u kojoj se bira više od jednog, a manje od ukupnoga broja predstavnika za određenu razinu vlasti;

- e) „izborni ciklus“ je mandatno razdoblje koje se odnosi na određenu razinu vlasti;
- f) „izborni prag“ je određeni postotak osvojenih glasova (važećih glasačkih listića) koji mora osvojiti politički subjekt da bi stekao pravo sudjelovanja u raspodjeli mandata;
- g) „prebivalište“ je općina ili Distrikt u kojem se državljanin nastani s namjerom da tamo stalno živi;
- h) „mandat“ je funkcija ili ovlast dana glasovanjem biračkog tijela, a koja se daje na razdoblje propisano ustavom ili zakonom;
- i) „kompenzacijski mandat“ je mandat koji se raspodjeljuje na liste političkih stranaka ili koalicija prema broju dobivenih važećih glasova i služi za kompenziranje nedovoljne proporcionalnosti na razini entiteta, a koja nastaje zbrajanjem rezultata za pojedine višečlane izborne jedinice u entitetu;
- j) „kandidacijska lista“ je lista političkih subjekata koju ovjerava Središnje izborno povjerenstvo BiH za sudjelovanje na izborima;
- k) „kandidacijska lista za kompenzacijske mandate“ je lista političkih subjekata s kojih se dodjeljuje kompenzacijski mandat prema redoslijedu kandidata na listi, a koja se podnosi nakon ovjere redovne liste;
- l) „pripadnik nacionalne manjine“ je državljanin Bosne i Hercegovine koji ne pripada nijednom od tri konstitutivna naroda, a čine je ljudi istog ili sličnog etničkog podrijetla, iste ili slične tradicije, običaja, vjerovanja, jezika, kulture i duhovnosti i bliske ili srodne povijesti i drugih obilježja utvrđenih Zakonom o zaštiti prava nacionalnih manjina („Službeni glasnik BiH“, br. 12/03, 76/05 i 93/08);
- m) „raseljena osoba“ je državljanin Bosne i Hercegovine kojemu je status raseljene osobe utvrdilo nadležno tijelo uprave za pitanja raseljenih osoba sukladno zakonu;
- n) „izbjegla osoba“ je državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo i boravi u inozemstvu u statusu izbjegle osobe iz BiH;
- o) „parlamentarna stranka“ je politička stranka koja je zastupljena u predstavničkim ili zakonodavnim tijelima vlasti;
- p) „izborno razdoblje“ je razdoblje od dana raspisivanja izbora do dana potvrde izbornih rezultata;
- r) „izborna godina“ je razdoblje koje se poklapa s kalendarskom godinom u kojoj je predviđeno održavanje izbora;
- s) „birač“ je državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u Središnji birački popis;
- t) „glasač“ je državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u Središnji birački popis i koji je ostvario aktivno biračko pravo;

- u) „izborna kampanja“ su radnje i postupci u razdoblju utvrđenom ovim Zakonom u kojem politički subjekt na zakonom utvrđeni način upoznaje birače i javnost sa svojim programom i kandidatima za nadolazeće izbore;
- v) „preuranjena kampanja“ je svaki oblik kampanje političkih subjekata u razdoblju od raspisivanja izbora do razdoblja službenog početka izborne kampanje;
- z) „elektronički medij“ je javna i privatna televizijska i radijska postaja s odgovarajućom dozvolom Regulatorne agencije za komunikacije;
- aa) „*online* medij“ je internetski portal i druga internetska platforma koja predstavlja komunikacijsko sredstvo s ciljem informiranja od javnoga interesa;
- bb) „tiskani mediji“ je tiskana publikacija, poput novina, tabloida, časopisa, knjige, pamfleta koja predstavlja sredstvo masovne komunikacije s ciljem informiranja od javnoga interesa;
- cc) „društvena mreža“ je internetska ili mobilna platforma koja omogućava dvosmjernu interakciju putem sadržaja i komunikacije koje generiraju korisnici, odnosno mediji, na određenoj platformi dizajniranoj da omogući korisnicima kreiranje sadržaja i interakciju s informacijama i njihovim izvorima;
- dd) „govor mržnje“ je svaki oblik javnog izražavanja ili govora koji izaziva ili potiče mržnju, diskriminaciju ili nasilje protiv bilo koje osobe ili skupine osoba po osnovi rase, boje kože, nacionalnosti, spola ili vjere, etničkog podrijetla ili bilo koje druge osobne značajke ili orijentacije koja potiče diskriminaciju, neprijateljstvo i nasilje;
- ee) „zlouporaba javnih sredstava i resursa“ je nezakonito korištenje sredstava i resursa države BiH, entiteta, kantona, Brčko Distrikta BiH i drugih jedinica lokalne uprave i samouprave, kojim kandidati na izborima i izbornim listama, kao javni ili državni dužnosnici ili neposredno izabrane osobe, raspolažu za potrebe obavljanja službene dužnosti. Pod resursima se, u smislu ove definicije, podrazumijevaju pokretna i nepokretna imovina, kao i svi ljudski resursi javnih institucija tijekom radnog vremena;
- ff) „izborne tehnologije“ su skup informacijsko-komunikacijskih programa, informacijsko-komunikacijskih uređaja, metoda i postupaka koji se koriste u izbornom procesu te druga tehnička oprema;
- gg) „nepotvrđeni glasački listić“ je glasački listić istovjetnog dizajna i sadržaja kao običan glasački listić koji se nakon glasovanja stavlja u posebnu kuvertu i koji se ne prebrojava na redovnom biračkom mjestu, već se broji u centru za brojanje nakon provjere biračkog prava;
- hh) „izborni materijal“ je materijal koji se koristi na biračkom mjestu i dijeli se na osjetljivu, neosjetljivu i izbornu tehnologiju;

ii) „izvanredne okolnosti“ su izvanredna situacija, stanje elementarne nepogode i druge nesreće koje su proglasila nadležna tijela Bosne i Hercegovine i koje utječu na provođenje izbornog procesa;

jj) „zlouporaba djece u političke svrhe“ je uključivanje djeteta u aktivnosti koje mogu biti povezane s političkim zagovaranjem ili promidžbom“.

Članak 2.

U članku 1.2 u stavku (3) riječi: „2.12 stavak (9)“ zamjenjuju se riječima: „2.12 stavak (10)“.

Članak 3.

U članku 1.2a u stavku (3) riječi: „2.12 stavak (9)“ zamjenjuju se riječima: „2.12 stavak (10)“.

Članak 4.

U članku 1.3 iza riječi „slobodnih“ dodaju se riječi: „i redovitih“.

Članak 5.

U članku 1.6 u stavku (1) riječi: „može biti upisana u Središnji birački popis, niti“ brišu se.

Članak 6.

U članku 1.7 riječi: „može biti upisana u Središnji birački popis, niti“ brišu se.

Članak 7.

U članku 1.7a riječi: „može biti upisana u Središnji birački popis, niti“ brišu se.

Članak 8.

U članku 1.8. stavak (1) mijenja se i glasi:

„(1) Suci redovnih i ustavnih sudova, tužitelji i njihovi zamjenici, pravobranitelji i njihovi zamjenici, ombudsmani i njihovi zamjenici, članovi sudova/domova/vijeća za ljudska prava, javni bilježnici, policijski službenici, državni službenici, glavni revizori i zamjenici glavnog revizora u institucijama u Bosni i Hercegovini i guverner i viceguverneri Centralne banke BiH, pripadnici Oružanih snaga BiH, pripadnici Obavještajno-sigurnosne agencije BiH, kao i diplomatski i konzularni predstavnici BiH u inozemstvu koji imaju diplomatski status u skladu s Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima (iz 1961. godine), mogu se kandidirati za javnu izbornu dužnost samo ako prethodno podnesu ostavku na taj položaj ili postupe sukladno

zakonu kojim se uređuje njihov status. Ako Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrdi da osoba iz ovog stavka nije podnijela ostavku na položaj ili nije postupila sukladno zakonu kojim se uređuje njezin status u razdoblju od ovjere kandidature do tiskanja glasačkih listića, uklonit će ime ove osobe s ovjerenih kandidacijskih lista, a ako se isto utvrdi nakon tiskanja glasačkih listića, takvoj osobi neće biti dodijeljen mandat ako ga osvoji. U postupku utvrđivanja ovih činjeničnih okolnosti institucije su dužne dostaviti podatke iz evidencije kandidata na zahtjev Središnjeg izbornog povjerenstva, a kandidati su dužni dostaviti dokaz da su riješili svoj status.“.

U stavku (4) iza riječi: „u izvršnim tijelima vlasti“ brišu se zarez i riječi: „osim u razdoblju dok se ne konstituiraju izvršna tijela vlasti izabrana na redovitim izborima u istom izbornom ciklusu“.

Članak 9.

Iza članka 1.8 dodaju se novi čl. 1.8a, 1.8b i 1.8c koji glase:

„Članak 1.8a

(1) Osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini za vrijeme trajanja mandata može obnašati izvršnu funkciju u skladu s člankom 1.8 stavak (6) ovog Zakona. Za vrijeme obnašanja njezine izvršne funkcije, mandat osobe u zakonodavnom tijelu ostaje u mirovanju.

(2) Osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini, a na osnovi prethodnog mandata obnaša izvršnu funkciju i odluči nastaviti ju, dužna je svoj mandat staviti u mirovanje prije konstituirajuće sjednice zakonodavnog tijela u koje je izabrana dok se druga osoba ne imenuje na istu izvršnu funkciju ili dok ne podnese ostavku.

(3) U razdoblju u kojem mandat miruje, mandat se dodjeljuje sljedećem kandidatu s iste liste s koje je izabrana osoba s mandatom u mirovanju.

(4) Središnje izborno povjerenstvo BiH u roku od deset dana od usvajanja ovog Zakona podzakonskim aktom uređuje pitanja iz st. (1) i (2) ovog članka.

Članak 1.8b

(1) Nakon prestanka obnašanja izvršne funkcije u skladu s člankom 1.8a st. (1) i (2) ovog Zakona, izabrani član zakonodavnog tijela koji je stavio svoj mandat u mirovanje može ponovno obavljati svoj mandat, pod uvjetom da podnese pismeni zahtjev Središnjem izbornom povjerenstvu BiH najkasnije u roku od osam dana od dana prestanka obnašanja izvršne funkcije.

(2) Mirovanje mandata stupa na snagu petoga dana od dana podnošenja pismenog zahtjeva.

Članak 1.8c

(1) Osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo za vrijeme trajanja svoga mandata može svoj mandat staviti u mirovanje najviše jedanput. Zahtjev za stavljanje mandata u mirovanje podnosi se u pisanom obliku Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

(2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo, a koja je stavila svoj mandat u mirovanje u skladu s odredbama članka 1.8a stavak (2) ovog Zakona, ne može staviti svoj mandat u mirovanje više od dva puta.

(3) Mandat ne može trajati kraće od šest mjeseci, osim na temelju članka 1.8a stavak (2) ovog Zakona kada mirovanje mandata traje do imenovanja druge osobe na istu izvršnu funkciju ili do podnošenja ostavke.“.

Članak 10.

U članku 1.10 u stavku (1) točki 5. riječi: „(proglašen mentalno nesposobnim)“ brišu se. Iza točke 8. briše se točka, stavlja točka-zarez i dodaje se nova točka 9. koja glasi: „9. danom pravomoćnosti odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kojom je utvrđeno da izabrani dužnosnik nije postupio u skladu s odredbama članka 1.8a, 1.8b ili 1.8c Izbornog zakona BiH.“.

Stavak (3) mijenja se i glasi:

„(3) Obavijest o razlozima prestanka mandata iz stavka (1) ovog članka dostavlja se na obrascu koji propisuje Središnje izborni povjerenstvo BiH.“.

Članak 11.

Članak 1.11 mijenja se i glasi:

„Članak 1.11

Sva tijela vlasti na svim razinama i dužnosnici u Bosni i Hercegovini i diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH obvezni su pomagati organima nadležnim za provedbu izbora.“.

Članak 12.

Članak 1.13 mijenja se i glasi:

„Član 1.13

Prijava za ovjeru za sudjelovanje na izborima uključuje izjavu, potpisanu od predsjednika političke stranke, koalicije, neovisnog kandidata, predstavnika liste neovisnih kandidata,

registrirane udruge ili drugog registriranog organiziranog oblika djelovanja nacionalnih manjina i skupine od najmanje 40 građana koji imaju biračko pravo, da će se ta politička stranka, koalicija, neovisni kandidati, registrirane udruge i drugi organizirani oblici djelovanja nacionalnih manjina u svojim aktivnostima pridržavati Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.“.

Članak 13.

U Poglavlju 2 (Organi za provedbu izbora) u članku 2.1 stavak (3) briše se.

Članak 14.

U članku 2.2 u stavku (2) riječi: „u provođenju izbora“ zamjenjuju se riječima: „u područjima izravno vezanim uz provedbu izbora“.

Stavak (4) briše se.

Dosadašnji st. (5) i (6) postaju st. (4) i (5).

U stavku (5) oznaka stavka (5) u tekstu mijenja se u oznaku stavka (4).

Iza stavka (5) dodaje se novi stavak (6) koji glasi:

„(6) U svrhu obučavanja članova organa za provedbu izbora, Središnje izborno povjerenstvo BiH uspostavlja Centar za edukaciju.“.

Članak 15.

U članku 2.3 u stavku (1) točka 4. mijenja se i glasi: „4. koji je aktualni kandidat ili je bio kandidat za bilo koju razinu vlasti na posljednjim općim i posljednjim lokalnim izborima, i“.

Članak 16.

Članak 2.5 mijenja se i glasi:

„Član 2.5

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH ima sedam članova: dva Hrvata, dva Bošnjaka, dva Srbina i jednog iz reda ostalih.

(2) Kandidate za Središnje izborno povjerenstvo BiH zajednički predlažu članovi Povjerenstva za izbor i imenovanje.

(3) Povjerenstvo za izbor i imenovanje ima sedam članova, od kojih dva člana imenuje predsjednik Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća između članova Vijeća, tri člana imenuje Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH između članova tog zajedničkog povjerenstva iz Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i dva

člana imenuje predsjednik Središnjeg izbornog povjerenstva BiH između članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(4) U Povjerenstvu za izbor i imenovanje moraju biti zastupljeni konstitutivni narodi, najmanje dva Bošnjaka, dva Srbina i dva Hrvata i jedan iz reda ostalih.

(5) Najkasnije 180 dana prije isteka mandata člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Središnje izborno povjerenstvo obavještava Kolegij Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Najkasnije 150 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, osniva se Povjerenstvo za izbor i imenovanje u skladu s Poslovníkom Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i raspisuje se javni natječaj. Sredstva za troškove javnog natječaja bit će osigurana iz proračuna Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(6) Kandidati za članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH moraju ispunjavati sljedeće opće i posebne uvjete:

a) opći uvjeti koje kandidati moraju ispuniti su:

- 1) da je državljanin BiH;
- 2) da ima prijavljeno boravište u BiH;
- 3) da ima sveučilišnu diplomu;
- 4) da je zdravstveno sposoban za obavljanje poslova predviđenih položajem;
- 5) da nije otpušten iz državne službe kao rezultat disciplinske mjere na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini u roku od tri godine prije dana objave upražnjenog mjesta;
- 6) da se protiv njega ne vodi kazneni postupak;
- 7) da nije osuđivan za kaznena djela;
- 8) da nije obuhvaćen odredbom članka IX.1 Ustava Bosne i Hercegovine;

b) posebni uvjeti koje kandidati moraju ispuniti su:

- 1) da je pravni stručnjak s najmanje deset godina iskustva u područjima izravno vezanim uz provedbu izbora, od kojih pet na višoj funkciji;
- 2) da ne obnaša niti je u posljednjih deset godina prije kandidiranja obnašao dužnost u organima političke stranke, udruge ili zaklade koja je organizacijski ili financijski povezanom s političkim strankama, te da nije bio uključen u bilo kakve aktivnosti političke stranke.

(7) Najkasnije 90 dana prije isteka mandata člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Povjerenstvo za izbor i imenovanje utvrđuje rang-listu kandidata za Središnje izborno povjerenstvo BiH dvotrećinskom većinom glasova, na temelju uvjeta i kriterija propisanih stavkom (6) ovog članka, te će listu od deset najbolje rangiranih kandidata dostaviti

Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.

(8) Povjerenstvo za izbor i imenovanje dužno je usvojiti poslovnik kojim će urediti postupak oglašavanja javnog natječaja, održavanje sastanaka i donošenje odluke o rang-listi kandidata.

(9) U skladu sa svojim procedurama, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH imenuje članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH s liste kandidata.

(10) Ako se lista kandidata za člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ne dostavi Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH u roku od 60 dana prije isteka mandata člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH predlaže i imenuje članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH s liste kandidata koji su se prijavili na javni natječaj, na temelju kriterija navedenih u st. (6) i (7) ovog članka, najkasnije 15 dana prije isteka mandata člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Ukoliko Povjerenstvo za izbor i imenovanje nije objavilo javni poziv, odluku o raspisivanju javnog poziva donosi Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH.

(11) U slučaju da Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH ne provede postupak iz stavka (10) ovog članka, članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH nastaviti će obavljati svoju dužnost do imenovanja novih članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Članak 17.

Iza članka 2.5 dodaje se novi članak 2.5a koji glasi:

„Članak 2.5a

(1) U slučaju da član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH podnese ostavku, umre, bude spriječen obnašati funkciju, Središnje izbornog povjerenstvo BiH obavijestit će Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH imenovat će novog člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u skladu s procedurom propisanom člankom 2.5 ovog Zakona.

(2) Član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH može biti smijenjen samo na osnovi istih razloga navedenih u članku 2.3 stavak (1) ovog Zakona, koji kandidata za člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH čini nepodobnim za obnašanje funkcije.

(3) Odluku o smjeni člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH donosi Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH.

Članak 18.

U članku 2.9 iza točke 7. dodaje se nova točka 8. koja glasi:

„8. odgovorno je za pravovremenu distribuciju i sigurnost opreme za elektroničko brojanje glasačkih listića i elektroničke identifikacije glasača te druge odgovarajuće tehničke opreme za neposredne izbore na svim razinama vlasti u BiH;“.

Dosadašnje toč. od 8. do 17. postaju toč. od 9. do 18.

Članak 19.

U članku 2.10 iza riječi „glasovanja“ stavlja se zarez, a riječi: „ili brojanja glasačkih listića“ zamjenjuju se riječima: „ručnog brojanja i elektroničkog brojanja glasačkih listića“.

Članak 20.

U članku 2.12 dodaje se novi stavak (1) koji glasi:

„(1) U svrhu ovog Zakona, izraz „općinsko izborna povjerenstvo“ odnosi se na osnovnu izbornu jedinicu koja podrazumijeva općinu, izborna povjerenstva gradova, grad Banju Luku, Brčko Distrikt BiH, gradsku izbornu jedinicu Grada Mostara i izborne jedinice gradskog područja Grada Mostara, u kojoj se bira i konstituira ukupan broj predstavnika za određenu razinu vlasti i koje unutar sebe nemaju višečlane izborne jedinice.“.

Dosadašnji st. od (1) do (9) postaju st. od (2) do (10).

U dosadašnjem stavku (4), koji postaje stavak (5), iza riječi: „sudac redovnog suda,“ dodaje se riječ „pravobranitelj,“.

Članak 21.

U članku 2.13 iza točke 3. dodaje se nova točka 4. koja glasi:

„4. imenuje i obučava kontrolore izbornih rezultata u centrima za brojanje;“.

Dosadašnje toč. od 4. do 9. postaju toč od 5. do 10.

Točka 7., koja je postala točka 8., mijenja se i glasi:

„8. odgovorno je za pravilno ručno i elektroničko brojanje glasačkih listića na biračkim mjestima, pravilno objedinjavanje utvrđenih izbornih rezultata s biračkih mjesta u općinskim centrima za brojanje i unos izbornih rezultata u aplikaciju JIIS;“.

Članak 22.

U članku 2.14 u stavku (1) riječi: „U sastavu izbornog povjerenstva nastojat će se“ zamjenjuju se riječima: „Sastav izbornog povjerenstva osigurava“, a iza riječi: „Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini“ dodaju se riječi: „(„Službeni glasnik BiH“, br. 16/03, 102/09 i 32/10)“.

Članak 23.

U članku 2.15 u stavku (1) iza riječi „član“ dodaje se riječ: „općinske“, a riječi: „člankom 2.12 stavak (5)“ zamjenjuju se riječima: „člankom 2.12 stavak (6)“.

Stavak (2) mijenja se i glasi:

„(2) Imenovanje novog člana općinskog izbornog povjerenstva provodi se u roku koji ne može biti duži od 30 dana od dana prestanka mandata prethodnog člana, a u izbornom razdoblju općinsko vijeće, odnosno skupština općine, imenuje zamjenskog člana općinskog izbornog povjerenstva bez provođenja postupka izbora propisanog člankom 2.12 stavak (6) ovog Zakona, najkasnije u roku od sedam dana od dana prestanka mandata iz stavka (1) ovog članka. Ako se ne imenuje novi član općinskog izbornog povjerenstva u zakonskom roku, Središnje izborno povjerenstvo BiH može imenovati novog člana općinskog izbornog povjerenstva.“

U stavku (3) riječi: „člankom 2.12 stavak (5)“ zamjenjuju se riječima: „člankom 2.12 stavak (6)“

U stavku (4) iza riječi „članu“ dodaje se riječ „općinskog“.

Članak 24.

U članku 2.16 u stavku (1) riječ „prethodno“ briše se.

U st. (1) i (2) riječi: „člankom 2.12 stavak (5)“ zamjenjuju se riječima: „člankom 2.12 stavak (6)“.

Članak 25.

Članak 2.19 mijenja se i glasi:

„Članak 2.19

- (1) Birački odbor ima tri ili pet članova, od kojih je jedan predsjednik.
- (2) Predsjednik i član biračkog odbora imaju zamjenika.
- (3) Da bi bili imenovani, predsjednik, članovi biračkog odbora i njihovi zamjenici moraju ispunjavati uvjete iz članka 2.2 i 2.3 ovog Zakona.

(4) Predsjednika i članove biračkog odbora te njihove zamjenike imenuje općinsko izborno povjerenstvo u roku od 30 dana prije dana održavanja izbora s liste kandidata za izbor u birački odbor, pod uvjetom da posjeduju iskustvo u provedbi izbora te da ih je certificiralo općinsko izborno povjerenstvo. Predsjednik i zamjenik predsjednika biračkog odbora obvezni su kontinuirano prisustvovati obukama za predsjednika biračkih odbora, koje organizira općinsko izborno povjerenstvo u suradnji s Centrom za obuku Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(5) Listu kandidata iz stavka (4) ovog članka sastavit će općinsko izborno povjerenstvo u razdoblju između dva izborna ciklusa putem jednog ili više javnih oglasa, a bit će ažurirana svakih šest mjeseci.

(6) Za izborni ciklus općih izbora, mjesta članova i zamjenika članova biračkih odbora bit će popunjena na prijedlog političkih subjekata zastupljenih u Parlamentarnoj skupštini BiH, Parlamentu FBiH, Narodnoj skupštini Republike Srpske te na razini kantona u Federaciji BiH u prethodnom izbornom ciklusu. Za izborni ciklus lokalnih izbora, mjesta članova i zamjenika članova biračkih odbora bit će popunjena na prijedlog političkih subjekata zastupljenih u prethodnom izbornom ciklusu za načelnike, gradonačelnike, općinska, gradska vijeća ili Skupštinu Brčko Distrikta BiH.

(7) Politički subjekti iz stavka (6) ovog članka imaju pravo sudjelovati u postupku ždrijeba za dodjelu mjesta predsjednika/zamjenika predsjednika članova/zamjenika članova biračkog odbora, pod uvjetom da imaju ovjerenu listu za tu razinu vlasti.

(8) Postupak ždrijeba iz stavka (8) ovog članka provodi općinsko izborno povjerenstvo u roku koji ne smije biti kraći od 60 dana prije dana održavanja izbora.

(9) Nakon provođenja ždrijeba, a najkasnije u roku od sedam dana, politički subjekt koji je sudjelovao u ždrijebu dostavit će općinskom izbornom povjerenstvu imena kandidata za članove i zamjenike članova biračkog odbora u kojem su mjesto osvojili ždrijebom.

(10) Ako politički subjekt ne dostavi imena kandidata za članove i zamjenike članova biračkog odbora u roku iz stavka (9) ovog članka, to će se smatrati odustajanjem od dodijeljenog mjesta u biračkom odboru ili, ukoliko je broj kandidata za članove biračkog odbora koje predloži ovjerena politička stranka manji od broja članova biračkog odbora, općinsko izborno povjerenstvo samostalno će, na temelju javnog oglasa, imenovati članove biračkog odbora, vodeći računa o multietničkom sastavu biračkog odbora, kad je to moguće.

(11) Postupak ždrijeba provodi se u skladu s obveznim naputkom koji donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(12) Samo jedan predstavnik jednog političkog subjekta može biti u sastavu jednog biračkog odbora.

(13) Zabranjena je zlouporaba zakonskog prava na sudjelovanje u radu biračkog odbora fiktivnim predstavljanjem, kako je to propisano člankom 7.3 stavak (2) ovog Zakona.

(14) Na odluku općinskog izbornog povjerenstva o imenovanju predsjednika, članova biračkih odbora i njihovih zamjenika može se uložiti prigovor općinskom izbornom povjerenstvu. Na odluku općinskog izbornog povjerenstva kojom je odlučeno o prigovoru može se uložiti žalba Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

(15) Kandidati imenovani za članove i zamjenike članova biračkih odbora dužni su pohađati posebnu obuku za rad u biračkom odboru koju organizira općinsko izbornom povjerenstvo.

(16) Članovi biračkih odbora imaju pravo na naknadu za svoj rad. Odluku o visini ove naknade donosi općinsko izbornom povjerenstvo.

(17) Za provođenje općih izbora, odluku o visini naknade za rad članova biračkih odbora donosi Središnje izbornom povjerenstvo BiH.“.

Članak 26.

U članku 2.20 iza stavka (2) dodaje se stavak (3) koji glasi:

„(3) Preliminarni izborni rezultati bilježe se na osnovi rezultata elektroničkog brojanja glasačkih listića. Središnje izbornom povjerenstvo BiH utvrdit će procedure koje, pored ručnog brojanja, omogućavaju biračkim odborima elektroničko brojanje glasačkih listića i propisati poseban obrazac u koji se upisuju rezultati ručnog brojanja. U slučaju neslaganja između ručnog i elektroničkog brojanja, Središnje izbornom povjerenstvo BiH obavlja oba ponovna brojanja u Glavnom centru za brojanje i utvrđuje rezultate glasovanja na biračkom mjestu.“.

Članak 27.

U Poglavlju 3 (Birački popis) članak 3.1 mijenja se i glasi:

„Članak 3.1

(1) Središnji birački popis je evidencija o državljanima BiH koji imaju biračko pravo u skladu s ovim Zakonom i ustojava se, vodi i koristi za potrebe organiziranja i provođenja izbora sukladno zakonu, za provođenje referendumu, za provođenje opoziva izabranog funkcionara i izbore tijela lokalne samouprave sukladno zakonu.

(2) Središnji birački popis i izvadci iz Središnjeg biračkog popisa su javni, što se osigurava u skladu s odredbama ovog Zakona i odredbama podzakonskih akata Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, a sve u cilju osiguranja točnosti i ukupnog integriteta Središnjeg biračkog popisa.

(3) Pravo uvida u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa ostvaruje se u skladu s ovim

Zakonom i Zakonom o zaštiti osobnih podataka („Službeni glasnik BiH“, br. 49/06, 76/11 i 89/11).

(4) Birač ostvaruje pravo uvida u svoje osobne podatke zabilježene u izvratku iz Središnjeg biračkog popisa neposrednim uvidom na internetskoj stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH unoseći svoj JMB i/ili na drugi prikladan način koji podzakonskim aktom utvrdi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(5) Javnost ostvaruje pravo uvida u izvratke iz Središnjeg biračkog popisa izlaganjem privremenih izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa na internetskoj stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ili na drugi prikladan način koji podzakonskim aktom utvrdi Središnje izborno povjerenstvo BiH, vodeći računa o načelima zaštite osobnih podataka.

(6) Političkim subjektima koji su ovjereni za sudjelovanje na izborima i kojima je ovjerena kandidacijska lista za sudjelovanje na izborima u skladu sa ovim Zakonom bit će osiguran, na njihov zahtjev, izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za razinu vlasti, odnosno izbornu jedinicu u kojoj sudjeluju na izborima, u elektroničkom obliku ili u ispisu. Izvadak iz Središnjeg biračkog popisa sadrži prezime i ime birača, datum rođenja, ime jednog roditelja birača, naziv općine, odnosno izborne jedinice za koju birač ima pravo glasa, naziv i broj biračkog mjesta.“.

Članak 28.

Članak 3.2 mijenja se i glasi:

„Članak 3.2

(1) Središnji birački popis je jedinstven, stalan i redovito se ažurira.

(2) Izvadci iz Središnjeg biračkog popisa, u cilju ažuriranja, objavljuju se dva puta godišnje u neizbornoj godini. Nadležna tijela dužna su dostaviti podatke o raseljenim osobama u izbornoj godini najkasnije do 31. ožujka.

(3) U Središnji birački popis, po službenoj dužnosti, upisuju se državljani BiH s prijavljenim prebivalištem u BiH:

- a) koji su navršili 18 godina;
- b) koji će na dan održavanja izbora navršiti 18 godina;
- c) koji imaju biračko pravo u skladu s ovim Zakonom, a privremeno žive u inozemstvu, i
- d) koji imaju biračko pravo u skladu s člankom 20.8 stavak (6) ovog Zakona.

(4) Iznimno, upis se može obaviti na osobni zahtjev po proceduri propisanoj podzakonskim aktom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(5) Središnji birački popis ne sadrži imena državljana BiH koji su pravomoćnom odlukom nadležnoga tijela lišeni potpune poslovne sposobnosti. Ako je takva osoba upisana, brisat će se iz

Središnjeg biračkog popisa, a ako se osobi pravomoćnom odlukom nadležnog tijela vrati poslovna sposobnost u cijelosti, bit će upisana u Središnji birački popis.“.

Članak 29.

U članku 3.4 u stavku (3) riječ „nadležnog“ zamjenjuje se riječju „nadležnih“.

Članak 30.

Članak 3.5 mijenja se i glasi:

„Članak 3.5

(1) Središnji birački popis vodi se po službenoj dužnosti.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH vodi Središnji birački popis za teritorij Bosne i Hercegovine na temelju evidencija Agencije za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: IDDEEA) i drugih nadležnih tijela, dopunjenu evidencijama diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine.

(3) IDDEEA održava i odgovorna je za cjelokupnu tehničku obradu svih podataka bitnih za evidenciju Središnjeg biračkog popisa.

(4) Podatke iz svojih evidencija IDDEEA-i dostavljaju:

a) nadležna ministarstva,

b) Središnje izborno povjerenstvo BiH,

c) izborna povjerenstva osnovnih izbornih jedinica o biračkim mjestima i promjenama biračke opcije.

(5) Nadležni matični ured dužan je dostaviti podatke o smrti građana starijih od 18 godina u skladu s propisima kojima je uređeno vođenje matičnih knjiga.

(6) Matični uredi dužni su dostaviti sve promjene koje utječu na mjerodavnost Središnjeg biračkog popisa nadležnom tijelu koje vodi službenu evidenciju o matičnom broju, promjeni statusa prebivališta i boravišta državljana BiH u pisanom obliku najkasnije u roku od sedam dana. Periodično izvješće koje se dostavlja drugim tijelima dostavlja se i Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

(7) Za točnost i ažuriranost podataka potrebnih za izradu Središnjeg biračkog popisa odgovorna su tijela nadležna za vođenje službenih evidencija o tim podacima, te su dužna čuvati dosjee dokumenata, javnih isprava i zahtjeva građana na temelju kojih se vodi i ažurira Središnji birački popis i, na zahtjev Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, osigurati pristup ovim dokumentima.“.

Članak 31.

U članku 3.6 iz stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi: „(4) Izvadci iz Središnjeg biračkog popisa za birače iz stavka (2) točke c) ovog članka izrađuju se na temelju podataka:

- a) koje sastavljaju i Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavljaju diplomatsko-konzularna predstavništva;
- b) koje dostavljaju birači koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine;
- c) koje posjeduje Središnje izborno povjerenstvo BiH;
- d) drugih nadležnih državnih tijela sukladno zakonu.

St. od (4) do (6) postaju st. od (5) do (7).

U dosadašnjem stavku (5), koji postaje stavak (6), broj „(4)“ zamjenjuje se brojem „(5)“, a iza riječi: „koji su potrebni“ dodaju se riječi: „Središnjem izbornom povjerenstvu BiH“.

Članak 32.

U članku 3.7 u stavku (2) iza riječi „prema“ dodaje se riječ „zadnjem“. Na kraju teksta iza riječi: „biračkim mjestima“ briše se točka, stavlja zarez i dodaju riječi: „a za birače iz članka 3.6 stavka (2) toč. b) i c) ovog Zakona s napomenom o točnoj adresi boravišta.“.

Članak 33.

U članku 3.10 u stavku (1) iza točke c) dodaje se nova točka d) koja glasi:

„d) biometrijski podaci otiska prstiju;“.

Dosadašnje toč. od d) do k) postaju toč. od e) do l).

Dosadašnje toč. e) i f), koje postaju toč. f) i g), mijenjaju se i glase:

„f) naziv općine u kojoj birač ima prebivalište, odnosno naziv općine u kojoj birač ima boravište,

g) adresa prebivališta ili boravišta (mjesto, ulica, kućni broj);“.

U stavku (3) iza riječi: „Središnje izborno povjerenstvo“ briše se točka, stavlja zarez i dodaju riječi: „vodeći računa o Zakonu o zaštiti osobnih podataka.“.

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Središnje izborno povjerenstvo BiH može donijeti propise za osiguravanje sigurnog, elektroničkog prijenosa podataka između biračkih odbora, IDDEEA-e i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u cilju vođenja elektroničkih sustava za razmjenu podataka o identifikaciji birača, vodeći računa o Zakonu o zaštiti osobnih podataka.“.

Članak 34.

Članak 3.11 mijenja se i glasi:

„Članak 3.11

U cilju osiguranja točnosti, ažurnosti i ukupnoga integriteta, Središnje izborno povjerenstvo BiH dužno je izvratke iz Središnjeg biračkog popisa učiniti dostupnima javnosti u skladu s člankom 3.1 stavak (5) ovog Zakona.“.

Članak 35.

Članak 3.12 briše se.

Članak 36.

U članku 3.12a u stavku (1) riječi: „u razdoblju od 45 dana prije održavanja izbora“ zamjenjuju se riječima: „nakon dana raspisivanja izbora“, a riječi: „promjene prebivališta“ zamjenjuju se riječima: „raspisivanja izbora“.

Članak 37.

U članku 3.13 stavak (2) mijenja se i glasi:

„(2) Svaki državljanin BiH ima pravo na uvid u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa i zahtijevati njegove ispravke ako se radi o ispravku njegovih osobnih podataka. Svaki državljanin s pravom glasa koji nije u Središnjem biračkom popisu ima pravo zatražiti upis u Središnji birački popis. Zahtjev se podnosi u pisanom obliku tijelu iz stavka (4) ovog članka.“.

U stavku (3) oznake toč. a), b), c), e) i j) zamjenjuju se oznakama a), c), d), f) i k).

Članak 38.

U članku 3.14 točka b) mijenja se i glasi: „b) na izdržavanju zatvorske kazne u zatvorskim ustanovama ili vezani za ustanovu i imaju pravo glasa“.

Članak 39.

Članak 3.15 mijenja se i glasi:

„Članak 3.15

(1) Državljanin BiH koji privremeno živi u inozemstvu, a koji ima biračko pravo u skladu s ovim Zakonom i upisan je u Središnji birački popis, kako bi se našao na izvratku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, dužan je za svake izbore podnijeti

elektroničku prijavu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH koja, uz ostalo, obvezno sadrži podatke o točnoj adresi boravka u inozemstvu.

- (2) Uz elektroničku prijavu iz stavka (1) ovog članka, podnositelj prijave obvezno dostavlja:
  - a) dokaz o identitetu podnositelja prijave propisan ovim Zakonom,
  - b) dokaz izdan od nadležnog tijela zemlje u kojoj privremeno boravi o točnoj adresi boravišta u toj zemlji.
- (3) Nakon podnošenja elektroničke prijave u smislu st. (1) i (2) ovog članka, podnositelj prijave dužan je potpisati tiskanu verziju elektroničke prijave potpisom istovjetnim na identifikacijskoj ispravi koju prilaže uz prijavu i dostaviti ju Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku i na način koji podzakonskim aktom odredi Središnje izbornom povjerenstvo BiH.
- (4) Državljanin BiH koji ima status izbjegle osobe iz Bosne i Hercegovine, a koji ima biračko pravo u skladu s ovim Zakonom i upisan je u Središnji birački popis, kako bi bio na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, dužan je za svake izbore podnijeti elektroničku prijavu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.
- (5) Uz elektroničku prijavu iz stavka (4) ovog članka, podnositelj prijave obvezno dostavlja:
  - a) dokaz o identitetu podnositelja prijave,
  - b) ukoliko mijenja biračku opciju pod kojom je upisan u Središnji birački popis u skladu s člankom 20.8 ovog Zakona, podnosi i dokaz o promjeni prebivališta u Bosni i Hercegovini,
  - c) dokaz o točnoj adresi boravišta u inozemstvu.
- (6) Nakon podnošenja elektroničke prijave u smislu st. (4) i (5) ovog članka, podnositelj prijave dužan je potpisati tiskanu verziju elektroničke prijave potpisom istovjetnim na identifikacijskoj ispravi koju prilaže uz prijavu i dostaviti ju Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku i na način koji podzakonskim aktom odredi Središnje izbornom povjerenstvo BiH.
- (7) Izbjegli osoba iz BiH koja se ne nalazi u Središnjem biračkom popisu, kako bi bila na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, dužna je podnijeti elektroničku prijavu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.
- (8) Uz elektroničku prijavu iz stavka (7) ovog članka, podnositelj prijave obvezno dostavlja:
  - a) dokaz o identitetu podnositelja prijave,
  - b) dokaz o državljanstvu Bosne i Hercegovine,
  - c) dokaz o prebivalištu u Bosni i Hercegovini u skladu s člankom 20.8 ovog Zakona i
  - d) dokaz o točnoj adresi boravišta u inozemstvu.
- (9) Dokaz o identitetu podnositelja prijave u smislu stavka (8) točke a) ovog članka jedna je od sljedećih važećih isprava:

- a) putovnica,
- b) važeća osobna isprava izdana od zemlje domaćina i
- c) izbjeglički karton izdan od vlade zemlje domaćina ili druge međunarodne organizacije.

(10) Podnositelj prijave dostavlja popunjenu i potpisanu prijavu i potrebne dokumente e-poštom, poštom ili osobno. Postupak i način slanja, zaprimanja, obrade, arhiviranja i zaštite elektroničkih prijava i dokumenata posebnim propisom utvrđuje Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(11) Ako ispuni propisane uvjete iz ovog članka, podnositelj prijave bit će na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH u inozemstvu.

(12) Podnositelj prijave iz st. (1), (4) i (7) ovog članka odgovoran je za točnost podataka koje navodi u prijavi i vjerodostojnost dokaza koje prilaže uz prijavu.

(13) Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje oblik i sadržaj obrasca prijave iz st. (1), (4) i (7) ovog članka, način i postupak kojim se provjerava točnost podataka navedenih u prijavi i vjerodostojnost dokaza priloženih uz prijavu.

(14) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi odgovarajuće upute u vezi s postupkom upisa birača u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine poštom ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu.

(15) Upis u Središnji birački popis državljana Bosne i Hercegovine je kontinuirani proces.“.

Članak 40.

Članak 3.16 mijenja se i glasi:

„Članak 3.16

(1) Državljanin BiH iz članka 3.15 st. (1), (4) i (7) ovog Zakona dužan je dostaviti sve izmjene koje se odnose na podatke koje je prethodno dostavio Središnjem izbornom povjerenstvu BiH i na temelju kojih se nalazi na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine poštom ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu u inozemstvu. Izmjene podataka dostavljaju se najkasnije do isteka roka utvrđenog za podnošenje prijave za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine za sljedeće izbore.

(2) Ako državljanin BiH iz članka 3.15 stavka (1) ovog Zakona ne podnese prijavu prije isteka roka utvrđenog za podnošenje prijave za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine poštom ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu u inozemstvu na sljedećim izborima, nalazit će se na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje na odgovarajućem biračkom mjestu u

osnovnoj izbornoj jedinici u kojoj ima prebivalište.

(3) Ako državljanin BiH iz članka 3.15 stavka (2) ovog Zakona ne dostavi dokaze o prebivalištu u Bosni i Hercegovini u skladu s člankom 20.8 ovog Zakona, bit će upisan u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine poštom ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu u inozemstvu, s pravom glasa za osnovnu izbornu jedinicu u kojoj ima prebivalište.

(4) Ako se državljanin BiH koji je upisan u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan zemlje vratio u Bosnu i Hercegovinu prije roka utvrđenog za zaključenje izvotka iz konačnog Središnjeg biračkog popisa za sljedeće izbore, moći će ostvariti svoje biračko pravo glasovanjem nepotvrđenim/kuvertiranim glasačkim listićem.

(5) Centar za birački popis posredstvom općinskog izbornog povjerenstva dostavlja podatke o državljanima BiH iz stavka (4) ovog članka Središnjem izbornom povjerenstvu BiH radi evidentiranja nastalih promjena na izvotku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine poštom ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH.

(6) Ako se državljanin BiH koji je upisan u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan zemlje poštom ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu vratio u Bosnu i Hercegovinu nakon isteka roka utvrđenog za zaključenje izvotka iz konačnog Središnjeg biračkog popisa za sljedeće izbore, bit će mu dozvoljeno da glasuje nepotvrđenim/kuvertiranim glasačkim listićem na biračkom mjestu u osnovnoj izbornoj jedinici za koju ima pravo glasovati.“.

Članak 41.

U članku 3.17 iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) Pravo iz stavka (1) ovog članka može ostvariti birač koji je nakon zaključenja Središnjeg biračkog popisa napunio 18 godina, a nije upisan u Središnji birački popis i birač koji je upisan u izvadak za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, a na dan izbora se vratio u Bosnu i Hercegovinu.“.

Dosadašnji stavak (3) postaje stavak (4).

Članak 42.

Iza članka 3.17 dodaje se novi član 3.18 koji glasi:

„Članak 3.18.

Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi bliže propise o uvjetima i proceduri primjene ovog Poglavlja.“.

Članak 43.

U Poglavlju 4 (Ovjera i kandidiranje za izbore) u članku 4.2 iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

„3. da je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavio dokaz da je riješio svoj status ukoliko obnaša neku od funkcija iz članka 1.8. stavka (1) ovog Zakona.“.

Članak 44.

U članku 4.4 stavak (2) mijenja se i glasi:

„(2) Prijava se podnosi elektronički. Nakon podnošenja elektroničke prijave u smislu stavka (1) ovog članka, podnositelj prijave dužan je tiskanu verziju elektroničke prijave dostaviti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku i na način koji podzakonskim aktom odredi Središnje izborno povjerenstvo BiH.“.

Stavak (5) mijenja se i glasi:

„(5) Kako bi se ovjeralo za sudjelovanje na izborima, politička stranka ili neovisni kandidat moraju podnijeti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH prijavu za sudjelovanje na izborima koja sadrži najmanje:

- a) 7.000 potpisa birača upisanih u Središnji birački popis za izbore za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine;
- b) 7.000 potpisa birača upisanih u Središnji birački popis za izbore za zastupnike u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
- c) 5.000 potpisa birača upisanih u Središnji birački popis za izbore zastupnika u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, ili za izbore narodnih poslanika u Narodnoj skupštini Republike Srpske, ili za izbor predsjednika i dopredsjednika Republike Srpske;
- d) 1.000 potpisa birača upisanih u Središnji birački popis za izbore zastupnika u kantonalnim skupštinama Federacije Bosne i Hercegovine u kantonu u kojem broj birača upisanih u Središnji birački popis na dan raspisivanja izbora nije bio veći od 50.000, 2.000 potpisa za izbore u kantonu u kojem ovaj broj iznosi od 50.000 do 100.000 birača upisanih u Središnji birački popis i 3.000 potpisa za izbore u kantonu u kojem je ovaj broj veći od 100.000;
- e) za izbore za općinsko vijeće i gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada i skupštinu

općine, i za gradonačelnika grada, odnosno načelnika općine, u općini u kojoj je broj birača upisanih u Središnji birački popis na dan raspisivanja izbora:

- 1) 100 potpisa birača upisanih u Središnji birački popis ako je broj birača manji od 10.000,
- 2) 200 potpisa birača upisanih u Središnji birački popis ako je broj birača od 10.000 do 20.000,
- 3) 300 potpisa birača upisanih u Središnji birački popis ako je broj birača od 20.000 do 50.000,
- 4) 400 potpisa birača upisanih u Središnji birački popis ako je broj birača od 50.000 do 100.000,
- 5) 500 potpisa birača upisanih u Središnji birački popis ako je broj birača viši od 100.000;

f) pet posto potpisa birača upisanih u Središnji birački popis za izbore za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine, i za načelnika općine u općini u kojoj broj birača upisanih u Središnji birački popis na dan raspisivanja izbora nije bio veći od 1.000 birača upisanih u Središnji birački popis i

g) potpisi podrške podneseni za izbore za višu razinu vlasti vrijede i za nižu razinu vlasti koja je uključena tu razinu vlasti.“.

Članak 45.

U članku 4.5 iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) U slučajevima iz st. (1) i (2) ovog članka, politička stranka dostavlja potpisanu izjavu izabranog dužnosnika da je bio član te političke stranke u vrijeme kada je dobio mandat i da je još uvijek član te političke stranke.“.

Članak 46.

U članku 4.6 stavak (3) mijenja se i glasi:

„(3) Ako su podaci iz prijave netočni ili prijava sadrži neki drugi nedostatak u smislu ovog Zakona ili podzakonskog akta Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Središnje izbornog povjerenstvo BiH o tome obavještava podnositelja prijave, koji je dužan otkloniti nedostatke u roku od dva dana od dana primitka obavijesti. Ako politička stranka u ovome roku ne otkloni nedostatak iz ovog stavka, Središnje izbornog povjerenstvo BiH neće ovjeriti prijavu političke stranke za sudjelovanje na izborima.“.

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Središnje izborno povjerenstvo BiH odlučuje hoće li potvrditi ili odbiti prijavu za sudjelovanje na izborima.“.

Članak 47.

Iza članka 4.7. dodaje se novi članak 4.7a koji glasi:

„Članak 4.7a

Kako bi se obavila ovjera za sudjelovanje na izborima, neovisni kandidat mora podnijeti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH prijavu za sudjelovanje na izborima koja sadrži najmanje:

- a) 1.500 potpisa registriranih birača za izbore za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine;
- b) 1.500 potpisa registriranih birača za zastupnike u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
- c) 1.000 potpisa registriranih birača za izbore zastupnika u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ili narodnih poslanika u Narodnoj skupštini Republike Srpske;
- d) 250 potpisa registriranih birača za izbore zastupnika u kantonalnoj skupštini u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- e) 100 potpisa registriranih birača za izbore za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine, i za načelnika u općini kada se načelnik bira neposredno;
- f) pet posto potpisa birača evidentiranih u Središnjem biračkom popisu za izbore za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine, i za načelnika općine u općini u kojoj je broj birača u Središnjem biračkom popisu na dan objave izbora manji od 1.000 birača u Središnjem biračkom popisu.“.

Članak 48.

U članku 4.11 iza riječi „provjeravaju“ stavlja se točka, a ostatak teksta se briše.

Članak 49.

U članku 4.12 st. (4) i (5) mijenjaju se i glase:

„(4) Ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni ovim Zakonom, Središnje izborno povjerenstvo BiH ovjerava prijavu koalicije za sudjelovanje na izborima.

(5) Ako su podaci iz prijave netočni ili nepotpuni ili prijava sadrži neki drugi nedostatak ili

nepravilnosti u smislu ovog Zakona ili akta Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Središnje izborno povjerenstvo o tome obavještava podnositelja prijave, koji otklanja nepravilnosti u roku od dva dana od dana primitka obavijesti. Ako koalicija nakon isteka ovog roka ne otkloni nedostatak ili nepravilnost iz ovog stavka, Središnje izborno povjerenstvo BiH neće ovjeriti prijavu koalicije za sudjelovanje na izborima.“.

Članak 50.

U članku 4.16 u stavku (1) točki 3. iza riječi: „u toj izbornoj jedinici“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „odnosno višečlanoj izbornoj jedinici;“.

Iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) Uplaćeni iznos pristojbe za ovjeru također se vraća u slučaju kada je prijava za ovjeru političkog subjekta odbijena.“.

Članak 51.

U članku 4.18 ispred prvog stavka dodaje se oznaka stavka (1).

Iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Nakon ovjere kandidacijske liste, Središnje izborno povjerenstvo BiH neće prihvatiti izmjene imena i prezimena kandidata, osim u slučaju tehničke pogreške u imenu i prezimenu.“.

Članak 52.

Članak 4.20 mijenja se i glasi:

„Članak 4.20

Ime kandidata na listi političke stranke, koalicije ili na listi neovisnih kandidata ne može se povući nakon što kandidacijsku listu ovjeri Središnje izborno povjerenstvo BiH. Ako je kandidat u potpunosti lišen poslovne sposobnosti ili odbije mandat nakon što Središnje izborno povjerenstvo BiH ovjeri izborne rezultate, ime tog kandidata briše se s kandidacijske liste i mandat se dodjeljuje u skladu s člankom 9.10 ovog Zakona, osim za kandidacijske liste za kantone i općine kada se mandat dodjeljuje u skladu s člankom 13.5 ovog Zakona. Kandidat ili njegov zakonski zastupnik, u slučaju kada je kandidat u potpunosti lišen poslovne sposobnosti, mora podnijeti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH izjavu o odbijanju mandata u pisanom obliku.“.

Članak 53.

U članku 4.21 u stavku (2) na kraju teksta dodaje se rečenica: „Ovjeravanje, odnosno odbijanje, kandidata na listama mora se završiti najkasnije 65 dana prije izbora.“.

Članak 54.

U članku 4.24 u stavku (4) riječ „Lista“ zamjenjuje se riječima: „Tu listu“.

Članak 55.

U članku 4.25 u stavku (2) na kraju teksta briše se točka, stavlja zarez i dodaju riječi: „na obrascu čiji oblik i sadržaj propisuje Središnje izborno povjerenstvo BiH.“.

Članak 56.

U Poglavlju 5 (Provedba izbora) u članku 5.1 u stavku (2) riječi: „Biračka mjesta određuje općinsko izborno povjerenstvo najkasnije 65 dana prije dana izbora.“ zamjenjuju se riječima: „Biračka mjesta određuje općinsko izborno povjerenstvo najkasnije 65 dana prije izbora uzimajući u obzir pristupačnost biračkih mjesta biračima s invaliditetom.“.

Članak 57.

U članku 5.2 u stavku (1) briše se interpunkcijski znak točka i dodaju se riječi: „i tehničke preduvjete nužne za funkcioniranje informacijskih tehnologija potrebnih tijekom provedbe izbora.“.

Članak 58.

U članku 5.3 u stavku (1) iza riječi: „dostavlja biračkom odboru“ dodaju se riječi: „na biračkom mjestu“. Iza interpunkcijskog znaka točka dodaje se nova rečenica koja glasi: „Birački materijal čuva se u noći prije otvaranja biračkog mjesta u zaključanim prostorijama na lokaciji biračkog mjesta.“.

U stavku (3) iza riječi: „Birački odbor“ dodaju se riječi: „dužan je birački materijal iz stavka (1) ovog članka odmah nakon preuzimanja zaključati na biračkom mjestu u prisutnosti policije i“.

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Policija asistira u osiguranju izbornog materijala iz stavka (1) ovog članka.“.

Članak 59.

Iza članka 5.3 dodaje se novi članak 5.3a koji glasi:

„Članak 5.3a

- (1) Općinsko izborno povjerenstvo u skladu s naptkom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, a najkasnije u roku 48 sati prije otvaranja biračkih mjesta na dan izbora, dostavlja biračkom odboru na biračkom mjestu birački materijal, uključujući opremu za elektroničko brojanje glasačkih listića i elektroničku identifikaciju birača za određeno biračko mjesto.
- (2) Birački odbor dužan je birački materijal iz stavka (1) ovog članka odmah nakon preuzimanja zaključati na biračkom mjestu u prisutnosti policije i odgovoran je za sigurnost biračkog materijala od trenutka primitka tog materijala do završetka svih svojih dužnosti.“

Članak 60.

U članku 5.4 u stavku (3) riječi: „o kontroli glasačkih listića.“ zamjenjuju se riječima: „o izgledu, sadržaju, svojstvima i značajkama papira, tisku i kontroli zaduženih glasačkih listića.“

Članak 61.

Članak 5.5 mijenja se i glasi:

„Članak 5.5

- (1) Predsjednik i svi članovi biračkog odbora dužni su biti prisutni za vrijeme cijelog procesa glasovanja i brojanja glasačkih listića.
- (2) Predsjednika i članove biračkog odbora, u slučaju njihove odsutnosti za vrijeme procesa glasovanja ili brojanja glasačkih listića, zamjenjuju njihovi zamjenici.
- (3) Na biračkom mjestu na kojem je glasovalo više od 350 birača, zamjenici predsjednika i zamjenici članova biračkog odbora dužni su sudjelovati za vrijeme cijelog procesa brojanja glasačkih listića.“

Članak 62.

U članku 5.6 u stavku (1) u drugoj rečenici riječi: „može zatražiti“ zamjenjuju se riječima: „tražit će“.

Članak 63.

U članku 5.7 u stavku (1) iza prve rečenice dodaje se nova rečenica koja glasi: „Zapisnik o radu biračkog odbora vodi se kontinuirano, detaljno i čitko.“

Članak 64.

U članku 5.8 u točki 2. na kraju rečenice veznik „i“ zamjenjuje se interpunkcijskim znakom točka-zarez.

U točki 3. interpunkcijski znak točka zamjenjuje se interpunkcijskim znakom točka-zarez.

Iza točke 3. dodaju se nove toč. 4. i 5. koje glase:

„ 4. provjeriti operativnost izbornih tehnologija;

5. na vidljivom mjestu izložiti popis članova biračkog odbora s nazivom političkog subjekta koji ih je nominirao.“.

Članak 65.

U članku 5.9 u stavku (3) riječi: „Ako je zbog narušavanja reda glasovanje prekinuto u trajanju do tri sata ili kraće“ zamjenjuju se riječima: „Ako je glasovanje prekinuto zbog narušavanja reda ili zbog kvara tehničke opreme kraće od tri tri sata“.

Članak 66.

U članku 5.12 stavak (3) mijenja se i glasi:

„(3) Predsjednik ili član biračkog odbora utvrđuje identitet birača na temelju važeće osobne isprave i elektroničke identifikacije birača. Identitet osobe koji se ne može elektronički utvrditi zbog invaliditeta utvrđuje se isključivo na temelju važeće identifikacijske isprave.“.

Članak 67.

U članku 5.13 stavak (2) mijenja se i glasi:

„(2) Član biračkog odbora ima odgovornost i dužost upozoriti svakog birača da njegov potpis na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa mora odgovarati potpisu na identifikacijskoj ispravi koju predočava članu biračkog odbora radi identifikacije iz stavka (1) ovog članka.“.

Iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) Član biračkog odbora ima odgovornost i dužost upozoriti svakog birača da će elektronička identifikacija birača biti potvrđena samo ako odgovara podacima koje vodi nadležno državno tijelo.“.

Članak 68.

Članak 5.14 mijenja se i glasi:

„Članak 5.14

U stavku (2) točka 3. mijenja se i glasi:

„3. mogućnost da na kandidacijskoj listi jedne političke stranke, koalicije ili liste neovisnih kandidata označi jednog ili najviše tri kandidata. Ako je birač označio više od tri kandidata na jednoj listi, smatra se da je ta lista dobila jedan važeći glas u svrhu raspodjele mandata, dok se preferencijalni glasovi s liste smatraju nevažećima.“.

Stavak (3) mijenja se i glasi:

„(3) Birač može glasovati samo na način koji je utvrđen u ovom članku, a što će biti pobliže uređeno podzakonskim aktom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.“.

Članak 69.

U članku 5.15 u stavku (1) točki 4. riječi: „korištenja i“ brišu se.

Iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi:

„5. uputa glasaču za korištenje izbornih tehnologija.“.

U stavku (2) iza riječi: „Središnje izborni povjerenstvo BiH“ dodaju se riječi: „utvrđuje način i procedure ždrijeba,“.

Članak 70.

U članku 5.17 ispred prvog stavka dodaje se oznaka stavka (1), a točka 1. mijenja se i glasi:

„1. ako birač označi glasački listić na način drukčiji od onog utvrđenog u članku 5.14 ovog Zakona ili“.

Iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Neispunjeni glasački listić ne smatra se nevažećim i statistički se vodi kao prazan glasački listić.“.

Članak 71.

U članku 5.18 u stavku (2) iza riječi: „listić bude prebrojan“ interpunkcijski znak točka zamjenjuje se interpunkcijskim znakom zarez i dodaju riječi: „i obrađen opremom za elektroničko brojanje glasačkih listića.“.

Članak 72.

U članku 5.19 u stavku (3) iza riječi: „tiskanim slovima,“ dodaju se riječi: „jedinostveni matični broj“.

U stavku (4) na kraju teksta iza riječi: „biraču“ dodaju se riječi: „na dan izbora.“

Iza stavka (4) dodaje se novi stavak (5) koji glasi:

„(5) Središnje izborno povjerenstvo BiH će podzakonskim aktom propisati način primjene ovog članka.“

Članak 73.

U članku 5.21 u stavku (2) iza riječi „invaliditeta,“ dodaju se riječi: „ili na dan izbora iz opravdanih razloga neće biti u mogućnosti glasovati osobno na svojem biračkom mjestu ili“.

Članak 74.

U članku 5.22 u stavku (1) iza riječi: „propise za“ dodaju se riječi: „ručno i elektroničko“.

Stavak (2) mijenja se i glasi:

„(2) Svi glasački listići broje se na biračkim mjestima, osim ako Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrdi da će se glasački listići brojati u Glavnom centru za brojanje. Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise o brojanju glasova s glasačkih listića u jednom ili više glavnih centara za brojanje. Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise o ručnom i elektroničkom brojanju glasova i utvrđivanju rezultata u Glavnom centru za brojanje, uključujući i slučajeve kada se izborni rezultati ne mogu utvrditi na određenom biračkom mjestu zbog neispravnosti tehničke opreme. Rezultati glasovanja u Glavnom centru za brojanje bit će javno izloženi u centru za brojanje, kako bi javnost mogla imati uvid u njih, a kopije rezultata glasovanja bit će uručene akreditiranim promatračima rada Glavnog centra za brojanje na njihov zahtjev.“

U stavku (4) iza riječi: „broje se“ dodaju se riječi: „ručno i elektronički“.

Članak 75.

U članku 5.23 u stavku (1) iza riječi „počinje“ dodaju se riječi: „brojanje glasova nakon završetka procesa glasovanja“.

U stavku (3) u drugoj rečenici iza riječi: „glasačku kutiju i“ dodaju se riječi: „ručno i elektronički“.

Članak 76.

U članku 5.25 u stavku (1) iza riječi: „utvrdi da će se“ dodaju se riječi: „ručno i elektroničko“.

U stavku (1) točka 4) mijenja se i glasi:

„4) ukupan broj nevažećih glasačkih listića;“.

Iza točke 4) dodaje se nova točka 5) koja glasi:

„5) ukupan broj praznih glasačkih listića;“.

Dosadašnje toč. 5), 6) i 7) postaju nove toč. 6), 7) i 8).

Članak 77.

U članku 5.26 u stavku (1) riječi: „Nakon utvrđivanja rezultata glasovanja“ zamjenjuju se riječima: „Nakon završetka procesa brojanja“.

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Središnje izborno povjerenstvo BiH može donijeti propise o osiguravanju sigurnog elektroničkog prijenosa informacija s biračkog mjesta u stvarnom vremenu izravno općinskom izbornom povjerenstvu, te od općinskog izbornog povjerenstva Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.“.

Članak 78.

U članku 5.27 u stavku (1) iza druge rečenice dodaje se nova rečenica koja glasi: „Kontrolori izbornih rezultata obvezni su unositi izborne rezultate s obrazaca izbornih rezultata s biračkih mjesta, kao i s obrazaca za pravilno objedinjavanje utvrđenih izbornih rezultata.“.

Članak 79.

U članku 5.30 stavak (5) mijenja se i glasi:

„(5) Središnje izborno povjerenstvo BiH nalaže ponovno prebrojavanje ako se utvrdi da broj glasačkih listića premašuje broj glasača koji su glasovali na biračkom mjestu za više od 2 %.“.

Iza stavka (6) dodaje se novi stavak (7) koji glasi:

„(7) Središnje izborno povjerenstvo BiH po službenoj dužnosti može naložiti ponovno brojanje čak i ako nije podnesen zahtjev za ponovno prebrojavanje iz stavka (1) ovog članka, neovisno o uvjetima iz st. (2), (3), (4), (5) i (6) ovog članka.“.

Članak 80.

U članku 5.32 u stavku (1) iza riječi: „pojedinoj razini vlasti,“ dodaju se riječi: „u pravilu,“.

Iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Odluka Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o potvrdi izbornih rezultata je konačna, obvezujuća i protiv nje nije moguće uložiti žalbu.“.

Dosadašnji stavak (2) postaje stavak (3).

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise o potvrdi izbornih rezultata.

Članak 81.

U Poglavlju 6 (Zaštita izbornog prava) u članku 6.2 u stavku (2) iza riječi: „ po saznanju za“ dodaje se riječ „svaku“.

U stavku (3) riječ „Inicijativu“ zamjenjuje se riječju „Inicijativa“, a riječi: „može podnijeti pravna ili fizička osoba“ zamjenjuju se riječima: „može biti podnesena“.

Članak 82.

U članku 6.3 u stavku (1) iza riječi: „Prigovor se podnosi“ dodaje se riječ „isključivo“, a iza riječi: „Središnje izorno povjerenstvo BiH“ dodaju se riječi: „ili putem elektroničke aplikacije.“.

U stavku (4) iza riječi: „ili je nepotpun,“ dodaju se riječi: „ili nije podnesen u skladu sa stavkom (1) ovog članka,“.

Članak 83.

U članku 6.6 iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Iznimno, u posebno složenim slučajevima kada je za utvrđivanje činjenica i okolnosti od značaja za rješavanje stvari potrebno saslušati stranke i svjedoke, te steći uvid i pročitati veći broj materijalnih dokaza, Središnje izorno povjerenstvo BiH provest će postupak u roku od tri, a ne duže od pet dana nakon isteka roka iz članka 6.3 stavka (2) ovog Zakona.“.

U dosadašnjem stavku (4), koji postaje stavak (5), na kraju teksta interpunkcijski znak točka zamjenjuje se zarezom i dodaju se riječi: „osim ako ona nema obilježja kaznenog djela, a u tom slučaju organ koji razmatra prigovor mora djelovati po službenoj dužnosti.“.

Dosadašnji stavak (5) postaje stavak (6) i dodaju se novi st. (7) i (8) koji glase:

„(7) Središnje izorno povjerenstvo BiH pravovremeno javno objavljuje informacije o podnesenim prigovorima i žalbama.

(8) Središnje izorno povjerenstvo BiH vodi poseban registar prigovora i žalbi, kao i donesenih odluka. Način vođenja registra bit će propisan podzakonskim aktom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.“.

Članak 84.

Članak 6.7 mijenja se i glasi:

„Članak 6.7

(1) Kada Središnje izorno povjerenstvo BiH odlučuje po službenoj dužnosti ili kada odlučuje o prigovorima i žalbama, ima ovlast naložiti izbornom povjerenstvu, Centru za birački popis,

kontrolorima izbornih rezultata u centrima za brojanje ili biračkom odboru da poduzmu mjere kojima se otklanjaju utvrđene nepravilnosti.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH ima ovlast izreći sljedeće sankcije:

- a) novčanu kaznu koja ne premašuje iznos od 30.000 konvertibilnih maraka;
- b) uklanjanje imena kandidata s kandidacijske liste ako se utvrdi da je kandidat osobno odgovoran za povredu;
- c) poništenje ovjere političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata ili neovisnog kandidata i
- d) zabranu angažiranja određene osobe za rad na biračkom mjestu, u Centru za birački popis, u općinskom izbornom povjerenstvu, u centrima za brojanje ili u drugom izbornom povjerenstvu uspostavljenom u skladu s člankom 2.21 ovog Zakona.“.

Članak 85.

U članku 6.9 u stavku (1) brišu se zarez i riječi: „kojom je odlučeno o primjeni ovog Zakona“ i na kraju teksta se stavlja točka.

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi: „(4) Sud BiH pravovremeno i javno objavljuje odluku i obrazloženje odluke iz stavka (3) ovog članka.“.

Članak 86.

Naziv Poglavlja 7 koji glasi: „PRAVILA PONAŠANJA U IZBORNOJ KAMPANJI“ mijenja se i glasi: „PRAVILA PONAŠANJA U IZBORNOM RAZDOBLJU“.

Članak 87.

Članak 7.1. mijenja se i glasi:

„(1) U razdoblju preuranjene izborne kampanje, koja podrazumijeva vrijeme od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje, zabranjeno je voditi plaćenu izbornu kampanju u elektroničkim, *online* i tiskanim medijima i putem društvenih mreža ili bilo koji oblik javnog oglašavanja plaćene kampanje. Ova zabrana ne odnosi se na organiziranje zakonitih službenih skupova organa i događaja političkih subjekata u svrhe koje nisu kampanja.

(2) Zabranjeno je voditi preuranjenu izbornu kampanju putem elektroničkih, *online* i tiskanih medija i društvenih mreža koja je stereotipnog i uvredljivog sadržaja u odnosu na muškarce i/ili

žene ili koja potiče stereotipno i uvredljivo ponašanje po osnovi spola ili ponižavajući odnos spram pripadnika različitih spolova.

(3) U razdoblju iz stavka (1) ovog članka shodno se primjenjuju odredbe članka 7.3 ovog Zakona.

Članak 88.

Iza članka 7.1. dodaju se novi čl. 7.1a, 7.1b i 7.1c koji glase:

„Članak 7.1a

Kandidati političkih stranaka, koalicija, liste neovisnih kandidata, kao i neovisni kandidati i drugi sudionici u izbornom procesu, imaju punu slobodu za vrijeme izborne kampanje provoditi izborne aktivnosti na teritoriju cijele Bosne i Hercegovine. Nadležna tijela osigurat će slobodu kretanja kandidata, pristalica i birača tijekom cijelog izbornog procesa.

Članak 7.1b

(1) Političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata i neovisni kandidati imaju pravo:

- a) voditi izbornu kampanju u mirnom okruženju;
- b) organizirati i održavati javne skupove na kojima mogu slobodno iznositi svoje stavove kako bi stekli podršku birača i
- c) tiskati i dijeliti plakate, postere i druge materijale u vezi s izbornom kampanjom.

(2) Za javni skup iz stavka (1) točke b) ovog članka nije potrebno odobrenje nadležnog tijela, s tim što je organizator dužan 24 sata prije održavanja takvog skupa o tome obavijestiti tijelo nadležno za održavanje javnog reda i mira.

(3) Ako su dva ili više organizatora najavili nadležnom tijelu održavanje javnog skupa na istom mjestu i u isto vrijeme, pravo na održavanje javnog skupa na tom mjestu i u zatraženo vrijeme imat će organizator koji je prvi pismeno obavijestio nadležno tijelo o održavanju javnog skupa, o čemu će podnositelj obavijestiti nadležno tijelo u roku ne dužem od 12 sati od podnošenja obavijesti o održavanju javnog skupa.

Članak 7.1c

(1) Politički subjekti za vrijeme izborne kampanje obvezni su osigurati ravnomjernu promidžbu

kandidata oba spola na javnim skupovima i drugim oblicima izborne kampanje s ciljem osiguranja jednakosti kandidata oba spola.

(2) Politički subjekti za vrijeme izborne kampanje poticat će ravnomjernu promidžbu kandidata oba spola u medijskim nastupima.”.

Članak 89.

U članku 7.2. iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Politički subjekt dužan je u roku od 15 dana od dana izbora osigurati uklanjanje svih oglasa, plakata, postera i drugog sličnog materijala koji su korišteni u svrhu izborne kampanje tog političkog subjekta.“.

Članak 90.

Iza članka 7.2 dodaje se novi članak 7.2a koji glasi:

„Članak 7.2a

(1) Nositeljima izvršne funkcije i nositeljima mandata zabranjena je zlouporaba javnih sredstava.

(2) Zlouporabu javnih sredstava iz stavka (1) ovog članka čine sljedeće radnje:

- a) uključivanje državnih službenika koji su podređeni kandidatu u obavljanje poslova u radnom vremenu s ciljem promidžbe kandidata ili političkih subjekata;
- b) korištenje prostorija javnih ustanova i tijela za obavljanje predizbornih aktivnosti ako korištenje tih prostorija nije zajamčeno drugim kandidatima i političkim subjektima pod istim uvjetima;
- c) korištenje komunikacijskih sredstava, informacijskih usluga, uredske opreme javnih ustanova i tijela za izbornu kampanju;
- d) korištenje prijevoza u vlasništvu državnih, entitetskih, gradskih, kantonalnih ili općinskih tijela i organiziranje aktivnosti kampanje bez naknade ili po sniženim naknadama. Ova odredba ne odnosi se na prijevoz osoba koje se posebno štite sukladno zakonu, što se obavlja kao dio sigurnosnih mjera koje se primjenjuju u odnosu na visoke dužnosnike koji podliježu službenoj zaštiti koju pružaju nadležna tijela prilikom obavljanja službene dužnosti ili postupanja po službenoj dužnosti;
- e) prikupljanje potpisa ili izborna kampanja koju provode osobe koje obnašaju

izabrane funkcije ili su državni službenici za vrijeme službenih aktivnosti ili događaja koje organizira javna ustanova ili tijelo.

(3) Poštivanje ograničenja iz stavka (2) ovog članka ne sprječava javne i izabrane dužnosnike ili državne službenike u obavljanju službene dužnosti.

Članak 91.

U članku 7.3 u stavku (1) točka 7) mijenja se i glasi:

„7) koristiti se govorom mržnje i/ili objavljivati ili rabiti slike, simbole, audio- i videozapise, SMS poruke, internetsku komunikaciju, društvene mreže i mobilne aplikacije ili druge materijale koji mogu tako djelovati“.

Iza točke 7) dodaje se nova točka 8) koja glasi:

„8) zlorabiti dijete u političke svrhe.“

U stavku (2) na kraju rečenice briše se interpunkcijski znak točka i dodaju riječi:

„kao i zlouporaba zakonskog prava na sudjelovanje u radu biračkog odbora u ime jednog političkog subjekta protivno odredbi članka 2.19 ovog Zakona, i to fiktivnim predstavljanjem u ime političkog subjekta kojemu je mjesto u biračkom odboru pripalo s ciljem pogodavanja drugom političkom subjektu kojem to mjesto u biračkom odboru nije pripalo. Ova zabrana vrijedi i za članove biračkog odbora.“

Članak 92.

U Poglavlju 9 (Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine) u članku 9.11 ispred prvog stavka dodaje se oznaka stavka (1), a riječi: „svake četiri godine“ zamjenjuju se riječima: „obvezno svakih osam godina“.

Iza stavka (1) dodaju se novi st. (2), (3), (4), (5) i (6) koji glase:

„(2) Parlamentarna skupština BiH će u roku od 90 dana od održavanja konstituirajuće sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH imenovati Zajedničko povjerenstvo za reviziju izbornih jedinica iz stavka (1) ovog članka, koje će raditi u skladu s poslovnicima obaju domova Parlamentarne skupštine BiH.

(3) Za potrebe revizije izbornih jedinica, Zajedničko povjerenstvo za reviziju izbornih jedinica zatražit će informacije od mjerodavnih institucija, uključujući, među ostalima, Središnje izborno

povjerenstvo BiH, Agenciju za statistiku BiH i IDDEEA-u.

(4) Najkasnije 180 dana od osnivanja, Zajedničko povjerenstvo za reviziju izbornih jedinica dostavlja izvješće Parlamentarnoj skupštini BiH s preporukama i obrazloženjima za svaku promjenu broja mandata dodijeljenih svakoj izornoj jedinici ili promjenu granica izbornih jedinica u skladu s načelima opisanim u stavku (1) ovog članka.

(5) Ukoliko Zajedničko povjerenstvo za reviziju izbornih jedinica ne bude osnovano ili ne dostavi izvješće na razmatranje Parlamentarnoj skupštini BiH u skladu sa st. (2), (3) i (4) ovog članka, Središnje izorno povjerenstvo BiH će, sukladno ovlastima iz članka 2.9 stavka (17) ovog Zakona, u roku od 30 dana dostaviti Parlamentarnoj skupštini BiH inicijativu za promjenu broja mandata dodijeljenih svakoj izornoj jedinici ili promjenu granica izbornih jedinica u skladu s načelima opisanim u stavku (1) ovog članka.

(6) U roku od 60 dana od dana zaprimanja izvješća iz stavka (4) ovog članka ili inicijative iz stavka (5) ovog članka, Parlamentarna skupština BiH razmatra izvješće i preporuke na sjednici.

Članak 93.

U Poglavlju 10 (Parlament Federacije Bosne i Hercegovine) u članku 10.9 ispred prvog stavka dodaje se oznaka stavka (1), a riječi: „svake četiri godine“ zamjenjuju se riječima: „obvezno svakih osam godina“.

Iza stavka (1) dodaju se novi st. (2), (3), (4), (5) i (6) koji glase:

„(2) U roku od 90 dana od održavanja konstituirajuće sjednice Doma naroda Parlamenta Federacije BiH, Parlament Federacije BiH imenuje Zajedničko povjerenstvo za reviziju izbornih jedinica iz stavka (1) ovog članka, koje će raditi u skladu s poslovnicima obaju domova Parlamenta Federacije BiH.

(3) Za potrebe revizije izbornih jedinica, Zajedničko povjerenstvo za reviziju izbornih jedinica zatražit će informacije od mjerodavnih institucija, uključujući, među ostalima, Središnje izorno povjerenstvo BiH, Federalnu agenciju za statistiku FBiH i IDDEEA-u.

(4) Najkasnije 180 dana od osnivanja, Zajedničko povjerenstvo za reviziju izbornih jedinica dostavlja izvješće Parlamentu Federacije BiH s preporukama i obrazloženjima za svaku promjenu broja mandata dodijeljenih svakoj izornoj jedinici ili promjenu granica izbornih jedinica u skladu s načelima opisanim u stavku (1) ovog članka.

(5) Ukoliko Zajedničko povjerenstvo za reviziju izbornih jedinica ne bude osnovano ili ne dostavi izvješće na razmatranje Parlamentu Federacije BiH u skladu sa st. (2), (3) i (4) ovog članka, Središnje izborno povjerenstvo BiH će, sukladno ovlastima iz članka 2.9 stavka (17) ovog Zakona, u roku od 30 dana dostaviti Parlamentu Federacija BiH inicijativu za promjenu broja mandata dodijeljenih svakoj izbornoj jedinici ili promjenu granica izbornih jedinica u skladu s načelima opisanim u stavku (1) ovog članka.

(6) U roku od 60 dana od dana zaprimanja izvješća iz stavka (4) ovog članka ili inicijative iz stavka (5) ovog članka, Parlament Federacije BiH razmatra izvješće i preporuke na sjednici.

Članak 94.

U Poglavlju 11 (Narodna skupština Republike Srpske) u članku 11.3 u stavku (2) riječi: „s člankom 9.10“ zamjenjuju se riječima: „s člankom 9.9“.

Članak 95.

U članku 11.9 ispred prvog stavka dodaje se oznaka stavka (1), a riječi: „svake četiri godine“ zamjenjuju se riječima: „obvezno svakih osam godina“.

Iza stavka (1) dodaju se novi st. (2), (3), (4), (5) i (6) koji glase:

„(2) Narodna skupština Republike Srpske, u roku od 90 dana od dana održavanja konstituirajuće sjednice, imenuje Povjerenstvo za reviziju izbornih jedinica iz stavka (1), koje će raditi u skladu s Poslovníkom Narodne skupštine Republike Srpske.

(3) Za potrebe revizije izbornih jedinica, Povjerenstvo za reviziju izbornih jedinica zatražit će informacije od mjerodavnih institucija, uključujući, među ostalima, Središnje izborno povjerenstvo BiH, Agenciju za statistiku RS i IDDEEA-u.

(4) Najkasnije 180 dana od osnivanja, Povjerenstvo za reviziju izbornih jedinica dostavlja izvješće Narodnoj skupštini Republike Srpske s preporukama i obrazloženjima za svaku promjenu broja mandata dodijeljenih svakoj izbornoj jedinici ili promjenu granica izbornih jedinica u skladu s načelima opisanim u stavku (1) ovog članka.

(5) Ukoliko Povjerenstvo za reviziju izbornih jedinica ne bude osnovano ili ne dostavi izvješće na razmatranje Narodnoj skupštini Republike Srpske u skladu sa st. (2), (3) i (4) ovog članka, Središnje izborno povjerenstvo BiH će, sukladno ovlastima iz članka 2.9 stavka (17) ovog

Zakona, u roku od 30 dana dostaviti Narodnoj skupštini Republike Srpske inicijativu za promjenu broja mandata dodijeljenih svakoj izbornoj jedinici ili promjenu granica izbornih jedinica u skladu s načelima opisanim u stavku (1) ovog članka.

(6) U roku od 60 dana od dana zaprimanja izvješća iz stavka (4) ovog članka ili inicijative iz stavka (5) ovog članka, Narodna skupština Republike Srpske razmatra izvješće i preporuke na sjednici.

Članak 96.

U Poglavlju 13 (Kantonalne skupštine, općinska vijeća, odnosno skupštine općina, i gradska vijeća, odnosno skupštine grada) članak 13.2 mijenja se i glasi:

„(1) Broj članova općinskog i gradskog vijeća, odnosno skupštine općine, i skupštine grada je sljedeći:

- a) između 11 i 17 članova - za općine, odnosno gradove, s brojem birača upisanih u Središnji birački popis manjim od 8.000;
- b) između 17 i 25 članova - za općine, odnosno gradove, s brojem birača upisanih u Središnji birački popis između 8.000 i 20.000;
- c) između 25 i 29 članova - za općine, odnosno gradove, s brojem birača upisanih u Središnji birački popis između 20.000 i 100.000;
- d) između 29 i 31 člana - za općine, odnosno gradove, s brojem birača upisanih u Središnji birački popis većim od 100.000.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH obavještava tijela iz stavka (1) ovog članka o broju birača upisanih u Središnji birački popis za svaku pojedinu osnovnu izbornu jedinicu u cilju obveznog usklađivanja statuta gradova, odnosno općina, u roku od 90 dana prije dana raspisivanja izbora.“

Članak 97.

Članak 13.3 mijenja se i glasi:

„Broj članova kantonalne skupštine je sljedeći:

- a) između 21 i 25 članova - za kantone s brojem birača registriranih u Središnjem biračkom popisu manjim od 75.000;
- b) između 25 i 29 članova - za kantone s brojem birača registriranih u Središnjem

- biračkom popisu između 75.000 i 150.000;
- c) između 29 i 31 članova - za kantone s brojem birača registriranih u Središnjem biračkom popisu između 150.000 i 200.000;
- d) između 31 i 35 članova - za kantone s brojem birača registriranih u Središnjem biračkom popisu većim od 200.000.“.

Članak 98.

U članku 13.7. iza stavka (3) dodaju se novi st. (4) i (5) koji glase:

„(4) U slučaju da kandidat za načelnika, odnosno gradonačelnika, od dana tiskanja glasačkih listića do dana izbora umre, bude mu donesena pravomoćna sudska presuda kojom je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci ili duže ili mu bude donesena pravomoćna sudska odluka kojom je lišen potpune poslovne sposobnosti, Središnje izborno povjerenstvo BiH omogućit će političkom subjektu koji ga je nominirao da u roku od 48 sati od nastupanja navedenih okolnosti dostavi Središnjem izbornom povjerenstvu BiH ime zamjenskog kandidata te, ukoliko je nužno, raspisati odgođene izbore u skladu s člankom 14.2 ovog Zakona.

(5) U slučaju da kandidat za načelnika, odnosno gradonačelnika, koji je osvojio najveći broj glasova na izborima od dana izbora do dana uručenja mandata umre, bude mu izrečena pravomoćna sudska presuda kojom je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci ili duže ili mu bude donesena pravomoćna sudska odluka kojom je lišen potpune poslovne sposobnosti, neće mu biti uručen mandat te će Središnje izborno povjerenstvo BiH raspisati prijevremene izbore u skladu s člankom 14.3 ovog Zakona.“.

Članak 99.

U članku 13.10 stavak (1) mijenja se i glasi:

„(1) Članove gradskog vijeća, odnosno skupštine grada, biraju birači upisani u Središnji birački popis te općine/grada, odnosno općinska vijeća, odnosno skupštine općina koje čine taj grad.“

U istom članku iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi podzakonski propis kojim se uređuje način provedbe ovih izbora.“

Članak 100.

U Poglavlju 14 (Ponovni, odgođeni i prijevremeni izbori) u članku 14.1 ispred prvog stavka dodaje se oznaka stavka (1), a riječi: „najkasnije 14 dana od dana pravomoćnosti odluke

Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o poništenju izbora“ se brišu.

U istom članku dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Središnje izborni povjerenstvo BiH raspisuje ponovljene izbore, u pravilu, u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti odluke o poništenju izbora.“.

Članak 101.

U članku 14.2 u stavku (4) briše se interpunkcijski znak točka, dodaju se zarez i riječi: „osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.“

Članak 102.

Naziv Poglavlja 15 koji glasi: „FINANCIRANJE KAMPANJE“ mijenja se i glasi: „FINANCIRANJE POLITIČKIH SUBJEKATA“.

Članak 103.

Članak 15.1 mijenja se i glasi:

„Sredstva za financiranje troškova izborne kampanje politička stranka i neovisni kandidati koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama osiguravaju iz izvora propisanih Zakonom o financiranju političkih stranka i na način propisan ovim Zakonom.“

Članak 104.

Iza članka 15.1 dodaju se novi čl. 15.1a, 15.1b, 15.1c i 15.1d koji glase:

„Članak 15.1a

(1) Politička stranka i neovisni kandidat koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama dužni su, u vrijeme podnošenja prijave za ovjeru za sudjelovanje na izborima, Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti financijsko izvješće za razdoblje koje počinje tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru. Osim toga, u roku od 30 dana od dana objave izbornih rezultata u Službenom glasniku BiH podnosi se i financijsko izvješće

za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere izbornih rezultata.

Ta izvješća sadrže podatke o:

- a) raspoloživoj gotovini;
- b) svim prihodima i rashodima temeljenim na članarini, transparentnim priložima iz inozemstva, priložima fizičkih i pravnih osoba, priložima u obliku robe i usluga (u daljnjem tekstu: prilozi u naturi), prihodima na vlastitu imovinu i poduzetničke aktivnosti u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, kreditima, zajmovima, donacijama, olakšicama, povratu novca, ostalim materijalnim troškovima i ostalim izvorima prihoda za razdoblje izvješćivanja koje odredi Središnje izborno povjerenstvo BiH;
- c) identitetu osobe ili izvoru uplate i doprinosa u naturi, kao i identitetu osobe koja je primila takvu uplatu u iznosu većem od 100 konvertibilnih maraka, zajedno s datumom i iznosom takve uplate;
- d) ukupnom iznosu svih dospjelih dugovanja i ukupnom iznosu isplata po sljedećim osnovama: troškovi tiskanja plakata i plakatiranja, troškovi tiskanja predizbornih oglasa, proglašenja, priopćenja i sl. u javnim glasilima i putem interneta, troškovi organiziranja i održavanja predizbornih skupova i troškovi tiskanja, reprodukcije i slanja predizbornog materijala koji se šalje biračima i
- e) iznosu i vrsti neizmirenih dugova i obveza koje duguje podnositelj izvješća ili koje treće osobe duguju podnositelju izvješća, a u slučaju da su takvi dugovi i obveze izmireni za manji iznos od njihova prijavljenog iznosa ili vrijednosti, i izjavu koja se odnosi na okolnosti i uvjete pod kojima su takvi dugovi ili obveze otpisani.

(2) Prijava za sudjelovanje na izborima političke stranke i neovisnog kandidata neće biti ovjerena ukoliko politička stranka i neovisni kandidat ne podnesu financijsko izvješće za razdoblje koji počinje tri mjeseca prije početka razdoblja za podnošenje prijave za ovjeru.

Članak 15.1b

(1) Politička stranka i neovisni kandidat koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama dužni su otvoriti poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje, u skladu s člankom 4.4 stavak (1) ovoga Zakona.

(2) Račun za financiranje izborne kampanje otvara središnjica, odnosno glavni odbor

političke stranke.

(3) Poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje politička stranka i neovisni kandidat dužni su otvoriti najkasnije s danom podnošenja prijave za ovjeru za sudjelovanje na izborima, a najranije ga mogu otvoriti tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru.

(4) Sredstva koja politička stranka i neovisni kandidat koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama namjeravaju utrošiti za izbornu kampanju moraju biti uplaćena na poseban račun za financiranje izborne kampanje.

(5) Na poseban račun za financiranje izborne kampanje ne smiju se primati druge uplate osim onih namijenjenih za financiranje izborne kampanje, niti se sredstva s tog računa smiju koristiti za bilo koju drugu svrhu osim za podmirenje troškova izborne kampanje.

(6) Ukoliko nakon uplate svih transakcija, u skladu s ovim Zakonom, na posebnom računu za financiranje izborne kampanje političke stranke preostanu neutrošena sredstva, ona se uplaćuju na transakcijski račun središnjice političke stranke.

(7) Ukoliko sredstva na posebnom računu za financiranje izborne kampanje nisu dostatna za izmirenje troškova, politička stranka obvezna je platiti neizmirene obveze po osnovi troškova izborne kampanje s računa središnjice političke stranke.

(8) Ukoliko nakon završetka svih transakcija, u skladu s ovim Zakonom, na posebnom računu za financiranje izborne kampanje neovisnog kandidata preostanu neutrošena sredstva, ona se vraćaju svim izvorima ili donatorima. Povrat preostalih sredstva razmjeran je iznosima uplata ili danih donacija.

Članak 15.1c

(1) Kada dvije ili više političkih stranaka nastupaju u okviru koalicije, za troškove kampanje mogu koristiti poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje jedne od političkih stranaka članica koalicije, što se uređuje međusobnim sporazumom političkih stranaka koji se dostavlja i deponira u Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Sredstva koja je pojedina politička stranka obvezna uplatiti na poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje u skladu sa zaključenim međusobnim sporazumom ne smatraju se donacijom ni prihodom političke stranke koja je otvorila poseban račun za financiranje izborne kampanje.

(2) Politička stranka može dati drugoj političkoj stranci zajam za financiranje izborne kampanje na temelju međusobnog sporazuma uplatom na poseban račun za financiranje izborne kampanje. Zajam koji je politička stranka na temelju međusobnog sporazuma dala drugoj političkoj stranci te povrat zajma na središnji račun političke stranke koja je dala zajam ne

smatra se donacijom.

(3) Sporazum o zajmu s jasno određenim rokom povrata zajma obvezno se dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Članak 15.1d

(1) Politička stranka i neovisni kandidat koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama dužni su, u vrijeme podnošenja prijave za ovjeru za sudjelovanje na izborima, Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti izvješće o prometu posebnog računa za financiranje troškova izborne kampanje za razdoblje od njegovog otvaranja do dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore.

(2) Prijava za sudjelovanje na izborima političke stranke i neovisnog kandidata neće biti ovjerena ukoliko politička stranka i neovisni kandidat ne podnesu izvješće o prometu posebnog računa za financiranje troškova izborne kampanje za razdoblje od njegovog otvaranja do dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore.

(3) Tri dana prije dana održavanja izbora podnosi se, unosom u elektroničku aplikaciju, izvješće o prometu transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje; novčanim i nenovčanim donacijama, kao i identitet donatora, zajedno s datumom i iznosom takve uplate, te izvješće o troškovima (rashodima) izborne kampanje, kao i računima dobavljača i izvršitelja usluga, s ažuriranim podacima do dana podnošenja izvješća.

(4) U roku od 30 dana od dana objave izbornih rezultata u Službenom glasniku BiH, podnosi se, unosom u elektroničku aplikaciju, financijsko izvješće o prometu transakcijskog računa za financiranje izborne kampanje, izvorima financiranja izborne kampanje, troškovima (rashodima) izborne kampanje za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana potvrde izbornih rezultata, kao i iznosu i vrsti neizmirenih dugova za troškove izborne kampanje.”.

Članak 105.

U članku 15.3 u stavku (2) riječi: „tri dana“ zamjenjuju se riječima: „15 dana“ u cijelom stavku.

Članak 106.

U članku 15.5 iza riječi „izvješćima“ dodaju se riječi: „putem internetske stranice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH“.

Članak 107.

U članku 15.7 u stavku (1) riječ „Kandidati“ zamjenjuje se riječima: „Izabrani dužnosnici“.

Članak 108.

U članku 15.8 u stavku (1) riječ „Kandidati“ zamjenjuje se riječima: „Izabrani dužnosnici“, a iza riječi: „Službenom glasniku BiH“ dodaju se riječi: „elektronički i“.

U istom članku u stavku (2) iza broja „1)“ dodaje se broj „2)“.

Članak 109.

Članak 15.9 mijenja se i glasi:

„(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH objavljuje izjave o ukupnom imovinom stanju na internetskoj stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH nije odgovorno za točnost podataka koji se odnose na podatke sadržane u obrascu.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH podzakonskim aktom uređuje oblik i sadržaj izjave o imovinom stanju, kao i rokove i način dostave.“

Članak 110.

U članku 15.10 iza riječi „popisa“ dodaju se riječi: „zaključenog 45 dana prije dana održavanja izbora“.

Članak 111.

Naziv Poglavlja 16 koji glasi: „MEDIJI U IZBORNOJ KAMPANJI“ mijenja se i glasi: „MEDIJI“.

Članak 112.

U članku 16.1. ispred prvog stavka dodaje se oznaka stavka (1).

U istom članku iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Mediji koji se opredijele za izvještavanje o izbornoj kampanji dužni su osigurati javnost i transparentnost informacija o svome vlasništvu.“

Članak 113.

Članak 16.2 mijenja se i glasi:

„(1) Elektronički mediji pratit će predizborne aktivnosti i pridržavat će se načela uravnoteženosti, pravičnog pristupa i vremena, ravnopravnosti, pravednosti i nepristranosti.

(2) Ukoliko elektronički mediji ne postupe u skladu sa stavkom (1) ovog članka, tijela za provedbu izbora ovlaštena su dostaviti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije na daljnje postupanje.“

Članak 114.

U članku 16.3 iza stavka (3) dodaju se novi st. (4) i (5) koji glase:

„(4) U slučaju povrede odredaba ovog članka, tijela za provedbu izbora ovlaštena su podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije na nadležno postupanje.

(5) Središnje izborno povjerenstvo BiH provodi postupak utvrđivanja odgovornosti kandidata za povredu odredaba ovog članka.“

Članak 115.

U članku 16.4 iza riječi „uravnoteženosti“ dodaju se riječi: „pravičnog pristupa i vremena“.

Članak 116.

U članku 16.5 u stavku (2) riječi: „izborne kampanje“ zamjenjuju se riječima: „izbornog razdoblja“.

Članak 117.

U članku 16.8 u stavku (2) iza riječi „utvrđeni“ dodaje se riječ „posebni“.

Članak 118.

U članku 16.11 u stavku (1) iza riječi „šutnje“ dodaju se riječi: „koja počinje“.

Članak 119.

U članku 16.13. ispred prvog stavka dodaje se oznaka stavka (1), a točka c) mijenja se i glasi:

„c) oglašavanje uključuje bilo kakvu diskriminaciju ili predrasude po osnovi spola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, posebnih potreba,

dobi, seksualne orijentacije, društvenog podrijetla, kao i svaki drugi sadržaj koji ima za svrhu ili posljedicu bilo kojoj osobi onemogućiti ili ugroziti priznavanje, uživanje ili ostvarivanje njezinih prava i sloboda na ravnopravnoj osnovi.“

Iza točke c) dodaju se nove toč. d), e) i f) koje glase:

- d) se oglašavanjem ponižava, zastrašuje ili potiče na mržnju, nasilje ili diskriminaciju protiv osobe ili skupine po osnovi spola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, posebnih potreba, dobi, seksualne orijentacije, društvenog podrijetla ili po osnovi bilo koje druge okolnosti koja ima za svrhu ili posljedicu bilo kojoj osobi onemogućiti ili ugroziti priznavanje, uživanje ili ostvarivanje njezinih prava i sloboda na ravnopravnoj osnovi;
- e) oglašavanje uključuje i zlouporabu djece u političke svrhe u skladu s međunarodnim standardima i
- f) je oglašavanje u suprotnosti s ostalim propisima Regulatorne agencije za komunikacije BiH.

U istom članku iza stavka (1) dodaju se novi st. (2), (3) i (4) koji glase:

„(2) Ukoliko elektronički mediji smatraju da sadržaj naručenog plaćenog političkog oglašavanja potpada pod stavak (1) toč. c), d), e) i f) ovog članka, mogu se obratiti Regulatornoj agenciji za komunikacije BiH, koja će izdati obvezujuće mišljenje u vezi sa sadržajem.

(3) Ukoliko elektronički mediji odbiju objavu plaćenog političkog oglašavanja navodeći razloge iz stavka (1) toč. c), d), e) i f) ovog članka, politički subjekt čiji je oglas odbijen ima pravo obratiti se Regulatornoj agenciji za komunikacije BiH, koja će izdati obvezujuće mišljenje u vezi sa sadržajem.

(4) Obvezujuće mišljenje iz st. (2) i (3) ovog članka Regulatorna agencija za komunikacije BiH izdaje najkasnije u roku od 48 sati i dostavlja ga na znanje Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Članak 120.

U članku 16.14 u stavku (1) riječi: „u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora“ zamjenjuju se riječima: „u vrijeme izborne kampanje“.

U istom članku u stavku (2) riječi: „u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora“ zamjenjuju se riječima: „u vrijeme izborne kampanje“.

U istom članku u stavku (3) riječi: „Zabranjeno je voditi izbornu kampanju putem elektroničkih i tiskanih medija koja je stereotipnog i uvredljivog sadržaja u odnosu na muškarce i/ili žene ili koja potiče stereotipno i uvredljivo ponašanje po osnovi spola ili ponižavajući odnos spram pripadnika različitih spolova.“ brišu se.

U istom članku iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Zabranjeno je u izbornom razdoblju plasirati putem elektroničkih i tiskanih medija stereotipni i uvredljivi sadržaj u odnosu na žene i muškarce.“

Dosadašnji st. (4) i (5) postaju st. (5) i (6).

U dosadašnjem stavku (5), koji postaje stavak (6), riječi: „u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora“ zamjenjuju se riječima: „u vrijeme izborne kampanje“.

Članak 121.

Iza članka 16.14. dodaju se novi čl. 16.14a i 16.14b koji glase:

„Članak 16.14a

Odredba članka 16.14 st. (3) i (5) shodno se primjenjuje na privatne elektroničke medije, *online* medije, društvene mreže ili bilo koji oblik javnog oglašavanja.

Članak 16.14b

Politički subjekti mogu u vrijeme izborne kampanje voditi kampanju i putem interneta.“

Članak 122.

U članku 16.16 stavak (2) mijenja se i glasi:

„(2) Za povredu odredaba iz ovog Poglavlja od strane političkih subjekata nadležno je Središnje izborno povjerenstvo BiH“.

Članak 123.

Članak 16.17 mijenja se i glasi:

„Politički subjekti svoje primjedbe na sadržaj u tiskanim i *online* medijima u vezi s praćenjem izborne kampanje upućuju Vijeću za tisak u Bosni i Hercegovini i *online* medijima.“

Članak 124.

Iza članka 16.17 dodaju se novi čl. 16.17a i 16.17b koji glase:

„Članak 16.17a

U slučaju da politički subjekt iznosi lažne informacije putem elektroničkih medija i interneta koje mogu ugroziti integritet izbornog procesa i dezinformirati birače, Središnje izborno povjerenstvo BiH ovlašteno je provesti postupak.

Članak 16.17b

(1) Politički subjekti dužni su svojim kandidatkinjama na izborima osigurati jednaku zastupljenost u predstavljanju njihovog programa i programa političkog subjekta na javnom radiotelevizijskom servisu tijekom izborne kampanje.

(2) Privatni elektronički mediji omogućit će pod jednakim uvjetima predstavljanje iz stavka (1) ovog članka.

(3) U slučaju povrede odredaba ovog članka, kandidatkinja ima pravo podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikaciju BiH.“

Članak 125.

U Poglavlju 17 (Izborni promatrači) u članku 17.1 u stavku (2) iza riječi: „biračkim mjestima i“ dodaje se riječ „glavnim“.

Članak 126.

U članku 17.2 stavak (1) mijenja se i glasi:

„(1) Promatrači neće ometati izborne aktivnosti i poštivat će tajnost glasovanja. Jedan predstavnik može biti nazočan javnom sastanku izbornog povjerenstva u centru za birački popis, na biračkom mjestu ili na drugim relevantnim mjestima, kako je to utvrdilo Središnje izborno povjerenstvo BiH.“

U istom članku iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) Promatranje brojanja glasova u centru za brojanje osigurat će se na način da za svakim stolom na kojem se obavlja brojanje svi akreditirani subjekti mogu imati po jednog promatrača za sve vrijeme brojanja te promatranja svih ostalih izbornih aktivnosti u centru za brojanje.“

Dosadašnji stavak (3) postaje stavak (4).

Članak 127.

U članku 17.8 riječ „prigovor“ zamjenjuje se riječju „žalba“, a riječi: „koja će ga“ zamjenjuju se riječima: „koja će žalbu“.

Članak 128.

U članku 17.9 u stavku (1) iza riječi „obliku“ dodaju se riječi: „ili elektronički“.

Članak 129.

U Poglavlju 18 (Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine) članak 18.3 briše se.

Članak 130.

U Poglavlju 19A (Kaznene odredbe) članak 19.8 mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 600 KM do 3.000 KM kaznit će se zaposleni ili angažirani u izornoj administraciji za povredu ako:

a) sudjeluje u donošenju odluke koja može dovesti u sumnju njegovu sposobnost da djeluje nepristrano (članak 2.1);

b) ne odredi biračka mjesta na području općine za glasovanje na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini (članak 2.13 stavak (1) točka 2.);

c) ne osigura izborni materijal za glasovanje na svim razinama izbora u Bosni i Hercegovini (članak 2.13 stavak (1) točka 5.);

d) ne obavijesti birače o svim informacijama potrebnim za provedbu izbora, u skladu s propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH (članak 2.13 stavak (1) točka 6.);

e) nepravilno broji ili skenira glasačke listiće na biračkim mjestima i u općinskim centrima za brojanje (članak 2.13 stavak (1) točka 8.);

f) imenuje predsjednika i članove biračkih odbora i njihove zamjenike suprotno članku 2.19 stavak (3);

g) prekrši zabranu iz članka 2.19 stavka (13);

h) ne ažurira podatke u skladu s promjenom broja birača i propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH (članak 3.8 stavak (3) točka b));

- i) ne osigura uvid u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa na teritoriju svoje općine (članak 3.8 stavak (3) točka c));
- j) ne osigura podatke za Središnji birački popis koji su utvrđeni propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH (članak 3.8 stavak (3) točka d));
- k) ne vodi evidenciju zahtjeva i prigovora i ne čuva dokumentaciju (članak 3.8 stavak (4));
- l) odredi biračka mjesta suprotno članku 5.1 stavak (3), uključujući i funkcioniranje tehničke opreme;
- m) ne osigura izborni materijal za glasovanje, uključujući i potrebnu tehničku opremu (članak 5.3 stavak (3));
- n) neopravdano nije nazočan za vrijeme cijelog procesa glasovanja i brojanja glasova (članak 5.5);
- o) ne odredi dužnosti članovima biračkog odbora (članak 5.6 stavak (2));
- p) ne udalji osobe koje remete red na biračkom mjestu (članak 5.6 stavak (2));
- r) dozvoli donošenje na biračko mjesto političkih obilježja i simbola (članak 5.6 stavak (5));
- s) zapisnik o radu biračkog odbora ne sadrži podatke propisane ovim Zakonom (članak 5.7);
- t) ne istakne na vidnom mjestu popis članova biračkog odbora s nazivima političkih subjekata koji su ih predložili (članak 5.8 stavak (1) točka 4.);
- u) ne objasni biraču način glasovanja i ne osigura tajnost glasovanja (članak 5.11 stavak (1));
- v) ne utvrdi identitet birača i da potpis birača na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa odgovara potpisu na identifikacijskoj ispravi na temelju koje je utvrđen identitet birača (članak 5.13);
- z) ako izda glasački listić ili listiće suprotno propisima kojima se uređuje izdavanje glasačkih listića (članak 5.13);
- aa) pomaže osobi pri glasovanju na način koji nije sukladan s ovim Zakonom (članak 5.19 st. (2) i (4));

bb) su obrasci popunjeni suprotno članku 5.25 i

cc) podaci objedinjenih zbirnih rezultata glasanja za općinu nisu sukladni s člankom 5.27.

(2) Za povrede iz stavka (1) toč. a), g), m), n), o), p), r), s), t), u), v), z), aa), bb i cc) ovog članka kaznit će se članovi biračkog odbora novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 3.000,00 KM.

(3) Za povrede iz stavka (1) toč. a) g), n), o), p), r), s), t) u), v), z), aa), bb) i cc) ovog članka odgovara politički subjekt u ime kojeg je imenovan član biračkog odbora u iznosu novčane kazne od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM.“.

Članak 131.

Članak 19.9 mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 30.000,00 KM kaznit će se politički subjekt za povredu ako:

- a) njegov kandidat ne podnese ostavku na položaj ili ne postupi sukladno zakonu kojim se uređuje njegov status (članak 1.8 stavak (4));
- b) u roku od deset dana ne dostavi izmjene podataka (članak 4.22);
- c) uklanja, prekriva, oštećuje ili mijenja tiskane oglase, plakate, postere ili druge materijale koji se, sukladno zakonu, koriste u svrhu izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, lista neovisnih kandidata ili neovisnih kandidata (članak 7.2 stavak (2));
- d) postavlja oglase, plakate, postere, odnosno piše svoje ime ili slogane koji su u vezi s izbornom kampanjom, u ili na zgradama u kojima su smještena tijela vlasti na svim razinama, javna poduzeća, javne ustanove i mjesne zajednice, te na vjerskim objektima, na javnim cestama i javnim površinama, osim na mjestima predviđenim za plakatiranje i oglašavanje (članak 7.2 stavak (3));
- e) u roku od 15 dana od dana izbora ne ukloni sve oglase, plakate, postere i druge slične materijale korištene u svrhu izborne kampanje (članak 7.2b stavak (4));
- f) zlorabi javne resurse za vlastitu ili promidžbu političkog subjekta (članak 7.2a stavak (2));
- g) nosi i pokazuje oružje na političkim skupovima, biračkim mjestima i njihovoj okolini, kao i za vrijeme okupljanja u vezi s aktivnostima političkih stranaka,

- koalicija, lista neovisnih kandidata i neovisnih kandidata u izbornom procesu (članak 7.3 stavak (1) točka 1));
- h) ometa skupove drugih političkih stranaka, koalicija i neovisnih kandidata, kao i potiče druge na takve aktivnosti (članak 7.3 stavak (1) točka 2));
  - i) sprječava novinare da obavljaju svoj posao u skladu s pravilima profesije i izbornim pravilima (članak 7.3 stavak (1) točka 3));
  - j) obećava novčane nagrade ili drugu materijalnu korist s ciljem dobivanja podrške birača ili prijeti pristalicama drugih političkih stranaka, koalicija, lista neovisnih kandidata i neovisnih kandidata (članak 7.3 stavak (1) točka 4));
  - k) potiče na glasovanje osobu koja nema pravo glasa (članak 7.3 stavak (1) točka 5));
  - l) potiče osobe da glasuju više puta na istim izborima ili da glasuju u ime druge osobe (članak 7.3 stavak (1) točka 6));
  - m) koristi se jezikom koji bi nekoga mogao navesti ili potaknuti na nasilje ili širenje mržnje ili objavljuje ili rabi slike, simbole, audio- i videozapise, SMS-poruke, internetske poruke ili druge materijale koji mogu tako djelovati (članak 7.3 stavak (1) točka 7));
  - n) lažno se predstavlja u ime bilo koje političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata ili neovisnog kandidata ili fiktivno predstavlja politički subjekt kojemu je dodijeljeno mjesto u biračkom odboru kako bi pogodovao drugom političkom subjektu kojem mjesto u biračkom odboru nije dodijeljeno (članak 7.3 stavak (2));
  - o) održava skupove s ciljem izborne kampanje (članak 7.4 stavak (1) točka 1));
  - p) izlaže na biračkom mjestu i u njegovoj okolini bilo kakve materijale s ciljem utjecaja na birače (članak 7.4 stavak (1) točka 2));
  - r) koristi domaća i međunarodna komunikacijska sredstava s ciljem utjecaja na birače (članak 7.4 stavak (1) točka 3));
  - s) koristi megafon ili druge razglasne uređaje s ciljem utjecaja na birače (članak 7.4 stavak (1) točka 4));
  - t) provodi druge aktivnosti kojima ometa ili opstruira izborni proces (članak 7.4 stavak (1) točka 5));
  - u) ne podnese u roku od 30 dana od dana objave ovjere mandata u Službenom glasniku BiH potpisanu izjavu o ukupnom imovnom stanju na određenom obrascu (članak 15.7 i članak 15.8);
  - v) premaši najveći iznos sredstava za financiranje izborne kampanje iz članka 15.10;

- z) uživa povlašteni položaj u elektroničkim medijima i koristi javnu funkciju za stjecanje povlaštenog položaja u elektroničkim medijima (članak 16.3);
- aa) vodi izbornu kampanju u razdoblju od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje (članak 16.14 stavak (3));
- bb) u elektroničkim i tiskanim medijima plasira stereotipe i sadržaj uvredljiv za muškarce i žene (članak 16.14 stavak (4));
- cc) putem elektroničkih medija ili interneta širi netočne informacije koje mogu podrivati integritet izbornog procesa i pogrešno informirati birače (članak 16.17a);
- dd) posmatrač za vrijeme promatranja izbornog procesa ometa izborne aktivnosti i ne poštuje tajnost glasovanja (članak 17.2 stavak (1));
- ee) promatrač za vrijeme promatranja izbornih aktivnosti ne nosi službenu akreditaciju i nosi bilo kakva obilježja ili oznake koje ih povezuju s određenom političkom strankom, koalicijom, listom neovisnih kandidata ili neovisnim kandidatom (članak 17.2 stavak (3)).

(2) Za povrede iz stavka (1) toč. a), c), d), e), g), h), i), j), k), l), m), n), o), p), r), s), t), u), z), aa) i bb) ovog članka koji počini pristalica političkog subjekta kaznit će se taj politički subjekt.

(3) Za povrede iz stavka (1) točke b) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba političke stranke, koalicije i liste neovisnih kandidata novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 15.000,00 KM.

(4) Za povrede iz stavka (1) toč. a), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), p), r), s), t), u), z), aa) i bb) ovog članka kaznit će se i kandidat političkog subjekta novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 15.000,00 KM.

(5) Za povrede iz stavka (1) toč. g), k) i l) ovog članka kaznit će se i zaposleni ili angažirani u izbornoj administraciji novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 3.000,00 KM.

(6) Za povrede iz ovog članka Središnje izborno povjerenstvo BiH, pored novčanih kazni, može izreći i druge sankcije propisane člankom 6.7 Izbornog zakona BiH.“.

Članak 132.

Iza članka 20.16a dodaje se novi članak 20.16b koji glasi:

„Članak 20.16b

- (1) Primjena odredaba ovog Zakona koje se odnose na uvođenje izbornih tehnologija, što uključuje elektroničko brojanje glasačkih listića i elektroničku identifikaciju birača, počet će nakon ispunjavanja tehničkih uvjeta za njihovu primjenu.
- (2) Stjecanje tehničkih uvjeta obuhvaća izradu studije izvodivosti, nabavu potrebne opreme i provođenje pilot-procesa, kao i sve druge dodatne aktivnosti u cilju osiguranja integriteta i funkcionalnosti izbornih tehnologija u izbornom procesu.
- (3) Središnje izborno povjerenstvo BiH posebnim pravnim aktom utvrđuje stjecanje tehničkih uvjeta uz konzultacije s IDDEEA-om i Agencijom za zaštitu osobnih podataka BiH, o čemu dostavlja informaciju Parlamentarnoj skupštini BiH.“

Članak 133.

Ovaj Zakon stupa na snagu sljedećega dana od dana objave u „Službenom glasniku BiH“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za usvajanje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine sadržana je odredbi članka IV.4.a) Ustava BiH, prema kojem je Parlamentarna skupština BiH nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva BiH ili za izvršenje funkcija Parlamentarne skupštine BiH, prema Ustavu BiH.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za donošenje ovoga zakona su unaprjeđenje izbornog procesa u cjelini te jačanje povjerenja građana u izborni proces. Predloženim izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH nastoje se otkloniti nepravilnosti u izbornom procesu koje su uočene prilikom održavanja izbora i na koje su u svojim izvješćima ukazivali Ured OEES-a za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) i druge organizacije koje se bave praćenjem izbornog procesa. Predložene izmjene i dopune Izbornog zakona BiH predstavljaju napredak u izbornom procesu, a odnose se, uz ostalo, na: tehnička pitanja, uvođenje novih pojmova i definicija radi pojašnjenja i daljnje standardizacije tumačenja specifičnih odredaba Izbornog zakona, načina formiranja biračkih odbora i sprječavanja zlouporabe izbora članova biračkih odbora, sprječavanje zlouporabe javnih resursa u svrhe kampanje, stvaranje pretpostavki za uvođenje elektroničke identifikacije birača i elektroničkog brojanja glasova, uvođenje instituta mirovanja mandata, bolje kontrole nad vođenjem kampanje, poboljšanje nadziranja financiranja kampanje i političkih stranaka, osiguravanje jednakosti glasova revizijom granica izbornih jedinica te porast iznosa kazni radi snažnijeg učinka odvraćanja od povrede odredaba zakona.

III. NAČELA NA KOJIMA JE ZAKON UTEMELJEN

Temeljna načela na kojem počiva ovaj zakon su: jačanje integriteta izbornog procesa, povećanje transparentnosti te osiguranje održavanja fer i poštenih izbora.

IV. FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nisu potrebna dodatna financijska sredstva u proračunu institucija, u dijelu koji se odnosi na predložena rješenja koja se odnose na postojeće odredbe Zakona u smislu njihovog normativno-tehničkog poboljšanja.

Potrebna financijska sredstva iz proračuna za provedbu odredaba koje se odnose na stjecanje tehničkih uvjeta, a koje obuhvaćaju izradu studije izvodivosti, nabavu potrebne opreme i provođenje pilot-procesa, kao i sve druge dodatne aktivnosti u cilju osiguranja integriteta i funkcionalnosti izbornih tehnologija u izbornom procesu navedenih u članku 132. Prijedloga zakona, moguće je utvrditi tek nakon provođenja naprijed navedenih aktivnosti.

IZBORNI ZAKON BOSNE I HERCEGOVINE

Odredbe koje se mijenjaju odnosno dopunjuju

POGLAVLJE 1 OSNOVNE ODREDBE

Član 1.1a

Pojedini izrazi korišteni u ovom Zakonu znače:

- 1) "Politički subjekt" podrazumijeva političku stranku, nezavisnog kandidata, koaliciju ili listu nezavisnih kandidata, ovjerenu za učešće na izborima u skladu s ovim Zakonom.
- 2) "Izborna jedinica" podrazumijeva:
  - a) osnovnu izbornu koja podrazumijeva općinu, grad Banju Luku, Brčko distrikt BiH, gradsku izbornu jedinicu Grada Mostara i izborne jedinice gradskog područja Grada Mostara u kojoj se bira i konstituše ukupan broj predstavnika za određeni nivo vlasti i koje unutar sebe nemaju višečlane izborne jedinice,
  - b) kantonalnu izbornu jedinicu u kojoj se bira i konstituše ukupan broj predstavnika za određeni nivo vlasti i koje unutar sebe nemaju višečlane izborne jedinice,
  - c) entitetsku izbornu jedinicu u kojoj se bira i konstituira entitetski nivo vlasti, koje unutar sebe imaju višečlane izborne jedinice i
  - d) entitetsku izbornu jedinicu u kojoj se bira državni nivo vlasti.
- 3) "Višečlana izborna jedinica" podrazumijeva izbornu jedinicu u kojoj se bira više od jednog a manje od ukupnog broja predstavnika za određeni nivo vlasti.
- 4) "Izborni ciklus" podrazumijeva mandatni period koji se odnosi na određeni nivo vlasti.
- 5) "Izborni prag" podrazumijeva određen procenat osvojenih glasova (važećih glasačkih listića) koji mora osvojiti politički subjekt da bi stekao pravo učešća u raspodjeli mandata.
- 6) "Izborna kampanja" podrazumijeva radnje i postupke u periodu utvrđenom ovim Zakonom u kojem politički subjekt na zakonom utvrđen način upoznaje birače i javnost sa svojim programom i kandidatima za predstojeće izbore.
- 7) "Kompenzacijski mandati" podrazumijevaju mandate koji se raspodjeljuju na liste političkih stranaka ili koalicija prema broju dobijenih važećih glasova i služe da kompenzuju nedovoljnu proporcionalnost na nivou entiteta, a koja nastaje sabiranjem rezultata za pojedine višečlane izborne jedinice u entitetu."
- 8) "Pripadnik nacionalne manjine" podrazumijeva državljanina Bosne i Hercegovine koji ne pripada nijednom od tri konstitutivna naroda. Nacionalnu manjinu čine ljudi istog ili sličnog etničkog porijekla, iste ili slične tradicije, običaja, vjerovanja, jezika, kulture i duhovnosti i bliske ili srodne historije i drugih obilježja."
- 9) "Raseljeno lice" podrazumijeva državljanina Bosne i Hercegovine kojem je status raseljenog lica utvrdio nadležni organ uprave za pitanja raseljenih lica u skladu sa zakonom.
- 10) "Izbjglo lice" podrazumijeva državljanina Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo i boravi u inostranstvu u statusu izbjeglog lica iz BiH.

- 11) "Parlamentarna stranka" podrazumjeva političku stranku koja je zastupljena u predstavničkim ili zakonodavnim organima vlasti.
- 12) "Izborni period" podrazumjeva period od dana raspisivanja izbora do dana potvrđivanja rezultata izbora.
- 13) "Izborna godina" je period koji se poklapa s kalendarskom godinom u kojoj je predviđeno održavanje izbora.
- 14) "Birač" je, u smislu ovog Zakona, državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u Centralni birački spisak.
- 15) "Glasač" je, u smislu ovog Zakona, državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u Centralni birački spisak i koji je ostvario aktivno biračko pravo.

Član 1.2

(1) Sredstva za provedbu izbora su sredstva za materijalne troškove i sredstva za naknade za rad organa za provođenje izbora.

(2) Sredstva za materijalne troškove su sredstva za osiguranje vršenja ovlaštenja organa za provođenje izbora iz člana 2.9 i člana 2.13 ovog Zakona i Odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Centralna izborna komisija BiH), kojom se utvrđuje nadležnost izbornih komisija entiteta, a u skladu s članom 2.21 ovog Zakona.

(3) Sredstva za naknade za rad organa za provođenje izbora su sredstva utvrđena u članu 2.12 stav (9) i člana 2.19 stav (16) i (17) ovog Zakona.

Član 1.2a

(1) U budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Budžet BiH) osiguravaju se sredstva za osiguranje vršenja ovlaštenja Centralne izborne komisije BiH iz člana 2.9 i člana 2.19 stav (17) ovog Zakona.

(2) U budžetu entiteta i kantona osiguravaju se sredstva za vršenje ovlaštenja izbornih organa iz člana 2.21 ovog Zakona u skladu sa Odlukom Centralne izborne komisije BiH kojom se utvrđuje nadležnost ovih izbornih organa, kao i nedostajuća sredstva za finansiranje obaveza iz stava (3) ovog člana.

(3) U budžetu općina i grada osiguravaju se sredstva za vršenje ovlaštenja općinskih izbornih komisija iz člana 2.13 i sredstva za naknade iz člana 2.12 stav (9) i člana 2.19 stav (16) ovog Zakona.

(4) U budžetu Brčko distrikta osiguravaju se sredstva za vršenje ovlaštenja izborne komisije Brčko distrikta i sredstva za naknade za rad izborne komisije i biračkih odbora Brčko distrikta u skladu sa Izbornim zakonom Brčko distrikta.

(5) Sredstvima za vršenje ovlaštenja i provođenje izbora samostalno raspolaže u okviru odobrenog budžeta izborna komisija iz stava (1), (2), (3) i (4) ovog člana, koja je ovlaštena odrediti načinkorištenja sredstava i provoditi nadzor nad njihovom raspodjelom i korištenjem.

(6) Sredstva za provođenje izbora, institucije iz stava (1), (2), (3) i (4) ovog člana moraju osigurati u roku od 15 dana od dana donošenja odluke Centralne izborne komisije BiH o raspisivanju izbora.

Član 1.3

Izbor članova svih organa vlasti vrši se na osnovu slobodnih izbora, općeg i jednakog biračkog prava direktno od birača tajnim glasanjem, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Član 1.6

(1) Nijedno lice koje je na izdržavanju kazne izrečene od Međunarodnog suda za ratne zločine za bivšu Jugoslaviju, i nijedno lice koje je pod optužnicom Suda, a koje se nije povinovalo naredbi da se pojavi pred Sudom, ne može biti upisano u Centralni birački spisak, niti može biti kandidat (pojam kandidata u smislu ovog zakona odnosi se na lica oba pola), niti imati bilo koju imenovanu, izbornu ni drugu javnu funkciju na teritoriji Bosne i Hercegovine.

(2) Sve dok neka politička stranka ili koalicija ima na funkciji ili položaju u političkoj stranci lice iz stava (1) ovog člana, smatrat će se da ne ispunjava uslove za učešće na izborima.

Član 1.7

Nijedno lice koje je na izdržavanju kazne koju je izrekao Sud Bosne i Hercegovine, sud Republike Srpske ili sud Federacije Bosne i Hercegovine i sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ili koje se nije povinovalo naredbi da se pojavi pred Sudom Bosne i Hercegovine, sudom Republike Srpske ili sudom Federacije Bosne i Hercegovine i sudom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava, a Međunarodni sud za ratne zločine za bivšu Jugoslaviju razmatrao je njegov dosije prije hapšenja i utvrdio da zadovoljava međunarodne pravne standarde, ne može biti upisano u Centralni birački spisak, niti može biti kandidat, niti imati bilo koju imenovanu, izbornu ni drugu javnu funkciju na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Član 1.7a

Nijedno lice koje je na izdržavanju kazne koju je izrekao sud druge zemlje ili lice koje se nijepovinovalo naredbi da se pojavi pred sudom druge zemlje zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava, a Međunarodni sud za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji razmatrao je njegov dosije prije hapšenja i utvrdio da zadovoljava međunarodne pravne standarde, ne može biti upisano u Centralni birački spisak, niti može biti kandidat, niti imati bilo koju imenovanu, izbornu ni drugu javnu dužnost na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Član 1.8

(1) Sudije redovnih i ustavnih sudova, tužioci i njihovi zamjenici, pravobranioци i njihovi zamjenici, ombudsmeni i njihovi zamjenici, članovi sudova/domova/vijeća za ljudska prava, notari, policijski službenici, državni službenici, generalni revizori i zamjenici generalnog revizora u institucijama u Bosni i Hercegovini i guverner i viceguverneri Centralne banke BiH, pripadnici Oružanih snaga BiH, pripadnici Obavještajno-sigurnosne agencije BiH, kao i diplomatski i konzularni predstavnici BiH u inostranstvu, koji imaju diplomatski status u skladu s Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima (iz 1961. godine), mogu se kandidovati za javnu izbornu dužnost samo ako prethodno podnesu ostavku na taj položaj ili postupe u skladu sa zakonima koji regulišu njihov status. Ako Centralna izborna komisija BiH utvrdi da lice iz ovog stava nije podnijelo ostavku na položaj ili nije postupilo u skladu sa zakonom kojim se reguliše njegov status u periodu od ovjere kandidature do štampanja glasačkih listića izvršit će se uklanjanje imena ovog lica sa ovjerenih kandidatskih listi, a ako se isto utvrdi nakon štampanja glasačkih listića, takvom licu neće biti dodjeljen mandat ako ga osvoji.

(2) Ako delegat u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine istovremeno ima mandat

člana Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Narodne skupštine Republike Srpske ili kantonalne skupštine, dužan je u roku od tri dana u pisanom obliku obavijestiti Centralnu izbornu komisiju BiH za koji se mandat odlučio, čime mu drugi mandati koje ima prestaju.

(3) Ako delegat u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine stekne pravo na mandat u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Narodnoj skupštini Republike Srpske ili kantonalnoj skupštini u skladu sa članom 9.10 ovog Zakona, a u pisanom obliku u roku od tri dana ne obavijestiti Centralnu izbornu komisiju BiH o odricanju tog prava, mandat mu neće biti dodjeljen, većće biti dodjeljen slijedećem kvalificiranom kandidatu s liste iste izborne jedinice u skladu sa članom 9.8 stav (2) ovog Zakona. Ako se nakon upita Centralne izborne komisije BiH delegat odluči za korištenje tog prava, prestaje mu mandat delegata u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH.

(4) Jedno lice može obavljati najviše jednu neposredno izabranu javnu dužnost ili najviše jednu neposredno i jednu posredno izabranu dužnost, osim ako ovim Zakonom nije drugačije regulisano. Nespojivo je istovremeno vršenje ovih funkcija sa vršenjem funkcija u izvršnim organima vlasti, osim u periodu dok se ne konstituiraju izvršni organi vlasti izabrani na redovnim izborima u istom izbornom ciklusu. Također je nespojivo istovremeno vršenje više od jedne funkcije u izvršnim organima vlasti.

(5) Jedno lice ne može istovremeno vršiti javnu izabranu funkciju u Bosni i Hercegovini i javnu izabranu ili politički imenovanu funkciju u drugoj državi. Nosilac izborne ili politički imenovane funkcije u drugoj državi dužan je, u roku od 48 sati nakon potvrde njegovog mandata u Bosni i Hercegovini, vratiti jedan od ova dva mandata. Nosilac javne izborne funkcije u Bosni i Hercegovini, koji je izabran ili imenovan na politički imenovanu funkciju u drugoj državi, dužan je u roku od 48 sati od izbora ili imenovanja u drugoj državi, vratiti mandat u Bosni i Hercegovini.

(6) Pod izvršnom funkcijom, u smislu ovog člana, podrazumjeva se Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, predsjednik i potpredsjednici Federacije Bosne i Hercegovine, predsjednik i potpredsjednici Republike Srpske, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, uključujući premijera, Vlada Republike Srpske, uključujući predsjednika Vlade, Vlada Brčko Distrikta BiH, kantonalna vlada, gradonačelnik, zamjenik gradonačelnika, gradska vlada, načelnik općine, zamjenik načelnika općine, rukovodeći službenici koje je imenovao načelnik općine, te ostale izvršne funkcije utvrđene zakonom.

Član 1.10

(1) Izabranom članu organa vlasti na svim nivoima prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran:

1. danom podnošenja ostavke;
2. ako je opozvan u skladu sa zakonom;
3. danom smrti;
4. danom pravosnažnosti sudske presude kojom je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci ili duže;
5. danom pravosnažnosti sudske odluke kojom je lišen poslovne sposobnosti (proglašen mentalno nesposobnim);
6. danom kada je izabran ili imenovan na funkciju čije je vršenje nespojivo sa funkcijom izabranog člana određenog organa, kao što je predviđeno zakonom;
7. ako odjavi prebivalište sa područja izborne jedinice u kojoj je upisan u Centralni birački spisak da glasa i u kojoj je izabran, istekom roka od šest mjeseci od dana odjave prebivališta, ili

8. ako iz razloga utvrđenih zakonom izgubi pravo da bude biran.

(2) Izabranom članu organa vlasti na bilo kom nivou prestaje mandat danom nastupanja nekog od razloga za prestanak mandata utvrđenih zakonom. Centralna izborna komisija BiH donosi odluku o prestanku mandata izabranom članu organa vlasti u roku koji ne može biti duži od 15 dana od danakada su nastupili razlozi za prestanak mandata, odnosno od saznanja o razlogu za prestanak mandata i otome obavještava organ vlasti u kojem je izabrani član imao mandat.

(3) Ako izabrani član organa vlasti podnese ostavku, dužan je da je podnese na obrascu koji utvrdi Centralna izborna komisija BiH.

Član 1.11

Kandidati svih političkih stranaka, koalicija, liste nezavisnih kandidata, kao i nezavisni kandidati i drugi učesnici u izbornom procesu, imaju potpunu slobodu da tokom izborne kampanje vrše izborne aktivnosti na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine. Nadležni organi osigurat će slobodu kretanjakandidata, pristalica i birača tokom cijelog izbornog procesa.

Član 1.13

Prijava za ovjeru za učešće na izborima uključuje izjavu, potpisanu od predsjednika političke stranke, koalicije ili nezavisnog kandidata, da će se ta politička stranka, koalicija ili nezavisni kandidat u svojim aktivnostima pridržavati Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

POGLAVLJE 2 ORGANI ZA PROVEDBU IZBORA

Član 2.1

(1) Organi nadležni za provođenje izbora su izborne komisije i birački odbori.

(2) Izborne komisije i birački odbori nezavisni su i nepristrasni u svom radu. Član izborne komisije ili biračkog odbora neće učestvovati u donošenju odluke kada taj član ili član njegove uže porodice ima lični ili finansijski interes, ili ako postoji drugi sukob interesa, koji može dovesti u sumnju njegovu sposobnost da djeluje nepristrasno. Članovima uže porodice smatraju se članovi porodice u smislu člana 15.7 stav (2) ovog Zakona.

(3) Svi organi vlasti na svim nivoima i zvaničnici u Bosni i Hercegovini i diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH obavezni su pomagati organima nadležnim za provedbu izbora.

Član 2.2

(1) Član izborne komisije i biračkog odbora je lice sa pravom glasa.

(2) Član izborne komisije je lice sa odgovarajućom stručnom spremom i iskustvom u provođenju izbora, a član biračkog odbora je lice sa odgovarajućom stručnom spremom.

(3) Centralna izborna komisija BiH utvrđuje koje su kvalifikacije potrebne za člana izborne komisije i biračkog odbora u smislu iz stava (2) ovog člana.

(4) U sastavu općinske izborne komisije i biračkog odbora osigurat će se zastupljenost polova u skladu

sa Zakonom o ravnopravnosti polova u Bosni i Hercegovini, osim ako se izborna komisija i birački odbor sastoji od tri člana, kada ravnopravna zastupljenost postoji u slučaju kada je jedan od polova zastupljen s 1/3 od ukupnog broja članova.

(5) Članovi organa za provođenje izbora su obavezni stalno se obučavati tokom obavljanja mandata u skladu sa planom i programom edukacije koji donosi Centralna izborna komisija BiH.

(6) Ukoliko član izborne komisije i biračkog odbora u toku mandata ne prisustvuje obuci iz stava (5) ovog člana, bit će razriješen dužnosti.

Član 2.3

(1) Za člana izborne komisije ili biračkog odbora ne može biti imenovano lice:

1. koje se ne može kandidovati u smislu odredbi članova 1.6, 1.7 i 1.7a ovog Zakona;
2. koje je član najvišeg izvršno-političkog organa političke stranke ili koalicije (predsjednik, potpredsjednik, generalni sekretar, sekretar ili član izvršnog odbora ili glavnog odbora);
3. koje je nosilac izabranog mandata ili je član izvršnog organa vlasti, osim u slučajevima predviđenim članom 2.12 stav (4) ovog Zakona;
4. koje je kandidat za izbore za bilo koji nivo vlasti; i
5. kojem je izrečena kazna za radnju koja predstavlja težu povredu izbornih zakona ili propisa za koju je lično odgovorno, u posljednje četiri godine, računajući od dana pravosnažnosti odluke.

(2) Centralna izborna komisija BiH odlučit će da li težina povrede i lična odgovornost u smislu tačke 5. ovog člana čine lice nepodobnim da bude član izborne komisije ili biračkog odbora.

Član 2.5

(1) Centralna izborna komisija BiH sastoji se od sedam (7) članova: dva (2) iz reda Hrvata, dva (2) iz reda Bošnjaka, dva (2) iz reda Srba i jedan (1) iz reda ostalih.

(2) Kandidate za Centralnu izbornu komisiju BiH zajednički predlažu članovi komisije za izbor i imenovanje. Kandidati za Centralnu izbornu komisiju BiH bit će pravni stručnjaci sa iskustvom u provođenju izbora i/ili izborni stručnjaci, i ne mogu obavljati dužnost u organima stranke, udruženja ili fondacija koje su organizaciono ili finansijski povezane sa strankom, niti mogu biti uključeni u bilo kakvu stranačku aktivnost.

(3) Komisija za izbor i imenovanje ima sedam članova od kojih dva imenuje predsjednik Visokog sudskog i tužilačkog vijeća iz reda članova Vijeća, tri imenuje Administrativna komisija Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz reda članova Komisije iz Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i dva imenuje predsjednik Centralne izborne komisije BiH iz reda članova Centralne izborne komisije BiH.

(4) U komisiji za izbor i imenovanje moraju biti zastupljeni konstitutivni narodi, dva Bošnjaka, dva Srbina i dva Hrvata i jedan iz reda ostalih.

(5) Komisija za izbor i imenovanje sastaje se radi odlučivanja o pitanjima imenovanja koja se regulišu ovim zakonom. Postupak oglašavanja i utvrđivanja prijedloga kandidata provodi se u skladu sa

poslovníkom koji donosi komisija za izbor i imenovanje. Odluka o listi kandidata za Centralnu izbornu komisiju BiH donosi se dvotrećinskom (2/3) većinom glasova.

(6) U skladu sa svojom procedurom, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine imenuje članove Centralne izborne komisije BiH sa liste kandidata. Ako se ova lista ne dostavi Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana prije isteka mandata članova Centralne izborne komisije BiH, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine predlaže i imenuje članove Centralne izborne komisije BiH.

(7) Komisija za izbor i imenovanje dužna je dostaviti listu kandidata Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine najkasnije 30 dana prije isteka mandata članova Centralne izborne komisije BiH.

(8) U slučaju da član Centralne izborne komisije BiH ne može obavljati funkciju, iz razloga utvrđenih članom 2.15 ovog Zakona, Centralna izborna komisija BiH obavještava Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u tom slučaju imenuje novog člana iz reda istog konstitutivnog naroda, uključujući i ostale, iz kojeg je bio prethodni član. Novi član imenuje se sa kandidatske liste koju je dostavila komisija za izbor i imenovanje.

(9) U slučaju da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH ne provede postupak iz stava (6) ovog člana članovi Centralne izborne komisije BiH nastavit će obavljati svoju dužnost do imenovanja novih članova Centralne izborne komisije BiH.

(10) Sredstva za troškove objavljivanja javnog konkursa osiguravaju se u budžetu Centralne izborne komisije BiH.

Član 2.9

Centralna izborna komisija BiH je nezavisan organ koji podnosi izvještaj neposredno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i čije ovlasti iz nje proizilaze. Centralna izborna komisija BiH:

1. koordinira, nadgleda i reguliše zakonitost rada svih izbornih komisija i biračkih odbora u skladu s ovim Zakonom;
2. donosi administrativne propise za provedbu ovog Zakona;
- 2.a donosi odluku o održavanju neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini, propisanih ovim Zakonom;
3. predlaže budžet za Centralnu izbornu komisiju BiH, i podnosi izvještaj o izvršenju budžeta;
4. odgovorna je za tačnost, ažurnost i ukupni integritet Centralnog biračkog spiska za teritoriju Bosne i Hercegovine;
- 4.a osigurava statističke evidencije razvrstane po polu, starosti, razvrstani po izbornim jedinicama za svaki dio izbornog procesa;
5. ovjerava političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata i nezavisne kandidate za učešće na svim nivoima neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini;
6. potvrđuje i ovjerava kandidatske liste i kandidate za sve nivoe neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim Zakonom;
7. odgovorna je za pravovremeno štampanje, distribuciju i sigurnost glasačkih listića i obrazaca za neposredne izbore na svim nivoima u Bosni i Hercegovini;
8. utvrđuje sadržaj i formu glasačkih listića za sve nivoe neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini;

9. utvrđuje i potvrđuje rezultate svih neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih ovim Zakonom, ovjerava da su ti izbori provedeni u skladu sa ovim Zakonom i objavljuje rezultate svih neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih ovim Zakonom;
10. izdaje uvjerenje licima koja su dobila mandat na svim nivoima neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim Zakonom;
11. obavještava izbornu komisiju ili birački odbor ili bilo koje drugo tijelo nadležno za provođenje izbora da ne postupaju u skladu s odredbama ovog Zakona, ili da ih krše, i nadležnom organu nalaze poduzimanje odgovarajućih mjera;
12. objavljuje u službenim glasilima i sredstvima javnog informisanja u Bosni i Hercegovini i van nje, poslovničke, propise i izborne rezultate neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim Zakonom, informacije za birače, te ostale informacije neophodne za provođenje ovog zakona i svih izbornih zakona;
13. obavlja sve izborne aktivnosti za izbor članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine i članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
14. donosi odluku o prestanku mandata izabranog zvaničnika na svim nivoima neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim Zakonom, a vodi i prethodni postupak, gdje je potrebno, o utvrđivanju činjeničnog stanja (u slučaju kada je izabrani zvaničnik podnio ostavku, da je to učinio svojom voljom);
15. provjerava odluku nadležnog organa o prestanku mandata izabranog zvaničnika opozivom, kako bi se osiguralo da je mandat izabranog zvaničnika prestao u skladu s ovim Zakonom,;
16. podnosi godišnji izvještaj Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini, provedbi ovog Zakona i inicira izmjene ovog Zakona; i
17. obavlja sve druge poslove utvrđene zakonom.

Član 2.10

Centralna izborna komisija BiH će poništiti izbore u izornoj jedinici ili na nekom biračkom mjestu, ako ustanovi da je za vrijeme glasanja ili brojanja glasačkih listića došlo do nepravilnosti koje mogu uticati na rezultate izbora.

Član 2.12

(1) Općinska izborna komisija sastoji se od tri, pet ili sedam članova. Općinska izborna komisija može imati sekretara općinske izborne komisije za obavljanje administrativno-tehničkih poslova.

(2) Centralna izborna komisija BiH utvrđuje broj članova općinske izborne komisije prema broju birača registrovanih u Centralni birački spisak i veličini općine.

(3) Centralna izborna komisija BiH može koristiti druge kriterije pri utvrđivanju broja članova općinske izborne komisije.

(4) Član općinske izborne komisije može biti predsjednik ili sudija redovnog suda, sekretar općinskog vijeća, odnosno skupštine općine i gradskog vijeća, lica profesionalno zaposlena u općinskim organima uprave i druga lica, ako ispunjavaju uslove određene članom 2.2 ovog Zakona, a nemaju smetnji iz člana 2.3 ovog Zakona.

(5) Članove općinske izborne komisije imenuje općinsko vijeće, odnosno skupština općine, uz saglasnost Centralne izborne komisije BiH, na osnovu javnog oglasa po proceduri koju utvrđuje Centralna izborna komisija BiH posebnim propisom.

(6) Članove općinske izborne komisije razrješava općinsko vijeće, odnosno skupština općine, uz

saglasnost Centralne izborne komisije BiH.

(7) Član općinske izborne komisije ne može biti zastupnik, odnosno punomoćnik političkog subjekta koji učestvuje na izborima, niti lice koje je pravosnažnom sudskom presudom osuđeno na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci ili duže.

(8) Općinsko vijeće, odnosno skupština općine imenuje predsjednika iz reda članova općinske izborne komisije iz stava (5) ovog člana, uz saglasnost Centralne izborne komisije BiH.

(9) Članovi izbornih komisija osnovne izborne jedinice imaju pravo na stalnu mjesečnu naknadu za svoj rad. Visinu naknade utvrđuje Centralna izborna komisija BiH svojim propisom, tako da se u izbornom periodu ona isplaćuje najviše u visini isplaćenog paušala odbornika, odnosno vijećnika u toj osnovnoj izbornoj jedinici, a izvan izbornog perioda 30% od tog iznosa.

Član 2.13

Općinska izborna komisija:

1. nadgleda i kontroliše rad Centra za birački spisak iz člana 3.8 ovog Zakona;
2. određuje biračka mjesta na području općine za glasanje na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini;
3. provodi postupak imenovanja, imenuje i obučava članove biračkog odbora;
4. brine o sigurnosti i dostavi biračkim odborima izbornog materijala za glasanje na svim nivoima izbora u Bosni i Hercegovini;
5. obavještava birače o svim informacijama neophodnim za provedbu izbora, u skladu sa propisima Centralne izborne komisije BiH;
6. odgovorna je za uređenje biračkog mjesta i druge tehničke pripreme za izbore;
7. odgovorna je za pravilno brojanje glasačkih listića na biračkim mjestima i u općinskim centrima za brojanje;
8. objedinjuje rezultate izbora sa svih biračkih mjesta u općini, posebno za svaki organ za koji je vršen izbor, i dostavlja ih Centralnoj izbornoj komisiji BiH i
9. obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i propisima Centralne izborne komisije BiH.

Član 2.14

(1) Sastav izborne komisije je multietničan, tako da odražava zastupljenost konstitutivnih naroda, uključujući i ostale, u izbornoj jedinici za koju se organ nadležan za provođenje izbora osniva, vodeći računa o posljednjem popisu stanovništva provedenom na državnom nivou. U sastavu izborne komisije nastojat će se osigurati zastupljenost polova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti polova u Bosni i Hercegovini, osim ako se izborna komisija sastoji od tri člana kada ravnopravna zastupljenost postoji u slučaju kada je jedan od polova zastupljen s 1/3 od ukupnog broja članova.

(2) Ako sastav izborne komisije ne bude u skladu sa stavom (1) ovog člana, Centralna izborna komisija BiH poništiti će imenovanje članova i o tome izvjestiti organ nadležan za imenovanje. Organ nadležan za imenovanje će u roku od 15 dana od dana donošenja odluke Centralne izborne komisije BiH izvršiti ponovno imenovanje organa, u skladu sa kriterijem iz stava (1) ovog člana.

(3) Ako izborna komisija ponovo ne bude odgovarajućeg sastava, Centralna izborna komisija BiH imenuje članove izborne komisije u skladu sa stavom (1) ovog člana.

Član 2.15

(1) U slučaju da član izborne komisije podnese ostavku, umre, bude spriječen obavljati funkciju, bude smijenjen sa funkcije člana komisije ili ne može biti član izborne komisije ili biračkog odbora u smislu člana 2.3 ovog Zakona, novi član tog organa imenuje se na način i postupkom kako je propisano članom 2.12 stav (5) ovog Zakona.

(2) Imenovanje novog člana općinske izborne komisije vrši se u roku koji ne može biti duži od 30 dana od dana prestanka mandata prethodnog člana, a u izbornom periodu općinsko vijeće, odnosno skupština općine imenuje zamjenskog člana općinske izborne komisije, bez provođenja postupka izbora propisanog u članu 2.12 stav (5) ovog Zakona, najkasnije u roku od sedam dana od dana prestanka mandata iz stava (1) ovog člana. Ako se ne izvrši imenovanje novog člana općinske izborne komisije u roku od 30 dana, Centralna izborna komisija BiH može izvršiti imenovanje novog člana općinske izborne komisije.

(3) Mandat zamjenskog člana iz stava (2) ovog člana traje do povratka redovnog člana, odnosno do izbora novog člana po postupku propisanom članom 2.12 stav (5) ovog Zakona.

(4) Ukoliko članu izborne komisije mandat ističe u izbornom periodu, mandat mu se produžava do isteka izbornog perioda, odnosno do potvrđivanja rezultata izbora, nakon čega će se izvršiti imenovanjenovog člana izborne komisije po postupku propisanom u ovom Zakonu.

Član 2.16

(1) Ako je član općinske izborne komisije duže odsutan iz neopravdanih razloga, onemogućava rad komisije ili krši odredbe ovog Zakona ili druge propise, općinsko vijeće/skupština općine uz prethodno pribavljenu saglasnost Centralne izborne komisije BiH odnosno Centralna izborna komisija BiH može smijeniti tog člana. U skladu s članom 2.12 stav (5) ovog Zakona, imenovat će se novi član općinske izborne komisije.

(2) Ako je član općinske izborne komisije duže odsutan iz opravdanih razloga, u skladu s članom 2.12 stav (5) ovog Zakona, imenovat će se novi član općinske izborne komisije koji će za vrijeme odsustva zamjenjivati imenovanog člana općinske izborne komisije.

(3) Kao opravdani razlozi odsustva iz prethodnog stava podrazumjevaju se bolest, školovanje, stručno usavršavanje kao i drugi razlozi koje cijeni organ nadležan za imenovanje općinske izborne komisije.

Član 2.19

(1) Birački odbor sastoji se od tri ili pet članova od kojih je jedan predsjednik.

(2) Predsjednik i članovi biračkog odbora imaju zamjenike.

(3) Predsjednika i članove biračkog odbora kao i njihove zamjenike imenuje općinska izborna komisija najkasnije u roku od 30 dana prije dana održavanja izbora.

(4) Na odluku općinske izborne komisije o imenovanju predsjednika, članova biračkih odbora i njihovih zamjenika može se uložiti prigovor općinskoj izbornoj komisiji. Na odluku općinske izborne komisije, kojom je odlučeno o prigovoru, može se uložiti žalba Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

(5) Politička stranka koja je članica koalicije ili nezavisni kandidat koji je član liste nezavisnih kandidata nema pravo u toj izbornoj jedinici samostalnog učešća u postupku žrijebanja i imenovanja za članove biračkog odbora.

(6) Politička stranka koja je članica više ovjerenih koalicija za različite organe vlasti ima pravo učešća u postupku žrijebanja u sklopu koalicije koja je ovjerena za najviši organ koji uključuje izborne jedinice nižeg organa vlasti.

(7) Ako općinska izborna komisija ne imenuje članove biračkog odbora i njihove zamjenike u skladu sa stavom (3) ovog člana, članove biračkog odbora i njihove zamjenike imenovat će Centralna izborna komisija BiH.

(8) Politički subjekt u toj izornoj jedinici koji ima ovjerenu kandidatsku listu ili kandidata za učešće na izborima u skladu s ovim Zakonom ima pravo da učestvuje u postupku žrijebanja za dodjelu mjesta u biračkom odboru.

(9) Postupak žrijebanja iz stava (8) ovog člana obavlja općinska izborna komisija u roku koji ne smije biti kraći od 60 dana prije dana održavanja izbora.

(10) Nakon izvršenog žrijebanja, a najkasnije u roku od sedam dana, politički subjekt koji je učestvovao u žrijebanju dostavit će općinskoj izornoj komisiji imena kandidata za članove biračkog odbora u kojem su osvojili mjesto putem žrijeba.

(11) Ako politički subjekt ne dostavi imena kandidata za članove biračkog odbora u roku iz stava (10) ovog člana, to će se smatrati odustajanjem od dodijeljenog mjesta u biračkom odboru, ili je broj kandidata za članove biračkog odbora predloženih od ovjerene političke stranke manji od broja članova biračkog odbora, općinska izborna komisija samostalno će imenovati članove biračkog odbora, vodeći računa o multietničkom sastavu biračkog odbora, gdje je to moguće.

(12) Postupak žrijebanja provodi se u skladu sa obaveznim uputstvom koje donosi Centralna izborna komisija BiH.

(13) Samo jedan predstavnik jednog političkog subjekta može biti u sastavu jednog biračkog odbora.

(14) Kandidati koji su imenovani za predsjednike i zamjenike predsjednika biračkih odbora obavezni su da pohađaju posebnu obuku za rad u biračkom odboru koju organizira općinska izborna komisija. Općinska izborna komisija će, nakon izvršene provjere znanja, uspješnim predsjednicima i njihovim zamjenicima dodijeliti certifikate.

(15) Predsjednici i zamjenici predsjednika biračkih odbora koji su dobili certifikat dužni su učestvovati u obuci članova biračkih odbora, koju organizira općinska izborna komisija. Općinska izborna komisija će, nakon izvršene provjere znanja, uspješnim članovima biračkih odbora i njihovim zamjenicima također dodijeliti certifikate.

(16) Članovi biračkih odbora imaju pravo na naknadu za svoj rad. Odluku o visini ove naknade donosi općinska izborna komisija.

(17) Za provođenje općih izbora odluku o visini naknade za rad članova biračkih odbora donosi Centralna izborna komisija BiH.

Član 2.20

(1) Birački odbor neposredno rukovodi radom biračkog mjesta, osigurava pravilnost i tajnost glasanja i evidentira rezultate glasanja na biračkom mjestu.

(2) Predsjednik biračkog odbora osigurava da se proces glasanja na biračkom mjestu odvija nesmetano, u skladu s odredbama Poglavlja 5. i 7. ovog Zakona.

POGLAVLJE 3 BIRAČKI SPISAK

Član 3.1

(1) Centralni birački spisak je evidencija o državljanima BiH koji imaju biračko pravo u skladu sa ovim Zakonom i formira se, vodi i koristi za potrebe organizacije i provedbu izbora u skladu sa zakonom, za provođenje referenduma, za provođenje opoziva izabranog zvaničnika i izbore organa lokalne samouprave u skladu sa zakonom.

(2) Centralni birački spisak i izvod iz Centralnog biračkog spiska su javni.

(3) Pravo uvida u Centralni birački spisak ostvaruje se u skladu sa ovim Zakonom.

(4) Političkim subjektima koji su ovjereni za učešće na izborima i kojima je ovjerena kandidatska lista za učešće na izborima u skladu sa ovim Zakonom osigurati se, na njihov zahtjev, izvod iz Centralnog biračkog spiska za nivo vlasti odnosno izbornu jedinicu u kojoj učestvuju na izborima, u elektronskoj obliku ili u ispisu.

Član 3.2

(1) Centralni birački spisak je jedinstven, stalan i redovno se ažurira.

(2) U Centralni birački spisak upisuju se državljani Bosne i Hercegovine koji :

- a) su navršili 18 godina;
- b) će na dan održavanja izbora navršiti 18 godina;
- c) imaju biračko pravo u skladu sa ovim Zakonom, a žive privremeno u inostranstvu i
- d) imaju biračko pravo u skladu sa članom 20.8 stav (6) ovog Zakona.

(3) Centralni birački spisak ne sadrži imena državljanina Bosne i Hercegovine koja su pravosnažnom odlukom nadležnog organa lišeni potpune poslovne sposobnosti. Ako je ovakvo lice upisano, brisat će se iz Centralnog biračkog spiska, a ako se licu pravosnažnom odlukom nadležnog organa vrati poslovna sposobnost, bit će upisano u Centralni birački spisak.

Član 3.4

(1) Centralni birački spisak vodi se i obrađuje u elektronskoj formi.

(2) Evidenciji Centralnog biračkog spiska ili njegovim izvodima pristupa se i podaci se obrađuju istom metodologijom i upotrebom istog kompjuterskog programa, na svim mjestima na kojima se obavljaju poslovi obrade i pribavljaju podaci za potrebe vođenja Centralnog biračkog spiska.

(3) Evidencija Centralnog biračkog spiska obrađuje se i vodi upotrebom kompjuterske obrade podataka, po jedinstvenoj metodologiji i programu čiji se sadržaj i način korištenja utvrđuje između nadležnog organa Bosne i Hercegovine i Centralne izborne komisije BiH.

Član 3.5

- (1) Centralni birački spisak vodi se po službenoj dužnosti.
- (2) Centralna izborna komisija BiH vodi Centralni birački spisak za teritoriju Bosne i Hercegovine na osnovu evidencije nadležnog državnog organa koji vodi registar građana Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.
- (3) Nadležni državni organ iz stava (2) ovog člana održava i odgovoran je za cjelokupnu tehničku obradu svih podataka značajnih za evidenciju Centralnog biračkog spiska (u daljnjem tekstu: organ koji tehnički održava evidenciju Centralnog biračkog spiska).
- (4) Nadležnom organu koji vodi evidencije o državljanima BiH u skladu s odredbama Zakona o jedinstvenom matičnom broju, Zakona o prebivalištu i boravištu državljana BiH i Zakona o ličnoj karti državljana BiH podatke dostavljaju:
  - a) nadležni matični ured o smrti građana starijih od 18 godina i
  - b) nadležno ministarstvo Bosne i Hercegovine o ispisu iz državljanstva BiH.
- (5) Organu koji tehnički održava evidenciju Centralnog biračkog spiska podatke u skladu s Zakonom o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka kao i odredbama Zakona o jedinstvenom matičnom broju, Zakona o prebivalištu i boravištu državljana BiH i Zakona o ličnoj karti državljana BiH dostavlja nadležni organ koji vodi evidencije o promjenama prebivališta i boravišta.
- (6) Organu koji tehnički održava evidenciju Centralnog biračkog spiska podatke dostavljaju:
  - a) općinske izborne komisije o biračkim mjestima i
  - b) Centralna izborna komisija BiH i općinske izborne komisije o promjenama biračke opcije.
- (7) Za tačnost i ažurnost podataka potrebnih za izradu Centralnog biračkog spiska odgovoran je organ nadležan za vođenje službenih evidencija o tim podacima.
- (8) Nadležni matični uredi dužni su da nadležnom organu koji vodi službene evidencije o jedinstvenom matičnom broju, prebivalištu i boravištu državljana BiH dostavi sve promjene koje utiču na ažurnost Centralnog biračkog spiska u pisanoj formi najkasnije u roku od sedam dana od dana kada je promjena nastala.
- (9) Nadležni organi koji vode službene evidencije o jedinstvenom matičnom broju, prebivalištu i boravištu državljana BiH odgovorni su za ažurnost i ispravnost navedene evidencije, te su dužni da čuvaju dosjee dokumenata, javnih isprava i zahtjeva građana na osnovu kojih se vodi i ažurira Centralni birački spisak i da na zahtjev Centralne izborne komisije BiH, osiguraju pristup i uvid u ovedokumente.

Član 3.6

- (1) Centralna izborna komisija BiH odgovorna je za tačnost, ažurnost i ukupni integritet Centralnog biračkog spiska.
- (2) Centralna izborna komisija BiH u vođenju Centralnog biračkog spiska:
  - a) obavještava nadležne organe o uočenim nedostacima i preduzima odgovarajuće mjere i radnje radi otklanjanje nepravilnosti i uspostavljanja tačnosti i ažurnosti

- Centralnog biračkog spiska;
- b) izrađuje izvode iz Centralnog biračkog spiska za raseljena lica Bosne i Hercegovine;
  - c) izrađuje izvode iz Centralnog biračkog spiska za birače koji glasaju van Bosne i Hercegovine;
  - d) vodi posebne evidencije o licima kojima je po osnovu zakona oduzeto pravo da glasaju i
  - e) zaključuje i potvrđuje konačne izvode iz Centralnog biračkog spiska koji se koristi za izbore.

(3) Izrada izvoda iz Centralnog biračkog spiska za birače iz stava (2) tačka b) ovog člana vrši se na osnovu podataka koje dostavljaju nadležni državni organi i podataka koje dostavljaju građani u skladu sa ovim Zakonom.

(4) Izrada izvoda iz Centralnog biračkog spiska za birače iz stava (2) tačka c) ovog člana vrši se na osnovu podataka koje ima Centralna izborna komisija BiH i podataka koje dostavljaju građani koji glasaju van Bosne i Hercegovine.

(5) Nadležni organi iz stava (3) i (4) ovog člana odgovorni su za tačnost, ažurnost i blagovremeno dostavljanje podataka koji su potrebni za izradu izvoda iz Centralnog biračkog spiska.

(6) Centralna izborna komisija BiH svojim propisima utvrdit će:

- a) rokove i način za zaključivanje i potvrđivanje konačnog Centralnog biračkog spiska i
- b) rokove za dostavljanje podataka o promjenama u evidencijama raseljenih lica i evidenciji državljana koji glasaju van Bosne i Hercegovine.

Član 3.7

(1) Na osnovu podataka sadržanih u evidenciji Centralnog biračkog spiska, Centralna izborna komisija BiH za svaku osnovnu izbornu jedinicu izrađuje izvod iz Centralnog biračkog spiska koji sadrži podatke o svim biračima sa pravom glasa za tu osnovnu izbornu jedinicu, koji se općinskoj izbornoj komisiji dostavlja najkasnije u roku od 20 dana prije dana održavanja izbora.

(2) Izvod iz Centralnog biračkog spiska vodi se prema mjestu prebivališta državljana Bosne i Hercegovine i to po biračkim mjestima.

(3) Centralna izborna komisija BiH može utvrditi izvod iz Centralnog biračkog spiska i za druge izborne jedinice za koje se provode određeni izbori, za potrebe provođenja postupka opoziva izabranog zvaničnika i za provođenje referenduma, na osnovu podataka sadržanih u Centralnom biračkom spisku.

(4) Državljanin Bosne i Hercegovine nalazi se u jednom izvodu iz Centralnog biračkog spiska, za jednu osnovnu izbornu jedinicu i na jednom biračkom mjestu.

Član 3.10

(1) Evidencija Centralnog biračkog spiska sadrži sljedeće podatke o državljanima Bosne i Hercegovine koji imaju biračko pravo:

- a) prezime i ime i ime jednog roditelja,
- b) datum rođenja,
- c) jedinstveni matični broj,
- d) pol,
- e) naziv općine gdje birač ima prebivalište ili boravište,

- f) adresa prebivališta odnosno boravišta (ulica, kućni broj i mjesto),
- g) naziv općine odnosno izborne jedinice za koju lice ima pravo glasa,
- h) biračka opcija,
- i) biračko mjesto,
- j) datum prijave prebivališta ili boravišta i
- k) rubrika "napomena".

(2) Na osnovu elektronske evidencije Centralnog biračkog spiska, sačinjavaju se izvodi iz Centralnog biračkog spiska.

(3) Formu i sadržaj izvoda iz Centralnog biračkog spiska koji se koriste za provođenje izbora utvrđuje Centralna izborna komisija BiH.

Član 3.11

Objavljivanje podataka iz Centralnog biračkog spiska i stavljanje sadržaja na uvid javnosti vrši se vodeći računa o principima zaštite ličnih podataka, a u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka.

Član 3.12 (briše se)

(1) Prebivalište je općina u kojoj se državljanin nastanio sa namjerom da tu stalno živi i gdje je prijava prebivališta izvršena u skladu sa Zakonom o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine.

(2) Za državljanina Bosne i Hercegovine koji ima status raseljenog ili izbjeglog lica prebivalište je mjesto boravka u kojem je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina.

Član 3.12a

(1) Birač koji promijeni prebivalište u periodu od 45 dana prije održavanja izbora do dana održavanja izbora naći će se na izvodu iz Centralnog biračkog spiska na redovnom biračkom mjestu u općini u kojoj je imao prebivalište do dana promjene prebivališta.

(2) Nadležni organ koji vodi evidenciju o promjenama prebivališta i boravišta vrši provjeru tačnosti podataka o promjeni prebivališta i boravišta, o čemu se sačinjava službeni izvještaj.

Član 3.13

(1) Upis u Centralni birački spisak vrše nadležni organi u skladu sa odredbama člana 3.5 ovog Zakona.

(2) Svaki državljanin BiH ima pravo izvršiti uvid u izvod iz Centralnog biračkog spiska i zahtijevati njegove ispravke ako se radi o ispravci njegovih ličnih podataka. Zahtjev se podnosi u pisanom obliku organu iz stava (4) ovog člana.

(3) Lični podaci u smislu stava (2) ovog člana su podaci iz člana 3.10 stav (1) tačke a), b), c), e) i j) ovog Zakona.

(4) Ispravke ličnih podataka u Centralnom biračkom spisku vrše se kod nadležnog organa

koji je odgovoran za vođenje evidencija o tim podacima.

Član 3.14

Centralna izborna komisija BiH donosi propise kojima utvrđuje način i postupak izrade izvoda iz Centralnog biračkog spiska za birače koji su:

- a) vezani za svoje domove zbog starosti, bolesti ili invaliditeta i
- b) zatvorenici ili su vezani za ustanove, a imaju pravo da glasaju.

Član 3.15

(1) Državljanin Bosne i Hercegovine koji privremeno živi u inostranstvu, a koji ima biračko pravo u skladu s ovim Zakonom i upisan je u Centralni birački spisak, da bi se nalazio u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van BiH, dužan je da za svake izbore podnijeti prijavu Centralnoj izbornoj komisiji BiH. Prijava mora biti primljena prije roka koji utvrdi Centralna izborna komisija BiH u periodu nakon raspisivanja izbora. Uz ispunjenu prijavu, koju potpisuje, podnosilac prijave prilaže i dokaz o identitetu podnosioca prijave predviđen ovim Zakonom i podatke o tačnoj adresi u inozemstvu, te izjašnjenje o opciji glasanja u DKP-u ili poštom.

(2) Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima status izbjeglog lica iz BiH, a koji ima biračko pravo u skladu s ovim Zakonom i upisan je u Centralni birački spisak, da bi se nalazio u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van BiH, dužan je da za svake izbore podnijeti prijavu Centralnoj izbornoj komisiji BiH. Prijava mora biti primljena prije roka koji utvrdi Centralna izborna komisija BiH u periodu nakon raspisivanja izbora, te sadržavati izjašnjenje o opciji glasanja u DKP-u ili poštom. Uz ispunjenu prijavu, koju potpisuje, podnosilac prijave prilaže i:

- a) dokaz o identitetu podnosioca prijave predviđen ovim Zakonom;
- b) podatke o tačnoj adresi u inostranstvu i
- c) dokaz o prebivalištu u BiH u skladu sa članom 20.8 ovog Zakona, ako želi da izvrši promjenu u podacima pod kojim je upisan u Centralni birački spisak za osnovnu izbornu jedinicu za koju ima pravo glasa.

(3) Izbjegli lice iz BiH koje se ne nalazi u Centralnom biračkom spisku, da bi bilo upisano u Centralni birački spisak i time ostvarilo biračko pravo u skladu sa ovim Zakonom, dužno je podnijeti prijavu Centralnoj izbornoj komisiji BiH. Uz ispunjenu prijavu, koju potpisuje, podnosilac prijave prilaže i:

- a) dokaz o identitetu podnosioca prijave,
- b) dokaz o državljanstvu Bosne i Hercegovine,
- c) dokaz o promjeni prebivališta u Bosni i Hercegovini u skladu sa članom 20.8 ovog Zakona,
- d) podatke o tačnoj adresi u inostranstvu.

(4) Dokaz o identitetu podnosioca prijave u smislu tačke a) stava (3) ovog člana jedan je od sljedećih važećih dokumenata:

- a) pasoš,
- b) vozačka dozvola,
- c) važeća lična isprava izdata od zemlje domaćina i
- d) izbjeglički karton izdat od vlade zemlje domaćina ili druge međunarodne organizacije.

(5) Popunjenu i potpisanu prijavu i potrebne dokumente podnosilac prijave može poslati telefaksom i elektronskim putem. Postupak i način slanja, primanja, obrade, arhiviranja i zaštite elektronskih prijava i dokumenata utvrđuje Centralna izborna komisija BiH posebnim propisom.

(6) Ako ispuni propisane uslove iz stava (1), (2) i (3) ovog člana, podnosilac prijave nalazit će se u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van BiH.

(7) Podnosilac prijave iz stava (1), (2) i (3) ovog člana odgovoran je za vjerodostojnost podataka koje podnosi uz prijavu.

(8) Centralna izborna komisija BiH utvrđuje formu obrasca prijave iz stava (1), (2) i (3) ovog člana, način i postupak kojim se provjerava tačnost podataka u dokumentima koja podnesu izbjegla lica iz BiH koja zahtijevaju da budu upisana u Centralni birački spisak, provjerava dokaze kojim se dokazuje identitet i prebivalište za izbjegla lica i donosi odgovarajuća uputstva u vezi sa postupkom upisa biračau izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van BiH.

(9) Upis u Centralni birački spisak državljana Bosne i Hercegovine koji imaju status izbjeglih lica iz Bosne i Hercegovine, a koji imaju biračko pravo u skladu s ovim Zakonom, kontinuirani je proces kojise vrši tokom cijele godine, uz priloženu dokumentaciju iz stava (3) ovog člana.

Član 3.16

(1) Državljanin Bosne i Hercegovine iz člana 3.15 stav (1), (2) i (3) ovog Zakona dužan je dostaviti sve izmjene koje se odnose na podatke koje je prethodno dostavio u Centralnu izbornu komisiju BiH i na osnovu kojih se nalazi u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van BiH. Izmjene o podacima dostavljaju se najkasnije do isteka roka utvrđenog za podnošenje prijave za glasanje van BiH za sledeće izbore.

(2) Ako državljanin Bosne i Hercegovine iz člana 3.15 stav (1) ovog Zakona ne podnese prijavu prije isteka roka utvrđenog za podnošenje prijave za glasanje van BiH na sledećim izborima, nalazit će se u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje na odgovarajućem biračkom mjestu u osnovnoj izbornoj jedinici u kojoj ima prebivalište.

(3) Ako državljanin Bosne i Hercegovine iz člana 3.15 stav (2) ovog Zakona ne dostavi dokaze o prebivalištu u BiH u skladu sa članom 20.8 ovog Zakona, bit će upisano u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van BiH, sa pravom glasa za osnovnu izbornu jedinicu u kojoj ima prebivalište prema podacima kojim raspolaže organ koji tehnički održava evidenciju Centralnog biračkog spiska.

(4) Ako se državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van zemlje vratio u Bosnu i Hercegovinu prije roka utvrđenog za zaključenje izvoda iz konačnog Centralnog biračkog spiska za naredne izbore, dužan je podnijeti zahtjev za promjenu biračkeopcije nadležnom Centru za birački spisak.

(5) Centar za birački spisak putem općinske izborne komisije zaprima i obrađuje sve zahtjeve iz stava (4) ovog člana u skladu sa propisima Centralne izborne komisije BiH i dostavlja ove podatke Centralnoj izbornoj komisiji BiH s ciljem evidentiranja nastalih promjena na izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van BiH.

(6) Ako se državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van zemlje vratio u Bosnu i Hercegovinu nakon isteka roka utvrđenog za zaključenje izvoda iz konačnog Centralnog biračkog spiska za naredne izbore, bit će mu dozvoljeno da glasa

nepotvrđenim/kovetiranim glasačkim listićem na biračkom mjestu u osnovnoj izbornoj jedinici za koju ima pravo da glasa.

Član 3.17

(1) Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo, a ne nalazi se u zaključenom izvodu iz Centralnog biračkog spiska, može glasati ako predoči važeći identifikacioni dokument iz člana 5.12 ovog Zakona i potvrdu o mjestu prebivališta.

(2) Birač iz stava (1) ovog člana će glasati na biračkom mjestu prema njegovom prebivalištu.

(3) Centralna izborna komisija BiH utvrđuje propisima način i postupak glasanja birača iz stava (1) ovog člana i način provjere biračkog prava ovih birača.

POGLAVLJE 4 OVJERA I KANDIDOVANJE ZA IZBORE

Član 4.2

Da bi se ovjerio za izbore za sve organe na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini, nezavisni kandidat ili kandidat na kandidatskoj listi političke stranke, nezavisnih kandidata ili kandidatskoj listi koalicije mora ispunjavati sljedeće uslove:

1. kandidat mora biti upisan u Centralni birački spisak u općini u kojoj se kandiduje, ili u općini unutar granica izborne jedinice ako se kandiduje za viši nivo vlasti, najkasnije do dana raspisivanja izbora; i
2. kandidat se može kandidovati samo za funkciju u jednoj izbornoj jedinici, na bilo kojem nivou vlasti, i pojaviti se na samo jednoj listi političke stranke, koalicije ili listi nezavisnih kandidata.

Član 4.4

(1) Prijava za ovjeru političke stranke ili nezavisnog kandidata sastoji se od spiska koji sadrži ime i prezime, originalan potpis, broj važeće lične karte i jedinstveni matični broj svakog birača upisanog u Centralni birački spisak koji podržava prijavu političke stranke ili nezavisnog kandidata. Prijava sadrži broj računa za finansiranje izborne kampanje.

(2) Obrazac za potpise utvrđuje Centralna izborna komisija BiH. Obrasci se unaprijed štampaju, te sadrže prostor predviđen za upisivanje naziva stranke ili imena i prezimena nezavisnog kandidata, kao iredne serijske brojeve.

(3) Političke stranke ili nezavisni kandidati, dužni su potpise prikupljati samo na obrascima koje im dodjeli Centralna izborna komisija BiH. Ostali obrasci, koje dostavi politička stranka ili nezavisni kandidat, ne uzimaju se u obzir.

(4) Obrazac za potpise također sadrži ime i prezime, broj važeće lične karte, originalni potpis i jedinstveni matični broj lica koje je odgovorno za prikupljanje potpisa podrške.

(5) Da bi se ovjerali za učešće na izborima, politička stranka ili nezavisni kandidat moraju podnijeti

Centralnoj izbornoj komisiji BiH prijavu za učestvovanje na izborima, koja sadrži najmanje:

1. pet hiljada (5.000) potpisa birača upisanih u Centralni birački spisak za izbore za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine;
2. pet hiljada (5.000) potpisa birača upisanih u Centralni birački spisak za izbore za poslanike Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
3. tri hiljade (3.000) potpisa birača upisanih u Centralni birački spisak za izbore poslanika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, ili za izbore narodnih poslanika Narodne skupštine Republike Srpske, ili za izbor predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske;
4. pet stotina (500) potpisa birača upisanih u Centralni birački spisak za izbore poslanika u kantonalne skupštine Federacije Bosne i Hercegovine u kantonu u kojem broj birača upisanih u Centralni birački spisak na dan raspisivanja izbora nije bio veći od 100.000 birača, ili hiljadu (1000) potpisa za izbore u kantonu u kojem je ovaj broj bio veći od 100.000 birača upisanih u Centralni birački spisak;
5. stotinu potpisa birača upisanih u Centralni birački spisak za izbore za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine i za načelnika općine, u općini u kojoj broj birača upisanih u Centralni birački spisak na dan raspisivanja izbora nije bio veći od 10.000 birača, ili 200 potpisa za izbore u općini u kojoj je ovaj broj bio veći od 10.000 birača upisanih u Centralni birački spisak;
6. pet % potpisa birača upisanih u Centralni birački spisak za izbore za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine i za načelnika općine, u općini u kojoj broj birača upisanih u Centralni birački spisak na dan raspisivanja izbora nije bio veći od 1000 birača upisanih u Centralni birački spisak i
7. potpisi podrške podneseni za izbore za viši nivo vlasti važe i za niži nivo vlasti koji je uključen u taj nivo vlasti.

Član 4.5

(1) Politička stranka čiji član je nosilac mandata u istom organu za koji politička stranka podnosi prijavu za ovjeru kandidature oslobođena je obaveze prikupljanja potpisa iz člana 4.4 ovog Zakona, osim za izbore za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

(2) Politička stranka oslobođena je obaveze prikupljanja potpisa iz člana 4.4 ovog Zakona i u slučaju kada se podnosi prijava za ovjeru kandidature za organ koji je na istom ili nižem nivou od organa u kojem član političke stranke ima mandat. Potpisi podrške koji su prikupljeni za određeni nivo vlasti mogu se koristiti i na prijevremenim izborima u istom izbornom ciklusu.

Član 4.6

(1) Politička stranka podnosi prijavu za ovjeru Centralnoj izbornoj komisiji BiH najkasnije 135 dana prije dana izbora.

(2) Centralna izborna komisija BiH ovjerava prijavu političke stranke za učešće na izborima, ako su ispunjeni uslovi utvrđeni ovim Zakonom, najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema prijave.

(3) Ako Centralna izborna komisija BiH ustanovi da su podaci iz prijave netačni ili nepotpuni ili da prijava sadrži neki drugi nedostatak ili nepravilnosti u smislu ovog Zakona ili akta Centralne izborne

komisije BiH, o tome obavještava podnosioca prijave, koji je dužan ispraviti nepravilnosti u roku od dva dana od dana prijema obavještenja. Nakon isteka ovog roka ako politička stranka ne otkloni nedostatak ili nepravilnost iz ovog stava, Centralna izborna komisija BiH neće ovjeriti prijavu političke stranke za učešće na izborima. Centralna izborna komisija BiH odlučuje da li će potvrditi ili odbiti prijavu za učešće na izborima.

Član 4.7

Ako dvije političke stranke ili koalicije ili dvije liste nezavisnih kandidata imaju identične nazive ili nazive koji su slični u tolikoj mjeri da bi mogli zbuniti birača ili ga dovesti u zabludu, Centralna izborna komisija BiH utvrđuje koja politička stranka ima pravo da koristi taj naziv u izborne svrhe, uzimajući u obzir datum kada se svaka politička stranka registrovala kod nadležnog organa.

Član 4.11

Da bi se politička stranka ili nezavisni kandidat ovjerali za izbore dužni su podnijeti potpise podrške u skladu sa članom 4.4 ovog Zakona. Jedan birač može na obrascu za potpis podrške svoj glas dati samo jednoj političkoj stranci ili nezavisnom kandidatu u jednom entitetu. Centralna izborna komisija BiH reguliše način na koji se potpisi podrške provjeravaju i potvrđuju.

Član 4.12

- (1) Dvije ili više ovjerenih političkih stranaka koje žele formirati koaliciju moraju Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnijeti prijavu za ovjeru pod jednim nazivom koalicije i akt o određivanju ovlaštenog predstavnika koalicije potpisan od svih predsjednika političkih stranaka članica koalicije i podatke o sjedištu koalicije, odnosno adresu na koju će biti dostavljana sva pismena.
- (2) Ako koalicije imaju identične nazive ili nazive koji su slični nazivu političke stranke ili koaliciji u tolikoj mjeri da bi mogli zbuniti birača ili ga dovesti u zabludu, Centralna izborna komisija BiH utvrđuje ko ima pravo da koristi taj naziv u izborne svrhe.
- (3) Koalicija podnosi prijavu za ovjeru najkasnije 110 dana prije dana izbora.
- (4) Ako su ispunjeni uslovi utvrđeni ovim Zakonom, Centralna izborna komisija BiH ovjerava prijavu koalicije za učešće na izborima najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema prijave.
- (5) Ako Centralna izborna komisija BiH ustanovi da su podaci iz prijave netačni ili nepotpuni ili da prijava sadrži neki drugi nedostatak ili nepravilnosti u smislu ovog Zakona ili akta Centralne izborne komisije BiH, o tome obavještava podnosioca prijave, koji otklanja nepravilnosti u roku od dva dana oddana prijema obavještenja. Nakon isteka ovog roka ako koalicija ne otkloni nedostatak ili nepravilnost iz ovog stava, Centralna izborna komisija BiH neće ovjeriti prijavu koalicije za učešće na izborima.

Član 4.16

(1) Uz prijavu za ovjeru, politička stranka ili nezavisni kandidat prilažu dokaz o uplaćenju taksi koji je odredila Centralna izborna komisija BiH za te izbore. Uplaćeni novčani iznos takse za ovjeru se vraća ako politička stranka ili nezavisni kandidat osvoji:

1. za članove Predsjedništva BiH 1/3 glasova od ukupnog broja glasova koje je osvojio izabrani član Predsjedništva BiH na izborima,

2. za predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske 1/3 glasova od ukupnog broja glasova koje je osvojio izabrani predsjednik i potpredsjednici Republike Srpske na izborima, iz odgovarajućeg konstitutivnog naroda,
3. za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, za Narodnu skupštinu Republike Srpske i za skupštine kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine više od 3% od ukupnog broja važećih glasova u toj izbornoj jedinici,
4. za načelnike/gradonačelnike općina 1/3 glasova od ukupnog broja glasova koje je osvojio izabrani načelnik/gradonačelnik,
5. za odbornike/vijećnike općina više od 3% od ukupnog broja važećih glasova u toj izbornoj jedinici.

(2) Ako je koalicija ili lista nezavisnih kandidata osvojila broj glasova iz stava (1) ovog člana, smatrat će se da je svaka politička stranka u koaliciji ili svaki nezavisni kandidat na listi nezavisnih kandidata ispunio uslov za povrat takse.

Član 4.18

Ovjerena politička stranka, koalicija ili lista nezavisnih kandidata dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji BiH kandidatsku listu na ovjeru. Ime i prezime kandidata na kandidatskoj listi ovjerenog političkog subjekta mora biti identično imenu i prezimenu kandidata u Centralnom biračkom spisku.

Član 4.20

Ime kandidata na listi političke stranke, koalicije ili na listi nezavisnih kandidata ne može se povući nakon što kandidatsku listu ovjeri Centralna izborna komisija BiH. Ako je kandidat lišen poslovne sposobnosti, ili odbije mandat nakon ovjere izbornih rezultata od Centralne izborne komisije BiH, ime tog kandidata briše se sa kandidatske liste i mandat se dodjeljuje u skladu sa članom 9.10 ovog Zakona, osim za kandidatske liste za kantone i općine, kada se mandat dodjeljuje u skladu sa članom 13.5 ovog Zakona. Kandidat ili njegov zakonski zastupnik, u slučaju kada je kandidat nesposoban, mora Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnijeti izjavu o odbijanju mandata u pisanoj formi. Kandidat ne može povući svoju kandidaturu prije ovjere izbornih rezultata.

Član 4.21

(1) Kandidatske liste političkih stranaka, liste nezavisnih kandidata i koalicija moraju se podnijeti Centralnoj izbornoj komisiji BiH najkasnije 90 dana prije dana izbora.

(2) Centralna izborna komisija BiH pregleda kandidatsku listu i ovjerava ili odbija kandidate na listi najkasnije 25 dana nakon što joj je kandidatska lista podnesena. Centralna izborna komisija BiH obavještava političku stranku, koaliciju ili listu nezavisnih kandidata o kandidatima koji su odbijeni.

Politička stranka, koalicija ili lista nezavisnih kandidata dužna je u roku od pet dana od dana prijema obavještenja otkloniti nepravilnosti na kandidatskoj listi, zamjenjivanjem kandidata ili osiguravanjem dodatne dokumentacije, ako Centralna izborna komisija BiH uputi takav zahtjev.

(3) Nakon ovjere kandidatskih listi, sve do isteka mandata organa, politička stranka, koalicija ili lista nezavisnih kandidata ne mogu mijenjati kandidatsku listu, niti kandidat može povući kandidaturu.

(4) Nakon ovjere kandidatskih listi, pa do početka štampanja glasačkih listića, politička stranka, koalicija i lista nezavisnih kandidata ima pravo da zamijeni kandidata na listi samo u slučaju smrti kandidata, ili

ako su u tom vremenu nastupili razlozi iz člana 1.10 stav (1) tačka 5. ovog Zakona.

Član 4.24

(1) Svaka politička stranka ili koalicija, koja je ovjerena da predloži kandidate za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ili za Narodnu skupštinu Republike Srpske podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH kandidatsku listu za kompenzacijske mandate. Ta lista dostavlja se za svaki od navedenih organa za koji je politička stranka ili koalicija ovjerena, u roku od pet dana od dana ovjere listi kandidata u skladu s članom 4.21 ovog Zakona.

(2) Kandidatska lista za kompenzacijske mandate sadrži samo imena kandidata koji se već nalaze na redovnim kandidatskim listama koje je podnijela politička stranka ili koalicija za jednu ili više višečlanih izbornih jedinica. Kandidati koji se nalaze na kandidatskoj listi za kompenzacijske mandate mogu biti sa liste bilo koje višečlane izborne jedinice jednog entiteta i za isti izborni nivo.

Svaka kandidatska lista za kompenzacione mandate uključuje kandidate muškog i ženskog pola koji su ravnopravno zastupljeni. Ravnopravna zastupljenost polova postoji u slučaju kada je jedan od polova zastupljen s najmanje 40% od ukupnog broja kandidata na listi. Kandidati manje zastupljenog pola raspoređuju se na kandidatskoj listi za kompenzacione mandate na sljedeći način: najmanje jedan kandidat manje zastupljenog pola među prvih dva kandidata, dva kandidata manje zastupljenog pola među prvih pet kandidata, tri kandidata manje zastupljenog pola među prvih osam kandidata itd.

(3) Kandidatska lista za kompenzacijske mandate može sadržati maksimalno onoliko imena kandidata koliko je političkoj stranci ili koaliciji već ovjereno na svim redovnim kandidatskim listama za sve višečlane izborne jedinice jednog entiteta i za isti izborni nivo.

(4) Kandidatska lista za kompenzacijske mandate neće se štampati na glasačkom listiću i koristi se samo u svrhu dodjele kompenzacijskih mandata na osnovu članova 9.7, 10.6 i 11.6 ovog Zakona. Liste objavljuje u "Službenom glasniku BiH" i sredstvima javnog informisanja Centralna izborna komisija BiH.

Član 4.25

(1) U smislu ovog Poglavlja, svaki dokument ili pismeno koje politička stranka, koalicija, nezavisni kandidat ili lista nezavisnih kandidata podnese Centralnoj izbornoj komisiji BiH smatrat će se važećim samo ako su ga potpisala lica koja su u prijavi za ovjeru za učešće na izborima navedena kao lica ovlaštena za zastupanje i čiji je potpis deponovan kod Centralne izborne komisije BiH.

(2) U smislu ovog Poglavlja, Centralna izborna komisija BiH će sve odnose sa političkom strankom, koalicijom, nezavisnim kandidatom i listom nezavisnih kandidata obavljati isključivo preko sjedišta političke stranke, koalicije, nezavisnog kandidata ili liste nezavisnih kandidata ili preko lica ovlaštenog za zastupanje pred Centralnom izbornom komisijom BiH.

POGLAVLJE 5 PROVEDBA IZBORA

Član 5.1

(1) Glasanje se provodi na biračkim mjestima, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Biračka mjesta određuje općinska izborna komisija najkasnije 65 dana prije dana izbora. Općinska izborna komisija, neposredno nakon određivanja biračkih mjesta, podnosi spisak lokacija biračkih mjesta Centralnoj izbornoj komisiji BiH. Centralna izborna komisija BiH može promijeniti lokaciju biračkog mjesta ako utvrdi da nije pogodna za glasanje.

(3) Biračko mjesto ne može se nalaziti u vjerskom objektu, zgradi organa vlasti, zgradi koja je vlasništvo političke stranke ili u kojoj je sjedište političke stranke, zgradi koja je korištena kao mjesto za mučenja ili zlostavljanja, ili mjestu gdje se služi ili konzumira alkohol.

(4) Svako biračko mjesto označava se rednim brojem.

(5) Općinska izborna komisija, najkasnije 15 dana prije dana izbora, objavljuje koja su biračka mjesta određena za glasanje i gdje birači mogu glasati.

Član 5.2

(1) Biračko mjesto određuje se prema broju birača, koji, u pravilu ima do 800, a ne može biti veći od 1.000, uzimajući u obzir i udaljenost birača od biračkog mjesta.

(2) U prostoriji određenoj za glasanje uređuje se poseban prostor u kojem je osigurana tajnost glasanja.

(3) Općinska izborna komisija dužna je blagovremeno osigurati da prostor određen za biračko mjesto bude pripremljen i otvoren za vrijeme glasanja.

(4) Pod biračkim mjestom i njegovom okolinom, u smislu ovog zakona, smatra se biračko mjesto kao i prostor u krugu od 50 metara od ulaza u zgradu u kojoj se nalazi biračko mjesto.

Član 5.3

(1) Općinska izborna komisija, u skladu s uputstvom Centralne izborne komisije BiH, a najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkih mjesta na dan izbora, dostavlja biračkom odboru birački materijal, uključujući odgovarajući broj glasačkih kutija, glasačkih listića i kandidatskih listi, izvod iz Centralnog biračkog spiska za određeno biračko mjesto i obrazac zapisnika o radu biračkog odbora o čemu se sačinjava zapisnik koji potpisuju svi članovi biračkog odbora.

(2) U slučaju da izborni materijal iz stava (1) ovog člana nije dostavljen potpun i u ispravnom stanju, birački odbor o tome obavještava općinsku izbornu komisiju koja je obavezna da otkloni sve uočene nedostatke odmah, a najkasnije do otvaranja biračkog mjesta.

(3) Birački odbor odgovoran je za sigurnost biračkog materijala od trenutka prijema tog materijala do završetka svih svojih dužnosti nakon zatvaranja biračkog mjesta i uručenja materijala općinskoj izbornoj komisiji, u skladu s odredbama ovog Zakona.

Član 5.4

(1) Centralna izborna komisija BiH osigurava biračkom odboru dovoljan broj glasačkih listića, uključujući jedan broj dodatnih glasačkih listića u odnosu na broj glasačkih listića koji su prema izvodu iz Centralnog biračkog spiska potrebni za to biračko mjesto. Centralna izborna komisija BiH donosi propise kojima se utvrđuje način zaduživanja glasačkih listića izdatih pojedinom biračkom mjestu.

(2) Nadležna općinska izborna komisija, u skladu s uputstvima Centralne izborne komisije BiH, potvrđuje broj primljenih glasačkih listića, kao i broj glasačkih listića dostavljenih biračkim mjestima.

(3) Centralna izborna komisija BiH donosi propise o kontroli glasačkih listića.

Član 5.5

Svi članovi biračkog odbora ili njihovi zamjenici moraju biti prisutni tokom cijelog procesa glasanja, uključujući utvrđivanje rezultata glasanja.

Član 5.6

(1) Predsjednik biračkog odbora, zajedno sa ostalim članovima biračkog odbora, održava red na biračkom mjestu i njegovoj okolini. Ako se red na biračkom mjestu naruši, predsjednik biračkog odbora može zatražiti pomoć policije. Glasanje se prekida dok se na biračkom mjestu nalaze pripadnici policije.

(2) Predsjednik biračkog odbora, prilikom otvaranja biračkog mjesta, dužan je u skladu s propisom Centralne izborne komisije BiH odrediti dužnosti svakom članu biračkog odbora i evidentirati ih u dijelu zapisnika o radu biračkog odbora predviđenom za unošenje navedenih podataka.

(3) Predsjednik biračkog odbora može sa biračkog mjesta i njegove okoline udaljiti svako lice koje narušava red. Svako udaljavanje sa biračkog mjesta bit će zabilježeno u zapisnik o radu biračkog odbora. Birački odbor odlučuje o udaljavanju sa biračkog mjesta posmatrača akreditiranog u skladu s odredbama Poglavlja 17 ovog Zakona.

(4) Na biračkom mjestu i u njegovoj okolini nije dozvoljeno nošenje oružja ili opasnih predmeta, osim za pripadnike policije u slučajevima navedenim u stavu (1) ovog člana.

(5) Nije dozvoljeno donošenje obilježja i simbola sa političkom konotacijom na biračko mjesto i u njegovu okolinu.

Član 5.7

(1) Tokom procesa glasanja vodi se zapisnik o radu biračkog odbora. Zapisnik o radu biračkog odbora je pisani dokument u koji se upisuju informacije u vezi sa glasanjem, kao i drugi događaji kojise dešavaju na biračkom mjestu i u njegovoj okolini, od otvaranja biračkog mjesta do utvrđivanja izbornih rezultata. Formu zapisnika o radu biračkog odbora propisuje Centralna izborna komisija BiH. U zapisnik se unose sljedeći podaci:

1. spisak i količina izbornog materijala, dostavljena biračkom mjestu;
2. spisak svih akreditiranih posmatrača na biračkom mjestu;
3. zapažanja o svim važnim događajima do kojih dođe na biračkom mjestu i
4. svi podaci koji se, u skladu s odredbama ovog Zakona, unose u zapisnik o radu biračkog odbora.

(2) Član biračkog odbora, birač ili akreditirani posmatrač ima pravo da u zapisnik o radu biračkog odbora unese svoje mišljenje ili primjedbe na proces glasanja, ili ih predati u pisanoj formi, o čemu predsjednik biračkog odbora izdaje potvrdu o predaji primjedbi, a o čemu može obavijestiti i općinsku izbornu komisiju. Ako ovo lice lično ne potpiše zapisnik o radu biračkog odbora, njegovo mišljenje ili primjedba neće biti razmatrani.

(3) Ako se članu biračkog odbora, biraču ili akreditiranom posmatraču onemogućí da unese svoje

mišljenje ili primjedbe u zapisnik, one se mogu dostaviti općinskoj izbornoj komisiji.

Član 5.8

Prije početka glasanja, birački odbor, u sastavu predviđenom članom 5.5 ovog Zakona, u prisustvu akreditovanih posmatrača će:

1. izložiti prazne glasačke kutije i zapečatiti ih;
2. prebrojati i upisati u odgovarajuće obrasce ukupan broj birača za biračko mjesto na osnovu izvoda iz Centralnog biračkog spiska i
3. prebrojati i upisati u odgovarajuće obrasce ukupan broj svih glasačkih listića koji su primljeni za to biračko mjesto.

Član 5.9

(1) Glasanje traje neprekidno u toku dana, sa početkom u 7.00 sati i završetkom u 19.00 sati. Ako dođe do narušavanja reda, predsjednik biračkog odbora može prekinuti glasanje dok se ne uspostavi red. Razlozi i uzroci prekida glasanja unose se u zapisnik o radu biračkog odbora.

(2) Biračko mjesto zatvara se u 19.00 sati. Biračima koji čekaju u redu na biračkom mjestu u vrijeme njegovog zatvaranja dozvoljeno je da glasaju.

(3) Ako je zbog narušavanja reda glasanje prekinuto u trajanju do tri sata ili kraće, glasanje će se produžiti za period u dužini trajanja tog prekida, o čemu odlučuje predsjednik biračkog odbora. Ako je prekid trajao duže od tri sata, o dužini perioda za koji se glasanje produžava odlučuje općinska izborna komisija.

(4) Ako biračko mjesto nije otvoreno na vrijeme, a kašnjenje je trajalo do tri sata ili kraće, glasanje na tom biračkom mjestu može se produžiti za vremenski period u dužini trajanja kašnjenja. Ako je kašnjenje trajalo duže od tri sata, o dužini perioda za koji se glasanje produžava odlučuje općinska izborna komisija.

Član 5.12

(1) Birač glasa na biračkom mjestu u kojem je upisan u izvod iz Centralnog biračkog spiska.

(2) Birač koji, u skladu s ovim Zakonom, ima pravo glasati za općinu u kojoj je imao prebivalište 1991. godine, može glasati na biračkom mjestu za glasanje u odsustvu.

(3) Predsjednik ili član biračkog odbora utvrđuje identitet birača na osnovu važeće lične isprave.

(4) Važeća lična isprava, sa fotografijom, u smislu stava (3) ovog člana, jedan je od sljedećih dokumenata:

1. lična karta,
2. pasoš i
3. vozačka dozvola.

(5) Ako je birač promijenio ime, obavezan je, uz jednu od navedenih ličnih isprava, dati na uvid i

rješenje o promjeni imena izdato od nadležnog organa.

Član 5.13

(1) Član biračkog odbora dužan je utvrditi identitet birača, označiti njegovo ime i prezime na izvodu iz Centralnog biračkog spiska na koji će se birač potpisati, potom član biračkog odbora izdaje odgovarajući glasački listić ili listiće.

(2) Potpis birača na izvodu iz Centralnog biračkog spiska mora odgovarati potpisu sa identifikacionog dokumenta koji se predočava članu biračkog odbora o čemu je član biračkog odbora dužan da ga upozori, i za šta je odgovoran član biračkog odbora.

Član 5.14

(1) Centralna izborna komisija BiH utvrđuje formu i sadržaj glasačkog listića za sve nivoe neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini.

(2) Glasački listić omogućava biraču da glasa samo za jednu od sljedećih opcija:

1. nezavisnog kandidata; ili
2. političku stranku, koaliciju ili listu nezavisnih kandidata; ili
3. mogućnost da, u okviru kandidatske liste jedne političke stranke, koalicije ili liste nezavisnih kandidata, označi jednog ili više kandidata. Ako je birač ispravno označio jednog ili više kandidata na jednoj listi, smatra se da je ta lista dobila jedanvažeći glas u svrhu raspodjele mandata.

(3) Birač može glasati samo na način koji je utvrđen u ovom članu.

Član 5.15

(1) Glasački listić sadrži samo sljedeće podatke:

1. datum izbora;
2. naziv organa za koji se vrši izbor;
3. nazive političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i imena nezavisnih kandidata s oznakom «nezavisni kandidat», po redoslijedu utvrđenom na zbirnoj listi žrijebanjem provedenim kako bi se odredio njihov redoslijed na glasačkom listiću, kao i imena svih kandidata na listama i
4. uputstvo o načinu korištenja i ispunjavanja glasačkog listića.

(2) Za svaku političku stranku, koaliciju, listu nezavisnih kandidata i nezavisnog kandidata, žrijebanjem se izvlači broj, kako bi se odredio njihov redoslijed na glasačkom listiću. Broj dobijen žrijebanjem koristi se za određenu političku stranku ili koaliciju za svaki nivo izbora za koji se ta politička stranka ili koalicija pojavljuje na glasačkom listiću. Centralna izborna komisija BiH objavljuje mjesto, datum i vrijeme održavanja žrijebanja za redoslijed na glasačkom listiću. Predstavnici političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata, nezavisnih kandidata i drugi akreditirani posmatrači mogu prisustvovati žrijebanju.

Član 5.17

Glasački listić je nevažeći:

1. ako nije ispunjen, ili je ispunjen tako da nije moguće sa sigurnošću utvrditi kojoj je političkoj stranci, koaliciji, nezavisnom kandidatu ili listi nezavisnih kandidata birač dao svoj glas;
2. ako su dopisana imena kandidata; ili
3. ako je označeno više od jedne političke stranke, koalicije, nezavisnog kandidata ili liste nezavisnih kandidata; ili
4. ako se na osnovu oznaka, koje je birač dopisao na glasački listić, kao što je potpis, može utvrditi njegov identitet; ili
5. ako birač označi glasački listić na način drugačiji od onog koji je utvrđen u članu 5.14 ovog Zakona.

Član 5.18

(1) Ako se ime birača ne nalazi na izvodu iz Centralnog biračkog spiska zato što se birač registrovao u Centralni birački spisak da glasa izvan zemlje, a vratio se da glasa lično u Bosni i Hercegovini, njegovo ime dodaje se na poseban obrazac koji sadrži sve podatke kao i izvod iz Centralnog biračkog spiska. Birač se potpisuje na izvod i ima pravo glasati nepotvrđenim-kovertiranim glasačkim listićem, u skladu s odredbama ovog Zakona.

(2) Lične isprave birača zadržavaju se dok birač ne vrati nepotvrđeni-kovertirani glasački listić u zapečaćenoj koverti. Birač stavlja svoj glasački listić u posebnu kovertu, na kojoj će se naznačiti podaci na osnovu kojih se može provjeriti njegovo biračko pravo. Koverta će biti zapečaćena prije nego što je birač ubaci u glasačku kutiju. Poslije zatvaranja biračkog mjesta i poslije otvaranja glasačkih kutija, u skladu s odredbama ovog Zakona, birački odbor broji nepotvrđene-kovertirane glasačke listiće iz glasačke kutije i zapisuje dobijeni broj u zapisnik o radu biračkog odbora, te pakuje i dostavlja sve zapečaćene kovertu općinskoj izbornoj komisiji. Općinska izborna komisija prosljeđuje Centralnoj izbornoj komisiji BiH pakete zapečaćenih koverti sa svih biračkih mjesta u toj općini. Centralna izborna komisija BiH potvrđuje da je taj birač registrovan u Centralni birački spisak da glasa izvan zemlje, kao i biračko pravo tog birača prije nego što se otvori koverta i prije nego što glasački listić bude prebrojan. Ako ne može biti potvrđeno da je taj birač registrovan u Centralni birački spisak za glasanje van zemlje i da ima biračko pravo, koverta se ne otvara, niti se broji.

Član 5.19

(1) Na zahtjev birača koji je slijep, nepismen ili je fizički nesposoban, predsjednik biračkog odbora odobrava primjenu postupka po kojem drugo lice, koje izabere birač koji nije u mogućnosti da glasa, pomaže tom biraču pri potpisivanju izvoda iz Centralnog biračkog spiska i glasanju.

(2) Lice koje pomaže pri glasanju ne može biti član biračkog odbora, akreditirani posmatrač ili posmatrač političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata.

(3) Lice koje pomaže biraču da glasa napisat će svoje ime štampanim slovima na izvod iz Centralnog biračkog spiska do imena birača kojem je pomagalo i potpisati se. Lice koje pomaže tom biraču ne mora biti registrovan birač.

(4) Jedno lice može, u smislu stava (1) i (2) ovog člana, pomagati samo jednom biraču.

Član 5.21

(1) Državljanin BiH koji ima biračko pravo, a koji je u inostranstvu, ima pravo glasati poštom. Centralna izborna komisija BiH utvrđuje način i proceduru glasanja državljana BiH poštom.

(2) Centralna izborna komisija BiH donosi propise za glasanje državljana BiH koji imaju biračko pravo, a koji su vezani za domove zbog starosti, bolesti ili invaliditeta, koji su zatvorenici ili su vezani za ustanove.

Član 5.22

(1) Centralna izborna komisija BiH donosi propise za brojanje glasačkih listića i utvrđivanje rezultata glasanja birača koji su glasali nepotvrđenim glasačkim listićima, birača koji su glasali glasačkim listićima za glasanje u odsutnosti, birača zatvorenika ili birača koji su vezani za ustanove, birača koji su vezani za domove i nisu u mogućnosti da dođu na biračko mjesto zbog starosti, bolesti ili invaliditeta, kao i birača koji su glasali poštom.

(2) Svi glasački listići broje se na biračkim mjestima, osim ako Centralna izborna komisija BiH utvrdi da će se glasački listići brojati u jednom ili više glavnih centara za brojanje. Centralna izborna komisija BiH donosi propise za brojanje glasova i utvrđivanje rezultata u Glavnom centru za brojanje. Rezultati glasanja u Glavnom centru za brojanje bit će javno izloženi u centru za brojanje, kako bi javnost mogla imati uvida u njih, a kopije rezultata glasanja bit će uručene akreditiranim posmatračima rada Glavnog centra za brojanje na njihov zahtjev.

(3) Centralna izborna komisija BiH imenuje direktora Glavnog centra za brojanje, kao i tri zamjenika. Direktor i njegovi zamjenici imenuju se iz redova različitih konstitutivnih naroda, odnosno jedan iz reda ostalih. Direktor i njegovi zamjenici su lica sa najmanje tri godine iskustva u provođenju izbora i ne mogu biti članovi političke stranke.

(4) Glasački listići broje se tako da se ne naruši tajnost glasanja.

Član 5.23

(1) Ako se brojanje glasačkih listića vrši na biračkom mjestu, birački odbor počinje utvrđivati rezultate glasanja nakon završetka procesa glasanja i zatvaranja biračkog mjesta.

(2) Birački odbor prvo broji neiskorištene i upropaštene glasačke listiće i stavlja ih u odvojene pakete koji se nakon toga zapečate.

(3) Birački odbor nakon toga odvojeno broji birače koji su potpisali izvode iz Centralnog biračkog spiska, birače koji su potpisali poseban izvod iz člana 5.18 ovog Zakona, te utvrđuje ukupan broj birača, koji su glasali na biračkom mjestu, i upisuje ove podatke u odgovarajuće obrasce. Birački odbor zatim otvara jednu po jednu glasačku kutiju i broji koverta sa nepotvrđenim glasačkim listićima, ako ih ima, kao i glasačke listiće koji se nalaze u glasačkoj kutiji. Nakon toga, birački odbor broji važeće glasačke listiće kojima je glasano za svaku pojedinu političku stranku, koaliciju, listu nezavisnih kandidata i nezavisnog kandidata, kao i broj glasova za svakog kandidata na kandidatskoj listi, te utvrđuje broj nevažećih glasačkih listića.

Član 5.25

(1) Osim u slučaju kad Centralna izborna komisija BiH utvrdi da će se brojanje djelimično ili u potpunosti obaviti u centrima za brojanje, u skladu sa članom 5.22 stav (2) ovog Zakona, nakon zatvaranja biračkog mjesta i završetka postupka brojanja, birački odbor u odgovarajuće obrasce unosi sljedeće podatke:

- 1) ukupan broj glasova;
- 2) ukupan broj važećih glasova za svaku političku stranku, koaliciju, listu nezavisnih kandidata i nezavisnog kandidata;
- 3) ukupan broj glasova za svakog pojedinačnog kandidata na kandidatskoj listi;
- 4) ukupan broj nevažećih glasačkih listića, posebno navodeći broj glasačkih listića koji su nevažeći jer nisu ispunjeni, a posebno broj glasačkih listića koji su nevažeći jer su pogrešno ispunjeni;
- 5) ukupan broj upropaštenih glasačkih listića;
- 6) ukupan broj nepotvrđenih glasačkih listića koji se nalaze u glasačkoj kutiji, ako ih i ima i
- 7) ukupan broj neiskorištenih glasačkih listića.

(2) Zapisnik o radu biračkog odbora i odgovarajuće obrasce potpisuju svi članovi biračkog odbora. Ako neki član odbije da se potpiše, predsjednik ili jedan od članova koji se potpisuju to će evidentirati zajedno sa razlozima nepotpisivanja.

Član 5.26

(1) Nakon utvrđivanja rezultata glasanja, birački odbor odmah, a najkasnije 12 sati nakon zatvaranja biračkog mjesta, dostavlja nadležnoj općinskoj izbornoj komisiji zapisnik o radu biračkog odbora, izvod iz Centralnog biračkog spiska, sve posebne obrasce iz člana 5.18 ovog Zakona, sve nepotvrđene glasačke listiće, važeće glasačke listiće, nevažeće glasačke listiće, te odvojeno neiskorištene i upropaštene glasačke listiće, kao i sve druge obrasce koje zahtijeva Centralna izborna komisija BiH. Predsjednik biračkog odbora zadržava primjerak izvještaja o rezultatima glasanja.

(2) Predsjednik biračkog odbora javno izlaže detaljni tabelarni prikaz rezultate glasanja na biračkom mjestu po političkim subjektima i kandidatima kako bi javnost mogla imati uvid u njih, a kopije rezultata glasanja bit će uručene akreditiranim posmatračima rada biračkog odbora na njihov zahtjev.

(3) Birački odbor isporučuje sav preostali izborni materijal općinskoj izbornoj komisiji.

Član 5.27

(1) Nakon što od biračkih odbora dobije svu dokumentaciju i materijale za izbore, općinska izborna komisija utvrđuje objedinjene zbirne rezultate glasanja provedenog na teritoriji te općine za organe na svim nivoima vlasti za koje su provedeni izbori i o tome sastavlja zapisnik, koji se podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH u roku od 24 sata nakon zatvaranja biračkih mjesta. Objedinjeni zbirni rezultati glasanja za općinu sadrže iste podatke prema članu 5.25 ovog Zakona. Općinska izborna komisija zadržava primjerak objedinjenih zbirnih rezultata glasanja i distribuira ga drugim izbornim organima, u skladu sa propisima Centralne izborne komisije BiH.

(2) Općinska izborna komisija javno će izložiti detaljni tabelarni prikaz za objedinjene zbirne rezultate izbora po političkim subjektima i kandidatima kako bi javnost mogla imati uvid u njih, a kopije objedinjenih rezultata glasanja bit će uručene akreditiranim posmatračima rada općinske izborne komisije na njihov zahtjev.

Član 5.30

(1) Nakon što Centralna izborna komisija BiH utvrdi i objavi izborne rezultate, općinska izborna komisija, ovjerena politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat, mogu zahtijevati da Centralna izborna komisija BiH ponovno broji glasačke listiće u određenim izbornim jedinicama u kojima su se politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat kandidirali za izbore. Akreditirani posmatrač može zahtijevati da Centralna izborna komisija BiH

ponovno broji glasačke listiće na biračkom mjestu na kojem je bio posmatrač. Ovjerena politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata, nezavisni kandidat ili akreditirani posmatrač mogu zahtijevati od Centralne izborne komisije BiH da ponovno broji glasačke listiće za glasanje u odsutnosti, glasačke listiće kojima se glasalo izvan Bosne i Hercegovine ili nepotvrđene-kovetirane glasačke listiće.

(2) Grupa od 50 ili više birača, koji su glasali na istom biračkom mjestu, može zahtijevati da Centralna izborna komisija BiH ponovno broji glasačke listiće na biračkom mjestu na kojem su glasali.

(3) Općinska izborna komisija može zahtijevati da Centralna izborna komisija BiH ponovno broji glasačke listiće na biračkom mjestu u njenoj općini.

(4) Centralna izborna komisija BiH može razmatrati zahtjev za ponovno brojanje glasačkih listića, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da je zahtjev podnesen u pisanoj formi i da ga je potpisao akreditirani posmatrač, grupa od 50 ili više birača koji su glasali na istom biračkom mjestu, nezavisni kandidat, predsjednik političke stranke, nosilac liste nezavisnih kandidata ili bilo koji od predsjednika političkih stranaka koje su formirale koaliciju, ili općinska izborna komisija;
- 2) da su u zahtjevu tačno navedene činjenice koje opravdavaju ponovno brojanje, uključujući članove ovog zakona koji nisu poštovani ili su prekršeni;
- 3) da je u zahtjevu naveden približan broj glasačkih listića za koje se vjeruje da nisu ispravni;
- 4) da je u zahtjevu navedeno kako bi ova povreda zakona utjecala na izborne rezultate i
- 5) da je zahtjev podnesen Centralnoj izbornoj komisiji BiH u roku od tri dana od dana kada je Centralna izborna komisija BiH objavila izborne rezultate.

(5) Centralna izborna komisija BiH može, ako joj nije podnesen zahtjev za ponovno brojanje u smislu stava (1) ovog člana, ili ako se zahtjev za ponovno brojanje ne smatra valjanim u smislu stava (3) ovog člana, po službenoj dužnosti narediti ponovno brojanje glasačkih listića.

(6) Centralna izborna komisija BiH naređuje ponovno brojanje glasačkih listića ako utvrdi da je učinjena povreda ovog Zakona i da ta povreda utječe na dodjelu mandata.

Član 5.32

(1) Nakon završetka ponovnog brojanja glasačkih listića i istekom roka za podnošenje žalbe, odnosno nakon pravosnažnosti odluka, Centralna izborna komisija BiH potvrđuje izborne rezultate za organe na svakom pojedinom nivou vlasti, u roku od 30 dana od dana održavanja izbora.

(2) Centralna izborna komisija BiH donosi propise o potvrđivanju izbornih rezultata.

POGLAVLJE 6 ZAŠTITA IZBORNOG PRAVA

Član 6.2

(1) Birač i politički subjekt čije je pravo ustanovljeno ovim zakonom povrijeđeno može izbornoj

komisiji uložiti prigovor najkasnije u roku od 48 sati, odnosno u roku od 24 sata u izbornom periodu od učinjene povrede, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Izborne komisije mogu, po saznanju za učinjenju povredu iz svoje nadležnosti, pokrenuti postupak po službenoj dužnosti protiv političkog subjekta i zaposlenog ili na drugi način angažiranog u izbornoj administraciji zbog kršenja odredbi ovog Zakona.

(3) Inicijativu za pokretanje postupka u smislu stava (2) ovog člana može podnijeti pravno ili fizičko lice nadležnoj izbornoj komisiji u pisanoj formi, u kojoj je obavezno navesti mjesto, vrijeme, sadržaj učinjenje povrede i počinioca.

Član 6.3

(1) Prigovor se podnosi na obrascu koji propiše Centralna izborna komisija BiH. Prigovor sadrži kratak opis učinjene povrede i prilog-dokaze koji potvrđuju navode prigovora. Prigovor mora potpisati podnositelj prigovora. Ako je podnositelj prigovora politička stranka ili koalicija ili lista nezavisnih kandidata, prigovor potpisuje predsjednik ili ovlašten predstavnik političke stranke ili koalicije ili liste nezavisnih kandidata ili lice koje oni ovlaste uz priloženo ovlaštenje. Podaci o ovlaštenom predstavniku deponiraju se kod općinske izborne komisije.

(2) Prigovor se dostavlja bez odgađanja svim stranama navedenim u prigovoru. Strane navedene u prigovoru mogu se u roku od 24 sata od prijema prigovora, u pisanoj formi, izjasniti o navodima prigovora. Nadležni organi mogu odrediti saslušanje strana.

(3) Centralna izborna komisija BiH utvrđuje proceduralne upute za rješavanje po prigovorima podnesenim izbornim komisijama.

(4) Prigovor koji je prema članu 6.2 ovog Zakona podnijelo neovlašteno lice, ili je prigovor podnesen neblagovremeno ili je nepotpun, odbacuje se.

(5) Prigovor će se odbaciti i ako se ne može utvrditi ko je podnositelj prigovora. Podneseni prigovor odnosno žalba u postupku zaštite izbornog prava ne odgađaju obavljanje izbornih radnji koje su propisane ovim Zakonom.

Član 6.6

(1) Centralna izborna komisija BiH ima prvostepenu nadležnost za odlučivanje po prigovorima uloženi zbog povreda pravila izbornog procesa, izbornih prava, povrede Poglavlja 16. učinjene od političkog subjekta i povrede iz člana 7.3 stav (1) tačka 3) i 7), člana 7.3 stav (2) i člana 7.4 stav (1) tačka 3) ovog Zakona.

(2) Na odluke izbornih komisija može se uložiti žalba Centralnoj izbornoj komisiji BiH u roku od 48 sati od prijema prvostepene odluke.

(3) Centralna izborna komisija BiH dužna je da razmotri prigovor i žalbu i da donese odluku u roku od 48 sati nakon isteka roka utvrđenog članom 6.3. stav (2) ovog Zakona. Centralna izborna komisija BiH dužna je da o svojoj odluci odmah obavijesti podnosioca prigovora, kao i druge strane.

(4) Prigovor ili žalba, koje je prema članu 6.2 ovog Zakona podnijelo neovlašteno lice, ili ako prigovor ili žalba nisu blagovremeno podneseni, odbacuju se.

(5) Prilikom rješavanja prigovora i žalbi, Centralna izborna komisija BiH može postupati na osnovu utvrđenih činjenica ili održavati rasprave. Centralna izborna komisija BiH može dozvoliti stranama da podnesu nove dokaze ili svoje odluke zasnivati na dokumentaciji iz spisa komisija nižeg stepena.

Član 6.7

Centralna izborna komisija BiH, kada odlučuje po službenoj dužnosti ili kada odlučuje o prigovorima i žalbama, ima ovlaštenja da naredi izornoj komisiji, Centru za birački spisak ili biračkom odboru da preduzmu mjere kojima se otklanjaju utvrđene nepravilnosti. Centralna izborna komisija BiH takođe ima ovlaštenja da izrekne sljedeće sankcije:

1. novčanu kaznu koja ne prelazi iznos od 10.000 konvertibilnih maraka;
2. uklanjanje imena kandidata sa kandidatske liste ako se utvrdi da je kandidat lično odgovoran za povredu;
3. poništenje ovjere političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata i
4. zabranu angažiranja određenog lica za rad na biračkom mjestu, u Centru za birački spisak, u općinskoj izornoj komisiji ili drugoj izornoj komisiji uspostavljenoj u skladu sa članom 2.21 ovog Zakona.

Član 6.9

(1) Apelacioni odjel Suda Bosne i Hercegovine nadležan je da rješava po žalbama na odluke Centralne izborne komisije BiH. Žalba se podnosi Apelacionom odjelu Suda Bosne i Hercegovine u roku od dva dana od dana prijema odluke Centralne izborne komisije BiH, kojom je odlučeno o primjeni ovog Zakona.

(2) Žalba se podnosi preko Centralne izborne komisije BiH.

(3) Apelacioni odjel Suda Bosne i Hercegovine, kada odlučuje o primjeni ovog zakona dužan je donijeti odluku po žalbi u roku od tri dana od dana prijema žalbe.

POGLAVLJE 7 PRAVILA PONAŠANJA U IZBORNOJ KAMPANJI

Član 7.1

(1) Političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata i nezavisni kandidati imaju pravo:

- 1) voditi izbornu kampanju u mirnom okruženju;
- 2) organizirati i održavati javne skupove na kojima mogu slobodno iznositi svoje stavove kako bi stekli podršku birača i
- 3) štampati i dijeliti plakate, postere i druge materijale u vezi sa izbornom kampanjom.

(2) Za javni skup iz tačke 2) stava (1) ovog člana nije potrebno odobrenje nadležnog organa, s tim što je organizator dužan 24 sata prije održavanja takvog skupa o tome obavijestiti organ nadležan za održavanje javnog reda i mira.

(3) Ako su dva ili više organizatora najavili nadležnom organu održavanje javnog skupa na istom mjestu i u isto vrijeme, pravo na održavanje javnog skupa na tom mjestu i u zatraženo vrijeme imat će organizator koji je prvi pismeno obavijestio nadležni organ o održavanju javnog skupa, o čemu će podnosiocima obavijestiti nadležni organ, u roku ne dužem od 12 sati od podnesenog obavještenja o održavanju javnog skupa.

Član 7.2

(1) Nadležni općinski organi dužni su osigurati ravnopravan tretman političkim strankama, koalicijama, listama nezavisnih kandidata i nezavisnim kandidatima koji su ovjereni za učešće na izborima u njihovim zahtjevima da javna mjesta i javne objekte koriste u svrhu kampanje, uključujući održavanje skupova, izlaganje oglasa, plakata, postera i drugog sličnog materijala.

(2) Zabranjeno je uklanjati, prekrivati, oštećivati ili mijenjati štampane oglase, plakate, postere ili druge materijale koji se, u skladu sa zakonom, koriste u svrhu izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata ili nezavisnih kandidata. Centralna izborna komisija BiH zabranit će isticanje, štampanje i rasturanje oglasa, plakata, postera i drugih materijala, koji se koriste u svrhu izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata ili nezavisnih kandidata, na kojima se žene ili muškarci predstavljaju na stereotipan i uvredljiv ili ponižavajući način i naložiti političkoj stranci, koaliciji, listi nezavisnih kandidata ili nezavisnom kandidatu da postavljene materijale ukloni. Odluka Centralne izborne komisije BiH je konačna u upravnom postupku, ali se protiv nje može pokrenuti upravni spor.

(3) Nadležni organi neće dozvoliti političkim strankama, koalicijama, listama nezavisnih kandidata i nezavisnim kandidatima da postavljaju oglase, plakate, postere, odnosno da pišu svoja imena ili slogane koji su u vezi sa izbornom kampanjom, unutar ili na zgradama u kojima su smješteni organi vlasti na svim nivoima, javna preduzeća, javne ustanove i mjesne zajednice, na vjerskim objektima, na javnim putevima i javnim površinama, osim na mjestima predviđenim za plakatiranje i oglašavanje.

Član 7.3

(1) Kandidatima i pristalicama političkih stranaka, listi nezavisnih kandidata, listi pripadnika nacionalnih manjina i koalicija, kao i nezavisnim kandidatima i njihovim pristalicama, te zaposlenima ili na drugi način angažiranim u izornoj administraciji nije dozvoljeno:

- 1) nositi i pokazivati oružje na političkim skupovima, biračkim mjestima i njihovoj okolini, kao i za vrijeme okupljanja u vezi s aktivnostima političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i nezavisnih kandidata u izbornom procesu;
- 2) ometati skupove drugih političkih stranaka, koalicija i nezavisnih kandidata, kao i podsticati druge na takve aktivnosti;
- 3) sprječavati novinare da obavljaju svoj posao u skladu sa pravilima profesije i izbornim pravilima;
- 4) obećavati novčane nagrade ili druge materijalne koristi s ciljem dobivanja podrške birača ili prijetnje pristalicama drugih političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i nezavisnih kandidata;
- 5) podsticati na glasanje lice koje nema pravo glasa;
- 6) podsticati lica da glasaju više puta na istim izborima, ili da glasaju u ime drugog lica; ili
- 7) koristiti se jezikom koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje, ili objavljivati ili upotrebljavati slike, simbole, audio i video zapise, SMS poruke, internet komunikacije ili druge materijale koji mogu tako djelovati.

(2) Zabranjeno je lažno predstavljanje u ime bilo koje političke stranke, koalicije, liste nezavisnih

kandidata ili nezavisnog kandidata.

POGLAVLJE 9

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

Potpoglavlje A

PREDSTAVNIČKI DOM PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 9.11

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine svake četiri godine preispituje izborne jedinice i broj mandata dodijeljenih svakoj izbornoj jedinici utvrđenoj ovim Poglavljem, kako bi se osiguralo da su utvrđene, uzimajući u obzir geografska ograničenja, u skladu sa demokratskim principima, a naročito sa proporcionalnošću između broja mandata i broja birača registrovanih u Centralni birački spisak.

POGLAVLJE 10 PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Potpoglavlje A

PREDSTAVNIČKI DOM PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 10.9

Parlament Federacije BiH svake četiri godine preispituje izborne jedinice i broj mandata koji se dodjeljuju svakoj izbornoj jedinici i koji su utvrđeni ovim poglavljem, kako bi se osiguralo da su utvrđeni, uzimajući u obzir geografska ograničenja, u skladu sa demokratskim principima, a naročito proporcionalnošću između broja mandata i broja birača u registrovanih u Centralni birački spisak.

POGLAVLJE 11

NARODNA SKUPŠTINA REPUBLIKE SRPSKE

Član 11.3

(1) Političke stranke, koalicije i nezavisni kandidati, ovjereni u skladu sa Poglavljem 4 odredbama ovog Zakona, mogu se kandidovati za izbore u izbornoj jedinici.

(2) Svaki nezavisni kandidat za mandat u izbornoj jedinici kandiduje se sa zamjenikom na jednoj listi. Zamjenik nema nikakvih nadležnosti ili ovlaštenja, osim u slučaju kada naslijedi mandat za obavljenje funkcije izabranog kandidata u skladu sa članom 9.10 ovog Zakona.

Član 11.9

Narodna skupština Republike Srpske svake četiri godine preispituje izborne jedinice i broj mandata dodijeljenih svakoj izbornoj jedinici koji su utvrđeni ovim poglavljem, kako bi se osiguralo da su utvrđeni uzimajući u obzir geografska ograničenja, u skladu sa demokratskim principima, a naročito proporcionalnošću između broja mandata i broja birača registrovanih u Centralni birački spisak.

POGLAVLJE 13

KANTONALNE SKUPŠTINE, OPĆINSKA VIJEĆA, ODNOSNO SKUPŠTINE OPĆINA I GRADSKA VIJEĆA, ODNOSNO SKUPŠTINE GRADA

Član 13.2

Broj članova općinskog vijeća, odnosno skupštine općine je sljedeći:

- 1) između 11 i 17 članova, za općine sa brojem birača registrovanih u Centralni birački spisak manjim od 8.000;
- 2) između 17 i 25 članova, za općine sa brojem birača registrovanih u Centralni birački spisak između 8.000 i 20.000 i
- 3) između 25 i 31 člana, za općine sa brojem birača registrovanih u Centralni birački spisak većim od 20.000.

Član 13.3

Broj članova kantonalne skupštine je sljedeći:

- 1) između 20 i 25 članova, za kantone sa brojem birača registrovanih u Centralni birački spisak manjim od 75.000;
- 2) između 25 i 30 članova, za kantone sa brojem birača registrovanih u Centralni birački spisak između 75.000 i 200.000 i
- 3) između 30 i 35 članova, za kantone sa brojem birača registrovanih u Centralni birački spisak većim od 200.000.

Član 13.7

- (1) Općinski načelnik, odnosno gradonačelnik bira se u skladu s ovim Zakonom, ustavima, entitetskim zakonima i statutom općine, odnosno grada.
- (2) Ako se općinski načelnik, odnosno gradonačelnik bira neposredno, općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika biraju birači upisani u Centralni birački spisak u toj izbornoj jedinici u skladu s ovim zakonom, entitetskim zakonom, statutom općine, odnosno grada.
- (3) U slučaju da izabranom načelniku, odnosno gradonačelniku iz stava (2) ovog člana prestane mandat u skladu s članom 1.10 ovog Zakona ili bude opozvan, općinski načelnik, odnosno gradonačelnik bira se u skladu s ovim Zakonom, entitetskim zakonom, statutom općine, odnosno grada.

Član 13.10

- (1) Članove gradskog vijeća, odnosno skupštine grada biraju općinska vijeća, odnosno skupštine općina koje sačinjavaju taj grad.
- (2) Mandati za gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada dodjeljuju se kandidatskim listama po sistemu proporcionalne zastupljenosti političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata ili grupa članova,

kao što je utvrđeno u članu 13.5 ovog Zakona. Raspodjela mandata među kandidatima sa iste liste vrši se prema redoslijedu na listi kandidata za ove izbore.

(3) Svako gradsko vijeće, odnosno skupština grada, bira gradonačelnika i predsjednika gradskog vijeća, odnosno skupštine grada, na način utvrđen zakonom i statutom.

POGLAVLJE 14 PONOVI, ODGOĐENI I PRIJEVREMENI IZBORI

Član 14.1

Ponovni izbori provode se na osnovu istih kandidatskih listi i istih izvoda iz Centralnog biračkog spiska koji su korišteni na poništenim izborima i provode se na dan koji odredi Centralna izborna komisija BiH, najkasnije 14 dana od dana pravosnažnosti odluke Centralne izborne komisije BiH o poništenju izbora.

Član 14.2

(1) Odluku o odgađanju izbora na određenom biračkom mjestu ili u izbornoj jedinici donosi Centralna izborna komisija BiH na osnovu činjenica koje ukazuju da izbore nije moguće provesti u skladu s odredbama ovog Zakona.

(2) Odgođeni izbori provode se ako u nekoj izbornoj jedinici ili biračkom mjestu glasanje nije obavljeno onog dana koji je određen za glasanje.

(3) Odgođene izbore raspisuje Centralna izborna komisija BiH.

(4) Odgođeni izbori u pravilu se provode u roku od sedam dana, a najkasnije 30 dana od dana koji je određen za glasanje na redovnim izborima.

POGLAVLJE 15 FINANSIRANJE KAMPANJE

Član 15.1

(1) Politička stranka i nezavisni kandidat koji učestvuju na izborima za organe vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima dužni su, u vrijeme podnošenja prijave za ovjeru za učešće na izborima, Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnijeti finansijski izvještaj za period koji počinje tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru. Osim toga, u roku od trideset dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u Službenom glasniku BiH, podnosi se i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora. Ovi izvještaji sadrže:

1. raspoloživu gotovinu;
2. sve prihode i rashode, zasnovane na članarini, transparentnim priložima iz inozemstva, priložima fizičkih i pravnih lica, priložima u obliku robe i usluga (u daljem tekstu: prilozi u naturi), приходима на vlastitu imovinu i poduzetničke aktivnosti, u skladu s odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, kreditima, pozajmicama, donacijama, olakšicama, povratu novca, ostalim materijalnim troškovima i ostalim izvorima prihoda za period izvještavanja koje odredi Centralna izborna komisija BiH;
3. identitet lica ili izvora uplate i doprinosa u naturi, kao i identitet lica koje je

primilo takvu uplatu koja premašuje iznos od stotinu (100) konvertibilnih maraka, zajedno sa datumom i iznosom takve uplate;

4. ukupan iznos svih dospjelih dugovanja i ukupan iznos isplata po sljedećim osnovama: troškovi štampanja plakata i plakatiranja, troškovi štampanja predizbornih oglasa, proglašenja, saopštenja i sl. u javnim glasilima, troškovi organizacije i održavanja predizbornih skupova i troškovi štampanja, reprodukcije i slanja predizbornog materijala koji se šalje biračima; i
5. iznos i vrstu neizmirenih dugova i obaveza koje duguje podnosilac izvještaja ili koje treća lica duguju podnosiocu izvještaja, a u slučaju da su takvi dugovi i obaveze izmireni za manji iznos od njihovog prijavljenog iznosa ili vrijednosti, i izjavu koja se odnosi na okolnosti i uvjete pod kojima su takvi dugovi ili obaveze otpisani.

(2) Prijava za učešće na izborima političke stranke i nezavisnog kandidata neće biti ovjerena ukoliko politička stranka i nezavisni kandidat ne podnese finansijski izvještaj za period koji počinje tri mjeseca prije početka perioda za podnošenje prijave za ovjeru.

Član 15.3

(1) Svaki politički subjekt imenuje ovlašteno lice, koje je odgovorno za podnošenje izvještaja i vođenje knjiga, i koje je ovlašteno da kontaktira sa Centralnom izbornom komisijom BiH.

(2) Podnosioci izvještaja obavještavaju Centralnu izbornu komisiju BiH o imenovanju ovlaštenog lica iz stava (1) ovog člana u roku od tri dana od njenog imenovanja i, u slučaju bilo kakve promjene njegovog statusa, dužni su obavijestiti Centralnu izbornu komisiju BiH u roku od tridana.

(3) Ovlašteno lice potpisuje sve izvještaje i odgovorno je za vođenje evidencije u vezi sa izvještajima. Na zahtjev Centralne izborne komisije BiH, ovlašteno lice dostavlja izvještaje na uvid.

Član 15.5

Centralna izborna komisija BiH osigurava javnosti pristup svim izvještajima i poduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurala da svi građani imaju nesmetan pristup informacijama koje su sadržane u izvještajima.

Član 15.7

(1) Kandidati izabrani na svim nivoima vlasti dužni su podnijeti Centralnoj izornoj komisiji BiH, na određenom obrascu, potpisanu izjavu o svom ukupnom imovinskom stanju koja sadrži:

- 1) sadašnje prihode i izvore prihoda, uključujući sve prihode, plaće, dobit od imovine, priloge iz člana 15.1 ovog Zakona, uplate i druge zarade ostvarene u Bosni i Hercegovini i inostranstvu u protekloj kalendarskoj godini;
- 2) imovinu, uključujući novac, račune u banci, poslovnu dokumentaciju, dionice, vrijednosne papire, obveznice, nekretnine, ličnu imovinu, stanarsko pravo i drugu imovinu i dobra u vrijednosti većoj od 5.000 KM, u Bosni i Hercegovini i inozemstvu; i
- 3) rashode i druge obaveze, uključujući sva dugovanja, obaveze, mjenice, kredite i garancije za takve obaveze u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.

(2) Izjava treba da uključuje podatke o imovinskom stanju kandidata i članova njihove uže porodice; bračnog druga, djece i članova domaćinstva prema kojima kandidat ima zakonsku obavezu izdržavanja.

Član 15.8

(1) Kandidati izabrani na svim nivoima vlasti, dužni su, u roku od 30 dana od dana objave ovjere mandata u Službenom glasniku BiH, na posebnom obrascu, predati Centralnoj izbornoj komisiji BiH potpisanu izjavu o imovinskom stanju iz člana 15.7 ovog Zakona.

(2) Izabrani član organa vlasti na svim nivoima dužan je da Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnese izvještaj o imovinskom stanju u roku od 30 dana nakon isteka mandata na koji je izabran, kao i u slučaju prestanka mandata u smislu člana 1.10 stav (1) tačke 1), 3), 5), 6), i 7) ovog Zakona u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.

(3) Centralna izborna komisija BiH donosi uputstva kojima se bliže određuje izgled i način ispunjavanja obrazaca iz stava (1) ovog člana i člana 15.7 ovog Zakona.

Član 15.9

Centralna izborna komisija BiH omogućava da obrasci koji sadrže izjave o ukupnom imovinskom stanju budu dostupni javnosti. Centralna izborna komisija BiH nije odgovorna za tačnost podataka koji se odnose na podatke sadržane u obrascu.

Član 15.10

(1) U roku od sedam dana od zaključivanja Centralnog biračkog spiska, Centralna izborna komisija BiH objavljuje broj birača za svaku izbornu jedinicu. Taj broj je osnov za određivanje maksimalnog iznosa sredstava koji politički subjekt može potrošiti za finansiranje izborne kampanje.

(2) Maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje troškova izborne kampanje za izbore izračunava se tako da se broj birača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt iz stava (1) ovog člana ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa:

- 1) 30 feninga..... za izbore za načelnika općine/gradonačelnika i za članove općinskog vijeća/ skupštine općine
- 2) 20 feninga .....za izbore za članove kantonalnih skupština
- 3) 30 feninga..... za izbore za članove Narodne skupštine Republike Srpske i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH
- 4) 30 feninga..... za izbore za članove Parlamentarne skupštine BiH
- 5) 30 feninga..... za izbore za članove Predsjedništva BiH
- 6) 30 feninga .....za izbore za predsjednika i potpredsjednike Republike Srpske

(3) Za izbore iz stava (2) tačka 1) ovog člana u općinama u kojima je broj birača upisanih u Centralni birački spisak manji od 3.000, smatra se da je upisano u Centralni birački spisak 3.000 birača.

(4) U slučaju ponavljanja izbora u izbornoj jedinici, odnosno biračkom mjestu troškovi izborne kampanje po biraču mogu iznositi do 30% troškova poništenih izbora u izbornoj jedinici odnosno biračkom mjestu.

POGLAVLJE 16

MEDIJI U IZBORNOJ KAMPANJI

Član 16.1

Mediji u BiH će pravično, profesionalno i stručno pratiti izborne aktivnosti uz dosljedno poštivanje novinarskog kodeksa, te opće prihvaćenih demokratskih principa i pravila, posebno osnovnog principa slobode izražavanja.

Član 16.2

Elektronski mediji pratit će predizborne aktivnosti i pridržavat će se principa uravnoteženosti, poštenja i nepristrasnosti.

Član 16.3

(1) U emisijama elektronskih medija nijedan politički subjekt ne može imati povlašten položaj u odnosu prema drugom političkom subjektu.

(2) Funkcioneri na svim nivoima vlasti koji su kandidati na izborima ne smiju imati povlašten položaj prema drugim učesnicima u izbornom procesu.

(3) Informisanje o redovnim aktivnostima funkcionera na svim nivoima vlasti dopušteno je u okviru informativnih programa elektronskih medija, bez navođenja njihove kandidature na izborima i stranačke pripadnosti, kad god se radi o aktivnostima koje proizilaze iz zakonom utvrđenog djelokruga organa kojima pripadaju.

Član 16.4

Elektronski mediji će posebno voditi računa o tome da se principi uravnoteženosti, poštenja i nepristrasnosti poštuju u informativnim emisijama, pogotovo u emisijama aktuelnih vijesti, zatim u intervjuima, te u raspravama o aktuelnim političkim temama, poput okruglih stolova i slično, koje tematski nisu u direktnoj vezi sa izbornim aktivnostima političkih subjekata, ali bi mogle imati uticaj na raspoloženje birača.

Član 16.5

(1) Mediji će pri objavljivanju rezultata istraživanja javnog mnijenja jasno i nedvosmisleno o tome izvijestiti javnost navodeći:

- a) naziv institucije ili ime lica koje je naručilo i platilo istraživanje;
- b) naziv i sjedište institucije koja je sprovela istraživanje;
- c) ispitni uzorak i mogućnost odstupanja u ishodu istraživanja;
- d) period u kojem je provedeno istraživanje.

(2) Rezultati telefonskog anketiranja ili uličnih anketa provedenih među biračima tokom izborne kampanje neće biti prezentirani kao siguran i autentičan stav određene društvene grupe, što jemedij, koji provodi anketiranje i objavljuje rezultate, dužan posebno naglasiti.

Član 16.8

(1) Elektronski mediji obavijestit će sve političke subjekte o terminima učestvovanja u posebnim emisijama.

(2) Jednom utvrđeni termini u emisijama elektronskih medija ne mogu se mijenjati, a ne dolazak predstavnika političkog subjekta na dogovoreni termin emisije smatrat će se svojevolumnim odustajanjem od izborne promocije preko elektronskih medija.

Član 16.11

(1) U toku 24 sata prije otvaranja biračkih mjesta na teritoriji Bosne i Hercegovine neće biti nikakvog medijskog izvještavanja o bilo kakvoj aktivnosti koja se odnosi na političku i izbornu kampanju.

(2) Period izborne šutnje traje do zatvaranja biračkih mjesta.

Član 16.13

Elektronski medij ima pravo da odbije emitirati političko oglašavanje ako:

- a) oglašavanje nije naručeno putem narudžbe u pisanom obliku;
- b) oglas ne zadovoljava tehničke i profesionalne standarde koji su jasno utvrđeni i s kojim su blagovremeno upoznati politički subjekti, i
- c) ako je oglas ili sadržaj oglasa protivan Ustavu ili zakonima BiH.

Član 16.14

(1) Javni elektronski mediji će u periodu od 30 dana prije dana održavanja izbora ravnopravno i fer predstavljati političke subjekte i informisati javnost o svim pitanjima u vezi sa izbornom kampanjom i izbornim procesom.

(2) Javni elektronski medij će u periodu od 30 dana prije dana održavanja izbora omogućiti političkim subjektima besplatan termin za neposredno obraćanje.

(3) Zabranjeno je vođenje plaćene izborne kampanje putem elektronskih i printanih medija, ili bilo kojeg oblika plaćenog javnog oglašavanja, osim održavanja internih skupova organa i statutarnih tijela političkih subjekata, u periodu od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje. Zabranjeno je vođenje izborne kampanje putem elektronskih i printanih medija koja je stereotipnog i uvredljivog sadržaja u odnosu na muškarce i/ili žene ili koja podstiče stereotipno i uvredljivo ponašanje na osnovu pola ili ponižavajući odnos prema pripadnicima različitih polova.

(4) Centralna izborna komisija BiH svojim propisima utvrdit će koliko vremena se dodjeljuje političkim subjektima, termin i trajanje emitovanja i geografska područja pokrivena tim emitovanjem.

(5) Javni elektronski medij omogućit će pod jednakim uslovima u periodu od 30 dana prije dana održavanja izbora plaćeno političko oglašavanje političkim subjektima u trajanju od najviše 30 minuta sedmično.

Član 16.16

(1) Organ za regulisanje rada elektronskih medija, nadležan za provedbu zakona i propisa o medijima, nadležan je u svim slučajevima povrede odredbi o medijima u vezi sa izborima koje su utvrđene ovim Zakonom i drugim zakonima koji reguliraju rad medija.

(2) Za rješavanje po prigovorima na povrede ovog Poglavlja od političkih subjekata nadležna je Centralna izborna komisija BiH.

Član 16.17

Politički subjekti svoje primjedbe na sadržaj u štampanim medijima u vezi sa praćenjem izborne kampanje upućuju Vijeću za štampu.

POGLAVLJE 17 IZBORNI POSMATRAČI

Član 17.2

(1) Posmatrač, u toku posmatranja izbornog procesa, neće ometati izborne aktivnosti i poštivat će tajnost glasanja. Posmatrač može imati po jednog predstavnika istovremeno na javnom sastanku izborne komisije, u centru za birački spisak, centru za brojanje, biračkom mjestu ili drugim relevantnim mjestima, kako je utvrdila Centralna izborna komisija BiH.

(2) Ograničenje broja posmatrača iz stava (1) ovog člana ne odnosi se na međunarodne posmatrače.

(3) Za vrijeme posmatranja izbornih aktivnosti posmatrač, i neće nositi službene akreditacije i neće nositi bilo kakva obilježja ili oznake koje ih povezuju s određenom političkom strankom, koalicijom, listom nezavisnih kandidata ili nezavisnim kandidatom.

Član 17.8

Posmatrač, kome je općinska, kantonalna ili entitetska izborna komisija odbila izdati akreditaciju, može u roku od tri dana od dana prijema odluke podnijeti prigovor Centralnoj izbornoj komisiji BiH koja će ga riješiti najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema.

Član 17.9

(1) Posmatrač može stavljati obrazložene primjedbe na rad organa nadležnih za provođenje izbora utvrđenih ovim zakonom u pisanoj formi koje se prilažu u zapisnik o radu organa nadležnog za provođenje izbora, na osnovu čega politički subjekt može uložiti prigovor nadležnom organu.

(2) Posmatrač ima pravo zahtijevati prepis zapisnika o radu organa nadležnog za provedbu izbora čiji rad je posmatrao.

POGLAVLJE 18 BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE 19A KAZNENE ODREDBE

Član 19.9

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se politički subjekt za povredu, ako:

- a) u roku od deset dana ne dostavi izmjene podataka (član 4.22);
- b) uklanja, prekriva, oštećuje ili mijenja štampane oglase, plakate, postere ili druge materijale koji se, u skladu sa zakonom, koriste u svrhu izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata ili nezavisnih kandidata (član 7.2 stav (2));
- c) postavlja oglase, plakate, postere, odnosno piše svoje ime ili slogane koji su u vezi sa izbornom kampanjom, u ili na zgradama u kojima su smješteni organi vlasti na svim nivoima, javna preduzeća, javne ustanove i mjesne zajednice, te na vjerskim objektima, na javnim putevima i javnim površinama, osim na mjestima predviđenim za plaketiranje i oglašavanje (član 7.2 stav (3));
- d) nosi i pokazuje oružje na političkim skupovima, biračkim mjestima i njihovoj okolini, kao i za vrijeme okupljanja u vezi s aktivnostima političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i nezavisnih kandidata u izbornom procesu (član 7.3 stav (1) tačka 1.);
- e) ometa skupove drugih političkih stranaka, koalicija i nezavisnih kandidata, kao i podstiče druge na takve aktivnosti (član 7.3 stav (1) tačka 2.);
- f) sprečava novinare da obavljaju svoj posao u skladu s pravilima profesije i izbornim pravilima (član 7.3 stav (1) tačka 3.);
- g) obećava novčane nagrade s ciljem dobivanja podrške birača ili prijeti pristalicama drugih političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i nezavisnih kandidata (član 7.3 stav (1) tačka 4.);
- h) podstiče na glasanje lica koje nema pravo glasa (član 7.3 stav (1) tačka 5.);
- i) podstiče lica da glasaju više puta na istim izborima ili da glasaju u ime drugog lica (član 7.3 stav (1) tačka 6.);
- j) koristi se jezikom koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje, ili objavljuje ili upotrebljava slike, simbole, audio i videozapise, SMS poruke, internet poruke ili druge materijale koji mogu tako djelovati (član 7.3 stav (1) tačka 7.);
- k) se lažno predstavlja u ime bilo koje političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata (član 7.3 stav (2));
- l) održava skupove s ciljem izborne kampanje (član 7.4 stav (1) tačka 1);
- m) izlaže na biračkom mjestu i u njegovoj okolini bilo kakve materijale s ciljem uticaja na birače (član 7.4 stav (1) tačka 2);
- n) koristi domaća i međunarodna sredstava komunikacije s ciljem uticaja na birače (član 7.4 stav (1) tačka 3);
- o) koristi megafon ili druge razglasne uređaje s ciljem uticaja na birače (član 7.4 stav (1) tačka 4);
- p) ometa ili opstruira izborni proces (član 7.4 stav (1) tačka 5);
- r) ne podnese u roku od 30 dana od dana objave ovjere mandata u Službenom glasniku BiH

izjavu o ukupnom imovinskom stanju na određenom obrascu (član 15.7 i 15.8);

- s) prekorači najveći iznos sredstava za finansiranje izborne kampanje iz člana 15.10;
- t) vodi izbornu kampanju u periodu od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje (član 16.14 stav (3));
- u) posmatrač, u toku posmatranja izbornog procesa, ometa izborne aktivnosti, ne poštuje tajnost glasanja (član 17.2 stav (1));
- v) posmatrač za vrijeme posmatranja izbornih aktivnosti ne nosi službenu akreditaciju i nosi bilo kakva obilježja ili oznake koje ih povezuju s određenom političkom strankom, koalicijom, listom nezavisnih kandidata ili nezavisnim kandidatom (član 17.2 stav (3)).

(2) Za povrede iz stava (1) tačka b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o) i p) ovog člana koji počinu pristalica političkog subjekta kaznit će se taj politički subjekat.

(3) Za povrede iz stava (1) tačka a) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice političke stranke, koalicije i liste nezavisnih kandidata novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 5.000,00 KM.

(4) Za povrede iz stava (1) tačka b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), p) i r) ovog člana kaznit će se i kandidat političkog subjekta novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00KM.

(5) Za povrede iz stava (1) tačka d), h), i) ovog člana kaznit će se i zaposleni ili angažovani u izbornoj administraciji novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM.

***Član 20.16 A**

(1) Do potpune provedbe Aneksa 7. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, raspodjela mjesta po konstitutivnom narodu koja je obično uređena Poglavljem 10, Potpoglavlje B ovog Zakona odvija se u skladu s ovim članom.

(2) Do organiziranja novog popisa, kao osnov koristi se popis iz 1991. godine tako da svaki kanton bira sljedeći broj delegata:

- ~~a) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 1, Unsko-sanski kanton, bira se pet delegata, uključujući dva iz reda bošnjačkog, jednog iz reda hrvatskog i dva iz reda srpskog naroda;~~
- ~~b) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 2, Posavski kanton, biraju se tri delegata, uključujući jednog iz reda bošnjačkog, jednog iz reda hrvatskog i jednog iz reda srpskog naroda;~~

- ~~c) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 3, Tuzlanski kanton, bira se osam delegata, uključujući tri iz reda bošnjačkog, jednog iz reda hrvatskog, dva iz reda srpskog naroda i dva iz reda ostalih;~~
- ~~d) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 4, Zeničko-dobojski kanton, bira se osam delegata, uključujući tri iz reda bošnjačkog, dva iz reda hrvatskog, dva iz reda srpskog naroda i jednog iz reda ostalih;~~
- ~~e) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 5, Bosansko-podrinjski kanton – Gorazde, biraju se tri delegata, uključujući jednog iz reda bošnjačkog, jednog iz reda hrvatskog i jednog iz reda srpskog naroda;~~
- ~~f) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 6, Srednjobosanski kanton, bira se šest delegata, uključujući jednog iz reda bošnjačkog, tri iz reda hrvatskog, jednog iz reda srpskog naroda i jednog iz reda ostalih;~~
- ~~g) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 7, Hercegovačko-neretvanski kanton, bira se šest delegata, uključujući jednog iz reda bošnjačkog, tri iz reda hrvatskog, jednog iz reda srpskog naroda i jednog iz reda ostalih;~~
- ~~h) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 8, Zapadnohercegovački kanton, biraju se četiri delegata, uključujući jednog iz reda bošnjačkog, dva iz reda hrvatskog i jednog iz reda srpskog naroda;~~
- ~~i) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 9, Kanton Sarajevo, bira se 11 delegata, uključujući tri iz reda bošnjačkog, jednog iz reda hrvatskog, pet iz reda srpskog naroda i dva iz reda ostalih i~~
- ~~j) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 10, Kanton 10, biraju se četiri delegata, uključujući jednog iz reda bošnjačkog, dva iz reda hrvatskog i jednog iz reda srpskog naroda.~~

* Rješenjem Ustavnog suda BiH objavljenom u Službenom glasniku BiH broj: 54/17 od 28.07.2017.godine odredbe člana 20.16A stav (2) tačke a. do j. Izbornog zakona BiH, prestale su da važe od 29.07.2017.godine.

**IZBORNI ZAKON
BOSNE I HERCEGOVINE
(Neslužbeni pročišćeni tekst¹)**

**POGLAVLJE 1
OSNOVNE ODREDBE**

Članak 1.1

Ovim zakonom uređuje se izbor članova i zastupnika Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine, te utvrđuju principi koji važe za izbore na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini.

Članak 1.1a

Pojedini izrazi korišteni u ovom Zakonu znače:

- 1) "Politički subjekt" podrazumijeva političku stranku, neovisnog kandidata, koaliciju ili listu neovisnih kandidata, ovjerenu za sudjelovanje na izborima sukladno s ovim Zakonom.
- 2) "Izborna jedinica" podrazumijeva:
  - a) osnovnu izbornu koja podrazumijeva općinu, grad Banju Luku, Brčko distrikt BiH, gradsku izbornu jedinicu Grada Mostara i izborne jedinice gradskog područja Grada Mostara u kojoj se bira i konstitura ukupan broj predstavnika za određenu razinu vlasti i koje unutar sebe nemaju višečlane izborne jedinice,
  - b) kantonalnu izbornu jedinicu u kojoj se bira i konstituira ukupan broj predstavnika za određenu razinu vlasti i koje unutar sebe nemaju višečlane izborne jedinice,

---

¹Ovaj neslužbeni pročišćeni tekst sadrži temeljni tekst Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 23/01), te Odluku o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 7/02), Odluku o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 9/02), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 20/02), Ispravka zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 25/02), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 4/04), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 20/04), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 25/05), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 52/05), Ispravka zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 65/05), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 77/05), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 11/06), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 24/06), Zakon o usvajanju zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 32/07), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/08), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 37/08), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 32/10), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 18/13); Zakon o izmjeni i dopuni Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 7/14); Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH broj" 31/16) i Zakon o izmjenama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH broj" 41/16) - označeno *kosim* podvučenim slovima.

U ovom neslužbenom pročišćenom tekstu **su precrtane** odredbe Izbornog zakona Bosne i Hercegovine koje su prestale da važe i **označena podebljanim i kosim slovima** Rješenja Ustavnog suda Bosne i Hercegovine temeljem kojih su prestale da važe odredbe Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Neslužbeni pročišćeni tekst se koristi samo za internu uporabu, i u odlukama se može pozivati samo na odredbe Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, a ne neslužbeni pročišćeni tekst Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

- c) entitetsku izbornu jedinicu u kojoj se bira i konstituira entitetska razina vlasti, koje unutar sebe imaju višečlane izborne jedinice i
- d) entitetsku izbornu jedinicu u kojoj se bira državna razina vlasti.
- 3) "Višečlana izborna jedinica" podrazumijeva izbornu jedinicu u kojoj se bira više od jednog a manje od ukupnog broja predstavnika za određenu razinu vlasti.
  - 4) "Izborni ciklus" podrazumijeva mandatno razdoblje koje se odnosi na određenu razinu vlasti.
  - 5) "Izborni prag" podrazumijeva određen postotak osvojenih glasova (važećih glasačkih listića) koji mora osvojiti politički subjekt da bi stekao pravo sudjelovanja u raspodjeli mandata.
  - 6) "Izborna kampanja" podrazumijeva radnje i postupke u razdoblju utvrđenom ovim Zakonom u kojem politički subjekt na zakonom utvrđen način upoznaje birače i javnost sa svojim programom i kandidatima za predstojeće izbore.
  - 7) "Kompenzacijski mandati" podrazumijevaju mandate koji se raspodjeljuju na liste političkih stranaka ili koalicija prema broju dobijenih važećih glasova i služe da kompenziraju nedovoljnu proporcionalnost na razini entiteta, a koja nastaje zbrajanjem rezultata za pojedine višečlane izborne jedinice u entitetu."
  - 8) "Pripadnik nacionalne manjine" podrazumijeva državljanina Bosne i Hercegovine koji ne pripada nijednom od tri konstitutivna naroda. Nacionalnu manjinu čine ljudi istog ili sličnog etničkog podrijetla, iste ili slične tradicije, običaja, vjerovanja, jezika, kulture i duhovnosti i bliske ili srodne povijesti i drugih obilježja."
  - 9) "Raseljena osoba" podrazumijeva državljanina Bosne i Hercegovine kojoj je status raseljene osobe utvrdilo nadležno tijelo uprave za pitanja raseljenih osoba sukladno s zakonom.
  - 10) "Izbjeglika osoba" podrazumijeva državljanina Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo i boravi u inozemstvu u statusu izbjegle osobe iz BiH.
  - 11) "Parlamentarna stranka" podrazumijeva političku stranku koja je zastupljena u zastupničkim ili zakonodavnim tijelima vlasti.
  - 12) "Izorno razdoblje" podrazumijeva razdoblje od dana raspisivanja izbora do dana potvrđivanja rezultata izbora.
  - 13) "Izborna godina" je razdoblje koje se poklapa s kalendarskom godinom u kojoj je predviđeno održavanje izbora.
  - 14) "Birač" je, u smislu ovog Zakona, državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u Središnji birački popis.
  - 15) "Glasač" je, u smislu ovog Zakona, državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u Središnji birački popis i koji je ostvario aktivno biračko pravo.

Članak 1.2

(1) Sredstva za provedbu izbora su sredstva za materijalne troškove i sredstva za naknade za rad tijela za provedbu izbora.

(2) Sredstva za materijalne troškove su sredstva za osiguranje vršenja ovlaštenja tijela za provedbu izbora iz članka 2.9 i članka 2.13 ovog Zakona i Odluke Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Središnje izborni povjerenstvo BiH), kojom se utvrđuje nadležnost izbornih povjerenstava entiteta, a sukladno s člankom 2.21 ovog Zakona.

(3) Sredstva za naknade za rad tijela za provedbu izbora su sredstva utvrđena u članku 2.12 stavak (9) i članka 2.19 stavak (16) i (17) ovog Zakona.

Članak 1.2a

(1) U proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Proračun BiH) osiguravaju se sredstva za osiguranje vršenja ovlaštenja Središnjeg izbornog povjerenstva BiH iz članka 2.9 i članka 2.19 stavak (17) ovog Zakona.

(2) U proračunu entiteta i kantona osiguravaju se sredstva za vršenje ovlaštenja izbornih tijela iz članka 2.21 ovog Zakona sukladno s Odlukom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kojom se utvrđuje nadležnost ovih izbornih tijela, kao i nedostajuća sredstva za financiranje obveza iz stavka (3) ovog članka.

(3) U proračunu općina i grada osiguravaju se sredstva za vršenje ovlaštenja općinskih izbornih povjerenstava iz članka 2.13 i sredstva za naknade iz članka 2.12 stavak (9) i članka 2.19 stavak (16) ovog Zakona.

(4) U proračunu Brčko distrikta osiguravaju se sredstva za vršenje ovlaštenja izbornog povjerenstva Brčko distrikta i sredstva za naknade za rad izbornog povjerenstva i biračkih odbora Brčko distrikta sukladno s Izbornim zakonom Brčko distrikta.

(5) Sredstvima za vršenje ovlaštenja i provedbe izbora samostalno raspolaže u okviru odobrenog proračuna izborni povjerenstvo iz stavka (1), (2), (3) i (4) ovog članka, koja je ovlaštena odrediti način korištenja sredstava i provoditi nadzor nad njihovom raspodjelom i korištenjem.

(6) Sredstva za provedbu izbora, institucije iz stavka (1), (2), (3) i (4) ovog članka moraju osigurati u roku od 15 dana od dana donošenja odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o raspisivanju izbora.

Članak 1.2b

Kada načelniku općine, odnosno gradonačelniku, koji je neposredno izabran, prestane mandat sukladno s zakonom, sredstva za provedbu novih izbora osigurati će se u proračunu općine, odnosno grada za koje se provodi izbor za načelnika općine, odnosno za gradonačelnika.

Članak 1.3

Izbor članova svih tijela vlasti vrši se na temelju slobodnih izbora, općeg i jednakoga biračkog prava direktno od birača tajnim glasovanjem, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Članak 1.3a

(1) Članovi zastupničkih tijela izabrani sukladno s ovim Zakonom, osim u slučajevima utvrđenim člankom 1.10 ovog Zakona, ne mogu se opozvati.

(2) Mandat članova zastupničkih tijela izabranih na redovnim izborima traje četiri godine i teče od dana objave rezultata izbora u Službenom glasniku BiH.

(3) Izabrani nositelj mandata, izabran na neposrednim i posrednim izborima, dužan je da potpiše izjavu kojom odbija ili prihvata mandat na obrascu koji propisuje Središnje izborno povjerenstvo BiH u roku od sedam dana od primitka izjave.

Članak 1.4

(1) Svaki državljanin Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: državljanin BiH) sa navršениh 18 godina života ima pravo da glasuje i da bude biran (u daljnjem tekstu: biračko pravo), sukladno s odredbama ovog Zakona.

(2) Da bi ostvario svoje biračko pravo, državljanin BiH mora biti upisan u Središnji birački popis, sukladno s ovim Zakonom.

Članak 1.5

(1) Državljanin BiH, koji imaju biračko pravo sukladno s ovim Zakonom, imaju pravo da glasuju osobno u općini u kojoj imaju prebivalište.

(2) Državljanin BiH koji privremeno živi u inozemstvu i ima biračko pravo, ima pravo da glasuje osobno (dolaskom na odgovarajuće biračko mjesto u BiH ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH u inozemstvu) ili poštom (slanjem glasačkog listića poštom) za općinu u kojoj je imao prebivalište prije odlaska u inozemstvo, ako u toj općini ima prijavljeno prebivalište u trenutku podnošenja prijave za glasovanje van zemlje.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH će posebnim propisom, sukladno s ovim Zakonom, regulirati kompletan postupak glasovanja u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH (postupak i rokove prijavljivanja za glasovanje, imenovanje biračkih odbora, utvrđivanje broja i rasporeda biračkih mjesta i postupak provedbe izbora).

(4) Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrdit će broj i raspored biračkih mjesta u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH prema kriterijima iz članka 5.2 ovoga Zakona.

(5) Središnje izborno povjerenstvo BiH imenovat će biračke odbore za glasovanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, tako da se u svakom biračkom odboru osigura zastupljenost članova iz svakog konstitutivnog naroda.

(6) Državljanin Bosne i Hercegovine, koji ima dvojno državljanstvo sukladno s člankom I 7D Ustava Bosne i Hercegovine, ima pravo glasovati, samo ako je Bosna i Hercegovina država njegovog prebivališta.

Članak 1.6

(1) Nijedna osoba koja je na izdržavanju kazne izrečene od Međunarodnog suda za ratne zločine za bivšu Jugoslaviju, i nijedna osoba koja je pod optužnicom Suda, a koja se nije povinovala naredbi da se pojavi pred Sudom, ne može biti upisana u Središnji birački popis, niti može biti kandidat (pojam kandidata u smislu ovog zakona odnosi se na osobe oba spola), niti imati bilo koju imenovanu, izbornu ni drugu javnu dužnost na teritoriji Bosne i Hercegovine.

(2) Sve dok neka politička stranka ili koalicija ima na dužnosti ili položaju u političkoj stranci osobu iz stavka (1) ovog članka, smatrat će se da ne ispunjava uvjete za sudjelovanje na izborima.

Članak 1.7

Nijedna osoba koja je na izdržavanju kazne koju je izrekao Sud Bosne i Hercegovine, sud Republike Srpske ili sud Federacije Bosne i Hercegovine i sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ili koja se nije povinovala naredbi da se pojavi pred Sudom Bosne i Hercegovine, sudom Republike Srpske ili sudom Federacije Bosne i Hercegovine i sudom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava, a Međunarodni sud za ratne zločine za bivšu Jugoslaviju razmatrao je njen dosije prije uhićenja i utvrdio da zadovoljava međunarodne pravne standarde, ne može biti upisana u Središnji birački popis, niti može biti kandidat, niti imati bilo koju imenovanu, izbornu ni drugu javnu dužnost na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Članak 1.7a

Nijedna osoba koja je na izdržavanju kazne koju je izrekao sud druge zemlje ili osoba koja se nije povinovala naredbi da se pojavi pred sudom druge zemlje zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava, a Međunarodni sud za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji razmatrao je njen dosije prije uhićenja i utvrdio da zadovoljava međunarodne pravne standarde, ne može biti upisana u Središnji birački popis, niti može biti kandidat, niti imati bilo koju imenovanu, izbornu ni drugu javnu dužnost na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Članak 1.8

(1) Sudije redovnih i ustavnih sudova, tužitelji i njihovi zamjenici, pravobranitelji i njihovi zamjenici, ombudsmani i njihovi zamjenici, članovi sudova/domova/vijeća za ljudska prava, notari, policijski službenici, državni službenici, glavni revizori i zamjenici glavnog revizora u institucijama u Bosni i Hercegovini i guverner i viceguverneri Centralne banke BiH, pripadnici Oružanih snaga BiH, pripadnici Obavještajno-sigurnosne agencije BiH, kao i diplomatski i konzularni predstavnici BiH u inozemstvu, koji imaju diplomatski status sukladno s Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima (iz 1961. godine), mogu se kandidirati za javnu izbornu dužnost samo ako prethodno podnesu ostavku na taj položaj ili postupe sukladno s zakonima koji reguliraju njihov status. Ako Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrdi da osoba iz ovog stavka nije podnijela ostavku na položaj ili nije postupila sukladno s zakonom kojim se regulira njen status u razdoblju od ovjere kandidature do tiskanja glasačkih listića izvršit će se uklanjanje imena ove osobe s ovjerenih kandidacijskih listi, a ako se isto utvrdi nakon tiskanja glasačkih listića, takvoj osobi neće biti dodjeljen mandat ako ga osvoji.

(2) Ako izaslanik u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine istodobno ima mandat člana Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Parlamenta Federacije Bosne i

Hercegovine, Narodne skupštine Republike Srpske ili kantonalne skupštine, dužan je u roku od tri dana u pisanom obliku obavijestiti Središnje izborno povjerenstvo BiH za koji se mandat odlučio, čime mu drugi mandati koje ima prestaju.

(3) Ako izaslanik u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine stekne pravo na mandat u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Narodnoj skupštini Republike Srpske ili kantonalnoj skupštini sukladno s člankom 9.10 ovog Zakona, a u pisanom obliku u roku od tri dana ne obavijestiti Središnje izborno povjerenstvo BiH o odricanju tog prava, mandat mu neće biti dodjeljen, već će biti dodjeljen slijedećem kvalificiranom kandidatu s liste iste izborne jedinice sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona. Ako se nakon upita Središnjeg izbornog povjerenstva BiH izaslanik odluči za korištenje tog prava, prestaje mu mandat izaslanika u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH.

(4) Jedna osoba može obnašati najviše jednu neposredno izabranu javnu dužnost ili najviše jednu neposredno i jednu posredno izabranu dužnost, osim ako ovim Zakonom nije drugačije regulirano. Nespojivo je istodobno obnašanje ovih dužnosti sa obnašanjem dužnosti u izvršnim tijelima vlasti, osim u razdoblju dok se ne konstituiraju izvršna tijela vlasti izabrani na redovitim izborima u istom izbornom ciklusu. Također je nespojivo istodobno obnašanje više od jedne dužnosti u izvršnim tijelima vlasti.

(5) Jedna osoba ne može istodobno obnašati javnu izabranu dužnost u Bosni i Hercegovini i javnu izabranu ili politički imenovanu dužnost u drugoj državi. Nositelj izborne ili politički imenovane dužnosti u drugoj državi dužan je, u roku od 48 sati nakon potvrde njegovog mandata u Bosni i Hercegovini, vratiti jedan od ova dva mandata. Nositelj javne izborne dužnosti u Bosni i Hercegovini, koji je izabran ili imenovan na politički imenovanu dužnost u drugoj državi, dužan je u roku od 48 sati od izbora ili imenovanja u drugoj državi, vratiti mandat u Bosni i Hercegovini.

(6) Pod izvršnom dužnosti, u smislu ovog članka, podrazumjeva se Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, predsjednik i potpredsjednici Federacije Bosne i Hercegovine, predsjednik i potpredsjednici Republike Srpske, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, uključujući premijera, Vlada Republike Srpske, uključujući predsjednika Vlade, Vlada Brčko Distrikta BiH, kantonalna vlada, gradonačelnik, zamjenik gradonačelnika, gradska vlada, načelnik općine, zamjenik načelnika općine, rukovodeći službenici koje je imenovao načelnik općine, te ostale izvršne dužnosti utvrđene zakonom.

Članak 1.9

(1) Mandat pripada izabranom nositelju mandata, a ne političkoj stranci, koaliciji ili listi neovisnih kandidata koja ga je predložila na kandidacijskoj listi. Mandat ne može prestati osim u zakonom predviđenim slučajevima.

(2) Ukoliko izabrani nositelj mandata, tijekom trajanja mandata, istupi iz političke stranke, koalicije ili liste neovisnih kandidata koja je sudjelovala na izborima i na čijoj je kandidacijskoj listi bio izabrani nositelj mandata, postaje samostalni vijećnik/odbornik, odnosno poslanik/zastupnik.

Članak 1.10

(1) Izabranom članu tijela vlasti na svim razinama prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran:

1. danom podnošenja ostavke;
2. ako je opozvan sukladno s zakonom;

3. danom smrti;
4. danom pravomoćnosti sudske presude kojom je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci ili dulje;
5. danom pravomoćnosti sudske odluke kojom je lišen poslovne sposobnosti (proglašen mentalno nesposobnim);
6. danom kada je izabran ili imenovan na dužnost čije je obnašanje nespojivo sa dužnošću izabranog člana određenog tijela, kao što je predviđeno zakonom;
7. ako odjavi prebivalište sa područja izborne jedinice u kojoj je upisan u Središnji birački popis da glasuje i u kojoj je izabran, istekom roka od šest mjeseci od dana objave prebivališta, ili
8. ako iz razloga utvrđenih zakonom izgubi pravo da bude biran.

(2) Izabranom članu tijela vlasti na bilo kojoj razini prestaje mandat danom nastupanja nekog od razloga za prestanak mandata utvrđenih zakonom. Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi odluku o prestanku mandata izabranom članu tijela vlasti u roku koji ne može biti duži od 15 dana od dana kada su nastupili razlozi za prestanak mandata, odnosno od saznanja o razlogu za prestanak mandata i o tome izvješćuje tijelo vlasti u kojem je izabrani član imao mandat.

(3) Ako izabrani član tijela vlasti podnese ostavku, dužan je da je podnese na obrascu koji utvrdi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

Članak 1.11

Kandidati svih političkih stranaka, koalicija, liste neovisnih kandidata, kao i neovisni kandidati i drugi sudionici u izbornom procesu, imaju potpunu slobodu da tijekom izborne kampanje vrše izborne aktivnosti na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine. Nadležna tijela osigurat će slobodu kretanja kandidata, pristalica i birača tijekom cijelog izbornog procesa.

Članak 1.12

Nadležna tijela na svim razinama vlasti ne smiju diskriminirati osobe zbog pripadnosti nekoj političkoj stranci ili koaliciji, ili zbog davanja potpore neovisnom kandidatu ili listi neovisnih kandidata.

Članak 1.13

Prijava za ovjeru za sudjelovanje na izborima uključuje izjavu, potpisanu od predsjednika političke stranke, koalicije ili neovisnog kandidata, da će se ta politička stranka, koalicija ili neovisni kandidat u svojim aktivnostima pridržavati Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

Članak 1.14

(1) Izbori na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini održavaju se prve nedjelje u listopadu, osim ako se ovaj nadnevak ne podudara s obilježavanjem vjerskog blagdana jednog od konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine. Izbore koje nije moguće održati prve nedjelje u listopadu, zbog podudaranja s vjerskim blagdanom, Središnje izborno povjerenstvo BiH zakazuje za nedjelju nakon prve nedjelje u listopadu koja se ne podudara sa vjerskim blagdanom.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH raspisuje izbore sukladno s ovim Zakonom, izvješćuje sva nadležna tijela na svim razinama vlasti i javnost o nadnevku održavanja izbora najmanje 150 dana prije održavanja izbora, osim ako odredbama Poglavlja 14 ovog Zakona nije drugačije određeno.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH objavljuje nadnevke izbora za sve razine vlasti u „Službenom glasniku BiH”, u službenim glasilima entiteta i “Službenom glasniku Brčko distrikta BiH” i sredstvima javnog informiranja.

POGLAVLJE 2 TIJELA ZA PROVEDBU IZBORA

Članak 2.1

(1) Tijela nadležna za provedbu izbora su izborna povjerenstva i birački odbori.

(2) Izborna povjerenstva i birački odbori neovisni su i nepristrani u svom radu. Član izbornog povjerenstva ili biračkog odbora neće sudjelovati u donošenju odluke kada taj član ili član njegove uže obitelji ima osobni ili finansijski interes, ili ako postoji drugi sukob interesa, koji može dovesti u sumnju njegovu sposobnost da djeluje nepristrano. Članovima uže obitelji smatraju se članovi obitelji u smislu članka 15.7 stavak (2) ovog Zakona.

(3) Sva tijela vlasti na svim razinama i dužnosnici u Bosni i Hercegovini i diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH obvezni su pomagati tijelima nadležnim za provedbu izbora.

Članak 2.2

(1) Član izbornog povjerenstva i biračkog odbora je osoba s pravom glasa.

(2) Član izbornog povjerenstva je osoba s odgovarajućom strukovnom spremom i iskustvom u provedbi izbora, a član biračkog odbora je osoba s odgovarajućom strukovnom spremom.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje koje su kvalifikacije potrebne za člana izbornog povjerenstva i biračkog odbora u smislu iz stavka (2) ovog članka.

(4) U sastavu općinskog izbornog povjerenstva i biračkog odbora osigurat će se zastupljenost spolova sukladno s Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, osim ako se izborno povjerenstvo i birački odbor sastoji od tri člana, kada ravnopravna zastupljenost postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen s 1/3 od ukupnog broja članova.

(5) Članovi tijela za provedbu izbora su obvezni stalno se obučavati tijekom obnašanja mandata sukladno s planom i programom izobrazbe koji donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(6) Ukoliko član izbornog povjerenstva i biračkog odbora tijekom mandata ne prisustvuje obuci iz stavka (5) ovog članka, bit će razriješen dužnosti.

Članak 2.3

(1) Za člana izbornog povjerenstva ili biračkog odbora ne može biti imenovana osoba:

1. koja se ne može kandidirati u smislu odredbi članaka 1.6, 1.7 i 1.7a ovog Zakona;
2. koja je član najvišeg izvršno-političkog tijela političke stranke ili koalicije (predsjednik, potpredsjednik, glavni tajnik, tajnik ili član izvršnog odbora ili glavnog odbora);
3. koja je nositelj izabranog mandata ili je član izvršnog tijela vlasti, osim u slučajevima predviđenim člankom 2.12 stavak (4) ovog Zakona;
4. koja je kandidat za izbore za bilo koju razinu vlasti; i

5. kojoj je izrečena kazna za radnju koja predstavlja težu povredu izbornih zakona ili propisa za koju je osobno odgovorna, u posljednje četiri godine, računajući od dana pravomoćnosti odluke.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH odlučit će da li težina povrede i osobna odgovornost u smislu točke 5. ovog članka čine osobu nepodobnom da bude član izbornog povjerenstva ili biračkog odbora.

Članak 2.4

(1) Član izbornog povjerenstva imenuje se na sedam (7) godina.

(2) Član biračkog odbora imenuje se za svake izbore.

Članak 2.5

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH sastoji se od sedam (7) članova: dva (2) iz reda Hrvata, dva (2) iz reda Bošnjaka, dva (2) iz reda Srba i jedan (1) iz reda ostalih.

(2) Kandidate za Središnje izborno povjerenstvo BiH zajednički predlažu članovi povjerenstva za izbor i imenovanje. Kandidati za Središnje izborno povjerenstvo BiH bit će pravni stručnjaci sa iskustvom u provedbi izbora i/ili izborni stručnjaci, i ne mogu obnašati dužnost u tijelima stranke, udruga ili zaklade koje su organizacijski ili financijski povezane sa strankom, niti mogu biti uključeni u bilo kakvu stranačku aktivnost.

(3) Povjerenstvo za izbor i imenovanje ima sedam članova od kojih dva imenuje predsjednik Visokog sudskog i tužiteljskog vijeća iz reda članova Vijeća, tri imenuje Administrativno povjerenstvo Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz reda članova Povjerenstva iz Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i dva imenuje predsjednik Središnjeg izbornog povjerenstva BiH iz reda članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(4) U povjerenstvu za izbor i imenovanje moraju biti zastupljeni konstitutivni narodi, dva Bošnjaka, dva Srbina i dva Hrvata i jedan iz reda ostalih.

(5) Povjerenstvo za izbor i imenovanje sastaje se radi odlučivanja o pitanjima imenovanja koja se reguliraju ovim zakonom. Postupak oglašavanja i utvrđivanja prijedloga kandidata provodi se sukladno s poslovníkom koji donosi povjerenstvo za izbor i imenovanje. Odluka o listi kandidata za Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi se dvotrećinskom (2/3) većinom glasova.

(6) Sukladno s svojom procedurom, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine imenuje članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH sa liste kandidata. Ako se ova lista ne dostavi Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine predlaže i imenuje članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(7) Povjerenstvo za izbor i imenovanje dužno je dostaviti listu kandidata Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine najkasnije 30 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(8) U slučaju da član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ne može obnašati dužnost, iz razloga utvrđenih člankom 2.15 ovog Zakona, Središnje izborno povjerenstvo BiH izvješćuje Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i

Hercegovine u tom slučaju imenuje novog člana iz reda istog konstitutivnog naroda, uključujući i ostale, iz kojeg je bio prethodni član. Novi član imenuje se sa kandidacijske liste koju je dostavilo povjerenstvo za izbor i imenovanje.

(9) U slučaju da Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH ne provede postupak iz stavka (6) ovog članka članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH nastaviti će obnašati svoju dužnost do imenovanja novih članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(10) Sredstva za troškove objave javnog konkursa osiguravaju se u proračunu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Članak 2.6

Predsjednik Središnjeg izbornog povjerenstva BiH bira se iz reda članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Po jedan član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH iz reda Hrvata, Bošnjaka, Srba, i član iz reda ostalih obnašat će dužnost predsjednika Središnjeg izbornog povjerenstva BiH po principu rotacije i to jedanput u sedam godina u trajanju od 21 mjesec.

Članak 2.6a

(1) Član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH prava iz radnog odnosa ostvaruje u Središnjem izbornom povjerenstvu BiH sukladno s zakonom.

(2) Akt o izboru i stupanju na dužnost i prestanku dužnosti člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH donosi Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH.

(3) Član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ima pravo na plaću i druga primanja koja proizilaze iz statusa radnog odnosa u visini koja je utvrđena Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

Članak 2.7

Središnje izorno povjerenstvo BiH donosi propise kojima uređuje svoj način rada, uključujući i izbor predsjednika.

Članak 2.8

(1) Za postupke izvršene u okviru dužnosti i obveza, a koje su utvrđene ovim i drugim zakonima, članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH neće biti kazneno i građanski odgovorni.

(2) Na imunitet iz stavka (1) ovog članka, članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH mogu se pozvati u bilo koje vrijeme za postupke izvršene u okviru njihovih dužnosti i obveza u Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, ali se on ne može smatrati općom preprekom za kazneni progon ili pokretanje parničnog postupka.

Članak 2.9

Središnje izorno povjerenstvo BiH je neovisno tijelo koje podnosi izvješće neposredno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i čije ovlasti iz nje proizilaze. Središnje izorno povjerenstvo BiH:

1. koordinira, nadgleda i regulira zakonitost rada svih izbornih povjerenstava i biračkih odbora sukladno s ovim Zakonom;

2. donosi administrativne propise za provedbu ovog Zakona;
- 2.a donosi odluku o održavanju neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini, propisanih ovim Zakonom;
3. predlaže proračun za Središnje izborno povjerenstvo BiH, i podnosi izvješće o izvršenju proračuna;
4. odgovorno je za točnost, ažurnost i ukupni integritet Središnjeg biračkog popisa za teritoriju Bosne i Hercegovine;
- 4.a. osigurava statističke evidencije razvrstane po spolu, dobi, razvrstani po izbornim jedinicama za svaki dio izbornog procesa;
5. ovjerava političke stranke, koalicije, liste neoavisnih kandidata i neovisne kandidate za sudjelovanje na svim razinama neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini;
6. potvrđuje i ovjerava kandidacijske liste i kandidate za sve razine neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim Zakonom;
7. odgovorno je za pravovremeno tiskanje, distribuciju i sigurnost glasačkih listića i obrazaca za neposredne izbore na svim razinama u Bosni i Hercegovini;
8. utvrđuje sadržaj i oblik glasačkih listića za sve razine neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini;
9. utvrđuje i potvrđuje rezultate svih neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih ovim Zakonom, ovjerava da su ti izbori provedeni sukladno s ovim Zakonom i objavljuje rezultate svih neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih ovim Zakonom;
10. izdaje uvjerenje osobama koje su dobile mandat na svim razinama neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim Zakonom;
11. izvješćuje izborno povjerenstvo ili birački odbor ili bilo koje drugo tijelo nadležno za provedbu izbora da ne postupaju sukladno s odredbama ovog Zakona, ili da ih krše, i nadležnom tijelu nalaže poduzimanje odgovarajućih mjera;
12. objavljuje u službenim glasilima i sredstvima javnog informiranja u Bosni i Hercegovini i van nje, poslovničke, propise i izborne rezultate neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim Zakonom, informacije za birače, te ostale informacije neophodne za provedbu ovog zakona i svih izbornih zakona;
13. obavlja sve izborne aktivnosti za izbor članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine i članova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
14. donosi odluku o prestanku mandata izabranog dužnosnika na svim razinama neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim Zakonom, a vodi i prethodni postupak, gdje je potrebno, o utvrđivanju činjeničnog stanja (u slučaju kada je izabrani dužnosnik podnio ostavku, da je to učinio svojom voljom);
15. provjerava odluku nadležnog tijela o prestanku mandata izabranog dužnosnika opozivom, kako bi se osiguralo da je mandat izabranog dužnosnika prestao sukladno s ovim Zakonom,;
16. podnosi godišnje izvješće Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine o provedbi izbora u Bosni i Hercegovini, provedbi ovog Zakona i inicira izmjene ovog Zakona; i
17. obavlja sve druge poslove utvrđene zakonom.

Članak 2.10

Središnje izborno povjerenstvo BiH će poništiti izbore u izornoj jedinici ili na nekom biračkom mjestu, ako ustanovi da je za vrijeme glasovanja ili brojanja glasačkih listića došlo do nepravilnosti koje mogu utjecati na rezultate izbora.

Članak 2.11

(1) Administrativno-tehničke i stručne poslove za Središnje izborno povjerenstvo BiH obnaša Tajništvo Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kojeg osniva Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(2) Tajništvo Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ima glavnog tajnika kojeg imenuje Središnje izborno povjerenstvo BiH po postupku i na način utvrđen zakonom.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH na prijedlog glavnog tajnika, uz prethodnu suglasnost Vijeća ministara BiH.

Članak 2.12

(1) Općinsko izborno povjerenstvo sastoji se od tri, pet ili sedam članova. Općinsko izborno povjerenstvo može imati tajnika općinskog izbornog povjerenstva za obnašanje administrativno-tehničkih poslova.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje broj članova općinskog izbornog povjerenstva prema broju birača registriranih u Središnjem biračkom popisu i veličini općine.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH može koristiti druge kriterije pri utvrđivanju broja članova općinskog izbornog povjerenstva.

(4) Član općinskog izbornog povjerenstva može biti predsjednik ili sudija redovnog suda, tajnik općinskog vijeća, odnosno skupštine općine i gradskog vijeća, osoba profesionalno uposlana u općinskim tijelima uprave i druge osobe, ako ispunjavaju uvjete određene člankom 2.2 ovog Zakona, a nemaju smetnji iz članka 2.3 ovog Zakona.

(5) Članove općinskog izbornog povjerenstva imenuje općinsko vijeće, odnosno skupština općine, uz suglasnost Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, na temelju javnog natječaja po proceduri koju utvrđuje Središnje izborno povjerenstvo BiH posebnim propisom.

(6) Članove općinskog izbornog povjerenstva razrješava općinsko vijeće, odnosno skupština općine, uz suglasnost Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(7) Član općinskog izbornog povjerenstva ne može biti zastupnik, odnosno punomoćnik političkog subjekta koji sudjeluje na izborima, niti osoba koja je pravomoćno sudskom presudom osuđena na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci ili dulje.

(8) Općinsko vijeće, odnosno skupština općine imenuje predsjednika iz reda članova općinskog izbornog povjerenstva iz stavka (5) ovog članka, uz suglasnost Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(9) Članovi izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice imaju pravo na stalnu mjesečnu naknadu za svoj rad. Visinu naknade utvrđuje Središnje izborno povjerenstvo BiH svojim propisom, tako da se u izbornom razdoblju ona isplaćuje najviše u visini isplaćenog paušala odbornika, odnosno vijećnika u toj osnovnoj izornoj jedinici, a izvan izbornog razdoblja 30% od tog iznosa.

Članak 2.13

Općinsko izborno povjerenstvo:

1. nadgleda i kontrolira rad Centra za birački popis iz članka 3.8 ovog Zakona;
2. određuje biračka mjesta na području općine za glasovanje na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini;
3. provodi postupak imenovanja, imenuje i obučava članove biračkog odbora;
4. brine o sigurnosti i dostavi biračkim odborima izbornog materijala za glasovanje na svim razinama izbora u Bosni i Hercegovini;

5. izvješćuje birače o svim informacijama neophodnim za provedbu izbora, sukladno s propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH;
6. odgovorno je za uređenje biračkog mjesta i druge tehničke pripreme za izbore;
7. odgovorno je za pravilno prebrojavanje glasačkih listića na biračkim mjestima i u općinskim centrima za prebrojavanje;
8. objedinjuje rezultate izbora sa svih biračkih mjesta u općini, zasebno za svako tijelo za koje je vršen izbor, i dostavlja ih Središnjem izbornom povjerenstvu BiH i
9. obavlja druge poslove sukladno s zakonom i propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Članak 2.14

(1) Sastav izbornog povjerenstva je multietničan, tako da odražava zastupljenost konstitutivnih naroda, uključujući i ostale, u izornoj jedinici za koju se tijelo nadležno za provedbu izbora osniva, vodeći računa o posljednjem popisu stanovništva provedenom na državnoj razini. U sastavu izbornog povjerenstva nastojat će se osigurati zastupljenost spolova sukladno s Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, osim ako se izorno povjerenstvo sastoji od tri člana kada ravnopravna zastupljenost postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen s 1/3 od ukupnog broja članova.

(2) Ako sastav izbornog povjerenstva ne bude sukladno s stavkom (1) ovog članka, Središnje izorno povjerenstvo BiH poništiti će imenovanje članova i o tome izvjestiti tijelo nadležno za imenovanje. Tijelo nadležno za imenovanje će u roku od 15 dana od dana donošenja odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH izvršiti ponovno imenovanje tijela, sukladno s kriterijem iz stavka (1) ovog članka.

(3) Ako izorno povjerenstvo ponovno ne bude odgovarajućeg sastava, Središnje izorno povjerenstvo BiH imenuje članove izbornog povjerenstva sukladno s stavkom (1) ovog članka.

Članak 2.15

(1) U slučaju da član izbornog povjerenstva podnese ostavku, umre, bude spriječen obavljati dužnost, bude smijenjen sa dužnosti člana povjerenstva ili ne može biti član izbornog povjerenstva ili biračkog odbora u smislu članka 2.3 ovog Zakona, novi član tog tijela imenuje se na način i postupkom kako je propisano člankom 2.12 stavak (5) ovog Zakona.

(2) Imenovanje novog člana općinskog izbornog povjerenstva vrši se u roku koji ne može biti dulji od 30 dana od dana prestanka mandata prethodnog člana, a u izbornom razdoblju općinsko vijeće, odnosno skupština općine imenuje zamjenskog člana općinskog izbornog povjerenstva, bez provedbe postupka izbora propisanog u članku 2.12 stavak (5) ovog Zakona, najkasnije u roku od sedam dana od dana prestanka mandata iz stavka (1) ovog članka. Ako se ne izvrši imenovanje novog člana općinskog izbornog povjerenstva u roku od 30 dana, Središnje izorno povjerenstvo BiH može izvršiti imenovanje novog člana općinskog izbornog povjerenstva.

(3) Mandat zamjenskog člana iz stavka (2) ovog članka traje do povratka redovnog člana, odnosno do izbora novog člana po postupku propisanom člankom 2.12 stavak (5) ovog Zakona.

(4) Ukoliko članu izbornog povjerenstva mandat ističe u izbornom razdoblju, mandat mu se produžava do isteka izbornog razdoblja, odnosno do potvrđivanja rezultata izbora, nakon čega će se izvršiti imenovanje novog člana izbornog povjerenstva po postupku propisanom u ovom Zakonu.

Članak 2.16

(1) Ako je član općinskog izbornog povjerenstva dulje odsutan iz neopravdanih razloga, onemogućava rad povjerenstva ili krši odredbe ovog Zakona ili druge propise, općinsko vijeće/skupština općine uz prethodno pribavljenu suglasnost Središnjeg izbornog povjerenstva BiH odnosno Središnje izborno povjerenstvo BiH može smijeniti tog člana. Sukladno s člankom 2.12 stavak (5) ovog Zakona, imenovat će se novi član općinskog izbornog povjerenstva.

(2) Ako je član općinskog izbornog povjerenstva dulje odsutan iz opravdanih razloga, sukladno s člankom 2.12 stavak (5) ovog Zakona, imenovat će se novi član općinskog izbornog povjerenstva koji će za vrijeme odsutnosti zamjenjivati imenovanog člana općinskog izbornog povjerenstva.

(3) Kao opravdani razlozi odsutosti iz prethodnog stavka podrazumijevaju se bolest, školovanje, stručno usavršavanje kao i drugi razlozi koje cijeni tijelo nadležno za imenovanje općinskog izbornog povjerenstva.

Članak 2.17

Sjednice izbornih povjerenstava su javne, osim ako nije drugačije određeno propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Izborno povjerenstvo dužno je osigurati da javnost bude pravovremeno obaviještena o održavanju njenih sjednica.

Članak 2.18

(1) Izborno povjerenstvo i birački odbori, osim Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, donose odluke napolovičnom većinom od ukupnog broja članova, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi odluke dvotrećinskom (2/3) većinom od ukupnog broja članova, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno. Ako se odluka ne može donijeti dvotrećinskom (2/3) većinom od ukupnog broja članova na prvom sastanku, na drugom sastanku odluka se donosi većinom glasova.

Članak 2.19

(1) Birački odbor sastoji se od tri ili pet članova od kojih je jedan predsjednik.

(2) Predsjednik i članovi biračkog odbora imaju zamjenike.

(3) Predsjednika i članove biračkog odbora kao i njihove zamjenike imenuje općinsko izborno povjerenstvo najkasnije u roku od 30 dana prije dana održavanja izbora.

(4) Na odluku općinskog izbornog povjerenstva o imenovanju predsjednika, članova biračkih odbora i njihovih zamjenika može se uložiti prigovor općinskom izbornom povjerenstvu. Na odluku općinskog izbornog povjerenstva, kojom je odlučeno o prigovoru, može se uložiti žalba Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

(5) Politička stranka koja je članica koalicije ili neovisni kandidat koji je član liste neovisnih kandidata nema pravo u toj izbornoj jedinici samostalnog sudjelovanja u postupku ždrijebanja i imenovanja za članove biračkog odbora.

(6) Politička stranka koja je članica više ovjerenih koalicija za različite organe vlasti ima pravo sudjelovanja u postupku ždrijebanja u sklopu koalicije koja je ovjerena za najviše tijelo koje uključuje izborne jedinice nižeg tijela vlasti.

(7) Ako općinsko izborno povjerenstvo ne imenuje članove biračkog odbora i njihove zamjenike sukladno s stavkom (3) ovog članka, članove biračkog odbora i njihove zamjenike imenovat će Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(8) Politički subjekt u toj izbornoj jedinici koji ima ovjerenu kandidacijsku listu ili kandidata za sudjelovanje na izborima sukladno s ovim Zakonom ima pravo da sudjeluje u postupku ždrijebanja za dodjelu mjesta u biračkom odboru.

(9) Postupak ždrijebanja iz stavka (8) ovog članka obavlja općinsko izborno povjerenstvo u roku koji ne smije biti kraći od 60 dana prije dana održavanja izbora.

(10) Nakon izvršenog ždrijebanja, a najkasnije u roku od sedam dana, politički subjekt koji je sudjelovao u ždrijebanju dostavit će općinskom izbornom povjerenstvu imena kandidata za članove biračkog odbora u kojem su osvojili mjesto putem ždrijeba.

(11) Ako politički subjekt ne dostavi imena kandidata za članove biračkog odbora u roku iz stavka (10) ovog članka, to će se smatrati odustajanjem od dodijeljenog mjesta u biračkom odboru, ili je broj kandidata za članove biračkog odbora predloženih od ovjerene političke stranke manji od broja članova biračkog odbora, općinsko izborno povjerenstvo samostalno će imenovati članove biračkog odbora, vodeći računa o multietničkom sastavu biračkog odbora, gdje je to moguće.

(12) Postupak ždrijebanja provodi se sukladno s obveznim napatkom koje donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(13) Samo jedan predstavnik jednog političkog subjekta može biti u sastavu jednog biračkog odbora.

(14) Kandidati koji su imenovani za predsjednike i zamjenike predsjednika biračkih odbora obvezni su da pohađaju posebnu obuku za rad u biračkom odboru koju organizira općinsko izborno povjerenstvo. Općinsko izborno povjerenstvo će, nakon izvršene provjere znanja, uspješnim predsjednicima i njihovim zamjenicima dodijeliti certifikate.

(15) Predsjednici i zamjenici predsjednika biračkih odbora koji su dobili certifikat dužni su sudjelovati u obuci članova biračkih odbora, koju organizira općinsko izborno povjerenstvo. Općinsko izborno povjerenstvo će, nakon izvršene provjere znanja, uspješnim članovima biračkih odbora i njihovim zamjenicima također dodijeliti certifikate.

(16) Članovi biračkih odbora imaju pravo na naknadu za svoj rad. Odluku o visini ove naknade donosi općinsko izborno povjerenstvo.

(17) Za provedbu općih izbora odluku o visini naknade za rad članova biračkih odbora donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

Članak 2.20

(1) Birački odbor neposredno rukovodi radom biračkog mjesta, osigurava pravilnost i tajnost glasovanja i evidentira rezultate glasovanja na biračkom mjestu.

(2) Predsjednik biračkog odbora osigurava da se proces glasovanja na biračkom mjestu odvija nesmetano, sukladno s odredbama Poglavlja 5. i 7. ovog Zakona.

Članak 2.21

(1) Izborna povjerenstva entiteta formiraju se prema zakonu entiteta, a sukladno s ovim zakonom. Njihovu nadležnost utvrđuje Središnje izborno povjerenstvo BiH sukladno s ovim Zakonom.

(2) Način izbora i sastav svih drugih izbornih povjerenstava utvrđuje se zakonom entiteta, a sukladno s odredbama ovog Zakona.

POGLAVLJE 3 BIRAČKI POPIS

Članak 3.1

(1) Središnji birački popis je evidencija o državljanima BiH koji imaju biračko pravo sukladno s ovim Zakonom i formira se, vodi i koristi za potrebe organizacije i provedbu izbora sukladno s zakonom, za provedbu referenduma, za provedbu opoziva izabranog dužnosnika i izbore tijela lokalne samouprave sukladno s zakonom.

(2) Središnji birački popis i izvadak iz Središnjeg biračkog popisa su javni.

(3) Pravo uvida u Središnji birački popis ostvaruje se sukladno s ovim Zakonom.

(4) Političkim subjektima koji su ovjereni za sudjelovanje na izborima i kojima je ovjerena kandidacijska lista za sudjelovanje na izborima sukladno s ovim Zakonom osigurat se, na njihov zahtjev, izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za razinu vlasti odnosno izbornu jedinicu u kojoj sudjeluju na izborima, u elektronskoj obliku ili u ispisu.

Članak 3.2

(1) Središnji birački popis je jedinstven, stalan i redovno se ažurira.

(2) U Središnji birački popis upisuju se državljani Bosne i Hercegovine koji :

- a) su navršili 18 godina;
- b) će na dan održavanja izbora navršiti 18 godina;
- c) imaju biračko pravo sukladno s ovim Zakonom, a žive privremeno u inozemstvu i
- d) imaju biračko pravo sukladno s člankom 20.8 stavak (6) ovog Zakona.

(3) Središnji birački popis ne sadrži imena državljana Bosne i Hercegovine koja su pravomoćnom odlukom nadležnog tijela lišeni potpune poslovne sposobnosti. Ako je ovakva osoba upisana, brisat će se iz Središnjeg biračkog popisa, a ako se osobi pravomoćnom odlukom nadležnog tijela vrati poslovna sposobnost, bit će upisano u Središnji birački popis.

Članak 3.3

Središnji birački popis sačinjava se i vodi na temelju podataka iz službenih evidencija o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine koje vodi nadležno državno tijelo, drugih javnih isprava i

službenih evidencija o državljanima BiH koje vode Središnje izborno povjerenstvo BiH i druga nadležna tijela i na temelju javnih isprava i podataka koji se dobiju neposredno od građana.

Članak 3.4

- (1) Središnji birački popis vodi se i obrađuje u elektronskom obliku.
- (2) Evidenciji Središnjeg biračkog popisa ili njegovim izvadcima pristupa se i podaci se obrađuju istom metodologijom i uporabom istog računalnog programa, na svim mjestima na kojima se obavljaju poslovi obrade i pribavljaju podaci za potrebe vođenja Središnjeg biračkog popisa.
- (3) Evidencija Središnjeg biračkog popisa obrađuje se i vodi uporabom računalne obrade podataka, po jedinstvenoj metodologiji i programu čiji se sadržaj i način korištenja utvrđuje između nadležnog tijela Bosne i Hercegovine i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Članak 3.5

- (1) Središnji birački popis vodi se po službenoj dužnosti.
- (2) Središnje izborno povjerenstvo BiH vodi Središnji birački popis za teritoriju Bosne i Hercegovine na temelju evidencije nadležnog državnog tijela koje vodi registar građana Bosne i Hercegovine sukladno s Zakonom o središnjoj evidenciji i razmjeni podataka, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.
- (3) Nadležno državno tijelo iz stavka (2) ovog članka održava i odgovorno je za cjelokupnu tehničku obradu svih podataka značajnih za evidenciju Središnjeg biračkog popisa (u daljnjem tekstu: tijelo koje tehnički održava evidenciju Središnjeg biračkog popisa).
- (4) Nadležnom tijelu koje vodi evidencije o državljanima BiH sukladno s odredbama Zakona o jedinstvenom matičnom broju, Zakona o prebivalištu i boravištu državljana BiH i Zakona o osobnoj iskaznici državljana BiH podatke dostavljaju:
  - a) nadležni matični ured o smrti građana starijih od 18 godina i
  - b) nadležno ministarstvo Bosne i Hercegovine o ispisu iz državljanstva BiH.
- (5) Tijelu koje tehnički održava evidenciju Središnjeg biračkog popisa podatke sukladno s Zakonom o središnjoj evidenciji i razmjeni podataka kao i odredbama Zakona o jedinstvenom matičnom broju, Zakona o prebivalištu i boravištu državljana BiH i Zakona o osobnoj iskaznici državljana BiH dostavlja nadležno tijelo koje vodi evidencije o promjenama prebivališta i boravišta.
- (6) Tijelu koje tehnički održava evidenciju Središnjeg biračkog popisa podatke dostavljaju:
  - a) općinska izborna povjerenstva o biračkim mjestima i
  - b) Središnje izborno povjerenstvo BiH i općinska izborna povjerenstva o promjenama biračke opcije.
- (7) Za točnost i ažurnost podataka potrebitih za izradu Središnjeg biračkog popisa odgovorno je tijelo nadležno za vođenje službenih evidencija o tim podacima.
- (8) Nadležni matični uredi dužni su da nadležnom tijelu koje vodi službene evidencije o jedinstvenom matičnom broju, prebivalištu i boravištu državljana BiH dostavi sve promjene koje utječu na ažurnost Središnjeg biračkog popisa u pisanom obliku najkasnije u roku od sedam dana od dana kada je promjena nastala.

(9) Nadležna tijela koja vode službene evidencije o jedinstvenom matičnom broju, prebivalištu i boravištu državljana BiH odgovorna su za ažurnost i ispravnost navedene evidencije, te su dužni da čuvaju dosjee dokumenata, javnih isprava i zahtjeva građana na temelju kojih se vodi i ažurira Središnji birački popis i da na zahtjev Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, osiguraju pristup i uvid u ove dokumente.

Članak 3.6

(1) Središnje izorno povjerenstvo BiH odgovorno je za točnost, ažurnost i ukupni integritet Središnjeg biračkog popisa.

(2) Središnje izorno povjerenstvo BiH u vođenju Središnjeg biračkog popisa:

- a) izvješćuje nadležna tijela o uočenim nedostacima i poduzima odgovarajuće mjere i radnje radi otklanjanje nepravilnosti i uspostavljanja točnosti i ažurnosti Središnjeg biračkog popisa;
- b) izrađuje izvatke iz Središnjeg biračkog popisa za raseljene osobe Bosne i Hercegovine;
- c) izrađuje izvatke iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine;
- d) vodi posebne evidencije o osobama kojima je po temelju zakona oduzeto pravo da glasuju i
- e) zaključuje i potvrđuje konačne izvatke iz Središnjeg biračkog popisa koji se koriste za izbore.

(3) Izrada izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa za birače iz stavka (2) točka b) ovog članka obnaša se na temelju podataka koje dostavljaju nadležna državna tijela i podataka koje dostavljaju građani sukladno s ovim Zakonom.

(4) Izrada izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa za birače iz stavka (2) točka c) ovog članka obnaša se na temelju podataka koje ima Središnje izorno povjerenstvo BiH i podataka koje dostavljaju građani koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine.

(5) Nadležna tijela iz stavka (3) i (4) ovog članka odgovorna su za točnost, ažurnost i pravovremeno dostavljanje podataka koji su potrebni za izradu izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa.

(6) Središnje izorno povjerenstvo BiH svojim propisima utvrdit će:

- a) rokove i način za zaključivanje i potvrđivanje konačnog Središnjeg biračkog popisa i
- b) rokove za dostavljanje podataka o promjenama u evidencijama raseljenih osoba i evidenciji državljana koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine.

Članak 3.7

(1) Na temelju podataka sadržanih u evidenciji Središnjeg biračkog popisa, Središnje izorno povjerenstvo BiH za svaku osnovnu izbornu jedinicu izrađuje izvadak iz Središnjeg biračkog popisa koji sadrži podatke o svim biračima sa pravom glasa za tu osnovnu izbornu jedinicu, koji se općinskom izbornom povjerenstvu dostavlja najkasnije u roku od 20 dana prije dana održavanja izbora.

(2) Izvadak iz Središnjeg biračkog popisa vodi se prema mjestu prebivališta državljana Bosne i Hercegovine i to po biračkim mjestima.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH može utvrditi izvadak iz Središnjeg biračkog popisa i za druge izborne jedinice za koje se provode određeni izbori, za potrebe provedbe postupka opoziva izabranog dužnosnika i za provedbu referenduma, na temelju podataka sadržanih u Središnjem biračkom popisu.

(4) Državljanin Bosne i Hercegovine nalazi se u jednom izvatku iz Središnjeg biračkog popisa, za jednu osnovnu izbornu jedinicu i na jednom biračkom mjestu.

Članak 3.8

(1) U svakoj općini nadležno općinsko tijelo uspostavlja Centar za birački popis.

(2) Nadležno općinsko tijelo obučava osoblje Centra za birački popis, u suradnji sa općinskim izbornim povjerenstvom.

(3) Centar za birački popis:

- a) pruža tehničku pomoć općinskom izbornom povjerenstvu u određivanju biračkih mjesta na teritoriji općine i raspoređivanju birača po biračkim mjestima;
- b) ažurira podatke iz točke a) ovog stavka sukladno s promjenom broja birača i propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH;
- c) osigurava uvid u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa na teritoriji svoje općine;
- d) osigurava podatke za Središnji birački popis koji su utvrđeni propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH;
- e) pruža tehničku pomoć općinskom izbornom povjerenstvu u svezi s zahtjevima i prigovorima birača koji se odnose na izvadak iz Središnjeg biračkog popisa i
- f) obavlja i druge poslove koje mu odredi Središnje izborno povjerenstvo BiH i općinsko izborno povjerenstvo, sukladno s propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(4) Centar za birački popis vodi evidenciju podnesenih zahtjeva i prigovora iz stavka (2) točke d) i e) ovog članka i dužan je da čuva dokumentaciju priloženu uz te zahtjeve i prigovore.

(5) Središnje izborno povjerenstvo BiH će svojim propisima bliže utvrditi način, odgovornost za rad, rok za uspostavu i sva druga pitanja značajna za rad Centra za birački popis.

Članak 3.9

(1) Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo upisuje se u Središnji birački popis za osnovnu izbornu jedinicu gdje ima prijavljeno prebivalište u Bosni i Hercegovini, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo sukladno s ovim Zakonom i privremeno živi u inozemstvu upisuje se u Središnji birački popis za osnovnu izbornu jedinicu gdje je imao prijavljeno prebivalište u Bosni i Hercegovini prije odlaska u inozemstvo.

(3) Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo sukladno s ovim Zakonom i koji ima status izbjegle osobe iz BiH upisuje se u Središnji birački popis za osnovnu izbornu jedinicu u kojoj je imao prebivalište sukladno s odredbama članka 20.8 ovog Zakona.

(4) Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo sukladno s ovim Zakonom i koji ima status raseljene osobe upisuje se u Središnji birački popis za osnovnu izbornu jedinicu na temelju izražene biračke opcije, sukladno s odredbama članka 20.8 ovog Zakona.

(5) Zahtjev za određivanje ili promjenu biračke opcije u smislu stavka (4) ovog članka podnosi osobno podnositelj zahtjeva u roku i na obrascima koje određuje i propisuje Središnje izbornu povjerenstvo BiH.

(6) Ako državljani Bosne i Hercegovine ne podnese zahtjev za određivanje ili promjenu biračke opcije u smislu stavka (5) ovog članka bit će upisan u Središnji birački popis za osnovnu izbornu jedinicu u kojoj je bio upisan na posljednjim izborima, ako nije uopće bio upisan u Središnji birački popis, bit će upisan u Središnji birački popis za osnovnu izbornu jedinicu u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini.

Članak 3.10

(1) Evidencija Središnjeg biračkog popisa sadrži slijedeće podatke o državljanima Bosne i Hercegovine koji imaju biračko pravo:

- a) prezime i ime i ime jednog roditelja,
- b) nadnevak rođenja,
- c) jedinstveni matični broj,
- d) spol,
- e) naziv općine gdje birač ima prebivalište ili boravište,
- f) adresa prebivališta odnosno boravišta (ulica, kućni broj i mjesto),
- g) naziv općine odnosno izborne jedinice za koju osoba ima pravo glasa,
- h) biračka opcija,
- i) biračko mjesto,
- j) nadnevak prijave prebivališta ili boravišta i
- k) rubrika "napomena".

(2) Na osnovu elektroničke evidencije Središnjeg biračkog popisa, izrađuju se izvadci iz Središnjeg biračkog popisa.

(3) Oblik i sadržaj izvotka iz Središnjeg biračkog popisa koji se koristi za provedbu izbora utvrđuje Središnje izbornu povjerenstvo BiH.

Članak 3.11

Objava podataka iz Središnjeg biračkog popisa i stavljanje sadržaja na uvid javnosti vrši se vodeći računa o načelima zaštite osobnih podataka, a sukladno s Zakonom o zaštiti osobnih podataka.

Članak 3.12

(1) Prebivalište je općina u kojoj se državljani nastanio sa nakanom da tu stalno živi i gdje je prijava prebivališta izvršena sukladno s Zakonom o prebivalištu i boravištu državljanina Bosne i Hercegovine.

(2) Za državljanina Bosne i Hercegovine koji ima status raseljene ili izbjegle osobe prebivalište je mjesto boravka u kojem je imala prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina.

Članak 3.12a

(1) Birač koji promijeni prebivalište u razdoblju od 45 dana prije održavanja izbora do dana održavanja izbora naći će se na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa na redovnom biračkom mjestu u općini u kojoj je imao prebivalište do dana promjene prebivališta.

(2) Nadležno tijelo koje vodi evidenciju o promjenama prebivališta i boravišta vrši provjeru točnosti podataka o promjeni prebivališta i boravišta, o čemu se sastavlja službeno izvješće.

Članak 3.13

(1) Upis u Središnji birački popis vrše nadležna tijela sukladno s odredbama članka 3.5 ovog Zakona.

(2) Svaki državljanin BiH ima pravo izvršiti uvid u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa i zahtijevati njegove ispravke ako se radi o ispravci njegovih osobnih podataka. Zahtjev se podnosi u pisanom obliku tijelu iz stavka (4) ovog članka.

(3) Osobni podaci u smislu stavka (2) ovog članka su podaci iz članka 3.10 stavak (1) točke a), b), c), e) i j) ovog Zakona.

(4) Ispravke osobnih podataka u Središnjem biračkom popisu vrše se kod nadležnog tijela koje je odgovorno za vođenje evidencija o tim podacima.

Članak 3.14

Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise kojima utvrđuje način i postupak izrade izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji su:

- a) vezani za svoje domove zbog starosti, bolesti ili invaliditeta i
- b) zatvorenici ili su vezani za ustanove, a imaju pravo da glasuju.

Članak 3.15

(1) Državljanin Bosne i Hercegovine koji privremeno živi u inozemstvu, a koji ima biračko pravo sukladno s ovim Zakonom i upisan je u Središnji birački popis, da bi se nalazio u izvatku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan BiH, dužan je za svake izbore podnijeti prijavu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Prijava mora biti zaprimljena prije roka koji utvrdi Središnje izborno povjerenstvo BiH u razdoblju nakon raspisivanja izbora. Uz ispunjenu prijavu, koju potpisuje, podnositelj prijave prilaže i dokaz o identitetu podnositelja prijave predviđen ovim Zakonom i podatke o točnoj adresi u inozemstvu, te izjašnjenje o opciji glasovanja u DKP-u ili poštom.

(2) Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima status izbjegle osobe iz BiH, a koja ima biračko pravo sukladno s ovim Zakonom i upisan je u Središnji birački popis, da bi se nalazio u izvatku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan BiH, dužan je da za svake izbore podnijeti prijavu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Prijava mora biti zaprimljena prije roka koji utvrdi Središnje izborno povjerenstvo BiH u razdoblju nakon raspisivanja izbora, te sadržavati izjašnjenje o opciji glasovanja u DKP-u ili poštom. Uz ispunjenu prijavu, koju potpisuje, podnositelj prijave prilaže i:

- a) dokaz o identitetu podnositelja prijave predviđen ovim Zakonom;
- b) podatke o točnoj adresi u inozemstvu i

- c) dokaz o prebivalištu u BiH sukladno s člankom 20.8 ovog Zakona, ako želi da izvrši promjenu u podacima pod kojim je upisan u Središnji birački popis za osnovnu izbornu jedinicu za koju ima pravo glasa.

(3) Izbjegla osoba iz BiH koja se ne nalazi u Središnjem biračkom popisu, da bi bila upisana u Središnji birački popis i time ostvarila biračko pravo sukladno s ovim Zakonom, dužna je podnijeti prijavu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Uz ispunjenu prijavu, koju potpisuje, podnositelj prijave prilaže i:

- a) dokaz o identitetu podnositelja prijave,
- b) dokaz o državljanstvu Bosne i Hercegovine,
- c) dokaz o promjeni prebivališta u Bosni i Hercegovini sukladno s člankom 20.8 ovog Zakona,
- d) podatke o točnoj adresi u inozemstvu.

(4) Dokaz o identitetu podnositelja prijave u smislu točke a) stavka (3) ovog članka jedan je od slijedećih važećih dokumenata:

- a) putovnica,
- b) vozačka dozvola,
- c) važeća osobna isprava izdata od zemlje domaćina i
- d) izbjeglički karton izdat od vlade zemlje domaćina ili druge međunarodne organizacije.

(5) Popunjenu i potpisanu prijavu i potrebne dokumente podnositelj prijave može poslati telefaksom i elektroničkim putem. Postupak i način slanja, primanja, obrade, arhiviranja i zaštite elektroničkih prijava i dokumenata utvrđuje Središnje izborno povjerenstvo BiH posebnim propisom.

(6) Ako ispuni propisane uvjete iz stavka (1), (2) i (3) ovog članka, podnositelj prijave nalazit će se u izvatku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan BiH.

(7) Podnositelj prijave iz stavka (1), (2) i (3) ovog članka odgovoran je za vjerodostojnost podataka koje podnosi uz prijavu.

(8) Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje oblik obrasca prijave iz stavka (1), (2) i (3) ovog članka, način i postupak kojim se provjerava točnost podataka u dokumentima koja podnesu izbjegle osobe iz BiH koje zahtijevaju da budu upisane u Središnji birački popis, provjerava dokaze kojim se dokazuje identitet i prebivalište za izbjegle osobe i donosi odgovarajuće napatke u svezi s postupkom upisa birača u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan BiH.

(9) Upis u Središnji birački popis državljana Bosne i Hercegovine koji imaju status izbjeglih osoba iz Bosne i Hercegovine, a koje imaju biračko pravo sukladno s ovim Zakonom, kontinuirani je proces koji se vrši tijekom cijele godine, uz priloženu dokumentaciju iz stavka (3) ovog članka.

Članak 3.16

(1) Državljanin Bosne i Hercegovine iz članka 3.15 stavak (1), (2) i (3) ovog Zakona dužan je dostaviti sve izmjene koje se odnose na podatke koje je prethodno dostavio u Središnje izborno povjerenstvo BiH i na temelju kojih se nalazi u izvrtku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan BiH. Izmjene o podacima dostavljaju se najkasnije do isteka roka utvrđenog za podnošenje prijave za glasovanje izvan BiH za slijedeće izbore.

(2) Ako državljanin Bosne i Hercegovine iz članka 3.15 stavak (1) ovog Zakona ne podnese prijavu prije isteka roka utvrđenog za podnošenje prijave za glasovanje izvan BiH na slijedećim izborima,

nalaziti će se u izvratku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje na odgovarajućem biračkom mjestu u osnovnoj izbornoj jedinici u kojoj ima prebivalište.

(3) Ako državljanin Bosne i Hercegovine iz članka 3.15 stavak (2) ovog Zakona ne dostavi dokaze o prebivalištu u BiH sukladno s člankom 20.8 ovog Zakona, bit će upisan u izvatak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan BiH, sa pravom glasa za osnovnu izbornu jedinicu u kojoj ima prebivalište prema podacima kojim raspolaže tijelo koje tehnički održava evidenciju Središnjeg biračkog popisa.

(4) Ako se državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u izvatak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan zemlje vratio u Bosnu i Hercegovinu prije roka utvrđenog za zaključenje izvataka iz konačnog Središnjeg biračkog popisa za naredne izbore, dužan je podnijeti zahtjev za promjenu biračke opcije nadležnom Centru za birački popis.

(5) Centar za birački popis putem općinskog izbornog povjerenstva zaprima i obrađuje sve zahtjeve iz stavka (4) ovog članka sukladno s propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i dostavlja ove podatke Središnjem izbornom povjerenstvu BiH s ciljem evidentiranja nastalih promjena na izvratku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan BiH.

(6) Ako se državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u izvatak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan zemlje vratio u Bosnu i Hercegovinu nakon isteka roka utvrđenog za zaključenje izvataka iz konačnog Središnjeg biračkog popisa za naredne izbore, bit će mu dozvoljeno da glasuje nepotvrđenim/kuvertiranim glasačkim listićem na biračkom mjestu u osnovnoj izbornoj jedinici za koju ima pravo da glasuje.

Članak 3.17

(1) Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo, a ne nalazi se u zaključenom izvratku iz Središnjeg biračkog popisa, može glasovati ako predloži važeći identifikacijski dokument iz članka 5.12 ovog Zakona i potvrdu o mjestu prebivališta.

(2) Birač iz stavka (1) ovog članka će glasovati na biračkom mjestu prema njegovom prebivalištu.

(3) Središnje izborni povjerenstvo BiH utvrđuje propisima način i postupak glasovanja birača iz stavka (1) ovog članka i način provjere biračkog prava ovih birača.

POGLAVLJE 4 OVJERA I KANDIDIRANJE ZA IZBORE

Članak 4.1

Da bi sudjelovali na izborima, političke stranke, neovisni kandidati, koalicije i liste neovisnih kandidata ovjeravaju se kod Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Članak 4.2

Da bi se ovjerio za izbore za sva tijela na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini, neovisni kandidat ili kandidat na kandidacijskoj listi političke stranke, neovisnih kandidata ili kandidacijskoj listi koalicije mora ispunjavati slijedeće uvjete:

1. kandidat mora biti upisan u Središnji birački popis u općini u kojoj se kandidira, ili u općini unutar granica izborne jedinice ako se kandidira za višu razinu vlasti, najkasnije do dana raspisivanja izbora; i
2. kandidat se može kandidirati samo za dužnost u jednoj izbornoj jedinici, na bilo kojoj razini vlasti, i pojaviti se na samo jednoj listi političke stranke, koalicije ili listi neovisnih kandidata.

Članak 4.3

Da bi sudjelovala na izborima, politička stranka mora biti registrirana kod nadležnog tijela, sukladno s zakonom. Uz prijavu za ovjeru mora biti priložen dokaz koji nije stariji od 60 dana da je politička stranka registrirana kod nadležnog tijela, koji nije stariji od 60 dana. Politička stranka mora podnijeti prijavu za ovjeru pod istim nazivom pod kojim se registrirala kod nadležnog tijela.

Članak 4.4

(1) Prijava za ovjeru političke stranke ili neovisnog kandidata sastoji se od spiska koji sadrži ime i prezime, originalan potpis, broj valjane osobne iskaznice i jedinstveni matični broj svakog birača upisanog u Središnji birački popis koji podržava prijavu političke stranke ili neovisnog kandidata. Prijava sadrži broj računa za financiranje izborne kampanje.

(2) Obrazac za potpise utvrđuje Središnje izborno povjerenstvo BiH. Obrasci se unaprijed tiskaju, te sadrže prostor predviđen za upisivanje naziva stranke ili imena i prezimena neovisnog kandidata, kao i redne serijske brojeve.

(3) Političke stranke ili neovisni kandidati, dužni su potpise prikupljati samo na obrascima koje im dodjeli Središnje izborno povjerenstvo BiH. Ostali obrasci, koje dostavi politička stranka ili neovisni kandidat, ne uzimaju se u obzir.

(4) Obrazac za potpise također sadrži ime i prezime, broj valjane osobne iskaznice, originalni potpis i jedinstveni matični broj osobe koja je odgovorna za prikupljanje potpisa potpore.

(5) Da bi se ovjerali za sudjelovanje na izborima, politička stranka ili neovisni kandidat moraju podnijeti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH prijavu za sudjelovanje na izborima, koja sadrži najmanje:

1. pet tisuća (5.000) potpisa birača upisanih u Središnji birački popis za izbore za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine;
2. pet tisuća (5.000) potpisa birača upisanih u Središnji birački popis za izbore za zastupnike Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
3. tri tisuće (3.000) potpisa birača upisanih u Središnji birački popis za izbore zastupnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, ili za izbore narodnih poslanika Narodne skupštine Republike Srpske, ili za izbor predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske;
4. pet stotina (500) potpisa birača upisanih u Središnji birački popis za izbore zastupnika u kantonalne skupštine Federacije Bosne i Hercegovine u kantonu u kojem broj birača upisanih u Središnji birački popis na dan raspisivanja izbora nije bio veći od 100.000 birača, ili tisuću (1000) potpisa za izbore u kantonu u kojem je ovaj broj bio veći od 100.000 birača upisanih u Središnji birački popis;
5. stotinu potpisa birača upisanih u Središnji birački popis za izbore za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine i za načelnika općine, u općini u kojoj broj birača upisanih u Središnji birački

popis na dan raspisivanja izbora nije bio veći od 10.000 birača, ili 200 potpisa za izbore u općini u kojoj je ovaj broj bio veći od 10.000 birača upisanih u Središnji birački popis;

6. pet % potpisa birača upisanih u Središnji birački popis za izbore za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine i za načelnika općine, u općini u kojoj broj birača upisanih u Središnji birački popis na dan raspisivanja izbora nije bio veći od 1000 birača upisanih u Središnji birački popis i
7. potpisi potpore podneseni za izbore za višu razinu vlasti vrijede i za nižu razinu vlasti koja je uključen u tu razinu vlasti.

Članak 4.5

(1) Politička stranka čiji član je nositelj mandata u istom tijelu za koje politička stranka podnosi prijavu za ovjeru kandidature oslobođena je obveze prikupljanja potpisa iz članka 4.4 ovog Zakona, osim za izbore za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

(2) Politička stranka oslobođena je obveze prikupljanja potpisa iz članka 4.4 ovog Zakona i u slučaju kada se podnosi prijava za ovjeru kandidature za tijelo koje je na istoj ili nižoj razini od tijela u kojem član političke stranke ima mandat. Potpisi potpore koji su prikupljeni za određenu razinu vlasti mogu se koristiti i na prijevremenim izborima u istom izbornom ciklusu.

Članak 4.6

(1) Politička stranka podnosi prijavu za ovjeru Središnjem izbornom povjerenstvu BiH najkasnije 135 dana prije dana izbora.

(2) Središnje izborni povjerenstvo BiH ovjerava prijavu političke stranke za sudjelovanje na izborima, ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni ovim Zakonom, najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema prijave.

(3) Ako Središnje izborni povjerenstvo BiH ustanovi da su podaci iz prijave netočni ili nepotpuni ili da prijava sadrži neki drugi nedostatak ili nepravilnosti u smislu ovog Zakona ili akta Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, o tome obavještava podnositelja prijave, koji je dužan ispraviti nepravilnosti u roku od dva dana od dana primitka obavjesti. Nakon isteka ovog roka ako politička stranka ne otkloni nedostatak ili nepravilnost iz ovog stavka, Središnje izborni povjerenstvo BiH neće ovjeriti prijavu političke stranke za sudjelovanje na izborima. Središnje izborni povjerenstvo BiH odlučuje da li će potvrditi ili odbiti prijavu za sudjelovanje na izborima.

Članak 4.7

Ako dvije političke stranke ili koalicije ili dvije liste neovisnih kandidata imaju istovjetne nazive ili nazive koji su slični u tolikoj mjeri da bi mogli zbuniti birača ili ga dovesti u zabludu, Središnje izborni povjerenstvo BiH utvrđuje koja politička stranka ima pravo da koristi taj naziv u izborne svrhe, uzimajući u obzir nadnevak kada se svaka politička stranka registrirala kod nadležnog tijela.

Članak 4.9

Kada se nezavisni kandidat s mandatom u svojstvu nezavisnog kandidata kandiduje za organ koji je na istom ili nižem nivou od organa u kojem ima mandat, oslobođen je obaveze prikupljanja potpisa iz člana 4.4 ovog Zakona, osim obaveze prikupljanja potpisa za izbor člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske.

Članak 4.10

- (1) Neovisni kandidat podnosi prijavu za kandidaturu najkasnije 135 dana prije izbora. Prijava sadrži ime i prezime, nacionalnost, adresu, jedinstveni matični broj, nadnevak i potpis neovisnog kandidata.
- (2) Središnje izborno povjerenstvo BiH potvrđuje prijavu neovisnog kandidata za sudjelovanje na izborima, ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni ovim zakonom najkasnije u roku od 15 dana od dana primitka prijave.
- (3) Središnje izborno povjerenstvo BiH provjerava da li je prijava podnesena sukladno s ovim Zakonom, te ovjerava, odbija prijavu ili zahtjeva od kandidata da otkloni nepravilnosti u prijavi.
- (4) Ako Središnje izborno povjerenstvo BiH ustanovi da su podaci iz prijave netočni ili nepotpuni ili da prijava sadrži neki drugi nedostatak ili nepravilnosti u smislu ovog Zakona ili akta Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, o tome obavještava podnositelja prijave, koji je dužan ispraviti nepravilnosti u roku od dva dana od dana primitka obavjesti. Nakon isteka ovog roka ako neovisni kandidat ne otkloni nedostatak ili nepravilnost iz ovog stavka, Središnje izborno povjerenstvo BiH neće ovjeriti prijavu neovisnog kandidata za sudjelovanje na izborima.
- (5) Neovisni kandidat ne može se istodobno kandidirati kao neovisni kandidat u više od jedne izborne jedinice, niti se može istodobno kandidirati na listi političke stranke, listi neovisnih kandidata ili kandidacijskoj listi koalicije.
- (6) Nakon ovjere, neovisni kandidat ne može povući kandidaturu.

Članak 4.11

Da bi se politička stranka ili neovisni kandidat ovjerali za izbore dužni su podnijeti potpise potpore sukladno s člankom 4.4 ovog Zakona. Jedan birač može na obrascu za potpis potpore svoj glas dati samo jednoj političkoj stranci ili neovisnom kandidatu u jednom entitetu. Središnje izborno povjerenstvo BiH regulira način na koji se potpisi potpore provjeravaju i potvrđuju.

Članak 4.12

- (1) Dvije ili više ovjerenih političkih stranaka koje žele formirati koaliciju moraju Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti prijavu za ovjeru pod jednim nazivom koalicije i akt o određivanju ovlaštenog predstavnika koalicije potpisan od svih predsjednika političkih stranaka članica koalicije i podatke o sjedištu koalicije, odnosno adresu na koju će biti dostavljana sva pismena.
- (2) Ako koalicije imaju identične nazive ili nazive koji su slični nazivu političke stranke ili koaliciji u tolikoj mjeri da bi mogli zbuniti birača ili ga dovesti u zabludu, Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje ko ima pravo da koristi taj naziv u izborne svrhe.
- (3) Koalicija podnosi prijavu za ovjeru najkasnije 110 dana prije dana izbora.
- (4) Ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni ovim Zakonom, Središnje izborno povjerenstvo BiH ovjerava prijavu koalicije za sudjelovanje na izborima najkasnije u roku od sedam dana od dana primitka prijave.
- (5) Ako Središnje izborno povjerenstvo BiH ustanovi da su podaci iz prijave netočni ili nepotpuni ili da prijava sadrži neki drugi nedostatak ili nepravilnosti u smislu ovog Zakona ili akta Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, o tome obavještava podnositelja prijave, koji otklanja nepravilnosti u roku od dva

dana od dana primitka obavjesti. Nakon isteka ovog roka ako koalicija ne otkloni nedostatak ili nepravilnost iz ovog stavka, Središnje izborno povjerenstvo BiH neće ovjeriti prijavu koalicije za sudjelovanje na izborima.

Članak 4.13

(1) Politička stranka koja je član koalicije ne može za isto tijelo vlasti sudjelovati na izborima kao član druge koalicije ili kao zasebna politička stranka.

(2) Koalicija ima status političke stranke u izbornom procesu od dana ovjere za sudjelovanje na izborima koalicije, do dana ovjere izbornih rezultata. Politička stranka se, kao član koalicije, ne može povući iz ovjerene koalicije sve do ovjere izbornih rezultata.

Članak 4.14

Koalicija može zadržati naziv pod kojim je bila ovjerena za prethodne izbore samo ako je sačinjavaju iste političke stranke koje su bile ovjerene kao koalicija na prethodnim izborima.

Članak 4.15

(1) Za izbore na svim razinama vlasti, dva ili više ovjerenih neovisnih kandidata mogu se udružiti i podnijeti jednu listu neovisnih kandidata, pod jednim imenom i akt o određivanju osobe ovlaštene za zastupanje pred Središnjim izbornim povjerenstvom BiH. Lista neovisnih kandidata podnosi svoj zahtjev za ovjeru najkasnije 110 dana prije dana izbora.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH ovjerava prijavu liste neovisnih kandidata za sudjelovanje na izborima ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni ovim Zakonom najkasnije u roku od sedam dana od dana primitka prijave.

(3) Ako Središnje izborno povjerenstvo BiH ustanovi da su podaci iz prijave netočni ili nepotpuni ili da prijava sadrži neki drugi nedostatak ili nepravilnosti u smislu ovog Zakona ili akta Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, o tome obavještava podnositelja prijave liste neovisnih kandidata, koji je dužan otkloniti nepravilnosti u roku od dva dana od dana primitka obavjesti. Nakon isteka ovog roka ako podnositelj prijave liste neovisnih kandidata ne otkloni nedostatak ili nepravilnost iz ovog stavka, Središnje izborno povjerenstvo BiH neće ovjeriti prijavu liste neovisnih kandidata za sudjelovanje na izborima.

Članak 4.16

(1) Uz prijavu za ovjeru, politička stranka ili neovisni kandidat prilažu dokaz o uplaćenju pristojbi koji je odredilo Središnje izborno povjerenstvo BiH za te izbore. Uplaćeni novčani iznos pristojbe za ovjeru se vraća ako politička stranka ili neovisni kandidat osvoji:

1. za članove Predsjedništva BiH 1/3 glasova od ukupnog broja glasova koje je osvojio izabrani član Predsjedništva BiH na izborima,
2. za predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske 1/3 glasova od ukupnog broja glasova koje je osvojio izabrani predsjednik i potpredsjednici Republike Srpske na izborima, iz odgovarajućeg konstitutivnog naroda,

3. za Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Zastupnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, za Narodnu skupštinu Republike Srpske i za skupštine kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine više od 3% od ukupnog broja važećih glasova u toj izbornoj jedinici,
4. za načelnike/gradonačelnike općina 1/3 glasova od ukupnog broja glasova koje je osvojio izabrani načelnik/gradonačelnik,
5. za odbornike/vijećnike općina više od 3% od ukupnog broja važećih glasova u toj izbornoj jedinici.

(2) Ako je koalicija ili lista neovisnih kandidata osvojila broj glasova iz stavka (1) ovog članka, smatrat će se da je svaka politička stranka u koaliciji ili svaki neovisni kandidat na listi neovisnih kandidata ispunio uvjet za povrat pristojbe.

Članak 4.17

Da bi politička stranka, koalicija, neovisni kandidat ili lista neovisnih kandidata bila ovjerena za sudjelovanje na izborima, dužni su uz svaku prijavu priložiti svu potrebnu dokumentaciju i podatke predviđene ovim Zakonom.

Članak 4.18

Ovjerena politička stranka, koalicija ili lista neovisnih kandidata dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH kandidacijsku listu na ovjeru. Ime i prezime kandidata na kandidacijskoj listi ovjerenog političkog subjekta mora biti istovjetno imenu i prezimenu kandidata u Središnjem biračkom popisu.

Članak 4.19

(1) Ovjerena politička stranka ili koalicija podnose zasebnu kandidacijsku listu za svaku izbornu jedinicu.

(2) Broj kandidata na kandidacijskoj listi može biti veći za 5 kandidata od broja mandata koji se dodjeljuju.

(3) Svaka kandidacijska lista uključuje kandidate muškog i ženskog spola, koji su ravnopravno zastupljeni. Ravnopravna zastupljenost spolova postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen s najmanje 40% od ukupnog broja kandidata na listi. Kandidati spola koji je manje zastupljen raspoređuju se na kandidacijskoj listi na slijedeći način: najmanje jedan kandidat manje zastupljenog spola među prva dva kandidata, dva kandidata manje zastupljenog spola među prvih pet kandidata i tri kandidata manje zastupljenog spola među prvih osam kandidata, itd.

(4) Kandidacijska lista sadrži ime i prezime svakog kandidata na listi, jedinstveni matični broj, adresu prebivališta, izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili skupini ostalih, potpis predsjednika političke stranke, odnosno potpis ovlaštene osobe koalicije za zastupanje pred Središnjim izbornim povjerenstvom BiH. Uz prijedlog liste dostavlja se izjašnjenje svakog od kandidata na listi o prihvaćanju kandidature i izjava da nema smetnji iz članka 1.8 stavak (1) i 1.10 stavak (1) točka 5. ovog Zakona. Izjašnjenje i izjave moraju biti ovjerene na način propisan zakonom ili kod nadležnog općinskog izbornog povjerenstva.

(5) Izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili skupini ostalih iz stavka (4) ovog članka koristit će se kao osnova za ostvarivanje prava na izabranu odnosno imenovanu dužnost za koju je uvjet

izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili skupini ostalih u izbornom ciklusu za koji je kandidacijska lista podnesena.

(6) Kandidat ima pravo da se ne izjasni o svojoj pripadnosti konstitutivnom narodu ili skupini ostalih na kandidacijskoj listi, ali neizjašnjavanje će se smatrati kao odustajanje od prava na izabranu, odnosno imenovanu dužnost za koju je uvjet izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili skupini ostalih.

(7) Ako se na kandidacijskim listama nalazi veći broj kandidata od broja propisanog stavkom (2) ovog članka ili kandidacijska lista ne ispunjava uvjete iz stavka (3) ovog članka, Središnje izborno povjerenstvo BiH ovjerit će kandidacijsku listu do broja na listi koji ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

Članak 4.20

Ime kandidata na listi političke stranke, koalicije ili na listi neovisnih kandidata ne može se povući nakon što kandidacijsku listu ovjeri Središnje izborno povjerenstvo BiH. Ako je kandidat lišen poslovne sposobnosti, ili odbije mandat nakon ovjere izbornih rezultata od Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, ime tog kandidata briše se sa kandidacijske liste i mandat se dodjeljuje sukladno s člankom 9.10 ovog Zakona, osim za kandidacijske liste za kantone i općine, kada se mandat dodjeljuje sukladno s člankom 13.5 ovog Zakona. Kandidat ili njegov zakonski zastupnik, u slučaju kada je kandidat nesposoban, mora Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti izjavu o odbijanju mandata u pisanoj formi. Kandidat ne može povući svoju kandidaturu prije ovjere izbornih rezultata.

Članak 4.21

(1) Kandidacijske liste političkih stranaka, liste neovisnih kandidata i koalicija moraju se podnijeti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH najkasnije 90 dana prije dana izbora.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH pregleda kandidacijsku listu i ovjerava ili odbija kandidate na listi najkasnije 25 dana nakon što joj je kandidacijska lista podnesena. Središnje izborno povjerenstvo BiH obavještava političku stranku, koaliciju ili listu neovisnih kandidata o kandidatima koji su odbijeni. Politička stranka, koalicija ili lista neovisnih kandidata dužna je u roku od pet dana od dana primitka obavjesti otkloniti nepravilnosti na kandidacijskoj listi, zamjenom kandidata ili osiguranjem dodatne dokumentacije, ako Središnje izborno povjerenstvo BiH uputi takav zahtjev.

(3) Nakon ovjere kandidacijskih listi, sve do isteka mandata tijela, politička stranka, koalicija ili lista neovisnih kandidata ne mogu mijenjati kandidacijsku listu, niti kandidat može povući kandidaturu.

(4) Nakon ovjere kandidacijskih listi, pa do početka tiskanja glasačkih listića, politička stranka, koalicija i lista neovisnih kandidata ima pravo da zamijeni kandidata na listi samo u slučaju smrti kandidata, ili ako su u tom vremenu nastupili razlozi iz članka 1.10 stavak (1) točka 5. ovog Zakona.

Članak 4.22

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH vodi evidenciju o prijavama za ovjeru sudjelovanja na izborima.

(2) Sve izmjene podataka koje se vode u evidenciji o prijavama za ovjeru sudjelovanja na izborima, politička stranka, koalicija, neovisni kandidat i lista neovisnih kandidata dužni su, u roku od deset dana od dana izmjene, dostaviti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Članak 4.23

(1) Nakon ovjere podnesenih kandidacijskih listi, Središnje izborno povjerenstvo BiH objavljuje kandidacijsku listu sa nazivima ovjerenih političkih stranaka, koalicija, neovisnih kandidata i listi neovisnih kandidata, za svake izbore, prema redosljedu koji se dobije ždrijebom, sukladno s člankom 5.15 ovog Zakona. Kandidacijske liste objavljuju se u službenim glasilima najkasnije 45 dana prije dana izbora. Kandidacijske liste se također izlažu na biračkim mjestima i objavljuju u sredstvima javnog informiranja.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH uklonit će s kandidacijske liste kandidata iz članka 4.21 stavak (4) ovog Zakona i naložiti političkoj stranci, koaliciji ili listi neovisnih kandidata da u roku od 48 sati izvrši zamjenu kandidata na kandidacijskoj listi i takav kandidat podliježe provjerama sukladno s odredbama ovog Zakona.

(3) Ako politička stranka, koalicija i lista neovisnih kandidata ne izvrši zamjenu kandidata u roku iz stavka (2) ovog članka, kandidacijska lista bez imena kandidata iz članka 4.21 stavak (4) ovog Zakona smatrat će se potpunom i ovjerenom.

Članak 4.24

(1) Svaka politička stranka ili koalicija, koja je ovjerena da predloži kandidate za Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Zastupnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ili za Narodnu skupštinu Republike Srpske podnosi Središnjem izbornom povjerenstvu BiH kandidacijsku listu za kompenzacijske mandate. Ta lista dostavlja se za svaki od navedenih tijela za koje je politička stranka ili koalicija ovjerena, u roku od pet dana od dana ovjere listi kandidata sukladno s člankom 4.21 ovog Zakona.

(2) Kandidacijska lista za kompenzacijske mandate sadrži samo imena kandidata koji se već nalaze na redovnim kandidacijskim listama koje je podnijela politička stranka ili koalicija za jednu ili više višečlanih izbornih jedinica. Kandidati koji se nalaze na kandidacijskoj listi za kompenzacijske mandate mogu biti sa liste bilo koje višečlane izborne jedinice jednog entiteta i za istu izbornu razinu. Svaka kandidacijska lista za kompenzacijske mandate uključuje kandidate muškog i ženskog spola koji su ravnopravno zastupljeni. Ravnopravna zastupljenost spolova postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen s najmanje 40% od ukupnog broja kandidata na listi. Kandidati manje zastupljenog spola raspoređuju se na kandidacijskoj listi za kompenzacijske mandate na slijedeći način: najmanje jedan kandidat manje zastupljenog spola među prva dva kandidata, dva kandidata manje zastupljenog spola među prvih pet kandidata, tri kandidata manje zastupljenog spola među prvih osam kandidata itd.

(3) Kandidacijska lista za kompenzacijske mandate može sadržavati maksimalno onoliko imena kandidata koliko je političkoj stranci ili koaliciji već ovjereno na svim redovnim kandidacijskim listama za sve višečlane izborne jedinice jednog entiteta i za istu izbornu razinu.

(4) Kandidacijska lista za kompenzacijske mandate neće se tiskati na glasačkom listiću i koristi se samo u svrhu dodjele kompenzacijskih mandata na osnovu članaka 9.7, 10.6 i 11.6 ovog Zakona. Liste objavljuje u "Službenom glasniku BiH" i sredstvima javnog informiranja Središnje izborno povjerenstvo BiH.

Članak 4.25

(1) U smislu ovog Poglavlja, svaki dokument ili pismeno koje politička stranka, koalicija, neovisni kandidat ili lista neovisnih kandidata podnese Središnjem izbornom povjerenstvu BiH smatrat će se valjanim samo ako su ga potpisale osobe koje su u prijavi za ovjeru za sudjelovanje na izborima navedena kao osobe ovlaštene za zastupanje i čiji je potpis deponiran kod Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(2) U smislu ovog Poglavlja, Središnje izborni povjerenstvo BiH će sve odnose sa političkom strankom, koalicijom, neovisnim kandidatom i listom neovisnih kandidata obavljati isključivo preko sjedišta političke stranke, koalicije, neovisnog kandidata ili liste neovisnih kandidata ili preko osobe ovlaštene za zastupanje pred Središnjim izbornim povjerenstvom BiH.

POGLAVLJE 5 PROVEDBA IZBORA

Članak 5.1

(1) Glasovanje se provodi na biračkim mjestima, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Biračka mjesta određuje općinsko izborni povjerenstvo najkasnije 65 dana prije dana izbora. Općinsko izborni povjerenstvo, neposredno nakon određivanja biračkih mjesta, podnosi popis lokacija biračkih mjesta Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Središnje izborni povjerenstvo BiH može promijeniti lokaciju biračkog mjesta ako utvrdi da nije pogodna za glasovanje.

(3) Biračko mjesto ne može se nalaziti u vjerskom objektu, zgradi tijela vlasti, zgradi koja je vlasništvo političke stranke ili u kojoj je sjedište političke stranke, zgradi koja je korištena kao mjesto za mučenja ili zlostavljanja, ili mjestu gdje se služi ili konzumira alkohol.

(4) Svako biračko mjesto označava se rednim brojem.

(5) Općinsko izborni povjerenstvo, najkasnije 15 dana prije dana izbora, objavljuje koja su biračka mjesta određena za glasovanje i gdje birači mogu glasovati.

Članak 5.2

(1) Biračko mjesto određuje se prema broju birača, koji, u pravilu ima do 800, a ne može biti veći od 1.000, uzimajući u obzir i udaljenost birača od biračkog mjesta.

(2) U prostoriji određenoj za glasovanje uređuje se poseban prostor u kojem je osigurana tajnost glasovanja.

(3) Općinsko izborni povjerenstvo dužno je pravovremeno osigurati da prostor određen za biračko mjesto bude pripremljen i otvoren za vrijeme glasovanja.

(4) Pod biračkim mjestom i njegovom okolicom, u smislu ovog zakona, smatra se biračko mjesto kao i prostor u krugu od 50 metara od ulaza u zgradu u kojoj se nalazi biračko mjesto.

Članak 5.3

(1) Općinsko izborno povjerenstvo, sukladno s naputkom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, a najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkih mjesta na dan izbora, dostavlja biračkom odboru birački materijal, uključujući odgovarajući broj glasačkih kutija, glasačkih listića i kandidacijskih listi, izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za određeno biračko mjesto i obrazac zapisnika o radu biračkog odbora o čemu se sačinjava zapisnik koji potpisuju svi članovi biračkog odbora.

(2) U slučaju da izborni materijal iz stavka (1) ovog članka nije dostavljen potpun i u ispravnom stanju, birački odbor o tome obavještava općinsko izborno povjerenstvo koje je obvezno da ukloni sve uočene nedostatke odmah, a najkasnije do otvaranja biračkog mjesta.

(3) Birački odbor odgovoran je za sigurnost biračkog materijala od trenutka primitka tog materijala do završetka svih svojih dužnosti nakon zatvaranja biračkog mjesta i uručenja materijala općinskom izbornom povjerenstvu, sukladno s odredbama ovog Zakona.

Članak 5.4

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH osigurava biračkom odboru dovoljan broj glasačkih listića, uključujući jedan broj dodatnih glasačkih listića u odnosu na broj glasačkih listića koji su prema izvatku iz Središnjeg biračkog popisa potrebni za to biračko mjesto. Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise kojima se utvrđuje način zaduživanja glasačkih listića izdatih pojedinom biračkom mjestu.

(2) Nadležno općinsko izborno povjerenstvo, sukladno s naputcima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, potvrđuje broj zaprimljenih glasačkih listića, kao i broj glasačkih listića dostavljenih biračkim mjestima.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise o kontroli glasačkih listića.

Članak 5.5

Svi članovi biračkog odbora ili njihovi zamjenici moraju biti nazočni tijekom cijelog procesa glasovanja, uključujući utvrđivanje rezultata glasovanja.

Članak 5.6

(1) Predsjednik biračkog odbora, zajedno sa ostalim članovima biračkog odbora, održava red na biračkom mjestu i njegovoj okolini. Ako se red na biračkom mjestu naruši, predsjednik biračkog odbora može zatražiti pomoć policije. Glasovanje se prekida dok se na biračkom mjestu nalaze pripadnici policije.

(2) Predsjednik biračkog odbora, prigodom otvaranja biračkog mjesta, dužan je sukladno s propisom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH odrediti dužnosti svakom članu biračkog odbora i evidentirati ih u dijelu zapisnika o radu biračkog odbora predviđenog za unošenje navedenih podataka.

(3) Predsjednik biračkog odbora može sa biračkog mjesta i njegove okolice udaljiti svaku osobu koja narušava red. Svako udaljavanje sa biračkog mjesta bit će zabilježeno u zapisnik o radu biračkog odbora. Birački odbor odlučuje o udaljavanju sa biračkog mjesta promatrača akreditiranog sukladno s odredbama Poglavlja 17 ovog Zakona.

(4) Na biračkom mjestu i u njegovoj okolini nije dozvoljeno nošenje oružja ili opasnih predmeta, osim za pripadnike policije u slučajevima navedenim u stavku (1) ovog članka.

(5) Nije dozvoljeno donošenje obilježja i simbola sa političkom konotacijom na biračko mjesto i u njegovu okolini.

Članak 5.7

(1) Tijekom procesa glasovanja vodi se zapisnik o radu biračkog odbora. Zapisnik o radu biračkog odbora je pisani dokument u koji se upisuju informacije u svezi s glasovanjem, kao i drugi događaji koji se dešavaju na biračkom mjestu i u njegovoj okolini, od otvaranja biračkog mjesta do utvrđivanja izbornih rezultata. Oblik zapisnika o radu biračkog odbora propisuje Središnje izborno povjerenstvo BiH. U zapisnik se unose slijedeći podaci:

1. popis i količina izbornog materijala, dostavljena biračkom mjestu;
2. popis svih akreditiranih promatrača na biračkom mjestu;
3. zapažanja o svim važnim događajima do kojih dođe na biračkom mjestu i
4. svi podaci koji se, sukladno s odredbama ovog Zakona, unose u zapisnik o radu biračkog odbora.

(2) Član biračkog odbora, birač ili akreditirani promatrač ima pravo da u zapisnik o radu biračkog odbora unese svoje mišljenje ili primjedbe na proces glasovanja, ili ih predati u pisanom obliku, o čemu predsjednik biračkog odbora izdaje potvrdu o predaji primjedbi, a o čemu može obavijestiti i općinsko izborno povjerenstvo. Ako ova osoba osobno ne potpiše zapisnik o radu biračkog odbora, njeno mišljenje ili primjedba neće biti razmatrani.

(3) Ako se članu biračkog odbora, biraču ili akreditiranom promatraču onemogućí da unese svoje mišljenje ili primjedbe u zapisnik, one se mogu dostaviti općinskom izbornom povjerenstvu.

Članak 5.8

Prije početka glasovanja, birački odbor, u sastavu predviđenom člankom 5.5 ovog Zakona, u prisutnosti akreditiranih promatrača će:

1. izložiti prazne glasačke kutije i zapečatiti ih;
2. prebrojati i upisati u odgovarajuće obrasce ukupan broj birača za biračko mjesto na temelju izvotka iz Središnjeg biračkog popisa i
3. prebrojati i upisati u odgovarajuće obrasce ukupan broj svih glasačkih listića koji su primljeni za to biračko mjesto.

Članak 5.9

(1) Glasovanje traje neprekidno tijekom dana, sa početkom u 7.00 sati i završetkom u 19.00 sati. Ako dođe do narušavanja reda, predsjednik biračkog odbora može prekinuti glasovanje dok se ne uspostavi red. Razlozi i uzroci prekida glasovanja unose se u zapisnik o radu biračkog odbora.

(2) Biračko mjesto zatvara se u 19.00 sati. Biračima koji čekaju u redu na biračkom mjestu u vrijeme njegovog zatvaranja dozvoljeno je da glasuju.

(3) Ako je zbog narušavanja reda glasovanje prekinuto u trajanju do tri sata ili kraće, glasovanje će se produžiti za razdoblje od u dužini trajanja toga prekida, o čemu odlučuje predsjednik biračkog

odbora. Ako je prekid trajao dulje od tri sata, o duljini razdoblja za koje se glasovanje produžava odlučuje općinsko izborno povjerenstvo.

(4) Ako biračko mjesto nije otvoreno na vrijeme, a kašnjenje je trajalo do tri sata ili kraće, glasovanje na tom biračkom mjestu može se produljiti za vremensko razdoblje u duljini trajanja kašnjenja. Ako je kašnjenje trajalo dulje od tri sata, o duljini razdoblja za koje se glasovanje produžava odlučuje općinsko izborno povjerenstvo.

Članak 5.10

Središnje izborno povjerenstvo BiH i nadležna tijela za provedbu izbora osiguravaju da glasovanje bude tajno i da se obavlja osobno, glasačkim listićem.

Članak 5.11

- (1) Članovi biračkog odbora dužni su objasniti biraču način glasovanja i osigurati tajnost glasovanja.
- (2) Članovi biračkog odbora ne smiju utjecati na odluku birača.

Članak 5.12

- (1) Birač glasuje na biračkom mjestu u kojem je upisan u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa.
- (2) Birač koji, sukladno s ovim Zakonom, ima pravo glasovati za općinu u kojoj je imao prebivalište 1991. godine, može glasovati na biračkom mjestu za glasovanje u odsutnosti.
- (3) Predsjednik ili član biračkog odbora utvrđuje identitet birača na osnovu valjane osobne isprave.
- (4) Valjana osobna isprava, sa fotografijom, u smislu stavka (3) ovog članka, jedan je od slijedećih dokumenata:
  1. osobna iskaznica,
  2. putovnica i
  3. vozačka dozvola.
- (5) Ako je birač promijenio ime, obavezan je, uz jednu od navedenih osobnih isprava, dati na uvid i rješenje o promjeni imena izdato od nadležnog tijela.

Članak 5.13

- (1) Član biračkog odbora dužan je utvrditi identitet birača, označiti njegovo ime i prezime na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa na koji će se birač potpisati, potom član biračkog odbora izdaje odgovarajući glasački listić ili listiće.
- (2) Potpis birača na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa mora odgovarati potpisu sa identifikacijskog dokumenta koji se predočava članu biračkog odbora o čemu je član biračkog odbora dužan da ga upozori, i za šta je odgovoran član biračkog odbora.

Članak 5.14

- (1) Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje oblik i sadržaj glasačkog listića za sve razine neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini.

(2) Glasački listić omogućava biraču da glasuje samo za jednu od slijedećih opcija:

1. neovisnog kandidata; ili
2. političku stranku, koaliciju ili listu neovisnih kandidata; ili
3. mogućnost da, u okviru kandidacijske liste jedne političke stranke, koalicije ili liste neovisnih kandidata, označi jednog ili više kandidata. Ako je birač ispravno označio jednog ili više kandidata na jednoj listi, smatra se da je ta lista dobila jedan važeći glas u svrhu raspodjele mandata.

(3) Birač može glasovati samo na način koji je utvrđen u ovom članku.

Članak 5.15

(1) Glasački listić sadrži samo slijedeće podatke:

1. nadnevak izbora;
2. naziv tijela za koji se vrši izbor;
3. nazive političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata i imena neovisnih kandidata s oznakom «neovisni kandidat», po redoslijedu utvrđenom na zbirnoj listi ždrijebom provedenim kako bi se odredio njihov redoslijed na glasačkom listiću, kao i imena svih kandidata na listama i
4. naputak o načinu korištenja i ispunjavanja glasačkog listića.

(2) Za svaku političku stranku, koaliciju, listu neovisnih kandidata i neovisnog kandidata, ždrijebom se izvlači broj, kako bi se odredio njihov redoslijed na glasačkom listiću. Broj dobiven žrijebom koristi se za određenu političku stranku ili koaliciju za svaku zazzinu izbora za koji se ta politička stranka ili koalicija pojavljuje na glasačkom listiću. Središnje izborno povjerenstvo BiH objavljuje mjesto, nadnevaki vrijeme održavanja ždrijeba za redoslijed na glasačkom listiću. Predstavnici političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata, neovisnih kandidata i drugi akreditirani promatrači mogu prisustvovati ždrijebu.

Članak 5.16

Birač glasuje u zasebnom prostoru u kojem je osigurana tajnost glasovanja.

Članak 5.17

Glasački listić je nevažeći:

1. ako nije ispunjen, ili je ispunjen tako da nije moguće sa sigurnošću utvrditi kojoj je političkoj stranci, koaliciji, neovisnom kandidatu ili listi neovisnih kandidata birač dao svoj glas;
2. ako su dopisana imena kandidata; ili
3. ako je označeno više od jedne političke stranke, koalicije, neovisnog kandidata ili liste neovisnih kandidata; ili
4. ako se na temelju oznaka, koje je birač dopisao na glasački listić, kao što je potpis, može utvrditi njegov identitet; ili
5. ako birač označi glasački listić na način drugačiji od onog koji je utvrđen u članku 5.14 ovog Zakona.

Članak 5.18

(1) Ako se ime birača ne nalazi na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa zato što se birač registrirao u Središnji birački popis da glasuje izvan zemlje, a vratio se da glasuje osobno u Bosni i Hercegovini, njegovo ime dodaje se na zaseban obrazac koji sadrži sve podatke kao i izvadak iz Središnjeg biračkog popisa. Birač se potpisuje na izvadak i ima pravo glasovati nepotvrđenim-kuvertiranim glasačkim listićem, sukladno s odredbama ovog Zakona.

(2) Osobne isprave birača zadržavaju se dok birač ne vrati nepotvrđeni-kuvertirani glasački listić u zapečaćenoj kuverti. Birač stavlja svoj glasački listić u zasebnu kuvertu, na kojoj će se naznačiti podaci na temelju kojih se može provjeriti njegovo biračko pravo. Kuverta će biti zapečaćena prije nego što je birač ubaci u glasačku kutiju. Poslije zatvaranja biračkog mjesta i poslije otvaranja glasačkih kutija, sukladno s odredbama ovog Zakona, birački odbor broji nepotvrđene-kuvertirane glasačke listiće iz glasačke kutije i zapisuje dobiveni broj u zapisnik o radu biračkog odbora, te pakira i dostavlja sve zapečaćene kuverte općinskom izbornom povjerenstvu. Općinsko izborno povjerenstvo prosljeđuje Središnjem izbornom povjerenstvu BiH pakete zapečaćenih kuverti sa svih biračkih mjesta u toj općini. Središnje izborno povjerenstvo BiH potvrđuje da je taj birač registriran u Središnji birački popis da glasuje izvan zemlje, kao i biračko pravo tog birača prije nego što se otvori kuverta i prije nego što glasački listić bude prebrojan. Ako ne može biti potvrđeno da je taj birač registriran u Središnji birački popis za glasovanje izvan zemlje i da ima biračko pravo, kuverta se ne otvara, niti se broji.

Članak 5.19

(1) Na zahtjev birača koji je slijep, nepismen ili je fizički nesposoban, predsjednik biračkog odbora odobrava primjenu postupka po kojem druga osoba, koju izabere birač koji nije u mogućnosti da glasuje, pomaže tom biraču pri potpisivanju izvatka iz Središnjeg biračkog popisa i glasovanju.

(2) Osoba koja pomaže pri glasovanju ne može biti član biračkog odbora, akreditirani promatrač ili promatrač političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata ili neovisnog kandidata.

(3) Osoba koja pomaže biraču da glasuje napisat će svoje ime tiskanim slovima na izvadak iz Središnjeg biračkog popisa do imena birača kojem je pomagala i potpisati se. Osoba koja pomaže tom biraču ne mora biti registrirani birač.

(4) Jedna osoba može, u smislu stavka (1) i (2) ovog članka, pomagati samo jednom biraču.

Članak 5.20

U slučaju oštećenja glasačkog listića tijekom glasovanja, birački odbor dužan je biraču izdati novi glasački listić i odložiti oštećeni listić u zasebnu kuvertu sa naznakom "oštećeni glasački listići".

Članak 5.21

(1) Državljanin BiH koji ima biračko pravo, a koji je u inozemstvu, ima pravo glasovati poštom. Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje način i proceduru glasovanja državljanina BiH poštom.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise za glasovanje državljanina BiH koji imaju biračko pravo, a koji su vezani za domove zbog starosti, bolesti ili invaliditeta, koji su zatvorenici ili su vezani za ustanove.

Članak 5.22

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise za brojanje glasačkih listića i utvrđivanje rezultata glasovanja birača koji su glasovali nepotvrđenim glasačkim listićima, birača koji su glasovali glasačkim listićima za glasovanje u odsutnosti, birača zatvorenika ili birača koji su vezani za ustanove, birača koji su vezani za domove i nisu u mogućnosti da dođu na biračko mjesto zbog starosti, bolesti ili invaliditeta, kao i birača koji su glasovali poštom.

(2) Svi glasački listići broje se na biračkim mjestima, osim ako Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrdi da će se glasački listići brojati u jednom ili više glavnih centara za brojanje. Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise za brojanje glasova i utvrđivanje rezultata u Glavnom centru za brojanje. Rezultati glasovanja u Glavnom centru za brojanje bit će javno izloženi u centru za brojanje, kako bi javnost mogla imati uvida u njih, a preslik rezultata glasovanja bit će uručene akreditiranim promatračima rada Glavnog centra za brojanje na njihov zahtjev.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH imenuje ravnatelja Glavnog centra za brojanje, kao i tri zamjenika. Ravnatelj i njegovi zamjenici imenuju se iz redova različitih konstitutivnih naroda, odnosno jedan iz reda ostalih. Ravnatelj i njegovi zamjenici su osobe sa najmanje tri godine iskustva u provedbi izbora i ne mogu biti članovi političke stranke.

(4) Glasački listići broje se tako da se ne naruši tajnost glasovanja.

Članak 5.23

(1) Ako se brojanje glasačkih listića vrši na biračkom mjestu, birački odbor počinje utvrđivati rezultate glasovanja nakon završetka procesa glasovanja i zatvaranja biračkog mjesta.

(2) Birački odbor prvo broji neiskorištene i upropaštene glasačke listiće i stavlja ih u odvojene pakete koji se nakon toga zapečate.

(3) Birački odbor nakon toga odvojeno broji birače koji su potpisali izvratke iz Središnjeg biračkog popisa, birače koji su potpisali zaseban izvadak iz članka 5.18 ovog Zakona, te utvrđuje ukupan broj birača, koji su glasovali na biračkom mjestu, i upisuje ove podatke u odgovarajuće obrasce. Birački odbor zatim otvara jednu po jednu glasačku kutiju i broji kuverte sa nepotvrđenim glasačkim listićima, ako ih ima, kao i glasačke listiće koji se nalaze u glasačkoj kutiji. Nakon toga, birački odbor broji važeće glasačke listiće kojima je glasovano za svaku pojedinu političku stranku, koaliciju, listu neovisnih kandidata i neovisnog kandidata, kao i broj glasova za svakog kandidata na kandidacijskoj listi, te utvrđuje broj nevažećih glasačkih listića.

Članak 5.24

Nakon zatvaranja biračkog mjesta na kojem su glasovali birači u odsutnosti, birački odbor razvrstava glasačke listiće po općinama za koje su birači glasovali i dostavlja ih nadležnim općinskim izbornim povjerenstvima. Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje način i postupak razvrstavanja glasačkih listića po općinama i njihovu dostavu nadležnim izbornim povjerenstvima.

Članak 5.25

(1) Osim u slučaju kad Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrdi da će se brojanje djelimično ili u cjelosti obaviti u centrima za brojanje, sukladno s člankom 5.22 stav (2) ovog Zakona, nakon

zatvaranja biračkog mjesta i završetka postupka brojanja, birački odbor u odgovarajuće obrasce unosi slijedeće podatke:

- 1) ukupan broj glasova;
- 2) ukupan broj važećih glasova za svaku političku stranku, koaliciju, listu neovisnih kandidata i neovisnog kandidata;
- 3) ukupan broj glasova za svakog pojedinačnog kandidata na kandidacijskoj listi;
- 4) ukupan broj nevažećih glasačkih listića, posebno navodeći broj glasačkih listića koji su nevažeći jer nisu ispunjeni, a posebno broj glasačkih listića koji su nevažeći jer su pogrešno ispunjeni;
- 5) ukupan broj upropaštenih glasačkih listića;
- 6) ukupan broj nepotvrđenih glasačkih listića koji se nalaze u glasačkoj kutiji, ako ih i ima i
- 7) ukupan broj neiskorištenih glasačkih listića.

(2) Zapisnik o radu biračkog odbora i odgovarajuće obrasce potpisuju svi članovi biračkog odbora. Ako neki član odbije da se potpiše, predsjednik ili jedan od članova koji se potpisuju to će evidentirati zajedno sa razlozima nepotpisivanja.

Članak 5.26

(1) Nakon utvrđivanja rezultata glasovanja, birački odbor odmah, a najkasnije 12 sati nakon zatvaranja biračkog mjesta, dostavlja nadležnom općinskom izbornom povjerenstvu zapisnik o radu biračkog odbora, izvadak iz Središnjeg biračkog popisa, sve zasebne obrasce iz članka 5.18 ovog Zakona, sve nepotvrđene glasačke listiće, važeće glasačke listiće, nevažeće glasačke listiće, te odvojeno neiskorištene i upropaštene glasačke listiće, kao i sve druge obrasce koje zahtijeva Središnje izborni povjerenstvo BiH. Predsjednik biračkog odbora zadržava primjerak izvješća o rezultatima glasovanja.

(2) Predsjednik biračkog odbora javno izlaže detaljni tabelarni prikaz rezultate glasovanja na biračkom mjestu po političkim subjektima i kandidatima kako bi javnost mogla imati uvid u njih, a preslike rezultata glasovanja bit će uručene akreditiranim promatračima rada biračkog odbora na njihov zahtjev.

(3) Birački odbor isporučuje sav preostali izborni materijal općinskom izbornom povjerenstvu.

Članak 5.27

(1) Nakon što od biračkih odbora dobije svu dokumentaciju i materijale za izbore, općinsko izborni povjerenstvo utvrđuje objedinjene zbirne rezultate glasovanja provedenog na teritoriji te općine za tijela na svim razinama vlasti za koje su provedeni izbori i o tome sastavlja zapisnik, koji se podnosi Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku od 24 sata nakon zatvaranja biračkih mjesta. Objedinjeni zbirni rezultati glasovanja za općinu sadrže iste podatke prema članku 5.25 ovog Zakona. Općinsko izborni povjerenstvo zadržava primjerak objedinjenih zbirnih rezultata glasovanja i distribuira ga drugim izbornim tijelima, sukladno s propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(2) Općinsko izborni povjerenstvo javno će izložiti detaljni tabelarni prikaz za objedinjene zbirne rezultate izbora po političkim subjektima i kandidatima kako bi javnost mogla imati uvid u njih, a preslike objedinjenih rezultata glasovanja bit će uručene akreditiranim promatračima rada općinskog izbornog povjerenstva na njihov zahtjev.

Članak 5.28

(1) Da bi bila prihvatljiva, svaka pojedinačna kuverta s glasačkim listićem mora imati poštanski žig zemlje iz koje se glasuje, s nadnevkom ne kasnijim od nadnevka održavanja izbora.

(2) Glasачki listići za glasovanje poštom, koji nisu dostavljeni sukladno s stavkom (1) ovog članka, neće se brojati.

(3) Da bi se brojao glasački listić koji je pravovremeno dostavljen poštom, birač za kog je utvrđeno da je ispravno registriran za glasovanje poštom, mora ga vratiti u zapečaćenoj kuverti kako bi se osigurala tajnost glasovanja te osobe, i uz njega priložiti preslik jedne od osobnih isprava prema članku 5.12 ovog Zakona.

Članak 5.29

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje rezultate svih neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih ovim zakonom istekom roka za podnošenje prigovora, žalbe, odnosno nakon pravomoćnosti odluka.

(2) Propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH određuju se redoslijed utvrđivanja izbornih rezultata za tijela na svim razinama vlasti, način na koji se detaljan tabelarni prikaz rezultata glasovanja stavlja na raspolaganje javnosti, te način objave izbornih rezultata. Detaljan tabelarni prikaz rezultata glasovanja uključuje rezultate na razini biračkog mjesta po političkim subjektima i kandidatima, s tim da se ne naruši tajnost glasovanja, utvrđena člankom 5. 10 ovog Zakona.

Članak 5.29a

Središnje izborno povjerenstvo BiH objavljuje preliminarne, nezvanične i nekompletne rezultate izbora za sve razine vlasti za koje se izbori održavaju, po slijedećem rasporedu:

- a) prve rezultate u 24.00 sata na dan izbora,
- b) dva puta tijekom naredna 24 sata,
- c) u narednih pet dana svaka 24 sata,
- d) narednih dana svakih 48 sati, sve do objave konačnih, službenih i kompletnih rezultata izbora.

Članak 5.30

(1) Nakon što Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrdi i objavi izborne rezultate, općinsko izborno povjerenstvo, ovjereni politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata ili neovisni kandidat, mogu zahtijevati da Središnje izborno povjerenstvo BiH ponovno broji glasačke listiće u određenim izbornim jedinicama u kojima su se politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata ili neovisni kandidat kandidirali za izbore. Akreditirani promatrač može zahtijevati da Središnje izborno povjerenstvo BiH ponovno broji glasačke listiće na biračkom mjestu na kojem je bio promatrač. Ovjereni politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata, neovisni kandidat ili akreditirani promatrač mogu zahtijevati od Središnjeg izbornog povjerenstva BiH da ponovno broji glasačke listiće za glasovanje u odsutnosti, glasačke listiće kojima se glasovalo izvan Bosne i Hercegovine ili nepotvrđene-kuvertirane glasačke listiće.

(2) Skupina od 50 ili više birača, koji su glasovali na istom biračkom mjestu, može zahtijevati da Središnje izborno povjerenstvo BiH ponovno broji glasačke listiće na biračkom mjestu na kojem su glasovali.

(3) Općinsko izborno povjerenstvo može zahtijevati da Središnje izborno povjerenstvo BiH ponovno broji glasačke listiće na biračkom mjestu u njenoj općini.

(4) Središnje izborno povjerenstvo BiH može razmatrati zahtjev za ponovno brojanje glasačkih listića, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- 1) da je zahtjev podnesen u pisanom obliku i da ga je potpisao akreditirani promatrač, skupina od 50 ili više birača koji su glasovali na istom biračkom mjestu, neovisni kandidat, predsjednik političke stranke, nositelj liste neovisnih kandidata ili bilo koji od predsjednika političkih stranaka koje su formirale koaliciju, ili općinsko izborno povjerenstvo;
- 2) da su u zahtjevu točno navedene činjenice koje opravdavaju ponovno brojanje, uključujući članove ovog zakona koji nisu poštovani ili su prekršeni;
- 3) da je u zahtjevu naveden približan broj glasačkih listića za koje se vjeruje da nisu ispravni;
- 4) da je u zahtjevu navedeno kako bi ova povreda zakona utjecala na izborne rezultate i
- 5) da je zahtjev podnesen Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku od tri dana od dana kada je Središnje izborno povjerenstvo BiH objavilo izborne rezultate.

(5) Središnje izborno povjerenstvo BiH može, ako joj nije podnesen zahtjev za ponovno brojanje u smislu stavka (1) ovog članka, ili ako se zahtjev za ponovno brojanje ne smatra valjanim u smislu stavka (3) ovog članka, po službenoj dužnosti narediti ponovno brojanje glasačkih listića.

(6) Središnje izborno povjerenstvo BiH naređuje ponovno brojanje glasačkih listića ako utvrdi da je učinjena povreda ovog Zakona i da ta povreda utječe na dodjelu mandata.

Članak 5.31

Ako Središnje izborno povjerenstvo BiH naredi ponovno brojanje glasačkih listića, točno će navesti koji će se glasački listići ponovno brojati, kao i nadnevke, mjesta i postupke za ponovno brojanje. Kandidati političkih stranaka, koalicija, liste neovisnih kandidata i neovisni kandidati i kandidat s liste pripadnika nacionalnih manjina koji se pojavljuju na glasačkom listiću za koji se vrši ponovno brojanje, kao i drugi akreditirani promatrači, mogu biti nazočni tijekom ponovnog brojanja.

Članak 5.32

(1) Nakon završetka ponovnog brojanja glasačkih listića i istekom roka za podnošenje žalbe, odnosno nakon pravomoćnosti odluka, Središnje izborno povjerenstvo BiH potvrđuje izborne rezultate za tijela na svakoj pojedinoj razini vlasti, u roku od 30 dana od dana održavanja izbora.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise o potvrđivanju izbornih rezultata.

POGLAVLJE 6

ZAŠTITA IZBORNOG PRAVA

Članak 6.1

Zaštitu izbornog prava osiguravaju izborna povjerenstva i Apelacijski odjel Suda Bosne i Hercegovine.

Članak 6.2

(1) Birač i politički subjekt čije je pravo ustanovljeno ovim zakonom povrijeđeno može izbornom povjerenstvu uložiti prigovor najkasnije u roku od 48 sati, odnosno u roku od 24 sata u izbornom razdoblju od učinjene povrede, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Izborna povjerenstva mogu, po saznanju za učinjenju povredu iz svoje nadležnosti, pokrenuti postupak po službenoj dužnosti protiv političkog subjekta i uposlenog ili na drugi način angažiranog u izbornoj administraciji zbog kršenja odredbi ovog Zakona.

(3) Inicijativu za pokretanje postupka u smislu stavka (2) ovog članka može podnijeti pravna ili fizička osoba nadležnom izbornom povjerenstvu u pisanom obliku, u kojoj je obvezno navesti mjesto, vrijeme, sadržaj učinjenje povrede i počinitelja.

Članak 6.3

(1) Prigovor se podnosi na obrascu koji propiše Središnje izborna povjerenstvo BiH. Prigovor sadrži kratak opis učinjene povrede i prilog-dokaze koji potvrđuju navode prigovora. Prigovor mora potpisati podnositelj prigovora. Ako je podnositelj prigovora politička stranka ili koalicija ili lista neovisnih kandidata, prigovor potpisuje predsjednik ili ovlaštenu predstavnik političke stranke ili koalicije ili liste neovisnih kandidata ili osoba koju oni ovlaste uz priloženo ovlaštenje. Podaci o ovlaštenom predstavniku deponiraju se kod općinskog izbornog povjerenstva.

(2) Prigovor se dostavlja bez odgađanja svim stranama navedenim u prigovoru. Strane navedene u prigovoru mogu se u roku od 24 sata od prijema prigovora, u pisanom obliku, izjasniti o navodima prigovora. Nadležna tijela mogu odrediti saslušanje strana.

(3) Središnje izborna povjerenstvo BiH utvrđuje proceduralne naputke za rješavanje po prigovorima podnesenim izbornim povjerenstvima.

(4) Prigovor koji je prema članku 6.2 ovog Zakona podnijela neovlaštena osoba, ili je prigovor podnesen nepravovremeno ili je nepotpun, odbacuje se.

(5) Prigovor će se odbaciti i ako se ne može utvrditi ko je podnositelj prigovora. Podneseni prigovor odnosno žalba u postupku zaštite izbornog prava ne odgađaju obavljanje izbornih radnji koje su propisane ovim Zakonom.

Članak 6.4

(1) Općinsko izborna povjerenstvo u svojoj općini ima prvostupanjsku nadležnost za odlučivanje po prigovorima uloženi zbog povreda pravila ponašanja iz Poglavlja 7, osim u slučaju povrede iz

članka 7.3 stavak (1) točka 3) i 7), članka 7.3 stavak (2) i članka 7.4 stavak (1) točka 3) ovog Zakona, o čemu odlučuje Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(2) Općinsko izborno povjerenstvo dužno je da razmotri prigovor i da donese odluku u roku od 48 sati nakon isteka roka utvrđenog člankom 6.3. stavak (2) ovog Zakona. Općinsko izborno povjerenstvo dužno je da o svojoj odluci odmah obavijesti podnositelja prigovora, kao i druge strane. Prilikom rješavanja prigovora, općinsko izborno povjerenstvo može postupati na temelju utvrđenih činjenica ili održavati rasprave.

(3) Prigovor koji je prema članku 6.2 ovog Zakona podnijela neovlaštena osoba, ili ako prigovor nije pravovremeno podnesen, odbacuje se.

Članak 6.5

Općinsko izborno povjerenstvo može narediti poduzimanje mjera kojima se otklanjaju nepravilnosti na koje se odnosi prigovor iz članka 6.4 ovog Zakona, što uključuje ali se ne ograničava na dodavanje ili brisanje imena birača sa Središnjeg biračkog popisa, pokrenuti inicijativu za smjenjivanje osobe koja radi u centru za birački popis ili smijeniti člana u biračkom odboru, ili naređivanje određenoj osobi ili stranci da obustavi aktivnosti kojima se krši ovaj zakon i izreći novčanu kaznu.

Članak 6.6

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH ima prvostupanjsku nadležnost za odlučivanje po prigovorima uložnim zbog povreda pravila izbornog procesa, izbornih prava, povrede Poglavlja 16. učinjene od političkog subjekta i povrede iz članka 7.3 stavak (1) točka 3) i 7), članka 7.3 stavak (2) i članka 7.4 stavak (1) točka 3) ovog Zakona.

(2) Na odluke izbornih povjerenstava može se uložiti žalba Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku od 48 sati od primitka prvostupajnske odluke.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH dužno je da razmotri prigovor i žalbu i da donese odluku u roku od 48 sati nakon isteka roka utvrđenog člankom 6.3. stavak (2) ovog Zakona. Središnje izborno povjerenstvo BiH dužno je da o svojoj odluci odmah obavijesti podnositelja prigovora, kao i druge strane.

(4) Prigovor ili žalba, koje je prema članku 6.2 ovog Zakona podnijela neovlaštena osoba, ili ako prigovor ili žalba nisu pravovremeno podneseni, odbacuju se.

(5) Prilikom rješavanja prigovora i žalbi, Središnje izborno povjerenstvo BiH može postupati na temelju utvrđenih činjenica ili održavati rasprave. Središnje izborno povjerenstvo BiH može dozvoliti stranama da podnesu nove dokaze ili svoje odluke zasnivati na dokumentaciji iz spisa povjerenstva nižeg stupnja.

Članak 6.7

Središnje izborno povjerenstvo BiH, kada odlučuje po službenoj dužnosti ili kada odlučuje o prigovorima i žalbama, ima ovlaštenja da naredi izbornom povjerenstvu, Centru za birački spisak ili biračkom odboru da poduzmu mjere kojima se otklanjaju utvrđene nepravilnosti. Središnje izborno povjerenstvo BiH takođe ima ovlaštenja da izrekne slijedeće sankcije:

1. novčanu kaznu koja ne prelazi iznos od 10.000 konvertibilnih maraka;

2. uklanjanje imena kandidata sa kandidacijske liste ako se utvrdi da je kandidat osobno odgovoran za povredu;
3. poništenje ovjere političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata ili neovisnog kandidata i
4. zabranu angažiranja određene osobe za rad na biračkom mjestu, u Centru za birački spisak, u općinskom izbornom povjerenstvu ili drugom izbornom povjerenstvu uspostavljenom sukladno s člankom 2.21 ovog Zakona.

Članak 6.8

(1) Ako izorno povjerenstvo smatra da je učinjeno kazneno djelo koje se odnosi na izborni proces, dužno je da to djelo prijavi nadležnom tužiteljstvu.

(2) Prilikom podnošenja prijave, izorno povjerenstvo navodi i dokaze koji su mu poznati, te poduzima potrebne mjere da bi se sačuvali tragovi navodno učinjenog kaznenog djela, predmeti kojima je ili pomoću kojih je učinjeno to djelo i drugi dokazi.

Članak 6.9

(1) Apelacijski odjel Suda Bosne i Hercegovine nadležan je da rješava po žalbama na odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Žalba se podnosi Apelacijskom odjelu Suda Bosne i Hercegovine u roku od dva dana od dana primitka odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, kojom je odlučeno o primjeni ovog Zakona.

(2) Žalba se podnosi preko Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(3) Apelacijski odjel Suda Bosne i Hercegovine, kada odlučuje o primjeni ovog zakona dužan je donijeti odluku po žalbi u roku od tri dana od dana primitka žalbe.

POGLAVLJE 7 PRAVILA PONAŠANJA U IZBORNOJ KAMPANJI

Članak 7.1

(1) Političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata i neovisni kandidati imaju pravo:

- 1) voditi izbornu kampanju u mirnom okruženju;
- 2) organizirati i održavati javne skupove na kojima mogu slobodno iznositi svoje stavove kako bi stekli potporu birača i
- 3) tiskati i dijeliti plakate, postere i druge materijale u svezi sa izbornom kampanjom.

(2) Za javni skup iz točke 2) stavka (1) ovog članka nije potrebno odobrenje nadležnog tijela, s tim što je organizator dužan 24 sata prije održavanja takvog skupa o tome obavijestiti tijelo nadležno za održavanje javnog reda i mira.

(3) Ako su dva ili više organizatora najavili nadležnom tijelu održavanje javnog skupa na istom mjestu i u isto vrijeme, pravo na održavanje javnog skupa na tom mjestu i u zatraženo vrijeme imat će organizator koji je prvi pismeno obavijestio nadležno tijelo o održavanju javnog skupa, o čemu će

podnositelje obavijestiti nadležno tijelo, u roku ne duljem od 12 sati od podnesene obavjesti o održavanju javnog skupa.

Članak 7.2

(1) Nadležna općinska tijela dužna su osigurati ravnopravan tretman političkim strankama, koalicijama, listama neovisnih kandidata i neovisnim kandidatima koji su ovjereni za sudjelovanje na izborima u njihovim zahtjevima da javna mjesta i javne objekte koriste u svrhu kampanje, uključujući održavanje skupova, izlaganje oglasa, plakata, postera i drugog sličnog materijala.

(2) Zabranjeno je uklanjati, prekrivati, oštećivati ili mijenjati tiskane oglase, plakate, postere ili druge materijale koji se, sukladno s zakonom, koriste u svrhu izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata ili neovisnih kandidata. Središnje izborno povjerenstvo BiH zabranit će isticanje, tiskanje i rasturanje oglasa, plakata, postera i drugih materijala, koji se koriste u svrhu izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata ili neovisnih kandidata, na kojima se žene ili muškarci predstavljaju na stereotipan i uvredljiv ili ponižavajući način i naložiti političkoj stranci, koaliciji, listi neovisnih kandidata ili neovisnom kandidatu da postavljene materijale ukloni. Odluka Središnjeg izbornog povjerenstva BiH je konačna u upravnom postupku, ali se protiv nje može pokrenuti upravni spor.

(3) Nadležna tijela neće dozvoliti političkim strankama, koalicijama, listama neovisnih kandidata i neovisnim kandidatima da postavljaju oglase, plakate, postere, odnosno da pišu svoja imena ili slogane koji su u svezi sa izbornom kampanjom, unutar ili na zgradama u kojima su smještena tijela vlasti na svim razinama, javna poduzeća, javne ustanove i mjesne zajednice, na vjerskim objektima, na javnim cestama i javnim površinama, osim na mjestima predviđenim za plakatiranje i oglašavanje.

Članak 7.3

(1) Kandidatima i pristalicama političkih stranaka, listi neovisnih kandidata, listi pripadnika nacionalnih manjina i koalicija, kao i neovisnim kandidatima i njihovim pristalicama, te uposlenima ili na drugi način angažiranim u izbornoj administraciji nije dozvoljeno:

- 1) nositi i pokazivati oružje na političkim skupovima, biračkim mjestima i njihovoj okolini, kao i za vrijeme okupljanja u svezi s aktivnostima političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata i neovisnih kandidata u izbornom procesu;
- 2) ometati skupove drugih političkih stranaka, koalicija i neovisnih kandidata, kao i poticati druge na takve aktivnosti;
- 3) sprječavati novinare da obavljaju svoj posao sukladno s pravilima profesije i izbornim pravilima;
- 4) obećavati novčane nagrade ili druge materijalne koristi s ciljem dobivanja potpore birača ili prijetnje pristalicama drugih političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata i neovisnih kandidata;
- 5) poticati na glasovanje osobe koja nema pravo glasa;
- 6) poticati osobe da glasuju više puta na istim izborima, ili da glasuju u ime druge osobe; ili
- 7) koristiti se jezikom koji bi nekoga mogao navesti ili potaknuti na nasilje ili širenje mržnje, ili objavljivati ili upotrebljavati slike, simbole, audio i video zapise, SMS poruke, internet komunikacije ili druge materijale koji mogu tako djelovati.

(2) Zabranjeno je lažno predstavljanje u ime bilo koje političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata ili neovisnog kandidata.

Članak 7.4

(1) U razdoblju koje počinje 24 sata prije otvaranja biračkih mjesta i traje do njihovog zatvaranja, političkim strankama, koalicijama, listama neovisnih kandidata i neovisnim kandidatima i kandidatima na listama pripadnika nacionalnih manjina zabranjeno je sudjelovanje u javnim političkim aktivnostima što uključuje, ali se ne ograničava samo na slijedeće:

1. održavanje skupova u cilju izborne kampanje;
2. izlaganje na biračkom mjestu i u njegovoj okolini bilo kakvih materijala u cilju utjecanja na birače;
3. korištenje domaćih i međunarodnih sredstava komunikacije s ciljem utjecanja na birače;
4. korištenje megafona ili drugih razglasnih uređaja u cilju uticjanja na birače; i
5. svaka aktivnost kojom se ometa ili opstruira izborni proces.

(2) Pod sredstvima komunikacije iz točke 3) stavka (1) ovog članka podrazumijevaju se sredstva kojima se može isporučiti zvučni, video ili tekstualni sadržaj. Takva sredstva obuhvaćaju ali nisu ograničena na radio i televizijski program, tiskane medije, internet, SMS poruke ili video-poruke isporučene putem mobilnih telefona itd.

POGLAVLJE 8 PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 8.1

(1) Članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Predsjedništvo BiH), koji se neposredno biraju sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine - jednog Bošnjaka i jednog Hrvata, biraju birači upisani u Središnji birački popis da glasuju u Federaciji Bosne i Hercegovine. Birač upisan u Središnji birački popis da glasuje u Federaciji Bosne i Hercegovine može glasovati ili za Bošnjaka ili za Hrvata, ali ne za oba. Izabran je bošnjački i hrvatski kandidat koji dobije najveći broj glasova među kandidatima iz istog konstitutivnog naroda.

(2) Člana Predsjedništva BiH, koji se neposredno bira sa teritorije Republike Srpske - jednog Srbina, biraju birači upisani u Središnji birački popis da glasuju u Republici Srpskoj. Izabran je kandidat koji dobije najveći broj glasova.

(3) Mandat članova Predsjedništva BiH traje četiri godine.

Članak 8.2

Kandidacijska lista, u smislu ovog Poglavlja, sastoji se od imena kandidata za člana Predsjedništva BiH.

Članak 8.3

Predsjedatelj Predsjedništva BiH mijenja se svakih osam mjeseci po načelu rotacije između članova Predsjedništva BiH.

Članak 8.4

Ako član Predsjedništva BiH iz bilo kojih razloga prestane obnašati svoju dužnost, ili ako je trajno ili privremeno nesposoban za obnašanje dužnosti, zamjenjujući član Predsjedništva BiH preuzima dužnost člana Predsjedništva BiH sukladno s Zakonom o popuni upražnjenog mjesta člana Predsjedništva BiH tijekom trajanja mandata ("Službeni glasnik BiH", broj 21/00).

Članak 8.6

Mandat novog člana Predsjedništva BiH završava kad bi se završio i mandat člana kojeg je zamijenio. Novi član Predsjedništva BiH preuzima prava, dužnosti i odgovornosti člana Predsjedništva BiH kojega je zamijenio, uključujući i predsjedanje sjednicama Predsjedništva BiH.

Članak 8.7

O postojanju trajne nesposobnosti za obnašanje dužnosti člana Predsjedništva BiH odlučuje Ustavni sud Bosne i Hercegovine.

Članak 8.8

(1) Ustavni sud Bosne i Hercegovine može odlučiti da je član Predsjedništva BiH privremeno nesposoban za obnašanje svoje dužnosti.

(2) Ako je član Predsjedništva BiH privremeno nesposoban da obnaša svoju dužnost u smislu stavka (1) ovoga članka, tada zamjenjujući tog člana preuzima prava, dužnosti i odgovornosti onesposobljenog člana Predsjedništva BiH, dok Ustavni sud Bosne i Hercegovine ne donese odluku da taj član nije više privremeno nesposoban za obnašanje dužnosti.

POGLAVLJE 9

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

Potpoglavlje A

ZASTUPNIČKI DOM PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 9.1

(1) Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sastoji se od 42 člana, od kojih 28 neposredno biraju birači registrirani u Središnji birački popis za glasovanje za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, a 14 neposredno biraju birači registrirani u Središnji birački popis za glasovanje za teritoriju Republike Srpske. Mandat članova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine traje četiri godine.

(2) Od 28 članova, koje neposredno biraju birači registrirani u Središnji birački popis za glasovanje za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, 21 bira se iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti, sukladno s člankom 9.5 ovog Zakona, a sedam su kompenzacijski mandati izabrani sa teritorije Federacije, sukladno s člankom 9.6 ovog Zakona.

(3) Od 14 članova, koje neposredno biraju birači registrirani u Središnji birački popis za glasovanje na teritoriji Republike Srpske, devet se bira iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti, sukladno s člankom 9.5 ovog Zakona, a pet su kompenzacijski mandati izabranih sa teritorije Republike Srpske kao cjeline, sukladno s člankom 9.6 ovog Zakona.

(4) Birač ima jedan glasački listić za mandate proporcionalne zastupljenosti u višečlanoj izbornoj jedinici za koju je registriran u Središnji birački popis.

Članak 9.2

21 mandat iz pet višečlanih izbornih jedinica za Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine, raspodjeljuje se na slijedeći način:

- a) Izborna jedinica 1 sastoji se od Kantona 1 i Kantona 10 i bira tri člana,
- b) Izborna jedinica 2 sastoji se od Kantona 7 i Kantona 8 i bira tri člana,
- c) Izborna jedinica 3 sastoji se od Kantona 5 i Kantona 9 i bira četiri člana,
- d) Izborna jedinica 4 sastoji se od Kantona 4 i Kantona 6 i bira šest članova i
- e) Izborna jedinica 5 sastoji se od Kantona 2 i Kantona 3 i Brčo Distrikta BiH i bira pet članova.

Članak 9.2a

Devet mandata iz tri višečlane izborne jedinice za Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, sa teritorije Republike Srpske, raspodjeljuje se na slijedeći način:

- a) Izborna jedinica 1 sastoji se od gradova: Banja Luka i Prijedor i općina: Krupa na Uni, Novi Grad, Kozarska Dubica, Gradiška, Laktaši, Srbac, Prnjavor, Petrovac, Oštra Luka, Čelinac, Istočni Drvar, Ribnik, Mrkonjić Grad, Jezero, Kneževo, Kotor Varoš, Šipovo, Kupres i Kostajnica i bira tri člana,
- b) Izborna jedinica 2 sastoji se od gradova: Doboj i Bijeljina, općina Derventa, Brod, Vukosavlje, Šamac, Donji Žabar, Modriča, Pelagićevo, Petrovo, Lopare, Ugljevik, Teslić i Stanari i Brčko distrikta BiH i bira tri člana i
- c) Izborna jedinica 3 sastoji se od gradova Trebinje i Zvornik i općina: Osmaci, Šekovići, Vlasenica, Bratunac, Srebrenica, Sokolac, Han Pijesak, Istočna Ilidža, Istočni Stari Grad, Istočno Novo Sarajevo, Trnovo, Pale, Rogatica, Višegrad, Istočni Mostar, Nevesinje, Kalinovik, Gacko, Foča, Novo Goražde, Čajniče, Rudo, Berkovići, Ljubinje, Bileća i Milići i bira tri člana.

Članak 9.4

Političke stranke, koalicije i neovisni kandidati, ovjereni sukladno s odredbama ovog Zakona, mogu se kandidirati za izbor u izbornoj jedinici.

Članak 9.5

(1) U svakoj izbornoj jedinici mandati se raspodjeljuju na slijedeći način: za svaku političku stranku i koaliciju, ukupan broj važećih glasova koje je politička stranka ili koalicija osvojila dijeli se sa 1, 3, 5,

7, 9, 11, i tako redom, sve dok je to potrebno za tu raspodjelu mandata. Brojevi koji se dobiju ovom serijom dijeljenja su "količnici". Broj glasova za neovisnog kandidata je količnik tog kandidata.

(2) Količnici se redaju od najvećeg do najmanjeg. Mandati se dijele po redu, počev od najvećeg količnika, dok se ne raspodijele svi mandati izborne jedinice za određeno tijelo.

(3) Politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata i neovisni kandidat ne može sudjelovati u raspodjeli mandata ako ne osvoji više od 3% od ukupnog broja važećih glasačkih listića u izbornoj jedinici.

Članak 9.6

Kompenzacijski mandati dodjeljuju se na slijedeći način:

- a) U raspodjeli kompenzacijskih mandata mogu sudjelovati samo političke stranke i koalicije koje su osvojile više od 3% od ukupnog broja važećih glasačkih listića za područje entiteta za koji je sačinjena kompenzacijska lista. Prvo se, prema formuli utvrđenoj u članku 9.5 ovog Zakona, raspodjeljuje ukupan broj mandata za zakonodavno tijelo koji se dodjeljuju za teritoriju određenog entiteta, umanjen za broj mandata koje su osvojili neoavisni kandidati.
- b) Od broja mandata koje je dobila lista političke stranke ili koalicije, primjenom ovog postupka, oduzima se broj mandata koje je ta politička stranka ili koalicija osvojila, prema postupku utvrđenom u članku 9.5 ovog Zakona. Preostali broj je broj kompenzacijskih mandata koji lista dobija.
- c) Ako politička stranka ili koalicija dobije negativan broj mandata primjenom postupka iz točke b) ovog članka, ta politička stranka ili koalicija zadržat će mandate dobivene u izbornim jedinicama, ali neće dobiti nijedan kompenzacijski mandat. U slučaju da jedna ili više listi dobiju negativan broj mandata, sukladno s tim se smanjuje broj mandata koji se raspodjeljuju prema postupku iz ovog članka, kako bi se sačuvao točan broj mandata u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine izabranih sa teritorije određenog entiteta.

Članak 9.7

Kompenzacijski mandati koje osvoji politička stranka ili koalicija sukladno s člankom 9.6 ovog Zakona dodjeljuju se jedan po jedan kandidatima koji nisu izabrani sa liste kompenzacijskih mandata te političke stranke ili koalicije, od vrha liste pa sve dok mandati ne budu raspodijeljeni ili dok se lista ne iscrpi.

Članak 9.7a

(1) Iznimno od odredbi članka 9.6 i 4.24 ovog Zakona, politička stranka i koalicija koja na kandidacijskoj listi za kompenzacione mandate nema više kandidata, a ima još osvojenih mandata za raspodjelu, može po obavjesti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u roku od 48 sati na propisanom obrascu dostaviti dopunsku kandidacijsku listu za kompenzacione mandate sukladno s člankom 4.24 stavak (2) ovog Zakona.

(2) Postupak podnošenja dopunske kandidacijske liste za kompenzacione mandate i oblik obrasca iz stavka (1) ovog članka Središnje izborno povjerenstvo BiH propisat će posebnim nalogom.

Članak 9.8

(1) Ako prigodom raspodjele sukladno s člancima 9.5, 9.6 i 9.7 ovog Zakona budu dobiveni identični količnici, mandat se dodjeljuje ždrijećom.

(2) Mandati koje lista dobije raspodjeljuju se najprije među kandidatima sa liste, od kojih je svaki dobio najmanje dvadeset procenata (20%) od ukupnog broja važećih glasova koje je dobila ta lista i to dodjelom mandata redosljedom od najvećeg do najmanjeg broja glasova. Ako ima još mandata koje treba dodijeliti listi, a preostali kandidati su dobili manje od dvadeset procenata (20%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, raspodjela mandata među preostalim kandidatima te liste vrši se prema njihovom redosljedu na listi.

(3) Ako politička stranka ili koalicija nema na listi dovoljan broj kandidata da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na kandidacijsku listu te političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici sukladno s postupkom utvrđenim u članku 9.7 ovog Zakona.

Članak 9.9

Ako mandat neovisnog kandidata prestane, sukladno s odredbama članka 1.10 ovog Zakona, mandat ostaje upražnjen do narednih redovno raspisanih izbora.

Članak 9.10

(1) Ako mandat kandidata političke stranke ili koalicije prestane sukladno s odredbama članka 1.10 ovog Zakona, mandat se dodjeljuje slijedećem kandidatu sa liste iste izborne jedinice sukladno s člankom 9.8. stavak (2) ovog Zakona. Upraznjeno mjesto kompenzacijskog mandata popunjava se sa liste kompenzacijskih mandata te političke stranke.

(2) Ako nema kandidata na listi iste izborne jedinice, mandat se dodjeljuje listi iste političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici sukladno s člankom 9.8 stavak (3) ovog Zakona. Ako nema preostalih kandidata na bilo kojoj listi za političku stranku ili koaliciju, mandat ostaje upražnjen do slijedećih redovno raspisanih izbora.

Članak 9.11

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine svake četiri godine preispituje izborne jedinice i broj mandata dodijeljenih svakoj izbornoj jedinici utvrđenoj ovim Poglavljem, kako bi se osiguralo da su utvrđene, uzimajući u obzir zemljopisna ograničenja, sukladno s demokratskim načeloma, a naročito s proporcionalnošću između broja mandata i broja birača registriranih u Središnji birački popis.

Potpoglavlje B

DOM NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 9.12

Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH sastoji se od 15 izaslanika, od kojih su dvije trećine iz Federacije Bosne i Hercegovine (uključujući pet Hrvata i pet Bošnjaka) i jedna trećina iz Republike Srpske (pet Srba).

Članak 9.12a

- (1) Bošnjačke odnosno hrvatske izaslanike u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH, iz Federacije Bosne i Hercegovine bira bošnjački odnosno hrvatski klub izaslanika u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Izaslanici iz reda bošnjačkog i hrvatskog naroda u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine biraju izaslanike iz svog konstitutivnog naroda.
- (3) Izaslanici iz reda srpskog naroda i iz reda ostalih u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ne sudjeluju u postupku izbora bošnjačkih odnosno hrvatskih izaslanika za Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH iz Federacije Bosne i Hercegovine.
- (4) Izaslanike u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH (pet Srba) iz Republike Srpske bira Narodna skupština Republike Srpske.
- (5) Izaslanici iz reda bošnjačkog i hrvatskog naroda i iz reda ostalih u Narodnoj skupštini Republike Srpske sudjeluju u postupku izbora izaslanika u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH iz Repulike Srpske.

Članak 9.12b

- (1) Izbor izaslanika iz reda bošnjačkog i hrvatskog naroda u Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine provodi se odmah po sazivanju Doma naroda Parlamenta Federacije BiH, a najkasnije 30 dana od dana ovjere izbora sukladno s ovim Zakonom.
- (2) Izbor izaslanika iz Republike Srpske u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH provodi se odmah po sazivanju Narodne skupštine Republike Srpske, a najkasnije 30 dana od dana ovjere izbora sukladno s ovim Zakonom.

Članak 9.12c

- (1) Izbor bošnjačkih odnosno hrvatskih izaslanika u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH provodi se na način da svaki politički subjekt koji je zastupljen u bošnjačkom odnosno hrvatskom klubu ili svaki izaslanik iz bošnjačkog odnosno hrvatskog kluba u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ima pravo da nominira jednog ili više kandidata na listi za izbor bošnjačkih odnosno hrvatskih izaslanika u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.
- (2) Svaka lista može sadržavati više kandidata od broja izaslanika koji se biraju u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Članak 9.12d

- (1) Svaki izaslanik bošnjačkog odnosno hrvatskog kluba u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine daje jedan glas za listu kandidata za izbor bošnjačkih odnosno hrvatskih izaslanika u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.
- (2) Glasovanje se provodi tajnim glasovanjem sukladno s ovim Zakonom.

Članak 9.12e

(1) Izbor izaslanika iz Republike Srpske u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH provodi se na način da svaka politička stranka ili svaki zastupnik u Narodnoj skupštini Republike Srpske ima pravo da nominira jednog ili više kandidata na listu za izbor srpskog izaslanika u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.

(2) Svaka lista može sadržavati više kandidata od broja izaslanika koji se biraju u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Članak 9.12f

(1) Svaki zastupnik u Narodnoj skupštini Republike Srpske daje jedan glas za listu kandidata za izbor izaslanika u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH iz Republike Srpske.

(2) Glasovanje se provodi tajnim glasovanjem sukladno s ovim Zakonom.

Članak 9.12g

(1) Izborni materijal i rezultati glasovanja iz članaka 9.12d i 9.12f ovog Zakona dostavljaju se Središnjem izbornom povjerenstvu BiH na potvrđivanje sukladno s člankom 2.9 ovog Zakona i konačnu raspodjelu mandata sukladno s člankom 9.5 ovog Zakona.

(2) Mandati se raspodjeljuju jedan po jedan po listama, sukladno s člankom 9.5 ovog Zakona. Osvojeni mandati dodjeljuju se prema njihovom redoslijedu na listi.

(3) Ako prilikom raspodjele sukladno s člankom 9.5 ovog Zakona budu dobiveni identični količnici, mandat se dodjeljuje ždrijebom.

Članak 9.12h

(1) Ako neko mjesto izaslanika u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH ostane upražnjeno sukladno s člankom 1.10 ovog Zakona, to mjesto popunjava sljedeći kvalificirani kandidat na istoj listi na kojoj je bio izaslanik kojem je prestao mandat.

(2) Ako na toj listi nema preostalih kandidata, mandat se dodjeljuje kandidatu sa najvišim količnikom sa druge liste, iz odgovarajućeg konstitutivnog naroda.

(3) Ako nema takvog kandidata, organizira se novi izbori za izbor izaslanika iz reda odgovarajućeg konstitutivnog naroda sukladno s člancima od 9.12c do 9.12g ovog Zakona.

Članak 9.12i

Izbore u smislu ovog Poglavlja (postupak kandidiranja i glasovanja) provode nadležna radna tijela u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine i Narodnoj skupštini Republike Srpske.

POGLAVLJE 9A

PREDSJEDNIK I POTPREDSJEDNICI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 9.13

Pri izboru predsjednika i potpredsjednika Federacije BiH, najmanje jedna trećina izaslanika klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH predlaže kandidate za mjesta predsjednika i potpredsjednika Federacije BiH.

Članak 9.14

(1) Iz reda kandidata iz članka 9.13 ovog Zakona formiraju se zajedničke liste kandidata za mjesta predsjednika i potpredsjednika Federacije BiH.

(2) Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH glasuje o jednoj ili više zajedničkih listi koju sačinjavaju tri kandidata, uključujući po jednog kandidata iz svakog konstitutivnog naroda. Lista koja dobije većinu glasova u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH bit će izabrana ukoliko dobije većinu glasova u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, uključujući i većinu glasova klubova izaslanika svakog konstitutivnog naroda.

Članak 9.15

U slučaju da zajednička lista prezentirana od strane Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH ne dobije potrebnu većinu u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, ova procedura će se ponoviti. Ukoliko, u ponovljenoj proceduri, zajednička lista koja dobije većinu glasova u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH bude ponovno odbijena u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, ta zajednička lista smatrat će se izabranom.

Članak 9.16

Izaslanici u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH iz reda ostalih mogu sudjelovati u izboru kandidata za predsjednika i potpredsjednika. Međutim, ovom prilikom se neće formirati bilo kakav klub zastupnika ostalih i njihov se glas neće računati pri računanju određene većine u klubovima zastupnika konstitutivnih naroda.

Članak 9.17

Mandat predsjednika i potpredsjednika traje četiri godine, pod uvjetom da taj mandat ne ističe ranije.

POGLAVLJE 10 PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Potpoglavlje A

ZASTUPNIČKI DOM PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 10.1

(1) Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH sastoji se od 98 zastupnika koje neposredno biraju birači koji su registrirani u Središnji birački popis za glasovanje na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Mandat zastupnika Zastupničkog doma Federacije BiH traje četiri godine.

(2) Određeni broj zastupnika bira se iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti, iz članka 9.5 ovog Zakona. Kompenzacijski mandati dodjeljuju se sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine kao cjeline, sukladno s člankom 9.6 ovog Zakona. Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH, na temelju smjernica iz članka 10.2 ovog Zakona, utvrđuje broj mandata, granice višečlanih izbornih jedinica, te broj kompenzacijskih mandata.

(3) Najmanje četiri člana svakog konstitutivnog naroda će biti zastupljeno u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH.

(4) Birač ima jedan glasački listić za mandate proporcionalne zastupljenosti u višečlanim izbornim jedinicama za koje je birač registriran u Središnji birački popis. Ovaj glasački listić uzima se u obzir i za raspodjelu kompenzacijskih mandata sukladno s člankom 10.5 ovog Zakona.

Članak 10.2

(1) Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH, na temelju smjernica iz ovog članka, utvrđuje broj mandata, kao i granice višečlanih izbornih jedinica, te broj kompenzacijskih mandata.

(2) Od 98 mandata za Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH, između dvadeset tri procenta (23%) i dvadeset sedam procenata (27%) su kompenzacijski mandati. Preostali mandati raspodjeljuju se u višečlanim izbornim jedinicama.

(3) Minimalan broj višečlanih izbornih jedinica je deset. Minimalan broj članova višečlanih izbornih jedinica je tri, a maksimalan 15. Brčko Distrikt BiH bit će uključen u jednu od ovih višečlanih izbornih jedinica.

(4) Broj mandata za izbornu jedinicu utvrđuje se na slijedeći način: broj birača registriranih u Središnji birački popis za Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH, koji je utvrdilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, dijeli se s ukupnim brojem mandata koji se raspodjeljuju u izbornim jedinicama. Kako bi se utvrdio broj mandata koji pripadaju jednoj izornoj jedinici, dijeli se broj birača registriranih u Središnji birački popis za tu izbornu jedinicu sa količnikom koji je dobiven u prethodnoj podjeli. Mandati koji se ne mogu raspodijeliti na temelju cijelih brojeva, raspodjeljuju se izbornim jedinicama na temelju najvećeg decimalnog ostatka.

Članak 10.3²

(1) Političke stranke, koalicije i neovisni kandidati koji su ovjereni sukladno s Poglavljem 4 ovog zakona, mogu se kandidirati za izbore u izornoj jedinici.

(2) Svaki neovisni kandidat za mandat u izornoj jedinici kandidira se sa zamjenikom na jednoj kandidacijskoj listi. Zamjenik nema nikakvih ovlaštenja ili nadležnosti, osim u slučaju kada naslijedi mandat izabranog kandidata, sukladno s člankom 9.10 ovog zakona.

Članak 10.4

U svakoj višečlanoj izornoj jedinici mandati se raspodjeljuju prema formuli iz članka 9.5 ovog Zakona.

---

² Pitanje mandata neovisnog kandidata kada prestane regulirno je člankom 9.9 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Članak 10.5

Kompenzacijski mandati dodjeljuju se prema formuli iz članka 9.6 ovog Zakona.

Članak 10.6

(1) Kompenzacijski mandat, koji je osvojila politička stranka ili koalicija, sukladno s člankom 10.5 ovog Zakona, raspodjeljuje se jedan po jedan neizabranim kandidatima na kandidacijskoj listi političke stranke ili koalicije za kompenzacijske mandate, počevši od vrha liste, sve dok se svi mandati ne raspodijele ili dok se lista ne iscrpi.

(2) Ukoliko svaki od konstitutivnih naroda ne osvoji minimalan broj od četiri mandata, naknadni kompenzacijski mandat se dodjeljuje kandidatu relevantnog naroda sa kompenzacijske liste političke stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja na listi ima još kvalificiranih kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda.

(3) Ukoliko politička stranka ili koalicija na svojoj kompenzacijskoj listi nema dovoljno kvalificiranih kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima još takvih kandidata na svojoj kompenzacijskoj listi. Ukoliko na bilo kojoj kompenzacijskoj listi nema kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda, mjesto se prenosi na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima još takvih kandidata na drugoj listi, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.

Članak 10.7

(1) Ako se prigodom raspodjele sukladno s člancima 10.4, 10.5 i 10.6 ovog Zakona dobiju identični količnici, mandat se dodjeljuje ždrijebom.

(2) Mandati koje lista dobije raspodjeljuju se među kandidatima sa liste na način utvrđen u članku 9.8 stavak (2) ovog Zakona.

(3) Ako politička stranka ili koalicija nema na listi dovoljno kandidata da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandati se prenose na kandidacijske liste te političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici, sukladno s postupkom iz članka 9.7 ovog Zakona.

Članak 10.8

(1) Ako mandat izabranog neovisnog kandidata prestane sukladno s odredbama članka 1.10 ovog Zakona, upražnjeno mjesto popunjava se na način utvrđen u članku 9.9 ovog Zakona.

(2) Ako mandat kandidata političke stranke ili koalicije prestane sukladno s odredbama članka 1.10 ovog Zakona, mandat se dodjeljuje na način utvrđen u članku 9.10 ovog Zakona.

Članak 10.8A

(1) Pri raspodjeli mandata kako bi se popunili mandati koji su prestali sukladno s člankom 1.10 ovog Zakona, osigurava se minimalna zastupljenost od četiri člana iz reda svakog konstitutivnog naroda.

(2) Slijedeća pravila primjenjivat će se i ista derogiraju rješenja predviđena u člancima 9.9 i 9.10 ovog Zakona svaki put kada bi primjena ovih članova svela zastupljenost jednog konstitutivnog naroda ispod minimuma određenog u članku 10.1 ovog Zakona:

- a) Ako mandat izabranog neovisnog kandidata prestane, sukladno s člankom 10.8 ovog Zakona, upražnjeno mjesto popunit će se iz reda političke stranke ili koalicije koja ima najveći količnik u istoj izbornoj jedinici i koja, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona na svojoj listi ima još kvalificiranih kandidata iz reda istog konstitutivnog naroda iz kojeg je bio i neovisni kandidat kojem je prestao mandat.
  - 1) Ukoliko politička stranka ili koalicija nema dovoljno kvalificiranih kandidata na listi u istoj izbornoj jedinici da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja na svojoj listi ima još takvih kandidata u bilo kojoj drugoj izbornoj jedinici sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.
- b) Ako mandat izabranog kandidata političke stranke ili koalicije prestane, mandat se dodjeljuje slijedećem kandidatu sa liste iste izborne jedinice koji pripada istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.
  - 1) U slučaju da nema preostalih kandidata na listi iste izborne jedinice koji pripadaju istom konstitutivnom narodu, mandat se dodjeljuje listi iste političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici koja je osvojila najveći broj glasova, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.
  - 2) Ukoliko nema preostalih kandidata na listama bilo koje političke stranke ili koalicije, mandat se dodjeljuje političkoj stranci ili koaliciji iz iste izborne jedinice koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima kvalificiranog kandidata koji pripada istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat sa njene liste, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.
  - 3) Ukoliko nema preostalih kandidata iz iste izborne jedinice koji pripadaju istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat, mandat se dodjeljuje političkoj stranci ili koaliciji u bilo kojoj izbornoj jedinici, koja je osvojila najveći broj glasova i ima kvalificirane kandidate koji pripadaju tom konstitutivnom narodu sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.
- c) Ako kompenzacijski mandat izabranog kandidata političke stranke ili koalicije prestane, mandat se dodjeljuje kandidatu sa iste liste kompenzacijskih mandata koji pripada istom konstitutivnom narodu, sukladno s člankom 9.7 ovog Zakona.
  - 1) U slučaju da nema preostalih kvalificiranih kandidata koji pripadaju istom konstitutivnom narodu na istoj listi kompenzacijskih mandata, mandat se dodjeljuje stranci ili koaliciji koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima kvalificiranog kandidata iz reda istog konstitutivnog naroda na svojoj listi kompenzacijskih mandata. Mandat se tada dodjeljuje sukladno s člankom 9.7 ovog Zakona.

Članak 10.9

Parlament Federacije BiH svake četiri godine preispituje izborne jedinice i broj mandata koji se dodjeljuju svakoj izbornoj jedinici i koji su utvrđeni ovim poglavljem, kako bi se osiguralo da su utvrđeni, uzimajući u obzir zemljopisna ograničenja, sukladno s demokratskim načelima, a naročito proporcionalnošću između broja mandata i broja birača u registriranih u Središnji birački popis.

Potpoglavlje B

DOM NARODA PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 10.10

Kantonalna zakonodavna tijela biraju 58 izaslanika u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH, 17 iz reda bošnjačkog, 17 iz reda srpskog, 17 iz reda hrvatskog naroda i sedam iz reda ostalih.

Članak 10.11

(1) Predstavnici iz reda bošnjačkog, hrvatskog, srpskog naroda i reda ostalih u svakoj skupštini kantona biraju izaslanike iz svog konstitutivnog naroda u tom kantonu.

(2) Svaka stranka koja je zastupljena u odgovarajućim klubovima konstitutivnih naroda i ostalih ili svaki član jednog od tih klubova ima pravo nominirati jednog ili više kandidata na listi za izbor izaslanika tog određenog kluba iz tog kantona.

(3) Svaka lista može sadržavati više kandidata od broja izaslanika koji se biraju, pod uvjetom da zakonodavno tijelo kantona ima veći broj izaslanika iz reda bošnjačkog, hrvatskog, srpskog naroda i ostalih, od broja izaslanika iz reda bošnjačkog, hrvatskog, srpskog naroda i iz reda ostalih koji se biraju u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH.

* Članak 10.12

(1) Broj izaslanika iz svakog konstitutivnog naroda i iz reda ostalih, koji se biraju u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH iz zakonodavnog tijela svakog kantona je proporcionalan broju stanovnika kantona prema posljednjem popisu. Središnje izborno povjerenstvo BiH određuje, nakon svakog popisa, broj izaslanika koji se biraju iz svakog konstitutivnog naroda i iz reda ostalih, a koji se biraju iz zakonodavnog tijela svakog kantona.

(2) Za svaki kanton, broj stanovnika iz svakog konstitutivnog naroda i iz reda ostalih se dijeli brojevima 1, 3, 5, 7, itd. sve dok je to potrebno za raspodjelu. Brojevi koji se dobiju kao rezultat ovih dijeljenja predstavljaju količnike svakog konstitutivnog naroda i ostalih u svakom kantonu. Svi količnici konstitutivnih naroda se redaju zasebno po veličini tako što se najveći količnik svakog konstitutivnog naroda i iz reda ostalih stavlja na prvo mjesto. ~~Svakom konstitutivnom narodu se daje jedno mjesto u svakom kantonu.~~ Najveći količnik za svaki konstitutivni narod u svakom kantonu se briše sa liste količnika tog konstitutivnog naroda. Preostala mjesta se daju konstitutivnim narodima i ostalim, jedno po jedno, od najvećeg prema najmanjem prema preostalim količnicima na listi.

* Rješenjem Ustavnog suda BiH objavljenom u Službenom glasniku BiH broj: 54/17 od 28.07.2017.godine odredba članka 10.12 stavak (2) Izbornog zakona BiH u dijelu: „Svakom konstitutivnom narodu se daje jedno mjesto u svakom kantonu.“, prestala je da važi od 29.07.2017.godine.

Članak 10.13

Izbor izaslanika u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH se vrši odmah po sazivanju kantonalne skupštine nakon izbora za kantonalne skupštine, a najkasnije mjesec dana nakon ovjere izbora sukladno s člankom 5.32 ovog Zakona.

Članak 10.14

- (1) Svaki izaslanik u kantonalnoj skupštini daje jedan glas za listu na kojoj je njegov odgovarajući klub.
- (2) Izbor se vrši tajnim glasovanjem.

Članak 10.15

Rezultat glasovanja se dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH za konačnu raspodjelu mjesta. Mandati se raspodjeljuju jedan po jedan po listama ili kandidatu sa najvišim količnicima koji su rezultirali iz formule za proporcionalnu raspodjelu utvrđenu u članku 9.5 ovog Zakona. Kada lista dobije mandat, mandat se raspoređuje s vrha liste.

Članak 10.16

- (1) Kada se ne izabere potreban broj izaslanika koji se biraju u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH iz reda svakog konstitutivnog naroda ili iz reda «ostalih» u datom zakonodavnom tijelu kantona, preostali broj izaslanika iz reda bošnjačkog, hrvatskog i srpskog naroda ili ostalih bira se iz drugog kantona, dok se ne izabere potreban broj delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda.
- (2) Središnje izorno povjerenstvo BiH vrši ponovnu raspodjelu mjesta koja se ne mogu popuniti iz jednog kantona odmah po završetku prvog kruga izbora izaslanika u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH u svim kantonima. Središnje izorno povjerenstvo vrši preraspodjelu tog mjesta neizabranom kandidatu koji ima najviši količnik na svim listama koje se kandidiraju za odgovarajući konstitutivni narod ili za skupinu ostalih u svim kantonima.

Članak 10.17

- (1) Ukoliko neko mjesto ostane upražnjeno usljed smrti, ostavke ili trajne onesposobljenosti izaslanika u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, to mjesto popunjava slijedeći kvalificirani kandidat na istoj listi na kojoj je bio izaslanik koji je umro, dao ostavku ili je trajno onesposobljen.
- (2) Ukoliko na listi nema preostalih kandidata, mandat se dodjeljuje neizabranom kandidatu sa najvišim količnikom s druge liste koji se kandidira za odgovarajući konstitutivni narod ili za skupinu ostalih u istom kantonu.
- (3) Ukoliko nema takvog kandidata, Središnje izorno povjerenstvo BiH vrši preraspodjelu tog mjesta sukladno s člankom 10.16 ovog zakona.

Članak 10.18

- (1) Mandat izaslanika Doma naroda Parlamenta Federacije BiH traje četiri godine.
- (2) U slučaju raspuštanja kantonalne skupštine, mandati izaslanika koje je imenovala ta kantonalna skupština ističu po imenovanju novih izaslanika koje bira nova kantonalna skupština nakon novih izbora. Mandat tih novih izaslanika traje do narednih redovno zakazanih izbora.

POGLAVLJE 11 NARODNA SKUPŠTINA REPUBLIKE SRPSKE

Članak 11.1

(1) Narodna skupština Republike Srpske sastoji se od 83 narodna zastupnika, koje neposredno biraju birači registrirani u Središnji birački popis da glasuju za Republiku Srpsku. Određeni broj zastupnika bira se iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti iz članka 9.5 ovog Zakona. Kompenzacijski mandati dodjeljuju se sa teritorije Republike Srpske kao cjeline sukladno s člankom 9.6 ovog Zakona. Narodna skupština Republike Srpske utvrđuje, na temelju smjernica iz članka 11.2 ovog Zakona, broj mandata i granice višečlanih izbornih jedinica, te broj kompenzacijskih mandata.

(2) Najmanje četiri člana svakog konstitutivnog naroda bit će zastupljeno u Narodnoj skupštini Republike Srpske.

(3) Birač ima jedan glasački listić za mandate proporcionalne zastupljenosti u višečlanoj izbornoj jedinici za koju je birač registriran u Središnji birački popis.

(4) Mandat zastupnika Narodne skupštine Republike Srpske traje četiri godine.

Članak 11.2

(1) Narodna skupština Republike Srpske utvrđuje, na temelju smjernica iz ovog članka, broj mandata i granice višečlanih izbornih jedinica i broj kompenzacijskih mandata.

(2) Od 83 mandata za Narodnu skupštinu, između dvadeset i tri procenta (23%) i dvadeset i sedam procenata (27%) su kompenzacijski mandati. Preostali mandati raspodjeljuju se u višečlanim izbornim jedinicama.

(3) Ustanovit će se najmanje šest višečlanih izbornih jedinica. Višečlana izborna jedinica ima najmanje četiri, a najviše 15 zastupnika. Brčko Distrikt BiH bit će uključen u jednu od višečlanih izbornih jedinica.

(4) Broj mandata za izbornu jedinicu utvrđuje se na slijedeći način: broj birača registriranih u Središnji birački popis za Republiku Srpsku, koji je utvrdilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, dijeli se s ukupnim brojem mandata koji se dodjeljuju u izbornim jedinicama. Kako bi se utvrdio broj mandata koji pripada jednoj izbornoj jedinici, dijeli se broj birača registriranih u Središnji birački popis za tu izbornu jedinicu sa količnikom koji je dobijen u prethodnoj podjeli. Mandati koji se ne mogu raspodijeliti na temelju cijelih brojeva raspodjeljuju se izbornim jedinicama na temelju najvećeg decimalnog ostatka.

Članak 11.3³

(1) Političke stranke, koalicije i neovisni kandidati, ovjereni sukladno s Poglavljem 4 odredbama ovog Zakona, mogu se kandidirati za izbore u izbornoj jedinici.

(2) Svaki neovisni kandidat za mandat u izbornoj jedinici kandidira se sa zamjenikom na jednoj listi. Zamjenik nema nikakvih nadležnosti ili ovlaštenja, osim u slučaju kada naslijedi mandat za obnašanje dužnosti izabranog kandidata sukladno s člankom 9.10 ovog Zakona.

³ Pitanje mandata neovisnog kandidata kada prestane, regulirano je člankom 9.9 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Članak 11.4

U svakoj izbornoj jedinici mandati se raspodjeljuju prema formuli iz članka 9.5 ovog Zakona.

Članak 11.5

Kompenzacijski mandati raspodjeljuju se prema formuli iz članka 9.6 ovog Zakona.

Članak 11.6

(1) Kompenzacijski mandat, koji je politička stranka ili koalicija dobila sukladno s člankom 11.5 ovog Zakona, dodjeljuje se jedan po jedan neizabranim kandidatima na listi kandidata političke stranke ili koalicije za kompenzacijske mandate, počevši od vrha liste sve dok se svi mandati ne raspodijele, ili dok se ne iscrpi lista.

(2) Ukoliko svaki od konstitutivnih naroda ne osvoji minimalan broj od četiri mandata, naknadni kompenzacijski mandat dodjeljuje se kandidatu relevantnog konstitutivnog naroda sa kompenzacijske liste političke stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja na listi ima još kvalificiranih kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda.

(3) Ukoliko politička stranka ili koalicija na svojoj kompenzacijskoj listi nema dovoljno kvalificiranih kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, tada se mandat prenosi na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima još takvih kandidata na svojoj kompenzacijskoj listi. Ukoliko na bilo kojoj kompenzacijskoj listi nema kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda, mjesto se prenosi na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima još takvih kandidata na drugoj listi, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona

Članak 11.7

(1) Ako prilikom raspodjele, sukladno s člancima 11.4, 11.5 i 11.6 ovog Zakona, budu dobijeni identični količnici, mandat se dodjeljuje ždrijebom.

(2) Mandati koje lista dobije raspodjeljuju se među kandidatima sa liste na način utvrđen u članku 9.8 stavak (2) ovog Zakona.

(3) Ako politička stranka ili koalicija nema na listi dovoljan broj kandidata da bi popunila mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na kandidacijsku listu te stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici, prema postupku utvrđenom u članku 9.8 ovog Zakona.

Članak 11.8

(1) Ako mandat izabranog neovisnog kandidata prestane sukladno s odredbama članka 1.10 ovog Zakona, upražnjeno mjesto popunjava se na način utvrđen u članku 9.9 ovog Zakona.

(2) Ako mandat kandidata političke stranke ili koalicije prestane sukladno s odredbama članka 1.10 ovog Zakona, mandat se dodjeljuje na način utvrđen u članku 9.10 ovog Zakona.

Članak 11.8A

(1) Pri raspodjeli mandata kako bi se popunili mandati koji su prestali sukladno s člankom 1.10 ovog Zakona, osigurava se minimalna zastupljenost od četiri člana iz reda svakog konstitutivnog naroda.

(2) Slijedeća pravila primjenjivat će se i ista derogiraju rješenja predviđena u člancima 9.9 i 9.10 ovog Zakona svaki put kada bi primjena ovih članova svela zastupljenost jednog konstitutivnog naroda ispod minimuma određenog u članku 10.1 ovog Zakona:

- a) Ako mandat izabranog neovisnog kandidata prestane, sukladno s člankom 11.8 ovog Zakona, upražnjeno mjesto popunit će se iz reda političke stranke ili koalicije koja ima najveći količnik u istoj izbornoj jedinici i koja, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona, na svojoj listi ima još kvalificiranih kandidata iz reda istog konstitutivnog naroda iz kojeg je bio i neovisni kandidat kojem je prestao mandat.
  - 1) Ukoliko politička stranka ili koalicija nema dovoljno kvalificiranih kandidata na listi u istoj izbornoj jedinici da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja na svojoj listi ima još takvih kandidata u bilo kojoj drugoj izbornoj jedinici, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.
- b) Ako mandat izabranog kandidata političke stranke ili koalicije prestane, mandat se dodjeljuje slijedećem kandidatu sa liste iste izborne jedinice koji pripada istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.
  - 1) U slučaju da nema preostalih kandidata na listi iste izborne jedinice koji pripadaju istom konstitutivnom narodu, mandat se dodjeljuje listi iste političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici koja je osvojila najveći broj glasova, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.
  - 2) Ukoliko nema preostalih kandidata na listama bilo koje političke stranke ili koalicije, mandat se dodjeljuje političkoj stranci ili koaliciji iz iste izborne jedinice koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima kvalificiranog(ne) kandidata(e) koji pripada(ju) istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat sa njene liste, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.
  - 3) Ukoliko nema preostalih kandidata iz iste izborne jedinice koji pripadaju istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat, mandat se dodjeljuje političkoj stranci ili koaliciji u bilo kojoj izbornoj jedinici, koja je osvojila najveći broj glasova i ima kvalificirane kandidate koji pripadaju tom konstitutivnom narodu, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.
- c) Ako kompenzacijski mandat izabranog kandidata političke stranke ili koalicije prestane, mandat se dodjeljuje kandidatu sa iste liste kompenzacijskih mandata koji pripada istom konstitutivnom narodu, sukladno s člankom 9.7 ovog Zakona.
  - 1) U slučaju da nema preostalih kvalificiranih kandidata koji pripadaju istom konstitutivnom narodu na istoj listi kompenzacijskih mandata, mandat se dodjeljuje stranci ili koaliciji koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima kvalificiranog kandidata iz reda istog konstitutivnog naroda na svojoj listi kompenzacijskih mandata. Mandat se tada dodjeljuje sukladno s člankom 9.7 ovog Zakona.

Članak 11.9

Narodna skupština Republike Srpske svake četiri godine preispituje izborne jedinice i broj mandata dodijeljenih svakoj izbornoj jedinici koji su utvrđeni ovim poglavljem, kako bi se osiguralo da su utvrđeni uzimajući u obzir zemljopisna ograničenja, sukladno s demokratskim načelima, a naročito proporcionalnošću između broja mandata i broja birača registriranih u Središnji birački popis.

POGLAVLJE 11A
IZBOR IZASLANIKA U VIJEĆE NARODA REPUBLIKE SRPSKE

Potpoglavlje A
VIJEĆE NARODA REPUBLIKE SRPSKE

Članak 11.10

- (1) Sastav Vijeća naroda Republike Srpske zasniva se na paritetu tako da svaki konstitutivni narod ima isti broj predstavnika.
- (2) Vijeće naroda Republike Srpske sastoji se od 28 izaslanika, osam iz reda bošnjačkog, osam iz reda srpskog, osam iz reda hrvatskog naroda i četiri iz reda ostalih.

Članak 11.11

- (1) Članove Vijeća naroda Republike Srpske bira odgovarajući klub zastupnika u Narodnoj skupštini Republike Srpske.
- (2) U slučaju da je broj članova koji se biraju u jedan klub izaslanika Vijeća naroda Republike Srpske veći od broja predstavnika u odgovarajućem klubu zastupnika Narodne skupštine Republike Srpske, bira se dodatni broj zastupnika od strane kluba zastupnika koji se u tu svrhu uspostavlja iz reda svih vijećnika pripadnika odgovarajućeg konstitutivnog naroda u skupštinama općina u Republici Srpskoj.

Članak 11.12

- (1) Svaka politička stranka zastupljena u klubovima zastupnika odgovarajućih konstitutivnih naroda i ostalih ili svaki član jednog od ovih klubova zastupnika, uključujući i ad hoc članove izabrane sukladno s člankom 11.11 stavak (2) ovog Zakona ima pravo da predloži jednog ili više kandidata na listi za izbor izaslanika tog relevantnog kluba izaslanika.
- (2) Svaka lista može sadržati više kandidata od broja izaslanika koji se bira.
- (3) Kandidati ne mogu biti zastupnici u Narodnoj skupštini Republike Srpske ili vijećnici u skupštini općine.
- (4) Svaki zastupnik u Narodnoj skupštini Republike Srpske jednom glasuje za listu unutar svog kluba izaslanika.
- (5) Glasovanje se provodi tajnim glasovanjem.

Članak 11.13

- (1) Rezultati glasovanja priopćavaju se Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u svrhu konačne dodjele mjesta.
- (2) Mandati se, jedan po jedan, raspodjeljuju na liste ili kandidatima sa najvećim količnicima koji proizilaze iz formule proporcionalne raspodjele predviđene u članku 9.5 ovog Zakona. Kada jedna lista osvoji mandat, taj mandat se dodjeljuje s vrha liste.

Članak 11.14

- (1) Ukoliko postoji upražnjeno mjesto zbog smrti, ostavke, ili trajne spriječenosti izaslanika u Vijeću naroda Republike Srpske, to upražnjeno mjesto popunjava se slijedećim kvalificiranim kandidatom s iste liste sa koje dolazi izaslanik koji je umro, dao ostavku, ili je trajno spriječen.
- (2) Ukoliko nema preostalih kandidata na toj listi, tada se mandat dodjeljuje neizabranom kandidatu s najvećim količnikom sa druge liste koji se kandidira za odgovarajući konstitutivni narod ili za ostale.
- (3) Ukoliko nema takvog kandidata, organiziraju se novi izbori za odgovarajući konstitutivni narod sukladno s člancima 11.12 i 11.13 ovog Zakona.

Članak 11.15

Izbor izaslanika u Vijeće naroda Republike Srpske održava se čim se sazove Narodna skupština Republike Srpske, a najkasnije mjesec dana nakon potvrde rezultata sukladno s člankom 5.32 ovog Zakona.

Članak 11.16

- (1) Mandat izaslanika u Vijeću naroda Republike Srpske traje četiri godine, pod uvjetom da taj mandat ne ističe ranije.
- (2) Kao rezultat skraćivanja mandata Narodne skupštine Republike Srpske i raspuštanja Narodne skupštine Republike Srpske, prestaje mandat Vijeća naroda Republike Srpske.

POGLAVLJE 12

PREDSJEDNIK I POTPREDSJEDNICI REPUBLIKE SRPSKE

Članak 12.1

Predsjednika i dva potpredsjednika Republike Srpske, koji se neposredno biraju sa teritorije Republike Srpske, biraju birači registrirani u Središnji birački popis da glasuju u Republici Srpskoj.

Članak 12.2

Birač registriran u Središnji birački popis da glasuje za predsjednika Republike Srpske može glasovati samo za jednog kandidata.

Članak 12.3

Bira se kandidat iz reda svakog konstitutivnog naroda koji dobije najveći broj glasova. Između ta tri kandidata, po jedan iz svakog konstitutivnog naroda, za predsjednika se bira kandidat koji dobije najveći broj glasova, a dva kandidata koji se po broju osvojenih glasova nalaze na drugom i trećem mjestu biraju se za potpredsjednike.

Članak 12.4

Mandat predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske traje četiri godine.

POGLAVLJE 13

KANTONALNE SKUPŠTINE, OPĆINSKA VIJEĆA, ODNOSNO SKUPŠTINE OPĆINA I GRADSKA VIJEĆA, ODNOSNO SKUPŠTINE GRADA

Članak 13.1

Mandati za kantonalne skupštine, općinska vijeća, odnosno skupštine općina i gradska vijeća, odnosno skupštine grada, dodjeljuju se po sistemu proporcionalne zastupljenosti, sukladno s odredbom članka 13.5 ovog Zakona.

Članak 13.2

Broj članova općinskog vijeća, odnosno skupštine općine je sljedeći:

- 1) između 11 i 17 članova, za općine sa brojem birača registriranih u Središnji birački popis manjim od 8.000;
- 2) između 17 i 25 članova, za općine sa brojem birača registriranih u Središnji birački popis između 8.000 i 20.000 i
- 3) između 25 i 31 člana, za općine sa brojem birača registriranih u Središnji birački popis većim od 20.000.

Članak 13.3

Broj članova kantonalne skupštine je sljedeći:

- 1) između 20 i 25 članova, za kantone sa brojem birača registriranih u Središnji birački popis manjim od 75.000;
- 2) između 25 i 30 članova, za kantone sa brojem birača registriranih u Središnji birački popis između 75.000 i 200.000 i
- 3) između 30 i 35 članova, za kantone sa brojem birača registriranih u Središnji birački popis većim od 200.000.

Članak 13.4

Politička stranka, koalicija, neovisni kandidat ili lista neovisnih kandidata, koje je ovjerilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, mogu se kandidirati za mandate koji se dodjeljuju sukladno s ovim Poglavljem.

Članak 13.5

(1) Raspodjela mandata za kantonalnu skupštinu i općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine vrše se sukladno s člankom 9.5 ovog Zakona.

(2) Ako je političkoj stranci, koaliciji ili listi neovisnih kandidata dodijeljen broj mandata koji je jednak broju kandidata na njihovoj listi, a pri tome je ostalo još mandata koje treba dodijeliti, preostali količnici te političke stranke, koalicije ili liste neovisnih kandidata zanemaruju se pri raspodjeli preostalih mandata. Ako neovisni kandidat osvoji mandat, preostali količnici tog neovisnog kandidata zanemaruju se pri raspodjeli preostalih mandata.

(3) Ako je rezultat isti zbog identičnih količnika, mandat se dodjeljuje ždijebom.

(4) Mandati za kantonalnu skupštinu koje je osvojila lista raspodjeljuju se najprije među kandidatima s te liste, od kojih je svaki dobio najmanje dvadeset procenata (20%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, i to dodjelom mandata prema redoslijedu od najvećeg do najmanjeg broja glasova. Ako je pri tome ostalo još mandata koje treba dodijeliti listi, a preostali kandidati su dobili manje od dvadeset procenata (20%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, raspodjela mandata među preostalim kandidatima sa liste vrši se prema njihovom redoslijedu na listi.

(5) Mandati za općinsko vijeće odnosno skupštinu općine koje je osvojila listu raspodjeljuju se najprije među kandidatima s te liste, od kojih je svaki dobio najmanje deset procenata (10%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista osvojila, i to dodjelom mandata prema redoslijedu od najvećeg do najmanjeg broja glasova. Ako je pri tome ostalo još mandata koje treba dodijeliti listi, a preostali kandidati su dobili manje od deset procenata (10%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, raspodjela mandata među preostalim kandidatima s liste vrši se prema njihovom redoslijedu na listi.

Članak 13.6

(1) Ako mandat kandidata sa liste političke stranke, koalicije ili neovisnih kandidata prestane sukladno s člankom 1.10 ovog Zakona, mandat se dodjeljuje slijedećem kandidatu, sukladno s člankom 13.5 stavak (4) ovog Zakona.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH vrši ponovnu raspodjelu mandata prema proceduri utvrđenoj u članku 9.5 ovog Zakona.

Članak 13.7

(1) Općinski načelnik, odnosno gradonačelnik bira se sukladno s ovim Zakonom, ustavima, entitetskim zakonima i statutom općine, odnosno grada.

(2) Ako se općinski načelnik, odnosno gradonačelnik bira neposredno, općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika biraju birači upisani u Središnji birački popis u toj izbornoj jedinici sukladno s ovim zakonom, entitetskim zakonom, statutom općine, odnosno grada.

(3) U slučaju da izabranom načelniku, odnosno gradonačelniku iz stavka (2) ovog članka prestane mandat sukladno s člankom 1.10 ovog Zakona ili bude opozvan, općinski načelnik, odnosno gradonačelnik bira se sukladno s ovim Zakonom, entitetskim zakonom, statutom općine, odnosno grada.

Članak 13.10

(1) Članove gradskog vijeća, odnosno skupštine grada biraju općinska vijeća, odnosno skupštine općina koje sačinjavaju taj grad.

(2) Mandati za gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada dodjeljuju se kandidacijskim listama po sustavu proporcionalne zastupljenosti političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata ili skupina članova, kao što je utvrđeno u članku 13.5 ovog Zakona. Raspodjela mandata među kandidatima sa iste liste vrši se prema redoslijedu na listi kandidata za ove izbore.

(3) Svako gradsko vijeće, odnosno skupština grada, bira gradonačelnika i predsjednika gradskog vijeća, odnosno skupštine grada, na način utvrđen zakonom i statutom.

Članak 13.11

Mandat općinskog vijeća, skupštine općine, gradskog vijeća, skupštine grada, odnosno kantonalne skupštine traje četiri godine.

Članak 13.12

U roku od 15 dana od dana konstituiranja općinskog vijeća, odnosno skupštine općine vrši se izbor članova gradskog vijeća, odnosno skupštine grada.

Članak 13.13

Prigodom imenovanja službenika koji rukovode tijelima uprave u općinskim, kantonalnim i gradskim izvršnim tijelima od općinskog načelnika ili predsjednika vlade kantona, odnosno prigodom izbora općinskog ili izvršnog tijela skupštine grada od skupštine općine ili skupštine grada, vodit će se računa o sastavu stanovništva općine, kantona, odnosno grada.

POGLAVLJE 13A

SUDJELOVANJE PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U IZBORIMA ZA OPĆINSKU RAZINU

Članak 13.14

(1) Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na zastupljenost u općinskom vijeću, odnosno u skupštini općine i gradskom vijeću, odnosno skupštini grada srazmjerno postotku njihovog sudjelovanja u stanovništvu prema posljednjem popisu u Bosni i Hercegovini.

(2) Broj pripadnika nacionalnih manjina koji se neposredno biraju u općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine i gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada utvrđuje se statutom općine, odnosno grada pri čemu se pripadnicima svih nacionalnih manjina, koji u ukupnom broju stanovništva te izborne jedinice, prema zadnjem popisu stanovništva, sudjeluju s više od 3%, garantira najmanje jedno mjesto.

(3) Da bi se ovjerili za sudjelovanje na izborima za popunu garantiranih mandata za pripadnike nacionalnih manjina u općinskom vijeću, odnosno skupštini općine i gradskom vijeću, odnosno skupštini grada, političke stranke i neovisni kandidati podnose prijavu za sudjelovanje na izborima za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine i gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada, sukladno s odredbama ovog Zakona.

(4) Pravo prijave za sudjelovanje na izborima za popunu garantiranih mandata za pripadnike nacionalnih manjina ima i:

- a) registrirana udruga ili drugi registrirani organizirani oblik djelovanja nacionalnih manjina i
- b) skupina od najmanje 40 građana koji imaju biračko pravo koji uz prijavu za sudjelovanje na izborima dostavljaju i imena kandidata.

(5) Kandidati koje predloži udruga, odnosno drugi registrirani organizirani oblik djelovanja nacionalnih manjina i skupina od najmanje 40 građana koji imaju biračko pravo imaju status neovisnog kandidata.

(6) Političke stranke, koalicije političkih stranaka, udruge nacionalnih manjina i drugi registrirani organizirani oblici nacionalnih manjina, te skupina od najmanje 40 građana koji imaju biračko pravo mogu predložiti najviše onoliko kandidata koliko se pripadnika nacionalnih manjina bira u toj izbornoj jedinici.

(7) Nakon što se ovjeri kandidatura svakog pojedinačnog kandidata, Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje konačnu zasebnu listu kandidata pripadnika nacionalnih manjina za općinsko vijeće, odnosno u skupštinu općine i gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada.

(8) Kao predstavnik nacionalne manjine može biti izabran samo onaj kandidat čije ime se nalazi na zasebnoj listi kandidata pripadnika nacionalnih manjina predloženih sukladno s odredbama ovog članka.

(9) Zasebna lista kandidata pripadnika nacionalnih manjina iz stavka (7) ovog članka nalazi se na glasačkom listiću iza listi ostalih političkih subjekata čije se kandidacijske liste takmiče za redovne mandate za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine i gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada.

(10) Redosljed kandidata na zasebnoj listi iz stavka (9) ovog članka utvrdit će se ždrijebom na način i po postupku koji utvrdi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(11) Birač ima samo jedan glas. Ako se birač opredijeli da glasuje za zasebnu listu kandidata pripadnika nacionalnih manjina, glasuje tako što će označiti ime samo jednog kandidata na zasebnoj listi kandidata pripadnika nacionalnih manjina.

(12) Za predstavnika pripadnika nacionalne manjine bit će izabran kandidat koji dobije najveći broj glasova na zasebnoj listi kandidata pripadnika nacionalnih manjina. U općinskom vijeću, odnosno u skupštini općine i gradskom vijeću, odnosno skupštini grada u kojima se dodjeljuje više od jednog mandata, mandati će se dodijeliti kandidatima sa slijedećim najvećim brojem osvojenih glasova prema broju osvojenih važećih glasova.

(13) Odredbe članka 9.5 stavak (3) ovog Zakona neće se primijeniti prilikom raspodjele mandata za liste pripadnika nacionalnih manjina za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine i gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada.

(14) Pri raspodjele mandata, prvo se dodjeljuju garantirani mandati pripadnicima nacionalnih manjina, a zatim redovni mandati sukladno s člankom 9.5 ovog Zakona.

(15) U slučaju da dva kandidata na zasebnoj listi kandidata pripadnika nacionalnih manjina dobiju isti broj važećih glasova, mandat će se dodijeliti ždrijebom koje organizira Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(16) Ako se ne dodijeli pripadniku nacionalne manjine, mandat ostaje upražnjen.

(17) U slučaju prestanka mandata izabranog nositelja mandata iz stavka (12) ovog članka u smislu odredbi članka 1.10 ovog Zakona, zamjenski mandat dodijelit će se kandidatu sa slijedećim najvećim brojem dobivenih važećih glasova na zasebnoj listi kandidata pripadnika nacionalnih manjina. Ako je lista iscrpljena, mandat ostaje upražnjen.

(18) Za sve što nije regulirano ovim Poglavljem, primjenjivat će se opće odredbe ovog Zakona.

POGLAVLJE 14

PONOVNI, ODGOĐENI I PRIJEVREMENI IZBORI

Članak 14.1

Ponovni izbori provode se na temelju istih kandidacijskih listi i istih izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa koji su korišteni na poništenim izborima i provode se na dan koji odredi Središnje izborno povjerenstvo BiH, najkasnije 14 dana od dana pravomoćnosti odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o poništenju izbora.

Članak 14.2

(1) Odluku o odgađanju izbora na određenom biračkom mjestu ili u izbornoj jedinici Središnje izborno povjerenstvo BiH na temelju činjenica koje ukazuju da izbore nije moguće provesti sukladno s odredbama ovog Zakona.

(2) Odgođeni izbori provode se ako u nekoj izbornoj jedinici ili biračkom mjestu glasovanje nije obavljeno onog dana koji je određen za glasovanje.

(3) Odgođene izbore raspisuje Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(4) Odgođeni izbori u pravilu se provode u roku od sedam dana, a najkasnije 30 dana od dana koji je određen za glasovanje na redovnim izborima.

Članak 14.3

(1) Ako je neko izabrano tijelo raspušteno odnosno ako mu prestane mandat sukladno s ustavom i zakonom, Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi odluku o raspisivanju prijevremenih izbora kojom se utvrđuje točan nadnevak održavanja izbora.

(2) Prijevremeni izbori bit će održani u roku od 90 dana od dana raspuštanja izabranog tijela, odnosno prestanka mandata sukladno s ustavom i zakonom.

(3) Od dana raspisivanja prijevremenih izbora do dana održavanja izbora ne može proteći manje od 30 niti više od 90 dana.

(4) Mandat članova tijela izabranih na prijevremenim izborima traje do isteka tekućeg mandata tijela izabranih na redovnim izborima.

(5) Središnje izborno povjerenstvo BiH provodi prijevremene izbore na način i prema postupku utvrđenom ovim Zakonom za provedbu redovnih izbora.

(6) Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje rokove koji su potrebni za održavanje izbora sukladno s ovim Poglavljem.

Član 14.3a

Iznimno, od odredbe članka 20.8 stavak (1) i (2) ovog Zakona, u provedbi prijevremenih izbora za općinsko vijeće, skupštinu općine, općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika, birač koji je registriran u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje u odsutnosti svoje pravo da glasuje ostvaruje osobno u općini u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina.

POGLAVLJE 15

FINANCIRANJE KAMPANJE

Članak 15.1

(1) Politička stranka i neoavisni kandidat koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama dužni su, u vrijeme podnošenja prijave za ovjeru za sudjelovanje na izborima, Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti financijsko izvješće za razdoblje koje počinje tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru. Osim toga, u roku od trideset dana od dana objave izbornih rezultata u Službenom glasniku BiH, podnosi se i financijsko izvješće za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora. Ova izvješća sadrže:

1. raspoloživu gotovinu;
2. sve prihode i rashode, zasnovane na članarini, transparentnim priložima iz inozemstva, priložima fizičkih i pravnih osoba, priložima u obliku robe i usluga (u daljnjem tekstu: prilozi u naturi), приходима на vlastitu imovinu i poduzetničke aktivnosti, sukladno s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, kreditima, zajmovima, donacijama, olakšicama, povratu novca, ostalim materijalnim troškovima i ostalim izvorima prihoda za razdoblje izvješćivanja koje odredi Središnje izborni povjerenstvo;
3. identitet osobe ili izvora uplate i doprinosa u naturi, kao i identitet osobe koja je primila takvu uplatu koja premašuje iznos od stotinu (100) konvertibilnih maraka, zajedno s nadnevkom i iznosom takve uplate;
4. ukupan iznos svih dospjelih dugovanja i ukupan iznos isplata po slijedećim osnovama: troškovi tiskanja plakata i plakatiranja, troškovi tiskanja predizbornih oglasa, proglašaja, saopćenja i sl. u javnim glasilima, troškovi organizacije i održavanja predizbornih skupova i troškovi tiskanja, reprodukcije i slanja predizbornog materijala koji se šalje biračima; i
5. iznos i vrstu neizmirenih dugova i obveza koje duguje podnositelj izvješća ili koje treće osobe duguju podnositelju izvješća, a u slučaju da su takvi dugovi i obveze izmireni za manji iznos od njihovog prijavljenog iznosa ili vrijednosti, i izjavu koja se odnosi na okolnosti i uvjete pod kojima su takvi dugovi ili obveze otpisani.

(2) Prijava za sudjelovanje na izborima političke stranke i neovisnog kandidata neće biti ovjerena ukoliko politička stranka i neovisni kandidat ne podnese financijsko izvješće za razdoblje koje počinje tri mjeseca prije početka razdoblja za podnošenje prijave za ovjeru.

Članak 15.2

(1) Središnje izborni povjerenstvo BiH donosi pravila i propise za provedbu odredbi ovog Poglavlja kojima se bliže utvrđuju sadržaj, oblik, način i drugi detalji izvješćivanja.

(2) Svi podnositelji izvješća moraju podnijeti i dodatno izvješće sukladno s zahtjevom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ili Zakonom o financiranju političkih stranaka.

Članak 15.3

(1) Svaki politički subjekt imenuje ovlaštenu osobu, koja je odgovorna za podnošenje izvješća i vođenje knjiga, i koja je ovlaštena da kontaktira sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH.

(2) Podnosiocelji izvješća izvješćuju Središnje izborno povjerenstvo BiH o imenovanju ovlaštene osobe iz stavka (1) ovog članka u roku od tri dana od njenog imenovanja i, u slučaju bilo kakve promjene njenog statusa, dužni su izvjestiti Središnje izborno povjerenstvo BiH u roku od tri dana.

(3) Ovlaštena osoba potpisuje sva izvješća i odgovorna je za vođenje evidencije u svezi s izvješćima. Na zahtjev Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, ovlaštena osoba dostavlja izvješća na uvid.

Članak 15.4

Neovisni kandidat neposredno je odgovoran za podnošenje izvješća Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Članak 15.5

Središnje izborno povjerenstvo BiH osigurava javnosti pristup svim izvješćima i poduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurala da svi građani imaju nesmetan pristup informacijama koje su sadržane u izvješćima.

Članak 15.6

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH ovlašteno je da ispita slućajeve u kojima nije postupljeno sukladno s odredbama ovog Poglavlja, i može određenim osobama narediti da odgovore na pitanja u pisanom obliku, kako bi se osigurali dokumentirani i drugi dokazi, te pribavile izjave svjedoka u svezi sa istragom koju je poduzelo Središnje izborno povjerenstvo BiH. Središnje izborno povjerenstvo BiH može početi istragu ili poduzeti odgovarajuće mjere izvršenja, samostalno ili po prigovoru.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH nadležno je za provedbu odredbi ovog Poglavlja i ovlašteno je da odlući da li je politićka stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata ili neovisni kandidat ili druga osoba prekršila odredbe ovog Poglavlja, kao i da izrekne sankcije bilo kojoj politićkoj stranci, koaliciji, listi neovisnih kandidata ili neovisnom kandidatu zbog nepošivanja navedenih odredbi, ili da poduzme odgovarajuće administrativne mjere u okviru svoje opće nadležnosti sukladno s ovim Zakonom.

(3) Prije izricanja kazne ili poduzimanja administrativne mjere, Središnje izborno povjerenstvo BiH nastojat će postići da politićka stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata ili neovisni kandidat, za koje je ustanovljeno da su prekršili odredbe ovog Poglavlja, dobrovoljno postupe po tim odredbama.

Članak 15.7

(1) Kandidati izabrani na svim razinama vlasti dužni su podnijeti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, na određenom obrascu, potpisanu izjavu o svom ukupnom imovinskom stanju koja sadrži:

- 1) sadašnje prihode i izvore prihoda, uključujući sve prihode, plaće, dobit od imovine, priloge iz članka 15.1 ovog Zakona, uplate i druge zarade ostvarene u Bosni i Hercegovini i inozemstvu u protekloj kalendarskoj godini;
- 2) imovinu, uključujući novac, račune u banci, poslovnu dokumentaciju, dionice, vrijednosne papire, obveznice, nekretnine, osobnu imovinu, stanarsko pravo i drugu imovinu i dobra u vrijednosti većoj od 5.000 KM, u Bosni i Hercegovini i inozemstvu; i
- 3) rashode i druge obveze, uključujući sva dugovanja, obveze, mjenice, kredite i jamstva za takve obveze u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.

(2) Izjava treba da uključuje podatke o imovinskom stanju kandidata i članova njihove uže obitelji; bračnog druga, djece i članova domaćinstva prema kojima kandidat ima zakonsku obvezu izdržavanja.

Članak 15.8

(1) Kandidati izabrani na svim razinama vlasti, dužni su, u roku od 30 dana od dana objave ovjere mandata u Službenom glasniku BiH, na posebnom obrascu, predati Središnjem izbornom povjerenstvu BiH potpisanu izjavu o imovinskom stanju iz članka 15.7 ovog Zakona.

(2) Izabrani član tijela vlasti na svim razinama dužan je da Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnese izvješće o imovinskom stanju u roku od 30 dana nakon isteka mandata na koji je izabran, kao i u slučaju prestanka mandata u smislu članka 1.10 stavak (1) točke 1), 3), 5), 6), i 7) ovog Zakona u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.

(3) Središnje izorno povjerenstvo BiH donosi naptuke kojima se bliže određuje izgled i način ispunjavanja obrazaca iz stavka (1) ovog članka i članka 15.7 ovog Zakona.

Članak 15.9

Središnje izorno povjerenstvo BiH omogućava da obrasci koji sadrže izjave o ukupnom imovinskom stanju budu dostupni javnosti. Središnje izorno povjerenstvo BiH nije odgovorno za tačnost podataka koji se odnose na podatke sadržane u obrascu.

Članak 15.10

(1) U roku od sedam dana od zaključivanja Središnjeg biračkog popisa, Središnje izorno povjerenstvo BiH objavljuje broj birača za svaku izbornu jedinicu. Taj broj je osnova za određivanje maksimalnog iznosa sredstava koji politički subjekt može potrošiti za financiranje izborne kampanje.

(2) Maksimalno dozvoljeni iznos za financiranje troškova izborne kampanje za izbore izračunava se tako da se broj birača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt iz stavka (1) ovog članka ima kandidacijsku listu ili kandidata pomnoži sa:

- 1) 30 feninga.....za izbore za načelnika općine/gradonačelnika i za članove općinskog vijeća/ skupštine općine
- 2) 20 feninga .....za izbore za članove kantonalnih skupština
- 3) 30 feninga..... za izbore za članove Narodne skupštine Republike Srpske i Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH
- 4) 30 feninga .....za izbore za članove Parlamentarne skupštine BiH
- 5) 30 feninga ..... za izbore za članove Predsjedništva BiH
- 6) 30 feninga .....za izbore za predsjednika i potpredsjednike Republike Srpske

(3) Za izbore iz stavka (2) točka 1) ovog članka u općinama u kojima je broj birača upisanih u Središnji birački popis manji od 3.000, smatra se da je upisano u Središnji birački popis 3.000 birača.

(4) U slučaju ponavljanja izbora u izornoj jedinici, odnosno biračkom mjestu troškovi izborne kampanje po biraču mogu iznositi do 30% troškova poništenih izbora u izornoj jedinici odnosno biračkom mjestu.

POGLAVLJE 16

MEDIJI U IZBORNOJ KAMPANJI

Članak 16.1

Mediji u BiH će pravično, profesionalno i stručno pratiti izborne aktivnosti uz dosljedno poštivanje novinarskog kodeksa, te opće prihvaćenih demokratskih načela i pravila, posebno temeljnog principa slobode izražavanja.

Članak 16.2

Elektronski mediji pratit će predizborne aktivnosti i pridržavat će se principa uravnoteženosti, poštenja i nepristrasnosti.

Članak 16.3

(1) U emisijama elektronskih medija nijedan politički subjekt ne može imati povlašten položaj u odnosu prema drugom političkom subjektu.

(2) Dužnosnici na svim razinama vlasti koji su kandidati na izborima ne smiju imati povlašten položaj prema drugim sudionicima u izbornom procesu.

(3) Informiranje o redovnim aktivnostima dužnosnika na svim razinama vlasti dopušteno je u okviru informacionih programa elektronskih medija, bez navođenja njihove kandidature na izborima i stranačke pripadnosti, kad god se radi o aktivnostima koje proizilaze iz zakonom utvrđenog djelokruga tijela kojima pripadaju.

Članak 16.4

Elektronski mediji će posebno voditi računa o tome da se principi uravnoteženosti, poštenja i nepristrasnosti poštuju u informacionim emisijama, pogotovo u emisijama aktuelnih vijesti, zatim u intervjuima, te u raspravama o aktuelnim političkim temama, poput okruglih stolova i slično, koje tematski nisu u direktnoj svezi sa izbornim aktivnostima političkih subjekata, ali bi mogle imati utjecaj na raspoloženje birača.

Članak 16.5

(1) Mediji će pri objavi rezultata istraživanja javnog mnijenja jasno i nedvosmisleno o tome izvijestiti javnost navodeći:

- a) naziv institucije ili ime osobe koja je naručila i platila istraživanje;
- b) naziv i sjedište institucije koja je provela istraživanje;
- c) ispitni uzorak i mogućnost odstupanja u ishodu istraživanja;
- d) razdoblje u kojem je provedeno istraživanje.

(2) Rezultati telefonskog anketiranja ili uličnih anketa provedenih među biračima tijekom izborne kampanje neće biti prezentirani kao siguran i autentičan stav određene društvene skupine, što je medij, koji provodi anketiranje i objavljuje rezultate, dužan posebno naglasiti.

Članak 16.6

Novinari i voditelji u elektronskim medijima ne smiju u redovnim i posebnim emisijama iznositi svoju eventualnu stranačku pripadnost ili naklonost.

Članak 16.7

Redosljed nastupa za direktno obraćanje političkih subjekata u posebnim emisijama utvrdit će se ždrijebom uoči početka izborne kampanje, a u prisutnosti predstavnika političkih subjekata.

Članak 16.8

(1) Elektronski mediji izvjestit će sve političke subjekte o terminima sudjelovanja u posebnim emisijama.

(2) Jednom utvrđeni termini u emisijama elektronskih medija ne mogu se mijenjati, a ne dolazak predstavnika političkog subjekta na dogovoreni termin emisije smatrat će se svojevolumnim odustajanjem od izborne promocije preko elektronskih medija.

Članak 16.9

(1) Javni elektronski mediji dužni su besplatno i u potpunosti objavljivati radio i TV spot, saopćenja i informacije Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kako bi birači bili informirani o svim aspektima izbornog procesa.

(2) Ukoliko javni elektronski medij odbije postupiti sukladno s stavkom (1) ovog članka, Središnje izborno povjerenstvo BiH podnijet će prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije na nadležni postupak.

Članak 16.10

U razdoblju od 48 sati prije otvaranja biračkih mjesta pa do zatvaranja biračkih mjesta neće se objavljivati rezultati istraživanja javnog mijenja u svezi sa glasovanjem i izborima.

Članak 16.11

(1) U tijeku 24 sata prije otvaranja biračkih mjesta na teritoriji Bosne i Hercegovine neće biti nikakvog medijskog izvješćivanja o bilo kakvoj aktivnosti koja se odnosi na političku i izbornu kampanju.

(2) Razdoblje izborne šutnje traje do zatvaranja biračkih mjesta.

Članak 16.12

(1) Elektronski mediji omogućit će pod jednakim uvjetima svakom političkom subjektu plaćeno političko oglašavanje (oglasi, javni pozivi, spotovi i bilo koji drugi vid promidžbe političkog subjekta) u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora.

(2) Elektronski mediji osigurati će da plaćena politička oglašavanja budu jasno odvojena od preostalog programa i da ne ulaze u limit o dozvoljenom reklamnom vremenu koje je utvrdila Regulatorna agencija za komunikacije BiH.

(3) Elektronski mediji će narudžbe za plaćeno političko oglašavanje zaprimiti od političkih subjekata direktno, odnosno preko pravnih ili fizičkih osoba, koje politički subjekti za to ovlaste.

(4) Narudžbe sa sadržajem oglašavanja moraju se elektronskom mediju dostaviti najkasnije 48 sati prije emitiranja.

(5) Novčanu naknadu za usluge objavljivanja naručitelj je dužan uplatiti unaprijed prema cjenovniku koji ne može biti veći od postojećeg cjenovnika marketinške usluge elektronskog medija.

Članak 16.13

Elektronski medij ima pravo da odbije emitirati političko oglašavanje ako:

- a) oglašavanje nije naručeno putem narudžbe u pisanom obliku;
- b) oglas ne zadovoljava tehničke i profesionalne standarde koji su jasno utvrđeni i s kojim su pravovremeno upoznati politički subjekti, i
- c) ako je oglas ili sadržaj oglasa protivan Ustavu ili zakonima BiH.

Članak 16.14

(1) Javni elektronski mediji će u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora ravnopravno i fer predstavljati političke subjekte i informirati javnost o svim pitanjima u svezi sa izbornom kampanjom i izbornim procesom.

(2) Javni elektronski medij će u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora omogućiti političkim subjektima besplatan termin za neposredno obraćanje.

(3) Zabranjeno je vođenje plaćene izborne kampanje putem elektronskih i tiskanih medija, ili bilo kojeg oblika plaćenog javnog oglašavanja, osim održavanja internih skupova tijela i statutarnih tijela političkih subjekata, u razdoblju od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje. Zabranjeno je vođenje izborne kampanje putem elektronskih i tiskanih medija koja je stereotipnog i uvredljivog sadržaja u odnosu na muškarce i/ili žene ili koja podstiče stereotipno i uvredljivo ponašanje na temelju spola ili ponižavajući odnos prema pripadnicima različitih spolova.

(4) Središnje izorno povjerenstvo BiH svojim propisima utvrdit će koliko vremena se dodjeljuje političkim subjektima, termin i trajanje emitiranja i zemljopisna područja pokrivena tim emitiranjem.

(5) Javni elektronski medij omogućit će pod jednakim uvjetima u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora plaćeno političko oglašavanje političkim subjektima u trajanju od najviše 30 minuta tjedno.

Članak 16.15

(1) Privatni elektronski mediji omogućit će pod jednakim uvjetima u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora plaćeno političko oglašavanje političkim subjektima u trajanju od najviše 60 minuta tjedno.

(2) Privatni elektronski mediji mogu u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora omogućiti političkim subjektima besplatan termin za neposredno obraćanje, ali pod jednakim uvjetima za sve.

(3) Na pismeni zahtjev, tijelo nadležno za reguliranje rada elektronskih medija može izuzeti privatni elektronski medij od primjene odredbi ovog članka.

(4) Odredbe stavka (3) ovog članka ne odnose se na privatne elektronske medije koji emitiraju vlastiti informativno-politički program ili ga preuzimaju od drugog elektronskog medija.

Članak 16.16

(1) Tijelo za reguliranje rada elektronskih medija, nadležno za provedbu zakona i propisa o medijima, nadležno je u svim slučajevima povrede odredbi o medijima u svezi sa izborima koje su utvrđene ovim Zakonom i drugim zakonima koji reguliraju rad medija.

(2) Za rješavanje po prigovorima na povrede ovog Poglavlja od političkih subjekata nadležno je Središnje izborno povjerenstvo BiH.

Članak 16.17

Politički subjekti svoje primjedbe na sadržaj u tiskanim medijima u svezi s praćenjem izborne kampanje upućuju Vijeću za tisak.

Članak 16.18

Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise kojima se bliže uređuje primjena odredbi ovog Poglavlja.

POGLAVLJE 17

IZBORNI PROMATRAČI

Članak 17. 1

(1) Predstavnici međunarodnih promatrača, udruga građana, političkih stranaka, koalicija, listi neoavisnih kandidata i neovisnih kandidata (u daljnjem tekstu: promatrači) mogu promatrati sve izborne aktivnosti u Bosni i Hercegovini, pod uvjetom da se akreditiraju sukladno s ovim Zakonom.

(2) Promatrači imaju pristup svim relevantnim dokumentima i javnim sastancima izbornih povjerenstava, mogu u tijekom cijelog razdoblja izbornog procesa u bilo koje vrijeme kontaktirati bilo koju osobu i imaju pristup svim centrima za birački popis, biračkim mjestima i centrima za brojanje i drugim relevantnim mjestima, kako je utvrdilo Središnje izborno povjerenstvo BiH.

Članak 17. 2

(1) Promatrači, tijekom promatranja izbornog procesa, neće ometati izborne aktivnosti i poštivat će tajnost glasovanja. Promatrač može imati po jednog predstavnika istovremeno na javnom sastanku izbornog povjerenstva, u centru za birački popis, centru za brojanje, biračkom mjestu ili drugim relevantnim mjestima, kako je utvrdilo Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(2) Ograničenje broja promatrača iz stavka (1) ovog članka ne odnosi se na međunarodne promatrače.

(3) Za vrijeme promatranja izbornih aktivnosti promatrači će nositi službene akreditacije i neće nositi bilo kakva obilježja ili oznake koje ih povezuju s određenom političkom strankom, koalicijom, listom neovisnih kandidata ili neovisnim kandidatom.

Članak 17. 3

Središnje izborno povjerenstvo BiH akreditira i izdaje akreditacije međunarodnim promatračima. Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise kojima se utvrđuju kriteriji i proces podnošenja zahtjeva za akreditiranje međunarodnih promatrača.

Članak 17. 4

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH akreditira i izdaje akreditacije udrugama građana. Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise kojima se utvrđuju kriteriji za akreditiranje udruga građana i distribuciju akreditacija. Zahtjev za izdavanje akreditacija treba da sadrži:

1) izjavu, koju je potpisao ovlašteni predstavnik udruge građana, da udrugu nije osnovala i da je ne sponzorira ovjerena politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata ili neovisni kandidat, te da udruga nije uključena u bilo kakve aktivnosti u ime ovjerene političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata ili neovisnog kandidata; i

2) ime, broj valjane osobne iskaznice i jedinstveni matični broj predloženog promatrača.

(2) U slučaju kada Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrdi da je udruga građana osnovana i da je sponzorira ovjerena politička stranka, odnosno da je uključena u bilo kakve aktivnosti u ime ovjerene političke stranke, Središnje izborno povjerenstvo BiH odbit će izdavanje akreditacije takvoj udruzi.

Članak 17.5

(1) Nadležno izborno povjerenstvo akreditira ovjerenu političku stranku, koaliciju, listu neovisnih kandidata ili neovisnog kandidata kao promatrače u izbornoj jedinici u kojoj se ta politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata ili neovisni kandidat kandidiraju.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH akreditira promatrače koji će promatrati rad Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i glavnog centra (glavnih centara) za brojanje.

(3) Entitetska i kantonalna izborna povjerenstva akreditiraju promatrače koji će nadgledati rad ovih povjerenstava.

(4) Općinsko izborno povjerenstvo izdaje akreditacije promatračima koji će promatrati rad općinskog izbornog povjerenstva, centara za birački popis i biračkih mjesta i drugih relevantnih mjesta iz njegove nadležnosti.

(5) Politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata ili neovisni kandidat predaju listu imena, broj valjane osobne iskaznice i jedinstvene matične brojeve predloženih promatrača nadležnom izbornom povjerenstvu.

Članak 17.6

Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise o izgledu akreditacije i načinu na koji je promatrač koristi.

Članak 17.7

Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje rok za podnošenje zahtjeva za akreditaciju promatrača i rok za rješavanje po zahtjevima za akreditaciju promatrača.

Članak 17.8

Promatrač, kome je općinsko, kantonalno ili entitetsko izborno povjerenstvo odbilo izdati akreditaciju, može u roku od tri dana od dana primitka odluke podnijeti prigovor Središnjem izbornom povjerenstvu BiH koje će ga riješiti najkasnije u roku od sedam dana od dana primitka.

Članak 17.9

(1) Promatrač može stavljati obrazložene primjedbe na rad tijela nadležnih za provedbu izbora utvrđenih ovim zakonom u pisanom obliku koje se prilažu u zapisnik o radu tijela nadležnog za provedbu izbora, na temelju čega politički subjekt može uložiti prigovor nadležnom tijelu.

(2) Promatrač ima pravo zahtijevati prepis zapisnika o radu tijela nadležnog za provedbu izbora čiji rad je promatrao.

Članak 17.10

(1) Zbog kršenja odredbe članka 17.2 ovog Zakona, akreditiranom promatraču tijelo koje je izdalo akreditaciju može oduzeti svojstvo promatrača i poništiti akreditaciju.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi bliže propise o uvjetima i proceduri primjene ovog Poglavlja.

POGLAVLJE 18 BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 18.1

(1) Ovim Zakonom utvrđuju se principi koji važe za izbore u Brčko distriktu BiH.

(2) Teritorija Brčko distrikta BiH jedna je izborna jedinica.

Članak 18.2

Državljanin BiH koji je registriran u Središnji birački popis za glasovanje za Brčko distrikt BiH ima pravo glasovati:

- 1) za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine i Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH odgovarajućim glasačkim listićem u entitetu čiji je taj birač državljanin;
- 2) na izborima za entitet čiji je taj birač državljanin; i
- 3) na izborima za Skupštinu Brčko distrikta BiH ili bilo koju drugu izbornu dužnost u Brčko distriktu BiH.

Članak 18.3

Sredstva za provedbu izbora u Brčko distriktu BiH osigurat će se u Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distriktu BiH, ovisno od toga za koju se razinu provode izbori.

POGLAVLJE 19 GRAD MOSTAR

Članak 19.1

Ovim Zakonom se uređuje izbor vijećnika u Vijeće Grada Mostara (u daljnjem tekstu: Gradsko vijeće). Iznimno od odredaba Poglavlja 13. ovog Zakona, principi utvrđeni ovim Poglavljem primjenjuju se na izbore u Gradu Mostaru.

* Članak 19.2

~~(1) U sastav Gradskog vijeća ulazi 35 članova. Vijećnici u Gradskom vijeću se biraju u gradskoj izbornoj jedinici i izbornim jedinicama gradskog područja, na način utvrđen u članku 19.4 ovog Zakona.~~

~~(2) "Gradska izborna jedinica" u smislu stavka (1) ovog članka obuhvata cijelo područje Grada definirano u članku 5. Statuta Grada Mostara.~~

~~(3) "Izborne jedinice gradskog područja" u smislu stavka (1) ovog članka su bivše gradske općine kako je to definirano člankom 7. i 15. Statuta Grada Mostara.~~

* Rješenjem Ustavnog suda BiH objavljenom u Službenom glasniku BiH broj:15/12 od 27.02.2012.godine odredbe članka 19.2 stavak (1) i (3) Izbornog zakona BiH prestale su da važe od 28.02.2012.godine.

➤ Zakonom o izmjenama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 41/20), stupio na snagu 18.7.2020., članak 19.2. mijenja se.

Članak 19.2.

(1) U sastav Gradskog vijeća ulazi 35 članova. Vijećnici u Gradskom vijeću biraju se u gradskoj izbornoj jedinici i izbornim jedinicama gradskog područja.

(2) Gradska izborna jedinica, u smislu stavka (1) ovoga članka, obuhvaća cijelo područje Grada definirano u članku 5. Statuta Grada Mostara.

Članak 19.3

Grad Mostar ima jednu izbornu komisiju uspostavljenu sukladno s odredbama ovog Zakona u dijelu u kojem se ovaj Zakon odnosi na općinska izborna povjerenstva.

* Članak 19.4

(1) 17 vijećnika se bira iz gradske izborne jedinice. Minimalno četiri vijećnika iz svakog od konstitutivnih naroda i jedan vijećnik kao pripadnik iz reda ostalih se bira iz gradske izborne jedinice.

(2) Tri vijećnika se biraju iz svake od 6 izbornih jedinica gradskog područja.

(3) Izborna jedinica gradskog područja 1 sastoji se od bivše gradske općine Mostar Sjever.

(4) Izborna jedinica gradskog područja 2 sastoji se od bivše gradske općine Mostar Stari Grad.

(5) Izborna jedinica gradskog područja 3 sastoji se od bivše gradske općine Mostar Jugoistok.

(6) Izborna jedinica gradskog područja 4 sastoji se od bivše gradske općine Mostar Jug.

~~(7) Izborna jedinica gradskog područja 5 sastoji se od bivše gradske općine Mostar-Jugozapad.~~

~~(8) Izborna jedinica gradskog područja 6 sastoji se od bivše gradske općine Mostar—Zapad.~~

(9) Nijedan od konstitutivnih naroda niti iz skupine "ostalih" ne mogu imati više od 15 svojih predstavnika u Gradskom vijeću.

* *Rješenjem Ustavnog suda BiH objavljenom u Službenom glasniku BiH broj:15/12 od 27.02.2012.godine odredbe članka 19.4 stavak (2) do (8) Izbornog zakona BiH prestale su da važe od 28.02.2012.godine.*

➤ Zakonom o izmjenama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 41/20), stupio na snagu 18.7.2020., članak 19.4. mijenja se.

Članak 19.4.

(1) Iz gradske izborne jedinice bira se 13 vijećnika. U Gradskom vijeću bit će zastupljena najmanje četiri vijećnika iz svakog konstitutivnog naroda i jedan vijećnik iz reda ostalih.

a) Izborna jedinica gradskog područja 1 (Sjever) bira dva gradska vijećnika;

b) Izborna jedinica gradskog područja 2 (Stari grad) bira pet gradskih vijećnika;

c) Izborna jedinica gradskog područja 3 (Jugoistok) bira dva gradska vijećnika;

d) Izborna jedinica gradskog područja 4 (Jug) bira dva gradska vijećnika;

e) Izborna jedinica gradskog područja 5 (Jugozapad) bira sedam gradskih vijećnika;

f) Izborna jedinica gradskog područja 6 (Zapad) bira četiri gradska vijećnika.

(2) Nijedan od konstitutivnih naroda niti iz skupine ostalih ne mogu imati više od 15 svojih predstavnika u Gradskom vijeću.

(3) Mandati se dodjeljuju u skladu s odredbama članka 9.5 ovoga Zakona.

Članak 19.5

(1) Prvo se vrši dodjela mandata koji se popunjavaju iz gradske izborne jedinice, prema formuli utvrđenoj u članku 9.5 stav (1) ovog Zakona. Ako dodjela mandata iz gradske izborne jedinice ne omogućuje minimalnu zastupljenost bilo kojeg od konstitutivnih naroda i/ili iz reda ostalih na način utvrđen sukladno s člankom 19.4 stavak (1) ovog Zakona, primjenjivat će se slijedeći metod:

a) jedan ili više posljednjih mandata koji će se dodjeljivati iz gradske izborne jedinice potreban za ispunjavanje kvota bilo kojeg od konstitutivnih naroda odnosno iz reda ostalih dodjeljuje se jednom ili više kandidata iz reda odgovarajućeg konstitutivnog

naroda i/ili iz reda ostalih koji je tj. koji su dobili najveći broj glasova sa liste političke stranke, sa liste neovisnih kandidata ili sa liste koalicije kojima je mandat dodijeljen prema članku 9.5 stavak (1) ovog Zakona. Ukoliko se mandat utvrđen prema formuli iz članka 9.5 stavak (1) ovog Zakona dodijeli neovisnom kandidatu, primjenjuje se točka b) ovog članka.

b) Ako politička stranka, lista neoavisnih kandidata ili koalicija kojima je mandat dodijeljen na način utvrđen u članku 9.5 stavak (1) ovog Zakona ne posjeduje dovoljan broj odgovarajućih kandidata na listi svoje gradske izborne jedinice, ili ako bi mandat, prema članku 9.5 ovog Zakona, bio dat jednom ili više neovisnih kadidata, mandat se prenosi:

- 1) na političku stranku ili stranke, listu ili liste neovisnih kandidata ili koaliciju ili koalicije koje imaju takve preostale kandidate na svojim listama;
ili
- 2) na neovisnog kandidata ili kandidate iz reda odgovorajućeg konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih koji ima drugi po redu najveći količnik kao što je to utvrđeno člankom 9.5 ovog Zakona.

c) Ako se nijedan kandidat iz reda jednog ili više datih konstitutivnih naroda ili iz reda ostalih ne nađe sukladno s stavkom a) i b) ovog članka, mandat se prenosi na:

- 1) političku stranku, listu neoavisnih kandidata ili listu koalicije koja raspolaže tim kandidatima preostalim na listi bilo koje druge izborne jedinice gradskog područja nakon što su mjesta koja su popunjena iz ovih izbornih jedinica dodijeljena sukladno s člankom 19.6 ovog Zakona
ili
- 2). na neovisnog kandidata ili kandidate iz reda odgovorajućeg konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih koji su se kandidirali za bilo koju izbornu jedinicu gradskog područja, a koji ima najveći količnik kao što je to utvrđeno člankom 9.5 ovog Zakona.

(2) Članak 9.5 stavak (2) ovog Zakona se ne primjenjuje kada se dodjeljuju mandati iz ovog članka.

➤ Zakonom o izmjenama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 41/20), stupio na snagu 18.7.2020., članak 19.5. mijenja se.

Članak 19.5.

(1) Ukoliko ukupna dodjela mandata ne omogućuje minimalnu zastupljenost bilo kojeg od konstitutivnih naroda i/ili iz reda ostalih na način utvrđen u skladu s člankom 19.4 stavak (1) ovoga Zakona, primjenjuje se sljedeća metoda:

a) Jedan ili više posljednjih mandata koji se dodjeljuju iz gradske izborne jedinice potreban za ispunjenje kvota bilo kojeg konstitutivnog naroda, odnosno reda ostalih, bit će dodijeljen jednom ili više kandidata iz odgovarajućeg konstitutivnog naroda i/ili iz reda ostalih koji je, tj. koji su dobili najveći broj glasova s liste političke stranke, s liste neovisnih kandidata ili s liste koalicije kojoj je mandat dodijeljen prema članku 9.5 stavak (1) ovoga Zakona. Ako mandat utvrđen prema formuli iz članka 9.5 stavka (1) ovoga Zakona bude dodijeljen neovisnom kandidatu, primjenjuje se točka b) ovoga članka.

b) Ako politička stranka, lista neovisnih kandidata ili koalicija kojima je mandat dodijeljen na način utvrđen člankom 9.5 stavak (1) ovoga Zakona nema dovoljan broj odgovarajućih kandidata na listi za svoju gradsku izbornu jedinicu ili ako bi mandat, prema članku 9.5 ovoga Zakona, bio dan jednom ili više neovisnih kandidata, mandat se prenosi:

1) na istu političku stranku ili stranke, listu ili liste neovisnih kandidata ili koaliciju ili koalicije koje imaju takve preostale kandidate na svojim listama gradskih područja ili

2) na neovisnog kandidata ili kandidate iz odgovarajućeg konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih koji ima drugi po redu najveći količnik, kako je to utvrđeno člankom 9.5 ovoga Zakona.

c) Ako se nijedan kandidat iz jednog ili više konstitutivnih naroda ili iz reda ostalih ne nađe sukladno točki a) i točki b) ovoga članka, mandat se prenosi na:

1) političku stranku, listu neovisnih kandidata ili listu koalicije koja raspolaže tim preostalim kandidatima na listi bilo koje druge izborne jedinice gradskog područja nakon što su mjesta koja su popunjena iz ovih izbornih jedinica dodijeljena u skladu s člankom 19.6 ovog Zakona ili

2) na neovisnog kandidata ili kandidate iz odgovarajućeg konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih koji su se kandidirali za bilo koju izbornu jedinicu gradskog područja, a koji ima najveći količnik, kako je to utvrđeno člankom 9.5 ovoga Zakona.

(2) Članak 9.5 stavak (2) ovoga Zakona ne primjenjuje se kad se dodjeljuju mandati iz ovoga članka.

Članak 19.6

(1) Mandati koji se popunjavaju iz izbornih jedinica gradskih područja nakon toga se dodjeljuju prema formuli utvrđenoj u članku 9.5 ovog Zakona. Mandati se dodjeljuju pojedinačno počevši sa najviše rangiranim kandidatom u svakoj izornoj jedinici gradskog područja i nastavlja se na sličan način kako bi se popunilo svako dostupno mjesto iz svake izborne jedinice gradskog područja. Redoslijed popunjavanja mandata dodjeljenih svakoj izornoj jedinici gradskog područja za svaki od tri uzastopna koraka određuje se ždrijebom. Ždrijebanje organizira Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(2) Ukoliko bi dodjela mandata iz izborne jedinice gradskih područja vodila ka zastupljenosti jednog konstitutivnog naroda i/ili iz reda ostalih preko kvote koja je utvrđena prema članku 19.4 stavak (4) ovog Zakona, primjenjivat će se slijedeći metod:

a) Mandat će biti preraspodijeljen kandidatu koji ne pripada datom konstitutivnom narodu i/ili iz reda ostalih koji je dobio najveći broj glasova na listi političke stranke, liste neovisnih kandidata ili koalicije kojima je mandat dodijeljen sukladno s člankom 9.5 stavak (1) ovog Zakona. Ako bi se mandat prema formuli iz članka 9.5 stavak (1) ovog Zakona dodjeljivao neovisnom kandidatu, primjenjivat će se točka b) ovog članka.

b) Ako takav kandidat ne postoji ili ako bi se mandat prema formuli iz članka 9.5 stavak 1. ovog zakona dodjeljivao neovisnom kandidatu, mandat se prenosi u istu izbornu jedinicu gradskog područja ili:

- 1) političkoj stranci, listi neovisnih kandidata ili koalicije koja ima kandidata koji ne pripada datom konstitutivnom narodu i/ili iz reda ostalih koji je preostao na listi;
ili
  - 2) neovisnom kandidatu ili kandidatima koji ne pripada/ju datom konstitutivnom narodu i/ili iz reda ostalih koji imaju najveći sljedeći količnik kao što je to utvrđeno u članku 9.5 ovog Zakona.
- c) Ako ne postoji takav kandidat sukladno s točkom a) i b) ovog članka, mandat odnosno mandati se prenose na:
- 1) političku stranku, listu neovisnih kandidata ili koalicije koja ima takvog kandidata koji je preostao na listi iz bilo koje druge izborne jedinice gradskog područja nakon što su mjesta popunjena iz te izborne jedinice gradskog područja bila dodijeljena sukladno s člankom 19.6 ovog Zakona;
ili
  - 2) neovisnog kandidata iz odgovarajućeg konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih koji se kandidirao za bilo koju izbornu jedinicu gradskog područja, a koji je dobio najveći količnik kao što je to utvrđeno člankom 9.5 ovog Zakona.

➤ Zakonom o izmjenama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 41/20), stupio na snagu 18.7.2020., članak 19.6. mijenja se.

Članak 19.6.

(1) Ukoliko ukupna dodjela mandata vodi ka zastupljenosti jednog konstitutivnog naroda i/ili vijećnika iz reda ostalih iznad kvote utvrđene prema članku 19.4 stavku (2) ovoga Zakona, primjenjuje se sljedeća metoda:

a) Prekobrojni mandat s najmanjim količnikom preraspodjeljuje se kandidatu koji ne pripada danom konstitutivnom narodu i/ili redu ostalih, sljedećem kandidatu na listi iste političke stranke, liste neovisnih kandidata ili koalicije kojoj je mandat dodijeljen u skladu s člankom 9.5 stavak (1) ovoga Zakona. U slučaju dodjele mandata prema formuli iz članka 9.5 stavka (1) ovoga Zakona neovisnom kandidatu, primjenjuje se točka b) ovoga članka.

b) Ako nema takvog kandidata ili u slučaju dodjele mandata prema formuli iz članka 9.5 stavka (1) ovoga Zakona neovisnom kandidatu, mandat se prenosi u istu izbornu jedinicu gradskoga područja ili:

1) političkoj stranci, listi neovisnih kandidata ili koalicije koja ima kandidata koji ne pripada danom konstitutivnom narodu i/ili redu ostalih, a preostao je na listi ili

2) neovisnom kandidatu ili kandidatima koji ne pripadaju danom konstitutivnom narodu i/ili redu ostalih i imaju najveći sljedeći količnik, kako je to utvrđeno člankom 9.5 ovoga Zakona.

c) Ako nema takvog kandidata sukladno točki a) i točki b) ovoga članka, mandat se prenosi na:

1) političku stranku, listu neovisnih kandidata ili koalicije koja ima takvog kandidata koji je preostao na listi iz bilo koje druge izborne jedinice gradskoga područja nakon što su mjesta koja su popunjena iz te izborne jedinice gradskog područja bila dodijeljena u skladu s člankom 19.6 ovoga Zakona ili

2) neovisnog kandidata iz odgovarajućega konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih koji se kandidirao za bilo koju izbornu jedinicu gradskog područja, a koji je dobio najveći količnik, kako je to utvrđeno člankom 9.5 ovoga Zakona.

Članak 19.7

Iznimno od odredaba članka 13.7 ovog Zakona, gradonačelnik Grada Mostara se bira posredno sukladno s Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE 19A KAZNE NE ODREDBE

Članak 19.8

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se uposleni ili angažirani u izornoj administraciji za povredu, ako:

- a) sudjeluje u donošenju odluke koja može dovesti u sumnju njegovu sposobnost da djeluje nepristrano (članak 2.1);
- b) ne odredi biračka mjesta na području općine za glasovanje na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini (članak 2.13 stavak (1) točka 2.);
- c) ne osigura izborni materijal za glasovanje na svim razinama izbora u Bosni i Hercegovini (članak 2.13 stavak (1) točka 4);
- d) ne obavijesti birače o svim informacijama neophodnim za provedbu izbora, sukladno s propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH (članak 2.13 stavak (1) točka 5);
- e) nepravilno broji glasačke listiće na biračkim mjestima i u općinskim centrima za brojanje (članak 2.13 stavak (1) točka 7);
- f) imenuje predsjednika i članove biračkih odbora i njihove zamjenike suprotno članku 2.19 stavak (3);
- g) ne ažurira podatke sukladno s promjenom broja birača i propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH (članak 3.8 stavak (3) točka b));
- h) ne osigura uvid u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa na teritoriji svoje općine (članak 3.8 stavak (3) točka c));
- i) ne osigura podatke za Središnji birački popis koji su utvrđeni propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH (članak 3.8 stavak (3) točka d));
- j) ne vodi evidenciju zahtjeva i prigovora i ne čuva dokumentaciju (članak 3.8 stavak (4));
- k) odredi biračka mjesta suprotno članku 5.1 stavak (3);

- l) ne osigura izborni materijal za glasovanje (članak 5.3 stavak (3));
- m) neopravdano nije nazočan tijekom cijelog procesa glasovanja (članak 5.5);
- n) ne odredi dužnosti članovima biračkog odbora (članak 5.6 stavak (2));
- o) zapisnik o radu biračkog odbora ne sadrži podatke propisane ovim Zakonom (članak 5.7);
- p) ne objasni biraču način glasovanja i ne osigura tajnost glasovanja (članak 5.11 stavak (1));
- r) ne utvrdi identitet birača i potpis birača na izvratku iz Središnjeg biračkog popisa sukladno s ovim Zakonom (članak 5.13);
- s) ako izda glasački listić ili listiće suprotno propisima koji regulišu izdavanje glasačkih listića (član 5.13));
- t) pomaže osobi pri glasovanju na način koji nije sukladan s ovim Zakonom (članak 5.19 stavak (2));
- u) su obrasci popunjeni suprotno članku 5.25 i
- v) podaci objedinjenih zbirnih rezultata glasovanja za općinu nisu sukladni s člankom 5.27.

(2) Za povrede iz stavka (1) toč. a), l), m), n), o), p), r), s), t) i u) ovog članka kaznit će se članovi biračkog odbora novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM.

Članak 19.9

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se politički subjekt za povredu, ako:

- a) u roku od deset dana ne dostavi izmjene podataka (članak 4.22);
- b) uklanja, prekriva, oštećuje ili mijenja tiskane oglase, plakate, postere ili druge materijale koji se, sukladno s zakonom, koriste u svrhu izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata ili neovisnih kandidata (članak 7.2 stavak (2));
- c) postavlja oglase, plakate, postere, odnosno piše svoje ime ili slogane koji su u svezi s izbornom kampanjom, u ili na zgradama u kojima su smještena tijela vlasti na svim razinama, javna poduzeća, javne ustanove i mjesne zajednice, te na vjerskim objektima, na javnim cestama i javnim površinama, osim na mjestima predviđenim za plaketiranje i oglašavanje (članak 7.2 stavak (3));
- d) nosi i pokazuje oružje na političkim skupovima, biračkim mjestima i njihovoj okolini, kao i za vrijeme okupljanja u svezi s aktivnostima političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata i neovisnih kandidata u izbornom procesu (članak 7.3 stavak (1) točka 1.);
- e) ometa skupove drugih političkih stranaka, koalicija i neovisnih kandidata, kao i podstiče druge na takve aktivnosti (članak 7.3 stavak (1) točka 2.);

- f) spriječava novinare da obavljaju svoj posao sukladno s pravilima profesije i izbornim pravilima (članak 7.3 stavak (1) točka 3.);
- g) obećava novčane nagrade s ciljem dobivanja potpore birača ili prijeti pristalicama drugih političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata i neovisnih kandidata (članak 7.3 stavak (1) točka 4.);
- h) potiče na glasovanje osobu koja nema pravo glasa (članak 7.3 stavak (1) točka 5.);
- i) potiče osobe da glasuju više puta na istim izborima ili da glasuju u ime druge osobe (članak 7.3 stavak (1) točka 6.);
- j) koristi se jezikom koji bi nekoga mogao navesti ili potaći na nasilje ili širenje mržnje, ili objavljuje ili upotrebljava slike, simbole, audio i videozapise, SMS poruke, internet poruke ili druge materijale koji mogu tako djelovati (članak 7.3 stavak (1) točka 7.);
- k) se lažno predstavlja u ime bilo koje političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata ili neovisnog kandidata (članak 7.3 stavak (2));
- l) održava skupove s ciljem izborne kampanje (članak 7.4 stavak (1) točka 1);
- m) izlaže na biračkom mjestu i u njegovoj okolini bilo kakve materijale s ciljem utjecaja na birače (članak 7.4 stavak (1) točka 2);
- n) koristi domaća i međunarodna sredstva komunikacije s ciljem utjecaja na birače (članak 7.4 stavak (1) točka 3);
- o) koristi megafon ili druge razglasne uređaje s ciljem utjecaja na birače (članak 7.4 stavak (1) točka 4);
- p) ometa ili opstruira izborni proces (članak 7.4 stavak (1) točka 5);
- r) ne podnese u roku od 30 dana od dana objave ovjere mandata u Službenom glasniku BiH izjavu o ukupnom imovinskom stanju na određenom obrascu (članak 15.7 i 15.8);
- s) prekorači najveći iznos sredstava za financiranje izborne kampanje iz članka 15.10;
- t) vodi izbornu kampanju u razdoblju od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje (članak 16.14 stavak (3));
- u) promatrač, tijekom promatranja izbornog procesa, ometa izborne aktivnosti, ne poštuje tajnost glasovanja (članak 17.2 stavak (1));
- v) promatrač za vrijeme promatranja izbornih aktivnosti ne nosi službenu akreditaciju i nosi bilo kakva obilježja ili oznake koje ih povezuju s određenom političkom strankom, koalicijom, listom neovisnih kandidata ili neovisnim kandidatom (članak 17.2 stavak (3)).

(2) Za povrede iz stavka (1) točka b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o) i p) ovog članka koji počini pristalica političkog subjekta kaznit će se taj politički subjekat.

(3) Za povrede iz stavka (1) točka a) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba političke stranke, koalicije i liste neovisnih kandidata novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 5.000,00 KM.

(4) Za povrede iz stavka (1) točka b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), p) i r) ovog članka kaznit će se i kandidat političkog subjekta novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM.

(5) Za povrede iz stavka (1) točka d), h), i i) ovog članka kaznit će se i uposleni ili angažirani u izbornoj administraciji novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM.

Članak 19.10

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za povrede kandidat izabran na svim razinama vlasti, ako:

- a) u roku od 30 dana od dana objave ovjere mandata u "Službenom glasniku BiH", na posebnom obrascu, ne preda potpisanu izjavu o imovinskom stanju iz članka 15.7 ovog Zakona (članak 15.8 stavak (1)) i
- b) u roku od 30 dana nakon isteka mandata na koji je izabran, kao i u slučaju prestanka mandata u smislu članka 1. 10 stavak (1) točke 1., 3., 5., 6. i 7. ovog Zakona u roku od 30 dana od dana prestanka mandata, ne podnese izvješće o imovinskom stanju (članak 15.8 stavak (2)).

POGLAVLJE 20

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.8

(1) Sve dok Visoki predstavnik ili Parlamentarna skupština BiH ne odluče drugačije, a sukladno s stavkom (7) ovog članka, državljanin BiH koji ima status raseljene osobe i koja ima biračko pravo, može ostvariti svoje pravo da se upiše u Središnji birački popis i da glasuje osobno, ili u odsutnosti za općinu u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina, osim u slučaju kada ta osoba može predložiti dokaz o promjeni prebivališta sukladno s zakonom, u razdoblju od posljednjeg popisa stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina do trenutka kada je ta osoba stekla status raseljene osobe, ili osobno za općinu gdje ima boravište, pod uvjetom da je imala boravište u toj općini najmanje šest mjeseci prije dana izbora.

(2) Državljanin BiH, koji je raseljena osoba i ima biračko pravo sukladno s ovim člankom, bit će registrirana u Središnji birački popis zavisno od biračke opcije koju izabere, za općinu u kojoj je imala prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina, osim u slučaju kada može predložiti dokaz o promjeni prebivališta sukladno s zakonom, u razdoblju od posljednjeg popisa stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina do trenutka kada je stekla status raseljene osobe, ili za općinu u kojoj ima boravište i predloži dokaz da je prijavila boravište u toj općini najmanje šest mjeseci prije dana izbora.

(3) Državljanin BiH koji koristi kuću ili stan na kojim nema pravo vlasništva ili stanarsko pravo, a izdata je izvršna isprava od nadležnog sudskog ili upravnog tijela o povratu te kuće ili stana, ili odluka Povjerenstva za imovinske zahtjeve raseljenih osoba i izbjeglica, nema pravo glasovanja u mjestu boravišta dok ne napusti tuđu imovinu, i može se za izbore nalaziti u izvatku iz Središnjeg

biračkog popisa samo u općini u kojoj je imala posljednje prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini.

(4) Boravište je, u smislu ovog članka, općina u kojoj raseljena osoba, državljanin BiH, privremeno boravi, dok se ne steknu uvjeti za njen povratak u općinu u kojoj je imala prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina.

(5) Sve dok Visoki predstavnik ili Parlamentarna skupština BiH ne odluče drugačije, a sukladno s stavkom (7) ovog članka, državljanin BiH koji ima status izbjegle osobe i koja ima biračko pravo, ima pravo da se upiše u Središnji birački popis i da glasuje osobno ili poštom za općinu u kojoj je imala prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina, osim u slučaju kada ta osoba može predočiti dokaz o promjeni prebivališta sukladno s zakonom u razdoblju od posljednjeg popisa stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina do trenutka kada je stekla status izbjegle osobe.

(6) Državljanin BiH, koji ima status izbjegle osobe i ima biračko pravo sukladno s ovim člankom, bit će registrirana u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za općinu u kojoj je imala prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina, osim u slučaju kada može predočiti dokaz o promjeni prebivališta sukladno s zakonom u razdoblju od posljednjeg popisa stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina do trenutka kada je stekla status izbjegle osobe.

(7) Posebna prava predviđena ovim člankom za raseljene i izbjegle osobe, po kojima raseljene i izbjegle osobe mogu biti registrirane u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa i glasovati, prestat će na dan koji utvrdi Visoki predstavnik. Ako Visoki predstavnik ne donese odluku prije isteka svog mandata, raseljeni i izbjegli birači zadržat će posebna prava dok Parlamentarna skupština BiH ne odluči drugačije.

(8) Prije donošenja odluke o prestanku posebnih prava za raseljene i izbjegle osobe po kojima mogu glasovati, treba uzeti u obzir slijedeće okolnosti:

- 1) stanje provedbe Imovinskog zakona;
- 2) broj osoba registriranih u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa kao raseljene osobe;
- 3) faktore kojima se utvrđuje održivost povratka, u koje spadaju sigurnost povratnika, pristup obrazovanju i uslugama, odsutnost diskriminacije prilikom zapošljavanja i u radnom odnosu, te u funkcioniranju pravosudnog sustava.

Članak 20.9

(1) Iznimno, za općinske izbore 2008.godine, sve osobe koje imaju biračko pravo a koje su imale mjesto svog prebivališta u općini Srebrenica, prema posljednjem popisu stanovništva izvršenom u Bosni i Hercegovini, imat će pravo da se upiše u birački popis kako bi glasovale osobno ili u odsutnosti za općinu Srebrenica, bez obzira imaju li status izbjeglice ili raseljene osobe i bez obzira jesu li zasnovale prebivalište izvan općine Srebrenica.

(2) Osobe iz stavka (1) ovog članka imaju pravo odlučiti da glasuju za općinu u kojoj trenutno prebivaju ili za općinu Srebrenica.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH dalje će urediti proceduru upisivanja osoba iz stavka (1) ovog članka.

Članak 20.9A

(1) Do 31. prosinca 2007. godine primjenjivat će se slijedeća isključenja:

- a) Nijedna osoba koja je odlukom visokog predstavnika smijenjena sa javne dužnosti zbog činjenja ili nečinjenja u suprotnosti sa obvezama iz Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini ili u svezi s uvjetima za njegovu provedbu ne može se kandidirati na neposrednim ili posrednim izborima obuhvaćenim ovim Zakonom ili obavljati bilo koji mandat koje je dobila na neposrednim ili posrednim izborima obuhvaćenim ovim Zakonom, osim ako drugačije ne odredi Visoki predstavnik.
- b) Nijedna osoba koja je na temelju odredbi Poglavlja 14. *Naputka stranama* koja su donesena na temelju Aneksa 1A Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini smijenjena sa komandne odnosno rukovodne ili druge vojne dužnosti zbog angažiranja u aktivnostima koje predstavljaju prijetnju ili opasnost za mirovni proces, ne može se kandidirati na neposrednim ili posrednim izborima obuhvaćenim ovim zakonom ili obavljati bilo koji mandat koji je dobilo na neposrednim ili posrednim izborima obuhvaćenim ovim Zakonom;
- c) Nijedna osoba kojoj je Komesar IPTF-a odlukom oduzeo privremene ovlasti ili odbio certifikaciju zbog ometanja provedbe Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, ne može se kandidirati na neposrednim ili posrednim izborima obuhvaćenim ovim zakonom ili obavljati mandat koji je dobilo na neposrednim ili posrednim izborima obuhvaćenim ovim Zakonom.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH će, nakon što se utvrdi da li je donesena odluka iz stavka (1) ovog članka i da li su ispunjeni uvjeti iz ovog članka, biti zadužena za provedbu zabrana iz ovog članka.

Članak 20.9B

(1) Do 31. prosinca 2007. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH osigurat će da se u zahtjevu za ovjeru bilo koje političke stranke i svoj ostaloj dokumentaciji koja je podnesena sukladno s člankom 4.3 ovog Zakona, te sukladno s internim propisima Središnje izborno povjerenstvo BiH, ne navodi osoba iz članka 20.9A.

(2) Ukoliko se u dokumentima iz stavka (1) ovog članka pokaže da osoba iz točke a) stavka (1) članka 20.9A zauzima bilo koji položaj u stranci, Središnje izborno povjerenstvo BiH će pravovremeno dobiti potvrdu od međunarodne agencije koja je donijela odluku o tome da li je, odlukom ili na drugi način, izričito utvrđeno da osoba na koju se ta odluka odnosi ima pravo zauzimati položaj u političkoj stranci.

(3) Ukoliko se u dokumentima iz stavka (1) ovog članka pokaže da osoba iz članka 20.9A zauzima centralni položaj u stranci i utvrđeno je da ta osoba nema pravo zauzimati položaj iz stavka (2) ovog članka, ta politička stranka neće ispuniti uvjete za ovjeru.

Članak 20.11

Entiteti usklađuju svoje zakone i propise s ovim Zakonom u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 20.12a

Glasovanje u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH iz članka 1.5 stavak (2) ovog Zakona održat će se samo u onom diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH za koje Središnje

izborno povjerenstvo BiH, u suradnji s Ministarstvom vanjskih poslova BiH, utvrdi da ispunjava uvjete propisane posebnim propisom iz članka 1.5 stavak (3) ovog Zakona.

Članak 20.12b

(1) Iznimno, od odredbi članka 9.10 i članka 4.24 ovog Zakona, političkom subjektu, koji je na neposrednim izborima održanim 01. listopada 2006. godine, dobio kompenzacijski mandat, koji je ostao upražnjen, dodjeljuje se mandat kandidatu sa najvećim brojem dobijenih glasova sa redovne kandidacijske liste istog izborne razine tog političkog subjekta.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH će posebnim propisom utvrditi način primjene ovog članka.

Članak 20.13

(1) Dok entiteti ne osnuju višečlane izborne jedinice, važe slijedeće višečlane izborne jedinice:

a) Od 98 članova Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, koje neposredno biraju birači registrirani u Središnji birački popis za glasovanje za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, 73 se bira iz 12 višečlanih izbornih jedinica, a 25 su kompenzacijski mandati izabrani s teritorije Federacije Bosne i Hercegovine u cjelini. Ovi mandati se raspodjeljuju u skladu s člancima 9.5 do 9.8 ovog Zakona.

b) 73 mandata iz višečlanih izbornih jedinica za Zastupnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine raspodjeljuje se na slijedeći način:

- 1) Izborna jedinica 1 sastoji se od Kantona 1 i bira devet članova.
- 2) Izborna jedinica 2 sastoji se od Kantona 2, dijela Kantona 3 (Gradačac, Gračanica, Doboj-Istok), te birača iz Brčko distrikta BiH registriranih u Središnji birački popis za glasovanje u Federaciji Bosne i Hercegovine, bira pet članova.
- 3) Izborna jedinica 3 sastoji se od dijela Kantona 3 (Lukavac, Srebrenik, Tuzla, Čelić) i bira sedam članova.
- 4) Izborna jedinica 4 sastoji se od dijela Kantona 3 (Teočak, Banovići, Živinice, Kalesija, Sapna i Kladanj) i bira četiri člana.
- 5) Izborna jedinica 5 sastoji se od dijela Kantona 4 (Doboj-Jug, Tešanj, Maglaj, Žepče, Zavidovići, Zenica i Usora) i bira osam članova.
- 6) Izborna jedinica 6 sastoji se od dijela Kantona 4 (Kakanj, Vareš, Olovo, Visoko i Breza) i bira četiri člana.
- 7) Izborna jedinica 7 sastoji se od Kantona 5 i dijela Kantona 9 (Novi Grad-Sarajevo, Ilidža, Hadžići i Trnovo) i bira šest članova.
- 8) Izborna jedinica 8 sastoji se od Kantona 6 i bira devet članova.
- 9) Izborna jedinica 9 sastoji se od Kantona 7 i bira osam članova.
- 10) Izborna jedinica 10 sastoji se od Kantona 8 i bira tri člana.
- 11) Izborna jedinica 11 sastoji se od dijela Kantona 9 (Ilijaš, Vogošća, Centar-Sarajevo, Stari Grad-Sarajevo, Novo Sarajevo) i bira sedam članova.
- 12) Izborna jedinica 12 sastoji se od Kantona 10 i bira tri člana.

(2) Od 83 člana Narodne skupštine Republike Srpske, koje neposredno biraju birači registrirani u Središnji birački popis za glasovanje za teritoriju Republike Srpske, 62 bira se iz 6 višečlanih izbornih jedinica, a 21 su kompenzacijski mandati izabrani sa teritorije Republike Srpske u cjelini. Ovi mandati raspodjeljuju se sukladno s člancima 9.5 do 9.8 ovog Zakona.

Članak 20.14

Parlamentarna skupština BiH izvršit će preispitivanje novčanih kazni i ograničenja troškova utvrđenih ovim Zakonom najmanje svake četiri godine, te odrediti da li su sukladne s ekonomskim i finansijskim stanjem u Bosni i Hercegovini.

Članak 20.15

Novčane kazne utvrđene ovim zakonom prihod su Proračuna BiH.

*Članak 20.16 A

(1) Do potpune provedbe Aneksa 7. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, raspodjela mjesta po konstitutivnom narodu koja je obično uređena Poglavljem 10, Potpoglavlje B ovog Zakona odvija se sukladno s ovim člankom.

(2) Do organiziranja novog popisa, kao temelj koristi se popis iz 1991. godine tako da svaki kanton bira slijedeći broj delegata:

- ~~a) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 1, Unsko-sanski kanton, bira se pet izaslanika, uključujući dva iz reda bošnjačkog, jednog iz reda hrvatskog i dva iz reda srpskog naroda;~~
- ~~b) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 2, Posavski kanton, biraju se tri izaslanika, uključujući jednog iz reda bošnjačkog, jednog iz reda hrvatskog i jednog iz reda srpskog naroda;~~
- ~~c) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 3, Tuzlanski kanton, bira se osam izaslanika, uključujući tri iz reda bošnjačkog, jednog iz reda hrvatskog, dva iz reda srpskog naroda i dva iz reda ostalih;~~
- ~~d) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 4, Zeničko-dobojski kanton, bira se osam izaslanika, uključujući tri iz reda bošnjačkog, dva iz reda hrvatskog, dva iz reda srpskog naroda i jednog iz reda ostalih;~~
- ~~e) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 5, Bosansko-podrinjski kanton –Goražde, biraju se tri izaslanika, uključujući jednog iz reda bošnjačkog, jednog iz reda hrvatskog i jednog iz reda srpskog naroda;~~
- ~~f) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 6, Srednjobosanski kanton, bira se šest izaslanika, uključujući jednog iz reda bošnjačkog, tri iz reda hrvatskog, jednog iz reda srpskog naroda i jednog iz reda ostalih;~~
- ~~g) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 7, Hercegovačko-neretvanski kanton, bira se šest izaslanika, uključujući jednog iz reda bošnjačkog, tri iz reda hrvatskog, jednog iz reda srpskog naroda i jednog iz reda ostalih;~~
- ~~h) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 8, Zapadnohercegovački kanton, biraju se četiri izaslanika, uključujući jednog iz reda bošnjačkog, dva iz reda hrvatskog i jednog iz reda srpskog naroda;~~
- ~~i) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 9, Kanton Sarajevo, bira se 11 izaslanika, uključujući tri iz reda bošnjačkog, jednog iz reda hrvatskog, pet iz reda srpskog naroda i dva iz reda ostalih i~~
- ~~j) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 10, Kanton 10, biraju se četiri izaslanika, uključujući jednog iz reda bošnjačkog, dva iz reda hrvatskog i jednog iz reda srpskog naroda.~~

*Rješenjem Ustavnog suda BiH objavljenom u Službenom glasniku BiH broj: 54/17 od 28.07.2017.godine odredbe članka 20.16A stavak (2) točke a. do j. Izbornog zakona BiH, prestale su da važe od 29.07.2017.godine.

Članak 20.18

Ovaj Zakon će se objaviti u "Službenom glasniku BiH", u službenim glasilima entiteta i "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH".

➤ ("Službeni glasnik BiH", broj 41/20) od 10.7.2020.

Članak 5.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".